

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

27

YASAMA YILI

6

SIRA SAYISI: 361

**Kütahya Milletvekili Ahmet Tan ve 172
Milletvekilinin Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı
Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde
Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
(2/4618) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu**

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda
<https://www.tbmm.gov.tr/yasama/komisyon-raporlari>
internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• 2/4618 Esas Numaralı Teklifin

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	4
- Katılma Yazıları	7
- Genel Gerekçesi	9
- Madde Gerekçeleri	12

• Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu27

• Muhalefet Şerhleri40

• Teklif Metni.....130

• Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin.....130

• Teklif Metnine Ekli Liste.....157

• Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metne Ekli Liste158

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifimiz ve gerekçesi ekte sunulmaktadır.

Gereğini arz ederiz.

<i>Ahmet Tan</i>	<i>Husret Dinç</i>	<i>Ziver Özdemir</i>
Kütahya	Hakkâri	Batman
<i>Tuba Vural Çokal</i>	<i>Vildan Yılmaz Gürel</i>	<i>Metin Yavuz</i>
Antalya	Bursa	Aydın
<i>Rıza Posacı</i>	<i>Ali Özkaya</i>	<i>Taner Yıldız</i>
Aydın	Afyonkarahisar	Kayseri
<i>Mehmet Sait Kirazoğlu</i>	<i>Emine Sare Aydın</i>	<i>Şirin Ünal</i>
Gaziantep	İstanbul	İstanbul
<i>Niyazi Güneş</i>	<i>Çiğdem Erdoğan Atabek</i>	<i>Sabahat Özgürsoy Çelik</i>
Karabük	Sakarya	Hatay
<i>Zülfü Demirbağ</i>	<i>Zeynep Gül Yılmaz</i>	<i>Semra Kaplan Kıvırcık</i>
Elâzığ	Mersin	Manisa
<i>Zemzem Gülender Açıanal</i>	<i>Çiğdem Koncagül</i>	<i>İbrahim Yurdunuseven</i>
Şanlıurfa	Tekirdağ	Afyonkarahisar
<i>Kemal Çelik</i>	<i>Kadir Aydın</i>	<i>Orhan Kırçalı</i>
Antalya	Giresun	Samsun
<i>Atilla Ödünç</i>	<i>Mustafa Ataş</i>	<i>İbrahim Aydemir</i>
Bursa	İstanbul	Erzurum
<i>Uğur Aydemir</i>	<i>Yaşar Kırkpınar</i>	<i>Mustafa Savaş</i>
Manisa	İzmir	Aydın
<i>Yusuf Beyazıt</i>	<i>Abdullah Güler</i>	<i>Ahmet Özdemir</i>
Tokat	İstanbul	Kahramanmaraş
<i>Nevzat Ceylan</i>	<i>Ahmet Akay</i>	<i>Fehmi Küpçü</i>
Ankara	Şanlıurfa	Bolu
<i>Vedat Demiröz</i>	<i>Mehmet Erdoğan</i>	<i>Osman Nuri Gülaçar</i>
İstanbul	Gaziantep	Van
<i>Fuat Köktaş</i>	<i>Mücahit Durmuşoğlu</i>	<i>Mehmet Emin Şimşek</i>
Samsun	Osmaniye	Muş
<i>Selim Yağcı</i>	<i>Harun Karacan</i>	<i>Mustafa Açıkgöz</i>
Bilecik	Eskişehir	Nevşehir

<i>Asuman Erdoğan</i> Ankara	<i>Refik Özen</i> Bursa	<i>Ebubekir Bal</i> Diyarbakır
<i>Recep Özel</i> Isparta	<i>Orhan Yegin</i> Ankara	<i>Muhammed Avcı</i> Rize
<i>İsmail Kaya</i> Osmaniye	<i>Nevzat Şatıroğlu</i> İstanbul	<i>Recep Şeker</i> Karaman
<i>Halil Etyemez</i> Konya	<i>Cemil Yaman</i> Kocaeli	<i>Ceyda Çetin Erenler</i> Kütahya
<i>Ali Cumhur Taşkın</i> Mersin	<i>Mehmet Yavuz Demir</i> Muğla	<i>Hacı Osman Akgül</i> Gümüşhane
<i>Veysel Eroğlu</i> Afyonkarahisar	<i>Belgin Uygur</i> Balıkesir	<i>Emine Yavuz Gözgeç</i> Bursa
<i>İbrahim Halil Fırat</i> Adıyaman	<i>Ahmet Aydın</i> Adıyaman	<i>Atay Uslu</i> Antalya
<i>Hacı Turan</i> Ankara	<i>Erol Kavuncu</i> Çorum	<i>Hacı Ahmet Özdemir</i> Konya
<i>Ramazan Can</i> Kırıkkale	<i>Fetani Battal</i> Bayburt	<i>Osman Boyraz</i> İstanbul
<i>Muhammed Fatih Toprak</i> Adıyaman	<i>Cemal Bekle</i> İzmir	<i>Ahmet Demircan</i> Samsun
<i>Zülfü Tolga Ağar</i> Elâzığ	<i>Şenel Yediyıldız</i> Ordu	<i>Radiye Sezer Katırcıoğlu</i> Kocaeli
<i>Eyüp Özsoy</i> İstanbul	<i>Metin Gündoğdu</i> Ordu	<i>Ahmet Salih Dal</i> Kilis
<i>Feyzi Berdibek</i> Bingöl	<i>Oya Eronat</i> Diyarbakır	<i>Tamer Dağlı</i> Adana
<i>Ekrem Çelebi</i> Ağrı	<i>Salim Çivitcioğlu</i> Çankırı	<i>Oğuzhan Kaya</i> Çorum
<i>Selim Gültekin</i> Niğde	<i>Yavuz Subaşı</i> Balıkesir	<i>Mustafa Yel</i> Tekirdağ
<i>Hamdi Uçar</i> Zonguldak	<i>Hasan Turan</i> İstanbul	<i>Mustafa Köse</i> Antalya
<i>Ahmet Sorgun</i> Konya	<i>Ali İhsan Yavuz</i> Sakarya	<i>Ahmet Kılıç</i> Bursa

<i>Mustafa Esgin</i> Bursa	<i>Metin Çelik</i> Kastamonu	<i>Mehmet Uğur Gökğöz</i> Isparta
<i>Abdullah Doğru</i> Adana	<i>İbrahim Halil Yıldız</i> Şanlıurfa	<i>Alev Dedegil</i> İstanbul
<i>Yunus Kılıç</i> Kars	<i>Mustafa Canbey</i> Balıkesir	<i>Mustafa Levent Karahocagil</i> Amasya
<i>Ahmet Çolakoğlu</i> Zonguldak	<i>Hacı Bayram Türkoğlu</i> Hatay	<i>Zehra Taşkesenlioğlu Ban</i> Erzurum
<i>Hüseyin Şanverdi</i> Hatay	<i>Yücel Menekşe</i> Nevşehir	<i>Yavuz Ergun</i> Niğde
<i>Müslüm Yüksel</i> Gaziantep	<i>Cumhur Ünal</i> Karabük	<i>Mehmet Mehdi Eker</i> Diyarbakır
<i>Erol Kaya</i> İstanbul	<i>Mehmet Altay</i> Uşak	<i>Selman Özboyacı</i> Konya
<i>Leyla Şahin Usta</i> Konya	<i>Mehmet Ali Özkan</i> Manisa	<i>Ayşe Keşir</i> Düzce
<i>İsmail Tamer</i> Kayseri	<i>İbrahim Aydın</i> Antalya	<i>İsmail Bilen</i> Manisa
<i>İlyas Şeker</i> Kocaeli	<i>Nazım Maviş</i> Sinop	<i>Bayram Özçelik</i> Burdur
<i>Serkan Bayram</i> İstanbul	<i>Ergün Taşcı</i> Ordu	<i>Tahir Akyürek</i> Konya
<i>Jülide İskenderoğlu</i> Çanakkale	<i>Sabri Öztürk</i> Giresun	<i>Salih Cora</i> Trabzon
<i>Cahit Özkan</i> Denizli	<i>Şahin Tin</i> Denizli	<i>Emrullah İşler</i> Ankara
<i>Volkan Bozkır</i> İstanbul	<i>Hasan Çilez</i> Amasya	<i>Selahattin Minsolmaz</i> Kırklareli
<i>Abdulkadir Özel</i> Hatay	<i>Yusuf Başer</i> Yozgat	<i>Mehmet Habib Soluk</i> Sivas
<i>Necip Nasır</i> İzmir	<i>Zafer Sırakaya</i> İstanbul	<i>Yakup Taş</i> Adıyaman
<i>Semiha Ekinci</i> Sivas	<i>Ravza Kavakcı Kan</i> İstanbul	<i>Meliha Akyol</i> Yalova

<i>Cengiz Demirkaya</i> Mardin	<i>Fatih Şahin</i> Ankara	<i>Hakan Çavuşoğlu</i> Bursa
<i>Lütfiye Selva Çam</i> Ankara	<i>Çiğdem Karaaslan</i> Samsun	<i>Ceyda Bölünmez Çankırı</i> İzmir
<i>Mihrimah Belma Satır</i> İstanbul	<i>Osman Aşkın Bak</i> Rize	<i>Hülya Nergis</i> Kayseri
<i>Sermin Balık</i> Elâzığ	<i>Fatma Aksal</i> Edirne	<i>Recep Uncuoğlu</i> Sakarya
<i>Ahmet Arslan</i> Kars	<i>Ahmet Mücahit Arınç</i> İstanbul	<i>Selami Altınok</i> Erzurum
<i>Yasin Uğur</i> Burdur	<i>Selman Oğuzhan Eser</i> Karaman	<i>Ahmet Zenbilci</i> Adana
<i>Halis Dalkılıç</i> İstanbul	<i>Mustafa Demir</i> İstanbul	<i>Rümeysa Kadak</i> İstanbul
<i>Gülây Samancı</i> Konya	<i>Tülay Kaynarca</i> İstanbul	<i>Mehmet Ali Cevheri</i> Şanlıurfa
<i>Nilgün Ök</i> Denizli	<i>Arzu Aydın</i> Bolu	

KATILMA YAZILARI

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına 07/10/2022 tarihinde sunulan 2/4618 Esas Numaralı Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi' ne imza sahibi olarak katılmak ister, bilginize arz ederim.

10/10/2022

Sena Nur Çelik

Antalya

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine imzamı koyuyorum.

Gereğini arz ederim.

10.10.2022

Fatih Süleyman Denizolgun

İstanbul

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

(2/4618) Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine imzamı koyuyorum.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

10/10/2022

Abdullah Nejat Koçer

Gaziantep

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/4618)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Kanun Teklifi ile ülkemizdeki yeni ekonomik gelişmelere uyum, ekonomik program hedeflerinin gerçekleştirilmesi, ülke ekonomisinin uluslararası rekabetçiliğin geliştirilmesi, ekonomik büyümeye ve dış ticaret dengesine olumlu katkı sağlanması, ülkemize döviz girdisi sağlamak suretiyle ekonomik istikrarın korunması ve istihdam imkânlarının artırılması ilkeleri çerçevesinde, çalışanlara ve işverenlerine bazı teşvikler sağlanmasına, işletmelerin sermaye yapılarının güçlendirilmesi ve özsermayeyle finansmanın teşvik edilmesine, Türk lirası enstrümanlara yatırım yapılmasının teşvik edilmesine ve bireysel yatırımcıların desteklenmesine yönelik bazı vergisel düzenlemeler başta olmak üzere; finansal piyasalara yönelik düzenlemeler, gelişen teknoloji ve uygulamada görülen farklılıkların ortaya çıkardığı ihtiyaçların bir gereği olarak kamu gözetimi ve muhasebe standartlarına ve bu bağlamda bağımsız denetimin güçlendirilmesi, kaçak akaryakıtın tasfiyesi, Milli Piyango İdaresi tarafından yönetilmeye devam olunan eşya piyngosuna ilişkin uygulamada ortaya çıkan tereddütlerin giderilmesine ve çeşitli konulara yönelik olarak muhtelif kanun ve kanun hükmünde kararnamelerde değışiklik yapılmaktadır.

Bu çerçeve de hazırlanan Teklifte;

- Yenilenebilir enerji kaynaklarından en üst düzeyde istifade etme hedefi doğrultusunda elektrik enerjisi üretiminin teşvik edilmesi amacıyla, lisanssız yürütülebilecek faaliyetler kapsamında apartmanların çatı ve cephelerinde kurulan elektrik üretim tesislerine 25 kW'lık sınır dahilinde sağlanmış olan vergi teşvikinin sınırı 50 kW olarak yeniden belirlenmektedir.
- Çalışanlara yemek bedeli olarak yapılan günlük belirli bir tutarı aşmayan ödemeler, kullanım amacına bakılmaksızın doğrudan gelir vergisi istisnası kapsamına alınmaktadır.
- İşverenlerce çalışanların 1.000 Türk Lirasına kadar elektrik, doğalgaz ve ısınma giderlerin ödenmesi amacıyla sağlanan menfaatler gelir vergisinden istisna edilmekte ve bu ödemelerin sigorta prim kesintisine tabi tutulmaması sağlanmaktadır.
- Yurt dışındaki onarım, montaj işleri ile teknik hizmetlerde çalışan hizmet erbabının ücretleri gelir vergisinden istisna edilmektedir.
- Gerçek kişilere tanınan ve uygulama süresi 31/12/2022 tarihinde sona erecek olan bireysel katılım yatırımcısı indirimi uygulamasının süresi, 31/12/2027 tarihine kadar uzatılmakta ve ilgili yılda gelir vergisi beyannamesinde indirim konusu yapılabilecek tutar güncellenmektedir.
- Sermayesi, işletmeden çekilmesi halinde vergilendirilmeyecek olan aynı veya nakdi sermayenin dışında farklı unsurları da barındıran şirketlerin, sermayelerini azaltmaları durumunda, sermayenin hangi unsurunun ne kadar tutarda azalacağı ve azaltıma konu edilen bu unsurlar üzerinden nasıl vergileme yapılacağı hususu netleştirilmektedir.
- Yabancı paralarını ve altın hesabı bakiyelerini Türk lirası mevduat ve katılma hesaplarına dönüştüren mükelleflerin elde etikleri faiz ve kâr payı gibi kazançlarına sağlanan kurumlar vergisi istisnası uygulamasının, 2022 yılı sonunda sona erecek olan uygulama süresi 2023 yılının sonuna uzatılmaktadır.
- Sosyal Güvenlik Kurumuna gayrimenkullerin elektronik ortamda satışı da dahil olmak üzere her türlü satışı ve diğer iş ve işlemlerin yürütülmesine ilişkin düzenleme yapma yetkisi verilmektedir.
- Öğrenim kredisi alan öğrencilerin; borçlarını iki yıl sonra başlamak üzere kredi aldığı kadar sürede, aldıkları miktar tutarında ve aylık dönemler halinde ödemelerine imkân tanınmaktadır.

- Evrensel posta hizmeti gelirlerinin yılda bir kez hesaplanarak ödenmesi, böylece hizmet sağlayıcılarına kolaylık sağlanmaktadır.
- Önemli bir kısmı temel ihtiyaçlara tekabül eden elektrik, su, doğalgaz, telefon gibi abonelik sözleşmelerinden kaynaklanan küçük tutarlı borçların, icra takiplerinin sonlandırılmasını özendirmek amacıyla bu alacakların “değersiz alacak” kategorisine alınması ve işletme kayıtlarından çıkarılabilmesi sağlanmaktadır.
- Küçük tutarlı alacaklarla ilgili yapılan icra takiplerinin sonlandırılması amacıyla yapılan bir diğer düzenleme ile de varlık yönetim şirketlerince takip edilen ve anaparası belli tutarı aşmayan alacakların, anaparasının yarısı Hazine ve Maliye Bakanlığı bütçesinden karşılanarak ödenmek suretiyle kalan kısmının, vekâlet ücreti, faiz ve benzeri ek yükümlülüklerin takibinden vazgeçilmesi sağlanmaktadır.

Diğer taraftan;

- Anayasa Mahkemesinin 2020 ve 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçe Kanunlarının taşıtların cinslerinin ve bedellerinin yıl içerisinde belirlenmesine yönelik hükümlerine yönelik iptal kararları doğrultusunda Taşıt Kanununda değişiklik yapılması,
- 65 yaşını doldurmuş yoksul yaşlılar ile engellilere bağlanmakta olan yaşlı ve engelli aylıkları ile ilgili ödemeler gerçekleşikten sonra kişilerin ölüm, gelir değişikliği, engel durumu değişikliği gibi sebeplerle durumunda değişiklik olduğunun tespit edilmesi nedeniyle yapılan yersiz ödemelerden kaynaklı alacaklar ve bunların fer’ilerinin terkin edilmesi,
- Üniversitelerin tıp fakültelerinin son sınıfında bulunan öğrenciler ile dış hekimliği fakültelerinin dördüncü yılını tamamlayıp beşinci yılına geçen öğrencilere bu dönemde öğretim üyesi rehberliğinde yaptıkları uygulama çalışmaları karşılığında net asgarî ücrete endeksli ödeme yapılması imkânının sağlanması,
- Bankacılık sektörü ile Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunun denetim ve gözetimine tabi diğer finansal kuruluşların ihtiyaç duyduğu kanuni düzenlemelerin hayata geçirilmesi ve söz konusu kuruluşların düzenleme ve denetim çerçevesinin daha etkin hale getirilmesi hedefi çerçevesinde; Teknolojinin yoğun kullanımıyla değişen ve dönüşen bankacılık sektöründe, yalnızca dijital ortamda hizmet veren yeni nesil şubesiz bankalara verilen sınırlı faaliyet izinlerine ilişkin düzenleme çerçevesinin netleştirilmesi; Bankaların müşterilerine sundukları hizmetlerin güvenli ve kesintisiz bir şekilde sürdürülmesinde önemli yeri bulunan destek hizmeti kuruluşları ile diğer hizmet sağlayıcılardan alınacak hizmetler için uyulması gereken usul ve esasların belirlenmesi yetkisinin Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kuruluna verilmesi; gelişen teknoloji karşısında finansman şirketlerinin iş yapış şekillerinin teknolojiye uyum sağlaması ve bu şirketlerin rekabet gücünün artırılması bakımından, finansman şirketlerinin kullandıkları kredi tutarlarını doğrudan aktarmak mecburiyetinde olduğu satıcılar ile önceden yapmaları gereken “genel sözleşmelerin” yazılı şeklin yanında elektronik ortamda da kurulabilmesine imkân sağlanması; 6361 sayılı Kanuna tabi şirketlerin kuruluş izninde aranan şartların ya da bu şirketlerin ortaklarınca kurucularda aranan şartların kaybedilmesi halinde, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kuruluna bu durumdaki şirketlerin faaliyet iznini iptal edebilme yetkisinin verilmesi,
- Götürü bedel sözleşme hükümleri gereğince, 2022 yılı götürü bedel sözleşme tutarından aşağıda kalan tahakkuk tutarları arasındaki fark kamu üniversite hastanelerinin 2023 yılındaki alacaklarından mahsup edilecek olup, bu durum 2023 yılında sağlık hizmetlerinin sürdürülmesinde

aksaklıklara neden olabileceğinden, 2022 yılında verdikleri sağlık hizmeti bedelinin götüğü bedel sözleşme tutarından düşük olması durumunda aradaki farkın terkin edilerek kamu üniversite sağlık hizmeti sunucularının finansal sürdürülebilirliğinin desteklenmesi,

- Kaçak akaryakıtın il özel idaresi bulunmayan yerlerde defterdarlık yerine yatırım izleme ve koordinasyon başkanlığına teslimi ve kaçak akaryakıtın tasfiyesine ilişkin düzenleme yapılması,
- Eşya piyangosu ve çekiliş düzenlemek üzere Milli Piyango İdaresinden alınan izin bedellerine ilişkin hükümlerin güçlendirilmesi ve ayrıca düzenleme hak ve yetkisi İdareye verilmiş olan şans oyunları, her türlü eşya piyangosu, müşterek bahis veya benzeri oyunları yetkisiz olarak oynatanlara, yurt dışındaki oyunların internet yoluyla Türkiye’den oynanmasına imkân sağlayanlara, para nakline aracılık edenlere, oynamaya teşvik edenlere ve gerekli izni almakla birlikte yükümlülüklerini tam veya süresinde yerine getirilmeyenlere uygulanacak yaptırımlar getirilmesi,
- 666 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede yer alan avukatlık vekâlet ücreti düzenlemesinin; dayanağını oluşturan 6/4/2011 tarihli ve 6223 sayılı Yetki Kanunu kapsamında bulunmadığı gerekçesiyle Anayasa Mahkemesince iptal edilmiş olması nedeniyle, söz konusu hüküm yeniden düzenlenmesi,
- Finansal tabloların güvenilirliğinin, işletmelerin faaliyetleri ile ilgilenen kişi ve kuruluşların işletmeler hakkında doğru bilgi edinmelerinin sağlanması açısından önemi dikkate alındığında, işletmelerin kamuya açıkladıkları finansal tablolardaki bilgilerin doğruluğunun ve yasal düzenlemelere uygunluğunun düzenli olarak denetlenmesi, denetim standartlarının tek elden belirlenmesi ve Türkiye’deki bağımsız denetim alanındaki dağınık yapının ortadan kaldırması amacıyla kurulmuş olan Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu Kanununda değişiklikler öngörülerek bu kapsamda, ulusal ve uluslararası güncel düzenlemelere uyum sağlanması amacıyla yeni hükümler ihdas edilmekte, Kurul’un görev ve yetkilerinde değişikliğe gidilmekte, Kurum nezdinde eğitim vb faaliyetleri yürütmek üzere Merkez kurulmakta, bağımsız denetim kuruluşları ve bağımsız denetçiler nezdinde Kurum tarafından gerçekleştirilen inceleme sürecine ve idari yaptırımlara ilişkin uygulamada karşılaşılan ihtiyaçlara yönelik değişiklikler yapılması,
- COVID-19 salgın hastalığının ülkemizde yayılmasını önlemek amacıyla 11/3/2020 tarihinden itibaren alınan tedbirlerin ihlal edilmesi sebebiyle verilen idari para cezalarının tahsilinden vazgeçilmesi yine salgın sebebiyle ödenen kısa çalışma ödeneği ile nakdi ücret desteği ödemelerinde hatalı işlemlerden kaynaklanan tüm fazla ödemelerin terkin kapsamına alınması,
- Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı Yönetim Kurulunda seçim ile işbaşına gelen özel sektör temsilci sayısında turizm tesisleri sayıları göz önünde bulundurularak bölgelere göre değişiklik yapılması ve artırılması,
- Turizm payı alınan mükellefler ile bu mükelleflerden alınan pay oranlarının yeniden düzenlenmesi,
- Perakende Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanuna konu alanlarda haksız rekabetin önlenmesi, kayıt dışılığın azaltılması ve haksız ticari kazançlara engel olunması amacıyla mezkur Kanuna aykırılık ile müeyyide arasında ölçülülüğün sağlanması ve mevzuatın uygulanabilirliğinin artırılması hedeflenerek idari para cezasının tutarlarının güncellenmesi, amaçlanmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Gelir Vergisi Kanununun yürürlükte olan 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (9) numaralı bendi uyarınca, yenilenebilir enerji kaynaklarından en üst düzeyde istifade etme hedefi doğrultusunda elektrik enerjisi üretiminin teşvik edilmesi amacıyla, sahibi oldukları veya kiraladıkları meskenlerde, 6446 sayılı Kanunun 14 üncü maddesi hükümlerine göre lisanssız yürütülebilecek faaliyetler kapsamında kurdukları, çatı ve cephe uygulamalı yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı ve kurulu gücü azami 25 kW (25 kW dahil) olan, elektrik üretim tesisinden ürettikleri elektrik enerjisini son kaynak tedarik şirketlerine satan gerçek kişiler, gelir vergisinden muaf esnaf kapsamındadır.

Günümüzde, özellikle çevresel etkiler dikkate alındığında, enerji ihtiyacının yenilenebilir enerji kaynaklarından karşılanması artık bir tercihten ziyade zorunluluk haline gelmiştir. Bu amaçla maddeyle, sahibi olunan veya kiralanan konutlarda halen 25 kW’lık sınır dahilinde sağlanmış olan teşvikin sınırı 50 kW olarak yeniden belirlenmektedir.

Madde 2- Mevcut uygulamaya göre, işverenler tarafından çalışanlara işyerinde veya müştemilatında yemek verilmek suretiyle sağlanan menfaatler gelir vergisinden istisna edilmiştir. İşverenlerce işyerinde veya müştemilatında yemek verilmeyen durumlarda ise çalışılan günlere ait bir günlük yemek bedelinin ilgili yıl için belirlenen tutarı (2022 yılı için 51 TL’yi) aşmaması ve buna ilişkin ödemenin yemek verme hizmetini sağlayan mükelleflere yapılması şartıyla bu ödemeler istisna kapsamında değerlendirilmektedir.

Ödemenin bu tutarı aşması halinde aşan kısım ile hizmet erbabına yemek bedeli olarak nakden yapılan ödemeler ve bu amaçla sağlanan menfaatler ücret olarak vergilendirilmektedir. Ayrıca, yemek bedelinin yemek kartlarına/çeklerine yüklenmek suretiyle kullanıldığı durumlarda ise yemek bedelinin maddede yer alan haddi aşmayan kısmının yemek verme hizmeti sağlayan işletmelerde kullanılması kaydıyla gelir vergisinden istisna olup, bu kartların/çeklerin yemek hizmeti vermeyen market gibi işletmelerde alışveriş yapılmasında kullanıldığı durumlarda ise söz konusu istisnadan faydalanılamamaktadır.

Yapılan düzenlemeyle, yemek bedelinin çalışanların banka hesabına yatırılması ve çalışanlarca bu tutarların yemek hizmeti veren işletmeler dışında da kullanılması durumunda, anılan istisnadan faydalanılmasına imkân tanınmaktadır.

Maddeyle yapılan diğer bir düzenlemeyle, yurt dışında yapılan inşaat, onarım, montaj işleri ile teknik hizmetlerde, hizmet erbabının yurt dışında çalıştırılmasını teşvik etmek amacıyla, yurt dışında bu işlerde çalışmak üzere götürülen ve fiilen yurt dışında çalışan hizmet erbabına yurt dışından karşılanarak yapılan ücret ödemeleri gelir vergisinden ve dolaylı olarak damga vergisinden istisna edilmektedir.

Madde 3- 193 sayılı Kanunun geçici 82 nci maddesinin uygulama süresi 31/12/2022 tarihinde sona ereceğinden, yapılan düzenlemeyle anılan maddenin uygulama süresi 31/12/2027 tarihine kadar uzatılmaktadır. Ayrıca, yararlanılacak indirim tutarı olan “1.000.000 Türk lirası”, “2.500.000 Türk lirası” olarak güncellenmektedir.

Madde 4- 2020 ve 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunlarının taşıtların cinslerinin ve bedellerinin yıl içerisinde belirlenmesine yönelik hükümleri, 237 sayılı Kanunun 9 ve 10 uncu maddelerini ilgili yılda uygulanamaz hale getirdiği, anılan hükümlerle tanınan yetkilerin bütçe kanunlarıyla mevcut kanun hükümlerinin açık ve zımnen değiştirilemeyeceği esasıyla bağdaşmadığı gerekçesiyle 8/8/2022 tarihli ve 31917 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Anayasa Mahkemesi’nin 24/2/2022 tarihli ve E. 2020/32, K. 2022/18 sayılı ile 24/2/2022 tarihli ve E. 2021/26, K.2022/19 sayılı Kararlarıyla iptal edilmiştir.

Güvenlik önemli binek ve servis cinsi taşıtlar, genellikle yurtdışı temsilciliklerimiz için satın alma suretiyle edinilmekte ve taşıtların bedelleri ülkelere göre farklılık göstermektedir. Bu sebeple, ortalama bir azami satın alma bedeli belirlenmesi mümkün bulunmamaktadır. “Diğer Taşıtlar” ise genellikle kullanım amacına göre donanım ve malzemeler eklenerek üst yapı olarak edinilmekte olup, 237 sayılı Taşıt Kanunu kapsamındaki tüm idarelerin yıl içerisinde edinecekleri bu nitelikteki taşıtların bütçe hazırlık sürecinde cinsleri ve bedelleri öngörülemezdir.

Maddeyle Anayasa Mahkemesi’nin mezkur iptal kararına istinaden, güvenlik önemli binek ve servis cinsi taşıtların bedellerinin, “Diğer Taşıtlar” kapsamındaki taşıtların ise cinslerinin ve bedellerinin yılı bütçe kanunlarında belirlenen esaslara göre yıl içerisinde belirlenmesine imkân sağlamak amaçlanmaktadır.

Madde 5-16/8/1961 tarihli ve 351 sayılı Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurt Hizmetleri Kanununun 16 ncı maddesinde yapılan değişiklik ile öğrenim kredisi alan öğrencilerin borcunu aldıkları miktar kadar ödeyecekleri, öğrenim kredisi alan öğrencilerin borcunu iki yıl sonra başlamak üzere kredi aldığı kadar sürede ve aylık dönemler halinde ödeyecekleri, öğrenim kredisi almış borçluların çalışmadığının Sosyal Güvenlik Kurumundan teyit edilmesi koşuluyla ve en fazla üç defa olmak üzere erteleme talep etmesi halinde; ilk yıl herhangi bir ilave olmadan, sonraki yıllarda ise her yıl için verilen miktara TÜFE oranına göre değişiklik göstermekle birlikte en fazla yüzde on ilave edilerek kredi borcu hesaplanacağı düzenlenmektedir.

Madde 6- Öğrenim ve katkı kredisi geri ödemelerine ilişkin taksitlerin zamanında ödenmemesi durumunda yapılacak işlemlere dair düzenlemeleri içeren 351 sayılı Kanunun 17 nci maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “...tekrarında ise tamamı...” ibaresi, Anayasa Mahkemesinin 8/9/2022 tarihli, 2022/67 Esas ve 2022/103 Karar sayılı kararıyla iptal edilmiş olup, ilgili kararda yer alan iptal gerekçelerinin karşılanmasını teminen 351 sayılı Kanunun 17 nci maddesinde gerekli değişiklikler yapılmaktadır. Bu kapsamda, öğrenim ve katkı kredisi borcu taksitlerinin zamanında ödenmemesi veya eksik ödenmesi halinde, öğrenim ve katkı kredisi borcu için öngörülen son taksitin vade tarihine kadar bekleneceği ve son taksitin vade tarihi sonrasında ödenmemiş borçların ilgili vergi dairesine gönderileceği düzenlenmektedir. Süresinde ödenmeyen öğrenim ve katkı kredisi taksitlerine vadesinden itibaren 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 51 inci maddesine göre gecikme zammı hesaplanacaktır.

Madde 7- Maddeyle, maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla kredi almakta olan veya kredi borcunun ödeme zamanı henüz başlamamış kişilere öğrenim ve katkı kredisi olarak verilen tutarlara endeks hesaplanmayacağı, kredi geri ödemesi devam eden veya borçları vergi dairesine takip için bildirilmiş olan kişilere öğrenim ve katkı kredisi olarak verilen tutarlara ilave edilmiş olan endeks tutarlarının ise terkin edileceği düzenlenmiştir.

Ayrıca, maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce tahsil edilen endeks tutarları dâhil taksit tutarları, gecikme zammı gibi alacakların iade edilmeyeceği düzenlenmekte ve takip için vergi dairesine bildirilmiş olan ancak maddenin yürürlük tarihi itibarıyla tahsil edilmemiş bulunan kredi borçlarının içindeki endeks tutarları terkin edildikten sonra bakiye taksit tutarlarının vergi daireleri nezdinde tutulması ve vadelerinde ödenmemeleri durumunda vergi dairelerince bu taksit tutarlarının takibine 6183 sayılı Kanun kapsamında devam olunacağı düzenlenmektedir.

Madde 8- 2022 sayılı Kanun ile aylık bağlanan kişilerin ekonomik koşullarına göre kendisine ödenen yaşlı ve engelli aylığını tüketerek elden çıkarmak zorunda kalan, günü gününe ve güçlükle geçinen kimselerden olduğu bilinmektedir. Yaşlı ve engelli kişiye yersiz ödenen aylıkların, 2022 sayılı Kanunda yer alan nedenlerle geri alınması gerekmektedir. Ancak yürütülen takip ve tahsil işlemlerinde,

alacağın borçludan tahsilinin mümkün olmadığı ve alacağın tahsili için harcanacak emek ve mesai karşılığında elde edilecek bir kamu menfaatinin bulunmadığı görülmüştür. Bu nedenle maddeyle söz konusu alacakların ve fer'ilerinin terkin edilmesi amaçlanmaktadır.

Madde 9- 4/7/2012 tarihli ve 6353 sayılı Kanunun 35 inci maddesi ile 2547 sayılı Yüksek Öğretim Kanununa eklenen ek 29 uncu maddeyle üniversitelerin tıp fakültelerinin son sınıfında bulunan öğrencilere bu dönemde öğretim üyesi rehberliğinde yaptıkları uygulama çalışmaları karşılığında ilgili kurumların bütçesinden on iki ay süreyle 4.350 gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarda aylık ücret ödenmesi öngörülmüş idi. Tıp fakültelerinin son sınıfında bulunan öğrencilere tanınan bu haktan, dış hekimliği fakültelerinin dördüncü yılını tamamlayıp beşinci yılına geçen öğrencilerin de faydalanması öngörülmektedir. Bunun yanı sıra ödenecek tutar net asgarî ücrete endekslenerek artırılmakta ve güncellenmesine de imkân tanınmaktadır. Ayrıca, Gülhane Askeri Tıp Akademisi 6756 sayılı Kanun ile kabul edilen 669 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Sağlık Bilimleri Üniversitesine devredildiğinden ayrıca belirtilmesi gereği kalmadığından madde metninden çıkartılmaktadır.

Madde 10- 2634 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin üçüncü fıkrasında yapılan değişiklikle, ücretsiz girişli günübirlik tesis ile 9 uncu maddenin (b) bendinde belirtilen altyapı tesislerinin Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından yapılması halinde, bu tesislerin kamu yararı için yapıldığı ve kâr amacı da bulunmadığı göz önüne alınarak, ağaçlandırma ve bakım bedeli ile orman köylüleri kalkındırma gelirinin yanı sıra tesisin bütünleyici unsuru olan denizle bağlantısını sağlayan kıyı kullanımlarından Devlet İhale Kanununun 75 inci maddesinden doğan bedellerin de alınmaması ve ayrıca, ücretsiz girişli günübirlik tesislerin üçüncü kişilere devredilmemesi ve işlettirilmemesi öngörülmektedir.

Madde 11- Uygulamada karşılaşılabilecek tereddütlerin önlenmesini teminen, daha önce Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından yapılan ücretsiz girişli günübirlik tesisler ile 9 uncu maddenin (b) bendinde belirtilen tesisler için ağaçlandırma ve bakım bedeli ile orman köylüleri kalkındırma gelirinin yanı sıra tesisin bütünleyici unsuru olan denizle bağlantısını sağlayan kıyı kullanımlarından Devlet İhale Kanununun 75 inci maddesinden doğan bedellerin de tahsil edilmeyeceği, varsa tahsil edilenlerin ise iade edilmeyeceğine ilişkin olarak değişiklik yapılmaktadır.

Madde 12- Tarım ve Orman Bakanlığınca konaklama ve kış turizm merkezlerindeki günübirlik ile mekanik tesis hattı amaçlı yapılan kiralama sözleşmeleri ile ön izin ve kesin izin verilen, bu izne bağlı olarak Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca irtifak hakkı tesis edilen veya kullanma izni verilen yatırımcı ve işletmecilerin sözleşmelerinin Kanunun 8 inci maddesine uyarlanması için 28/7/2022 tarihine kadar olan başvuru süresinin uzatılarak, turizm amaçlı tahsislerle ilgili olarak Tarım ve Orman Bakanlığı ile Kültür ve Turizm Bakanlığının uyguladığı mevzuattan kaynaklanan farklılıkların ortadan kaldırılması ve bu tahsislerin Kültür ve Turizm Bakanlığınca tek elden ve belirli standartlar dahilinde yürütülmesine imkan sağlamak üzere, süresi içerisinde başvuruda bulunamayan yatırımcıların yeniden başvuruda bulunması imkanı getirilmektedir.

Madde 13- Ülkemizde, engellilerin evde bakımına yardımın uygulaması; 2006 yılında başlatılmıştır. Bu yardım için hane içerisinde kişi başına düşen aylık gelirin, asgari ücretin aylık net tutarının 2/3'ünden az olması gerekmektedir. Hane içerisinde kişi başına düşen gelir, asgari ücretin net tutarının 2/3'ünü geçtiği takdirde ise 2828 sayılı Sosyal Hizmetler Kanununun ek 7 nci maddesi kapsamında evde bakım desteği kesilmekte ve varsa yapılan yersiz ödemelerin tamamı yasal faizi ile birlikte geri alınmaktadır.

Bununla birlikte, yersiz yapılan ödemeler çoğunlukla kişinin kusurundan değil sağlık kurulu raporlarında yer alan engel oranlarının değişmesinden veya önceden öngörülemeyen ve süreklilik arz etmeyen gelir elde edilmesinden kaynaklanmaktadır.

Sağlık kurulu raporlarında yer alan engel oranlarının değişmesinin nedeni, çoğunlukla engelliliğin tespit edilmesine ilişkin mevzuatta belirlenen engel oranlarının, mevzuatın değişmesiyle birlikte değişikliğe uğramasıdır. Bu durumda, kişinin engel durumunda herhangi bir değişiklik meydana gelmemekte, ancak engelliliğin ölçülmesi, değerlendirilmesi ve tespitine ilişkin mevzuatın ekinde belirlenen oranlar değiştiğinden yeniden sağlık kurulu raporu aldığı takdirde engel oranı değişmektedir. Bu da yersiz ödeme yapıldığı gibi bir çıkarım yapılmasına neden olmaktadır.

Bu açıklamalar çerçevesinde kanun hükmü gereği tahsil edilmesi gereken tutarların tahsilinin hem güç olduğu, hem hakkaniyete uygun düşmeyeceği değerlendirilmektedir. Nitekim bu amaçla daha önce 2828 sayılı Kanuna eklenen geçici maddelerle de bu tutarların iki kez affı yoluna gidilmiştir.

Açıklanan nedenlerle, kişinin kusurundan kaynaklanmayan ve kanunda belirlenen sınırın aşılması veya engel durumunu bildirir sağlık kurulu raporlarında yaşanan sorunlar nedeniyle ortaya çıkan ve tahsil edilmesi gereken tutarların, hedef grubun sosyoekonomik durumları ve yapılan yersiz ödemeler için kişilere kusur atfedilememesi göz önünde bulundurularak tahsili yoluna gidilmemesi gerekmektedir.

Bu nedenle, daha önce 18/1/2017 tarihli ve 6770 sayılı Kanunun 6 ncı maddesiyle 2828 sayılı Kanuna eklenen geçici 15 inci maddeyle yapılan uygulamanın tekrarı amaçlanmaktadır.

Madde 14- Yapılan düzenleme ile Yeni Koronavirüs (Covid-19) sebebiyle gerçekleştirilen kısa çalışma başvurularının alınması, değerlendirilmesi ve ödenmesine ilişkin işlemler ile nakdi ücret desteği ödemelerinde de Bakanlık ve Kurum personeline herhangi bir sorumluluk yüklenmemesi, Yeni Koronavirüs (Covid-19) sebebiyle ödenen kısa çalışma ödeneği ile nakdi ücret desteği ödemelerinde hatalı işlemlerden kaynaklanan tüm fazla ödemelerin terkin kapsamına alınması, tahsil edilenlerin ise iade veya mahsup edilmemesi, kısa çalışma uygulanan dönemde 4857 sayılı İş Kanunun 25 inci maddesinin birinci fıkrasının (II) numaralı bendinde yer alan sebepler hariç olmak kaydıyla işveren tarafından işçi çıkarılmasına istinaden oluşan fazla ve yersiz ödemeler ile ceza soruşturmasına veya kovuşturmasına konu olmuş kısa çalışma ödeneği ile nakdi ücret desteği ödemelerinin terkin kapsamı dışında tutulması, ceza soruşturması veya kovuşturması sonucu soruşturmaya yer olmadığına dair karar veya beraat kararı verilenler hakkında terkin hükümlerinin uygulanması amaçlanmaktadır.

Madde 15- Turistik kolaylıklar kapsamında taşıt getiren kişilerin taşıtsız olarak yurt dışına çıkmaları durumunda taşıtı gümrük gözetimine bırakmaları ya da gümrük idaresine müracaat ederek veya e-Devlet üzerinden taşıtın başkası tarafından kullanılmayacağına ilişkin taahhütname vermeleri gerekmektedir. Aksi takdirde 4458 sayılı Gümrük Kanununun 238 inci maddesi uyarınca idari para cezası uygulanmaktadır.

Ancak, söz konusu cezanın bahse konu fiil için orantısız şekilde yüksek olduğu değerlendirilmekte; keza, taşıt hak sahibi yurt dışındayken taşıtın kullanılması durumunda hem hak sahibi hem de kullanan kişi adına ayrıca anılan madde uyarınca para cezası uygulanmaktadır. Bu doğrultuda 4458 sayılı Gümrük Kanununun 241 inci maddesinde değişiklik yapılmaktadır.

Madde 16- Turistik kolaylıklar kapsamında taşıt getiren kişilerin taşıtsız olarak yurt dışına çıkmaları durumunda, taşıtı gümrük gözetimine bırakmamaları ya da gümrük idaresine müracaat etmemeleri veya e-Devlet üzerinden taşıtın başkası tarafından kullanılmayacağına ilişkin taahhütname vermemelerine ilişkin 241 inci maddenin altıncı fıkrasının (e) bendinde yapılan düzenlemenin, bu düzenlemeyi ihdas eden Kanunun yürürlüğünden önce işlenip, tahsili gerçekleşmemiş fiiller hakkında da uygulanması temin edilmektedir.

Madde 17- Günün teknolojisine uygun inovatif yeni iş modelleriyle bankacılık faaliyetinde bulunmak isteyen yeni nesil dijital (şubesiz) bankalar gibi oyuncuların riskini sınırlandırmak bakımından dünya örneklerinde olduğu gibi söz konusu oyunculara sınırlı veya kısıtlı faaliyet izni verilebilmesi önem arz etmektedir. 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 10 uncu maddesine göre Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu tarafından aksi kararlaştırılmış olmadıkça, Kanunun 4 üncü maddesinde belirtilen bütün faaliyetleri aynı maddenin son fıkrasındaki sınırlamalar çerçevesinde kapsayacağı belirtilmiş olmakla birlikte, bu hüküm muğlaklık arz etmekte ve Kurulun bankalara faaliyet konuları bazında sınırlı veya kısıtlı faaliyet izni verip veremeyeceği hususunun açıklığa kavuşturulması gerekmektedir.

Bu çerçevede maddeyle, Kurulun, bankalara faaliyet konuları bazında sınırlama veya kısıtlamalar getirmek suretiyle de faaliyet izni vermeye yetkili olduğunun netleştirilmesi amaçlanmaktadır.

Madde 18- 5411 sayılı Bankacılık Kanunu ile bankalara destek hizmeti sunan kuruluşlara ilişkin usul ve esas belirlemeye yönelik BDDK'ya kanun ile doğrudan verilmiş bir yetki bulunmamakta olup, maddeyle bu yetki eksikliğinin giderilmesi amaçlanmaktadır. Bu kapsamda, bankaların müşterilerine sundukları hizmetlerin güvenli ve kesintisiz bir şekilde sürdürülmesinde önemli yeri bulunan hizmet sağlayıcıların uymaları gereken usul ve esasların belirlenmesi yetkisinin Kurula verilmesi sağlanmış olacak ve böylelikle bu yetki kapsamında belirlenmiş usul ve esaslara uyulmaması halinde Kanunun 148 inci maddesi uyarınca ilgili hizmet sağlayıcıya doğrudan idari yaptırım uygulanabilmesi de hukuki zemine kavuşmuş olacaktır.

Söz konusu maddeyle ayrıca, 5411 sayılı Kanunun 73 üncü maddesinin dördüncü fıkrasında yer verilen en az beş banka ya da finansal kuruluş tarafından kurulacak şirketlerin tabi olacağı usul ve esasları belirleme yetkisinin Kurulda olduğunun da netleştirilmesi amaçlanmaktadır.

Madde 19- Maddeyle, 5411 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinde yapılan değişiklikle uyumlu olarak, sınırlı faaliyet izni verilen durumlarda bu sınırlama veya kısıtlamalara uymayanların ya da 5411 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin son fıkrasındaki kısıtlamalara uymayanların tabi olacağı idari yaptırımın caydırıcı hale getirilmesi amaçlanmaktadır.

Madde 20- Maddeyle, Sosyal Güvenlik Kurumunun gayrimenkullerinin iş ve işlemlerine ilişkin genel çerçevenin belirlenebilmesi, Kuruma bu konuda yönetmelik çıkartma yetkisinin tanınması ve ilgili mevzuat hükümleri arasındaki uyumsuzlukların giderilmesi amacıyla yasal düzenleme yapılmaktadır.

Madde 21- Sosyal Güvenlik Kurumu ile Götürü Bedel Üzerinden Sağlık Hizmetleri Alım Sözleşmesi ve Usul Esasları kapsamında; üniversite sağlık hizmeti sunucuları ile 2022 yılı global ödeme tutarları belirlenmek suretiyle sözleşmeler imzalanmıştır.

Yeni Koronavirüs (Covid-19) pandemisi nedeniyle; üniversite sağlık hizmeti sunucularınca hizmetin ifasında mali güçlük yaşanmaması ve hizmetlerinin sürdürülebilirliğinin sağlanması amacıyla ek sözleşmeler ile üniversite sağlık hizmeti sunucularına ek bütçe desteği sağlanmıştır.

Pandemiyle mücadele sürecinde üniversite sağlık hizmeti sunucuları tarafından verilecek sağlık hizmetlerinin seyrindeki süregelen belirsizlik nedeniyle 2022 yılı toplam tahakkuk tutarlarının, 2021 yılı verilerine göre belirlenen 2022 yılı götürü bedel sözleşme tutarlarına göre düşük olması beklenmektedir.

Götürü bedel sözleşme hükümleri gereğince, 2022 yılı götürü bedel sözleşme tutarından aşağıda kalan tahakkuk tutarları arasındaki fark üniversite hastanelerinin 2023 yılındaki alacaklarından mahsup edilecektir. Bu durum da kamu üniversite sağlık hizmeti sunucularınca 2023 yılında sağlık hizmetlerinin sürdürülmesinde aksaklıklara neden olabileceğinden, 2022 yılında verdikleri sağlık hizmeti bedelinin götürü bedel sözleşme tutarından düşük olması durumunda aradaki farkın terkin edilmesi ile kamu

üniversite sağlık hizmeti sunucularının finansal sürdürülebilirliğinin desteklenmesi amaçlanmıştır. Terkin edilen bu tutarların, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı bütçesine bu amaçla tahsis edilecek ödenekten karşılanması amaçlanmaktadır.

Madde 22- Ülkemizdeki ekonomik büyümede ve kalkınmada önemli bir payı olan sermaye şirketleri, faaliyetlerinin reel olarak büyümesi sonucu gereken fon ihtiyacının giderilmesi veya yeni yatırımlarının finansmanı amacıyla sermayelerini artırmaktadırlar. Bu şirketler vergisel düzenlemelerin sağlamış olduğu avantajlar ve enflasyonist dönemlerden olumsuz şekilde etkilenebilen sermayelerinin güncellenmesi ihtiyacı başta olmak üzere çeşitli nedenlerle de sermaye artırımına gidebilmektedirler. Sermaye artırımını ortaklarca şirket bünyesine konulan aynı veya nakdi sermaye şeklinde olabileceği gibi işletme faaliyetleri sonucu oluşan kârlar, yeniden değerlendirme fonları, enflasyon düzeltilmesinden kaynaklanan fonlar, Kurumlar Vergisi Kanunu başta olmak üzere özel kanunları uyarınca ayrılması gereken fonlar gibi çeşitli kaynakların sermayeye aktarılması suretiyle de olabilmektedir.

Ekonomik ve ticari aktivitenin bir sonucu olarak sermaye şirketleri muhtelif nedenlerle de sermayelerini azaltabilmektedirler. Bunlardan en bilinenleri şirketlerin içinde bulundukları ekonomik ve finansal durum sebebiyle bir kısım sermayelerinin atıl kalması, geçmiş yıl zararlarının sermaye azaltımı suretiyle itfa edilerek bilanço ve mali tabloların daha sağlıklı hale getirilmesi veya sermayeye ilave esnasında vergilendirilmeyen bazı kaynakların sermaye azaltımı yoluyla işletmeden çekilmek istenmesidir.

Sermayesi, işletmeden çekilmesi halinde vergilendirilmeyecek olan aynı veya nakdi sermayenin dışında diğer unsurları da barındıran şirketlerde sermaye azaltımının sermayenin hangi unsurlarından yapıldığı hususunda idare ile mükellefler arasında görüş ayrılıkları yaşanabilmekte, vergi kanunlarında bu hususu açıkça düzenleyen bir hüküm bulunmaması nedeniyle söz konusu durum zaman zaman yargı yoluna taşınan ihtilaf haline de gelebilmektedir.

Yapılan düzenleme ile sermayesi, işletmeden çekilmesi halinde vergilendirilmeyecek olan aynı veya nakdi sermayenin dışında farklı unsurları da barındıran şirketlerin sermayelerini azaltmaları durumunda, sermayenin hangi unsurunun ne kadar tutarda azalacağı ve azaltıma konu edilen bu unsurlar üzerinden nasıl vergileme yapılacağı hususunun netleştirilmesi amaçlanmaktadır.

Önerilen düzenlemeye göre; sermayeye aktarılan çeşitli kaynakları aktarıldığı tarihten itibaren;

- Beş yıl boyunca sermaye azaltımı yapmayan kurumlarda, bu sürenin sonunda sermaye azaltılmışsa, işletmeye konulan nakdi veya aynı sermaye ile sermayeye eklenen diğer unsurların toplam sermayeye oranlanması suretiyle azaltıma konu edilen tutar içerisindeki sermaye unsurları tespit edilerek vergilendirme yapılacaktır.

- Beş yıldan önce sermaye azaltımı yapan kurumlarda ise azaltılan sermayenin öncelikle;

Sermayeye ilave dışında başka bir hesaba nakledilmesi, işletmeden çekilmesi veya sermaye hesabından başka hesaplara aktarımı kurumlar vergisine ve kâr dağıtımına bağlı vergi kesintisine tabi tutulacak hesaplardan,

Daha sonra sadece kâr dağıtımına bağlı tevkifata tabi hesaplardan,

Son olarak ise vergiye tabi olmayan nakdi ve aynı sermayeden,

oluştugu kabul edilerek vergilendirme yapılacaktır. Yapılan sermaye azaltımında sermayeye eklenen kaynakların bazılarının beş yıllık süreyi aşması bazılarının ise aşmaması durumunda ise söz konusu kaynaklardan öncelikli olarak sermayeye ilave edilme tarihi beş yılı geçmemiş olanların çekildiği kabul edilecektir.

Örneğin 10 milyon Türk lirası sermayesi olan bir kurumun, bu sermayesinin 7 milyon Türk lirasının ortaklar tarafından işletmeye nakden konulduğu, 2 milyon Türk lirasının geçmiş yıl kârlarının sermayeye ilavesinden 1 milyon Türk lirasının ise enflasyon düzeltmesi olumlu farklarından kaynaklandığı varsayıldığında, kurumun geçmiş yıl karları ile enflasyon düzeltmesi olumlu farklarını sermayesine ilave ettiği tarihten itibaren beş yıl boyunca sermaye azaltımına gitmemesi durumunda, bu sürenin sonundan itibaren yapılan sermaye azaltımında nakdi veya aynı sermaye ile sermayeye eklenen diğer unsurların toplam sermayeye oranlanması suretiyle azaltıma konu edilen tutar içerisindeki sermaye unsurları tespit edilecektir. Bu şartları haiz Kurumun sermayesini 2 milyon Türk lirası azaltması durumunda; azaltıma konu edilen tutarın 1 milyon 400 bin Türk lirasının nakdi sermayeden, 400 bin Türk lirasının sermayeye ilave olunan geçmiş yıl karlarından, 200 bin Türk lirasının ise sermayeye eklenmiş enflasyon düzeltmesi olumlu farklarından kaynaklandığı kabul edilecektir. Ancak, bu kaynakların sermayeye ilave edilmesinden itibaren beş yıl içerisinde Kurum tarafından sermaye azaltılması durumunda azaltıma konu edilen tutarın 1 milyon Türk lirasının sermayeye ilave olunan enflasyon düzeltmesi olumlu farklarından, 1 milyon Türk lirasının ise geçmiş yıl karlarından kaynaklandığı kabul edilecektir.

Böylelikle sermayeye ilave olunan kaynakların en az beş yıl boyunca sermayede kalması özendirilerek, işletmelerin öz kaynaklarının güçlü kalması teşvik edilmektedir.

Geçmiş yıl zararlarının mahsubu suretiyle sermaye azaltılması durumunda, azaltıma konu edilen sermaye unsurları da maddenin birinci, ikinci ve üçüncü fıkralarında belirtilen hükümler kapsamında tespit edilecektir. Ancak bu tutarlar üzerinden kâr dağıtımı veya ana merkeze aktarılan tutar kapsamında vergi kesintisi yapılmayacaktır.

Öte yandan, maddenin son fıkrasıyla Hazine ve Maliye Bakanlığına maddenin uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirleme yetkisi verilmektedir.

Madde 23- Kurumlar Vergisi Kanununun geçici 14 üncü maddesinin ikinci, üçüncü, dördüncü ve beşinci fıkralarına göre mükelleflerin 2022 yılı sonuna kadar yabancı paraların ve altın hesabı bakiyelerinin Türk lirası mevduat ve katılma hesaplarına dönüşümün desteklenmesi kapsamında dönüşüm fiyatı üzerinden Türk lirasına çeviren mükelleflerin bu kapsamda açılacak mevduata tahakkuk ettirecek faiz ve kâr payları ile diğer kazançları istisna kapsamına alınmıştır.

Yapılan düzenleme ile Türk lirasına çevrilmesi gereken yabancı paraların ve altın hesabı bakiyelerinin Türk lirası mevduat ve katılma hesaplarına dönüşümün desteklenmesi kapsamında dönüşüm fiyatı üzerinden Türk lirasına çevrilmesi gereken son tarih 31/12/2023 olarak belirlenmektedir.

Ayrıca söz konusu maddenin dördüncü fıkrasının son cümlesinde yapılan değişiklik ile Cumhurbaşkanına istisnayı, 31/12/2023 tarihine kadar her bir geçici vergi veya yıllık hesap dönemleri sonu itibarıyla kurumların bilançolarında yer alan yabancı paralar için ayrı ayrı veya birlikte uygulama konusunda yetki verilmektedir.

Madde 24- 12/11/2012 tarihli ve 6360 sayılı On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 1 inci maddesinin beşinci fıkrasıyla büyükşehir belediyesi bulunan illerdeki il özel idarelerinin tüzel kişiliği kaldırılmıştır.

28/3/2013 tarihli ve 6455 sayılı Gümrük Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 59 uncu maddesiyle 21/3/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununa eklenen 16/A maddesiyle de kaçak akaryakıtın tasfiyesine

ilişkin iş ve işlemlerin il özel idaresi bulunmayan yerlerde defterdarlıklar tarafından yerine getirileceği hüküm altına alınmıştır.

Daha önceden Maliye Bakanlığının hizmet birimi olan Milli Emlak Genel Müdürlüğü, 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 99 uncu ve 101 inci maddelerinde yer alan düzenlemeler uyarınca Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının hizmet birimi olarak düzenlenmiştir. Söz konusu düzenlemeler uyarınca daha önce defterdarlıklar bünyesinde yer alan ve akaryakıt tasfiyesi ile ilgili iş ve işlemleri yürüten Milli Emlak Genel Müdürlüğüne bağlı milli emlak birimleri de Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığına bağlanmıştır.

Yatırım izleme ve koordinasyon başkanlıkları, 6360 sayılı Kanunla büyükşehir belediyesi bulunan illerdeki il özel idarelerinin tüzel kişiliğinin kaldırılması sebebiyle anılan Kanunun 34 üncü maddesiyle 14/2/1985 tarihli ve 3152 sayılı İçişleri Bakanlığı Yüksek Disiplin Kurulu ile İl Yatırım ve Hizmetlerine İlişkin Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanuna eklenen 28/A maddesiyle büyükşehir belediyelerinin bulunduğu illerde kurulmuştur. 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 18 inci maddesiyle söz konusu maddede değişiklikler yapılmış, yatırım izleme ve koordinasyon başkanlıklarının kuruluş, görev ve yetkileri ile diğer hususlar 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin İçişleri Bakanlığının teşkilatına ilişkin Dokuzuncu Bölümünde yer alan 273 üncü maddede düzenlenmiştir. Mezkûr madde uyarınca yatırım izleme ve koordinasyon başkanlıkları, büyükşehir belediyelerinin bulunduğu illerde kamu kurum ve kuruluşlarının yatırım ve hizmetlerinin etkin olarak yapılması, izlenmesi ve koordinasyonu, acil çağrı, afet ve acil yardım hizmetlerinin koordinasyonu ve yürütülmesi, ilin tanıtımı, gerektiğinde merkezi idarenin taşrada yapacağı yatırımların yapılması ve koordine edilmesi, temsil, tören, ödüllendirme ve protokol hizmetlerinin yürütülmesi, ildeki kamu kurum ve kuruluşlarına rehberlik edilmesi ve bunların denetlenmesini gerçekleştirmek üzere valiye bağlı olarak kamu tüzel kişiliğini haiz ve özel bütçeli olarak kurulmuştur.

Maddeyle, kaçak akaryakıtın tasfiyesine ilişkin olarak uygulamada yaşanan tereddütlerin giderilmesi amacıyla söz konusu iş ve işlemlerin il özel idarelerinin sorumluluğunda bulunması ve tüzel kişiliği kaldırılan il özel idarelerinin bulunduğu yerlerde merkezi idareye ilişkin benzer görevleri ifa etmek üzere yatırım izleme ve koordinasyon başkanlıklarının kurulmuş olması sebebiyle kaçak akaryakıtın tasfiyesine ilişkin iş ve işlemlerin Hazine ve Maliye Bakanlığının taşra teşkilatı olan defterdarlıklar yerine söz konusu başkanlıklar tarafından yerine getirilmesi amaçlanmaktadır.

Madde 25- Maddeyle, kaçak akaryakıtın tasfiyesine ilişkin iş ve işlemlerin il özel idaresi bulunmayan yerlerde defterdarlıklar yerine yatırım izleme ve koordinasyon başkanlıkları tarafından yerine getirilmesi, söz konusu akaryakıtın satışı halinde satış bedellerinin genel bütçeye gelir kaydedilmek yerine ilgili il özel idaresinin veya yatırım izleme ve koordinasyon başkanlığının bütçesine gelir kaydedilmesi ve teşkilatlarına ilişkin ilgili mevzuatta bazı bakanlıkların adında yapılan değişiklikler dikkate alınarak ibare değişiklikleri yapılması amaçlanmaktadır.

Madde 26- Maddeyle, kaçak akaryakıtın tasfiyesine ilişkin iş ve işlemlerin il özel idaresi bulunmayan yerlerde defterdarlıklar yerine yatırım izleme ve koordinasyon başkanlıkları tarafından yerine getirilmesini sağlamak üzere yapılan düzenlemelere ilişkin geçiş hükümleri düzenlenmekte, bu kapsamda defterdarlıkların veya çevre, şehircilik ve iklim değişikliği il müdürlüklerinin mülkiyetinde bulunan ve kaçak akaryakıtın tasfiyesi için kullanılan her türlü tesis, depo, araç ve gereç ile diğer tüm teknik teçhizatın bulunduğu yerdeki yatırım izleme ve koordinasyon başkanlığına devredilmesi ve söz konusu devirler gerçekleşene kadar kaçak akaryakıtın tasfiyesi için gerekli işlemlerin ilgili defterdarlık veya çevre, şehircilik ve iklim değişikliği il müdürlüklerince yürütülmeye devam edilmesi amaçlanmaktadır.

Madde 27- Maddeyle, karşılıksız çıkan çek, protesto edilmiş senet, kredi kartı ve diğer kredi borçlarını zamanında ödeyemedikleri için Türkiye Bankalar Birliği Risk Merkezine bildirilen kişilerin ve kredi müşterilerinin maddede belirtilen yükümlülükleri yerine getirmesi halinde geçmiş ödeme performanslarına ilişkin olumsuz kayıtların dikkate alınmayacağı hususunda düzenleme yapılmaktadır.

Madde 28- 11/6/2010 tarihli ve 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu Kanununun 27 nci maddesinde içme-kullanma sularının teknik ve hijyenik şartlara uygunluğu, kalite standartlarının sağlanması, kalite standartlarının izlenmesi ve denetimi ile ilgili usul ve esasların Sağlık Bakanlığınca belirleneceği, bu esaslara uygunluk bakımından belediye veya il özel idarelerinin sorumluluğunda bulunan içme sularının Türkiye Halk Sağlığı Kurumu tarafından yapılacak veya yaptırılacak her türlü tetkik ve tahlil bedellerinin ilgili belediye veya il özel idaresince karşılanacağı öngörülmüştür. İl özel idarelerinin sorumluluğunda bulunan içme sularının Sağlık Bakanlığınca yapılan tetkik ve tahlil bedellerinin ödenmesinde birikmiş faizlerin de etkisiyle güçlük yaşanması sebebiyle 30/9/2022 tarihine kadar ödenmemiş olan alacak tutarlarının ferileriyle birlikte terkinine ve mahkemelere veya icraya intikal etmiş ihtilâfların sona erdirilmesine ilişkin hüküm getirilmektedir. Ayrıca, Türkiye Halk Sağlığı Kurumu 1/2/2018 tarihli ve 7078 sayılı Kanun ile kabul edilen 694 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile kapatılarak Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü adı altında Sağlık Bakanlığının bir hizmet birimi olarak düzenlendiğinden “Türkiye Halk Sağlığı Kurumu” yerine “Sağlık Bakanlığı” denilmektedir.

Madde 29- Maddeyle, gelişen teknoloji karşısında finansman şirketlerinin iş yapış şekillerinin de teknolojiye uyum sağlaması ve bu şirketlerin rekabet gücünün artırılması bakımından, finansman şirketlerinin kullandıkları kredi tutarlarını doğrudan aktarmak mecburiyetinde olduğu satıcılar ile önceden yapmaları gereken “genel sözleşmelerin” yazılı şekilde kurulabilmesinin yanında uzaktan iletişim araçları yoluyla mesafeli olarak elektronik ortamda da kurulabilmesine imkân tanınması amaçlanmaktadır.

Madde 30- Maddeyle, 6361 sayılı Kanuna tabi şirketlerce kuruluş izni için aranan şartların ya da söz konusu şirket ortaklarınca kurucularda aranan şartların kaybedilmesinin, bu şirketler için faaliyet izninin iptalini gerektirebilecek eylemler arasında olduğu düzenlenmekte, böylelikle bu gibi haller ile karşılaşılması halinde Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kuruluna söz konusu şirketlerin faaliyet iznini iptal edebilme yetkisi verilmesi amaçlanmaktadır.

Madde 31- Maddeyle, hizmet sağlayıcılarının hali hazırda geçerli olan “cari yılda, üçer aylık dönemlerde geçici kurumlar vergisi kapsamında, toplam dört defa beyanname verme ve ödeme yapma” yükümlülükleri yılda bir kereye indirilmek suretiyle, iş ve işlemlerin sadeleştirilmesi, alacağın takibinde verimlilik ve hizmet sağlayıcıların yıllık nakit akışında finansal kolaylık amaçlanmış olup bu çerçevede birinci fıkranın (a) bendinde değişiklik yapılmaktadır.

Ayrıca bu Kanun hükümlerine göre yetkilendirilmiş posta hizmet sağlayıcılarının bu maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki yükümlülüğünü yazılı ek süreye rağmen yerine getirmemesi durumunda, yetkilendirmelerinin Bakanlığın talebi üzerine Kurum tarafından iptal edilebileceğine yönelik düzenleme yapılmakta ve bu çerçevede ikinci fıkrada değişikliğe gidilmektedir. Evrensel posta hizmet yükümlüsü olan PTT hakkında ise yetkilendirme iptal hükmünün uygulanmayacağı belirtilmiştir.

Süresinde ödenmeyen katkı payı alacaklarının 6183 sayılı Kanuna göre takip ve tahsil edileceği hükmü gecikme zammı uygulamasının başlayacağı tarih de belirtilmek suretiyle netleştirilmektedir.

Madde 32- 7338 sayılı Kanunla, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun mükerrer 120 inci maddesinde yapılan değişiklikle geçici kurumlar vergisi dönemlerinin dört dönemden üç döneme indirilmesi sonucu,

evrensel posta hizmeti gelirlerinde gelir kaybı yaşanmaması ve dolayısıyla kamu gelirinin korunması amacıyla geçici düzenleme yapılması amaçlanmaktadır.

Madde 33- Maddeyle, 6585 sayılı Perakende Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanunun 18 inci maddesinin birinci fıkrasında değişiklik yapılmakta ve maddeye yeni fıkra eklenmektedir.

Kanunun 18 inci maddesinin birinci fıkrasının (ğ) bendinde düzenlenen müeyyidenin caydırıcı olmaması nedeniyle Kanunun uygulamasına ilişkin yapılan ikincil düzenlemelere konu alanlarda haksız rekabet artabilmekte, kayıt dışılık ve haksız ticari kazançlar ortaya çıkabilmektedir. Yapılan değişiklikle, bu olumsuzlukların ortadan kaldırılmasını teminen, aykırılık ile müeyyide arasında ölçülülüğün sağlanması ve mevzuatın uygulanabilirliğinin artırılması hedeflenerek idari para cezası tutarları alt ve üst sınırları belirlenerek güncellenmektedir. Ayrıca, Kanuna dayanılarak Bakanlıkça belirlenen kurallar, alınan tedbirler ve yapılan ikincil düzenlemeler için birbirinden farklı idari para cezalarının öngörülmesi uygulamada belirsizliğe sebep olduğundan, bu belirsizliğin ortadan kaldırılması amacıyla, Bakanlıkça belirlenen kurallar, alınan tedbirler ve yapılan ikincil düzenlemelere aykırılıklara karşı aynı idari para cezası öngörülmektedir.

Aynı fıkranın (h) bendinde yapılan düzenlemeyle, denetime tabi olanların daha yüksek meblağlarda ceza ile karşılaşacağı düşüncesiyle denetimi engelleyici faaliyetlerde bulunmasının önüne geçilmesi ve bu sayede Kanun kapsamında gerçekleştirilen denetimlerin etkinliğinin ve mevzuata uyumun artırılması amaçlanmaktadır. Bu çerçevede, öngörülen idari para cezalarının alt ve üst sınırları belirlenerek güncellenmektedir.

Bununla birlikte, idari para cezası muhatabının ölçeği, işlenen kabahatin niteliği ve niceliği gibi hususlar dikkate alınmaksızın herkes için aynı tutarda idari para cezası uygulanması, aykırılık ile müeyyide arasında orantısızlığa ve adaletsizliğe neden olmaktadır. Nitekim küçük ölçekli bir işletme için uygulanacak ceza yıkıcı etki doğurabilirken büyük ölçekli bir işletme için aynı tutardaki ceza hiçbir caydırıcılık unsuru içermeyebilmektedir. Bu orantısızlık ve adaletsizliğin ortadan kaldırılması ve caydırıcılığın sağlanabilmesi amacıyla maddeye eklenen fıkrayla; fiilin içeriği, müeyyidenin muhatabı gerçek veya tüzel kişilerin ekonomik büyüklükleri, aykırılık neticesinde elde edilen menfaatin ve neden olunan zararın büyüklüğü gibi unsurlar dikkate alınarak değişikliğe konu cezalar alt ve üst sınırları belirlenerek düzenlenmekte ve bu sayede somut olay adaletinin sağlanması amaçlanmaktadır.

Madde 34- 6585 sayılı Kanunun 18 inci maddesinin birinci fıkrasının (ğ) ve (h) bent hükümlerine ilişkin ceza artırıldığı için, maddeyle; artırılan cezanın tekraren 2023 takvim yılı için yeniden değerlendirilmesinde artırımı uygulanmaması temin edilmektedir.

Madde 35- 11/07/2019 tarihli ve 7183 sayılı Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı Hakkında Kanunun 3 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansının karar alma organı olan Yönetim Kurulu başkanının Tanıtma Genel Müdürlüğünden sorumlu Bakan Yardımcısı olarak belirlenmesi düzenlenmiştir. Aynı maddenin dördüncü fıkrasında ise İcra Kurulu belirleme yetkisi Bakan Yardımcısına verilmiştir. Ayrıca ülkemizde kamu-özel sektör iş birliği ile yönetilen ve ağırlıklı olarak seçimle işbaşına gelen özel sektör temsilcilerinden oluşan Yönetim Kurulunun Bakanlık turizm işletmesi belgeli bileşik tesisler ve konaklama tesislerinin bulundukları bölgelerdeki sayıları dikkate alınarak Marmara, Akdeniz ve Ege Bölgelerinin temsilci sayıları artırılmıştır. Ayrıca turizm payı alınan Bakanlıktan turizm işletme belgeli yeme içme ve eğlence tesisleri ile deniz turizmi tesislerinin temsilini sağlamak üzere ülke çapında seçimle üç yıl süreyle belirlenecek bir üye ile temsil edilmesine ilişkin hüküm getirilmiştir. Söz konusu değişiklik ile Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı Yönetim Kurulunda seçim ile işbaşına gelen özel sektör temsilci sayısı artırılmış ve Yönetim Kurulunda işletmelerin belge türü bakımından temsili sağlanmıştır.

Madde 36- Kanunun 6 ncı maddesinde yapılan değişikliklerle; Turizm Payı ile ilgili olarak 1/1/2024 tarihinden geçerli olmak üzere turizm payı oranları yeniden düzenlenmiş, söz konusu maddeyle tanıtım faaliyetlerinin artmasına bağlı olarak ülkemize gelen ziyaretçi sayısı ile turizm gelirindeki artış ve buna bağlı olarak gün geçtikçe büyüyen turizm sektörünün turizm payı alınmasına esas cirolarında meydana gelecek büyüme ile bir arada düşünüldüğünde, turizm payı alınan işletmelerin turizm payı oranları azaltılmıştır. Bakanlık turizm işletme belgeli deniz turizmi araçlarından turizm payı alınmasına ilişkin düzenleme yürürlükten kaldırılmıştır. Buna bağlı olarak yapılan değerlendirmeler neticesinde, turizm alanında etkinlikleri ve elde edilen gelirleri bakımından turizm payı alınan mükellefler ile bu mükelleflerden alınan pay oranlarının yeniden düzenlenmesi gerekmiştir. Ayrıca yine aynı maddeyle Bakanlıktan turizm işletme belgeli deniz turizmi araçlarından turizm payı alınmasına son verilmiştir.

Madde 37- Kanunun 3 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında yapılan değişiklik ile seçim sürecine girilmiş olsa dahi, seçime yönelik iş ve işlemlerde gecikmeksizin uygulanacağı, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte Yönetim Kurulu üye seçimlerinin yapılmasına 30 günden az süre kalması halinde seçimlerin iki aya kadar erteleneceği ve seçimin yapılmasına ilişkin usul esasların Bakanlıkça belirleneceği hüküm altına alınmıştır.

Madde 38- Kanunun 6 ncı maddesinde yapılan turizm paylarının alınmasına ilişkin geçici madde düzenlenerek Bakanlıktan belgeli deniz turizmi araçları bakımından 31/12/2022 tarihine kadar turizm payı ödemelerine ilişkin düzenleme getirilmektedir.

Madde 39- Maddeyle, eşya piyangosu ve çekiliş düzenlemek isteyen başvuru sahiplerince İdarece alınmakta olan izin bedellerine yönelik muhtelif itirazların yapılmakta olmasının yanı sıra, Milli Piyango İdaresi Yönetim Kurulunun izin bedelleri ile ilgili kararlarının iptali istemiyle idari yargıda İdare aleyhine hukuki süreç başlatılması nedeniyle İdarece alman izin bedelleri ile ilgili hükümlerin güçlendirilmesi amaçlanmaktadır.

Madde 40- Milli Piyango İdaresinin yetkisi dahilindeki şans oyunları ile üçüncü kişiler tarafından bir mal veya hizmetin pazarlanması faaliyetleri kapsamında, ancak, İdareden izin alınması koşuluyla düzenlenebilen karşılığı nakit olmayan (eşya) piyangolarının yasadışı veya izinsiz olarak düzenlenmesi veyahut gerekli izin alınmakla birlikte yükümlülüklerinin tam veya süresinde yerine getirilmemesi durumunda uygulanacak yaptırımı düzenleyen 320 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 52 ncı maddesinin yürürlüğünün kanunlaşma şartına bağlanmış olmasına karşın, bu güne kadar söz konusu madde kanunlaşmadığından, başta internet ortamı ve sosyal medya platformları olmak üzere İdarenin yetkisi dahilindeki şans oyunlarının yasadışı olarak oynatılması yönündeki girişimlerin her geçen gün daha da arttığı, şans oyunlarının tamamen güvene dayalı olmasına ve bu güvenin kazanılmasının yıllar sürmesine karşın, bazı yazılı ve görsel basın ile internet sitelerinde ve sosyal medya üzerinden İdare ve düzenlediği şans oyunları ve çekilişleriyle ilgili olarak hile, usulsüzlük, yolsuzluk yapıldığı, faaliyetlerinin şaibeli olduğu şeklinde sık sık ve çok sayıda haber yapılarak ve sosyal medya platformları üzerinden paylaşımlarda bulunulmasının İdare ve düzenlediği şans oyunlarına duyulan güveni ciddi bir şekilde menfi olarak etkilediği, dolayısıyla şans oyunlarından elde edilen hasılatla ve Hazineye vergi ve kamu payı olarak aktarılan kaynaklarda hedeflenen artışın sağlanmasının mümkün olmadığı, bu durumun aynı zamanda fiziki ve internet ortamında illegal olarak düzenlenen şans ve bahis oyunlarına olan talebin artmasına sebebiyet verdiği, öte yandan internet ortamında illegal olarak oynatılan oyunların bir çoğunun yurtdışı orijinli olarak organize edilmesi nedeniyle haklarında Türk Ceza Kanununun 228 inci maddesindeki yaptırımların uygulanmadığı, zira illegal olarak şans oyunu oynatan internet sitelerinin engellenen alan adlarını kısa sürede değiştirmek suretiyle aldıkları başka internet adreslerinden oyun oynatmaya devam ettikleri, suç ve suçlularla etkin bir şekilde mücadele edilmesi açısından illegal

olarak oyun oynatanların yanı sıra söz konusu oyunlara iştirak edenlere yönelik olarak da etkili bir şekilde yaptırım uygulanmasının gerekli olduğu, diğer yandan son zamanlarda İdareden izin almaksızın fiziki veya internet ortamı ile sosyal medya platformları üzerinden karşılığı nakit olmayan eşya piyangolarının düzenlenmesi yolundaki girişimlerde büyük bir artış gözlemlendiği, ayrıca İdarenin izni ile düzenlenen eşya piyangolarında da zaman zaman düzenleyicilerin iştirakçi ve talihlilere karşı olan yükümlülüklerini tam ve süresinde yerine getirmedikleri belirlenmiş olup, maddeyle yukarıda belirtilen sakıncaların bertaraf edilmesi amaçlanmaktadır.

Öte yandan, 4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile İdarenin teşkilât ve görevlerine dair usul ve esaslar yeniden düzenlenmiş olup, bu kapsamda, söz konusu kararnamenin 285’inci maddesi uyarınca İdareye 320 sayılı KHK’de yer alan mevcut görev ve yetkilerinin yanısıra, “her türlü eşya piyangosu, şans oyunları ve müşterek bahis veya benzeri oyunları tertip etmek” görevi de verilmiştir. Bu bağlamda, maddede geçen “müşterek bahis veya benzeri oyunlara” ilişkin cezai müeyyideler; spor müsabakaları ve at yarışları dışında kalan müşterek bahis oyunlarını kapsamakta olup, spor müsabakaları ve at yarışları üzerine oynanan müşterek bahislere dair hususların ilgili kurumlar tarafından kendi mevzuatları gereğince değerlendirileceği tabiidir.

Madde 41- 11/10/2011 tarihli ve 666 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 1 inci maddesiyle 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye eklenen ve ek 10 uncu maddenin ikinci fıkrasında yer alan “avukatlık vekalet ücreti” ibaresinin, 20/7/2022 tarihli ve 31898 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmış olan Anayasa Mahkemesi’nin 1/6/2022 tarihli ve E.2022/19, K.2022/74 sayılı Kararı ile anılan düzenlemenin 666 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin dayanağını oluşturan 6/4/2011 tarihli ve 6223 sayılı Yetki Kanunu kapsamında bulunmadığı gerekçesiyle iptal edilmesi ve iptal hükmünün Resmi Gazetede yayımlanmasından başlayarak dokuz ay sonra yürürlüğe girmesine karar verilmiş olması nedeniyle, söz konusu hükmün yeniden düzenlenmesi amaçlanmaktadır.

Madde 42- Mevzuata aykırılıkları saptanan bağımsız denetçiler ve bağımsız denetim kuruluşlarına Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurulu tarafından sadece faaliyet izninin askıya alınması veya iptal edilmesi yaptırımları uygulanmamaktadır. Bu nedenle (e) bendindeki değişiklik ile bent metninin tüm yaptırımları kapsayacak şekilde genel olarak yazılması amaçlanmaktadır.

Düzenlenen alan itibarıyla sadece denetim kuruluşları ve denetçiler üzerinde yetkisi olan Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumunun finansal tablolarının hazırlanması için gerekli standartları belirlediği işletmelere yönelik de gözetim ve denetim yetkisinin alınmasının kamu adına etkin gözetim faaliyeti yapılmasına katkı sağlayacağı değerlendirilmektedir. Bu nedenle (n) bendindeki değişiklik ile Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kuruluna bu konuda yetki verilmesi amaçlanmaktadır.

Uluslararası Muhasebe Standartları Vakfı tarafından yayımlanan standartları mevzuatımıza kazandıran Kurum olan ve hâlihazırda Uluslararası Muhasebe Standartları Vakfı ile Uluslararası Muhasebe Standartlarını yayımlama konusunda telif anlaşması bulunan Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından sürdürülebilirliğe ilişkin standartların da belirlenmesi, yayımlanması ve bu konularda denetim yapacakların yetkilendirilmesi ve gözetime tabi tutulması amacıyla (ö) bendindeki öneri ile Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kuruluna bu konuda yetki verilmesi amaçlanmaktadır

(p) bendindeki değişiklikle, Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurulunun görev ve yetkileri arasına bağımsız denetim kapsamındaki işletmelerden bilgi sistemleri denetimine

tabi olacakların belirlenmesi ve bilgi sistemleri denetçilerinin ve kuruluşlarının yetkilendirilmesi, resmi sicile kaydedilmesi, çalışmalarının mevzuata uygunluğunun inceleme ve denetiminin yapılması, inceleme ve denetimler sonucunda gerekmesi durumunda bunlara yaptırımlar uygulanmasının dahil edilmesi amaçlanmaktadır.

(r) bendi için öngörülen değişiklik ile başta muhasebe, denetim, sürdürülebilirlik, bilgi sistemleri standartları olmak üzere Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumunun düzenlemekle sorumlu olduğu alanlara ilişkin kurs ve eğitim programlarının düzenlenmesi, sınav ve tescil işlemlerinin yürütülmesi amacıyla bu alanlarda faaliyette bulunacak özel hukuk hükümlerine tabi bir merkez kurulması amaçlanmaktadır.

Madde 43- Maddeyle, kurumsal gelişim ve ilerlemeye yönelik olarak Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu yetki ve görevleri içerisinde birçok alanda gerçekleştirilmesi hedeflenen yeni çalışmalar ile uygulamaya konulması planlanan çok sayıda hedef projelerinin, daire başkanlıklarının fonksiyon ve görevlerinde sorumluluklarını ve iş yükünü artıracığı dikkate alınarak, hizmet verimliliğini artıracak yeni organizasyonel yapı ile faaliyetlerin ayrı birim veya alt birim personeli tarafından yürütülmesi, birimler arasında görev, yetki ve sorumluluk eş güdümünün sağlanması suretiyle, diğer düzenleyici ve denetleyici kurumların düzenlemeleri de dikkate alınarak, iş ve işlemlerde süreklilik ve düzenliliğinin artırılması amaçlanmaktadır.

Madde 44- Maddenin birinci ve ikinci fıkralarında yapılan değişikliklerle; Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından inceleme yapılacak denetim kuruluşlarının belirlenmesinde dikkate alınacak sürenin hesaplanmasında uygulamada karşılaşılan karışıklıkların giderilmesi, KAYİK denetimlerine daha fazla yoğunlaşılması ve bu sayede Kurum kaynaklarının verimli kullanılması ve kalite güvence sisteminin etkinliğinin artırılması amaçlanmaktadır.

Maddenin beşinci fıkrasında yapılan değişikliklerle; denetim kuruluşları, bağımsız denetçiler ve bilgi sistemi yapanlar ayrı ayrı ifade edilerek her birine eylemleri dolayısı ile yaptırım uygulanabileceği açıkça belirtilmiştir.

Maddeye eklenen sekizinci fıkra ile yaptırım uygulananlara bu yaptırımlarla veya bunlardan ayrı olarak ilave eğitim alma zorunluluğu getirilmesinin mümkün kılınması amaçlanmaktadır.

Madde 45- Maddeyle, 660 sayılı KHK’ da yapılması öngörülen değişikliklere uygun olarak mevcut ikincil düzenlemelerde değişiklik yapılabilmesi ve/veya yeni ikincil düzenlemeler çıkarılabilmesi amaçlanmaktadır.

Madde 46- Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumunun yetki ve görevleri içerisinde birçok alanda gerçekleştirilmesi hedeflenen yeni çalışmalar ile uygulamaya konulması planlanan çok sayıda hedef projelerinin, daire başkanlıklarının fonksiyon ve görevlerinde sorumluluklarını ve iş yükünü artıracığı dikkate alınarak, hizmet verimliliğini artıracak yeni organizasyonel yapı ile faaliyetlerin ayrı birim veya alt birim personeli tarafından yürütülmesi, birimler arasında görev, yetki ve sorumluluk eş güdümünün sağlanması için 660 sayılı KHK’da 198 olarak belirlenen toplam kadro sayısının artırılması amaçlanmaktadır.

Geçici Madde 1- Maddeyle, işverenler tarafından çalışanlara elektrik, doğalgaz ve ısınma giderlerine karşılık olmak üzere bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 2023 yılı Haziran ayı sonuna kadar, mevcut ücretlerine/prime esas kazançlarına ilave olarak yapılan aylık 1.000 TL’yi aşmayan ödemelerin prime esas kazançta dahil edilmemesi ve gelir vergisinden istisna edilmesi sağlanarak bu ödemeler teşvik edilmektedir.

Geçici Madde 2- Maddeyle, borçlusu gerçek kişi olan ve İcra ve İflas Kanunu veya Abonelik Sözleşmesinden Kaynaklanan Para Alacaklarına İlişkin Takibin Başlatılması Usulü Hakkında Kanun kapsamında icra takibi başlatılmış olan küçük alacakların tasfiyesi amacıyla düzenleme yapılmaktadır.

Küçük alacak olarak, 15/8/2022 tarihine kadar icra takibi başlatılmış bulunan ve her bir takip dosyası itibarıyla asıl alacak ve ferileri dâhil 2.000 Türk lirası ve altındaki alacaklar dikkate alınmaktadır. Bu tutarın üzerinde takip başlatılmış olmakla birlikte aynı tarih itibarıyla takip bakiyesi bu tutar ve altına inmiş icra takipleri de küçük alacak kapsamında olacaktır.

Maddeyle küçük alacak olarak tanımlanan alacaklarından feragat eden mükelleflere bu alacaklarını Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre değersiz alacak kabul ederek kayıtlarından çıkarma imkânı sağlanmaktadır.

Bu şekilde kayıtlardan çıkarılan alacaklara ilişkin daha önce hesaplanarak beyan edilen katma değer vergisi ve özel iletişim vergisi, Katma Değer Vergisi Kanunu ve Gider Vergileri Kanunu hükümlerine istinaden söz konusu vergilerden indirim konusu yapılabilecektir.

Böylece, alacaklısının gerçek veya tüzel kişi olup olmadığına veya alacakların abonelik sözleşmelerinden kaynaklanıp kaynaklanmadığına bakılmaksızın icra takibinden feragat edilen alacaklara ilişkin daha önce yerine getirilmiş vergisel yükümlülükler telafi edilmektedir.

Ayrıca, vergi dışındaki Hazine payı, evrensel hizmet katkı payı, telsiz kullanma ücreti gibi kamusal yükümlülükleri bulunan işletmelerin feragat ettikleri alacakları nedeniyle daha önce yerine getirdikleri bu yükümlülüklerin belli bir oranda giderilebilmesi amacıyla düzenleme önerilmektedir.

Bu kapsamda, Telgraf ve Telefon Kanununun ek 37 nci maddesine göre Hazine payı ödemekle yükümlü GSM operatörleri ve yetkilendirilmiş diğer işletmecilerin, madde hükmünden yararlanarak alacaklarının takibinden vazgeçmeleri durumunda, takibinden vazgeçtikleri tutar içinde Hazine payı hesaplanmasını gerektirir alacak bulunması koşuluyla, ilgili icra dosyasındaki takip tutarının yüzde 18'inin ödemeleri gereken Hazine paylarından mahsup edilmek suretiyle iade edilmesi öngörülmektedir.

Benzer şekilde, Elektronik Haberleşme Kanunu çerçevesinde Bilgi Teknolojileri Kurumu tarafından yetkilendirilen ve Evrensel Hizmet Kanunu kapsamında evrensel hizmet katkı payı ödeme yükümlülüğü bulunan işletmecilerin ilgili icra dosyasındaki takip tutarının yüzde 1'i, ödemeleri gereken evrensel hizmet katkı paylarından mahsup edilmek suretiyle iade edilecektir.

Söz konusu icra takiplerinin sonlandırılmasını teşvik etmek amacıyla Harçlar Kanununun 23 üncü maddesi uyarınca icra takibinden vazgeçme nedeniyle alınması gereken harç ile Ceza Evleriyle Mahkeme Binaları İnşası Karşılığı Olarak Alınacak Harçlar ve Mahkûmlara Ödettirilecek Yiyecek Bedelleri Hakkında Kanunda düzenlenen harcın alınmayacağı düzenlemesine yer verilmiştir.

Maddede ayrıca, tarafların birbirinden takip giderleri ve vekâlet ücreti talep edemeyeceği belirtilerek bu husustaki tereddütler giderilmekte, madde hükmünden yararlananların maddeyle sağlanan imkânlar dışında ilgili idareden herhangi bir yasal yükümlülüğün iadesi, vekalet ücreti, yargılama gideri ve benzeri başkaca bir hak ve alacak talebinde bulunamayacağı hükmü getirilmektedir.

Son olarak maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasların konunun tarafı olan Adalet Bakanlığı ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığının görüşü alınmak suretiyle Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirleneceğine ilişkin yetki düzenlemesi yapılmaktadır.

Geçici Madde 3- Küçük tutarlı alacaklar nedeniyle oluşan icra takiplerinin azaltılması amacıyla Bankacılık Kanunu kapsamında faaliyet gösteren varlık yönetim şirketlerince, banka ve diğer mali

kurum ve kuruluşlardan 15/8/2022 tarihi (bu tarih dâhil) itibarıyla devir ve temlik alınan ve Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla anapara takip bakiyesi 2.500 Türk lirası ve altında bulunan bireysel nitelikli her türlü kredi sözleşmesinden kaynaklı alacakların anapara borç tutarının yüzde ellisinin Hazine ve Maliye Bakanlığı bütçesinden aktarılacak tutarla ödenmesi yoluyla tasfiyesi amaçlanmaktadır.

Bu kapsamda yapılacak ödemeye bağlı olarak varlık yönetim şirketlerince kalan anapara tutarı ile bu alacak nedeniyle hesaplanmış faiz, masraf, vekalet ücretleri ve benzeri alacakların takibinden feragat edilecektir.

Madde kapsamında tasfiye edilen alacaklar nedeniyle, Hazine ve Maliye Bakanlığından veya varlık yönetim şirketlerinden, vekalet ücreti, yargılama gideri ve benzeri başkaca bir hak ve alacak talebinde bulunulamayacaktır.

Bu şekilde tasfiye edilen alacakların takibi nedeniyle alınması gereken harçlardan vazgeçilmekte ve Hazine tarafından yapılan ödemeler nedeniyle varlık yönetim şirketlerinin lehe aldıkları paralar nedeniyle banka ve sigorta muameleleri vergisi alınmaması sağlanmaktadır.

Geçici Madde 4- COVID-19 salgın hastalığının ülkemizde yayılmasını önlemek amacıyla 11/3/2020 tarihinden itibaren muhtelif tedbirler alınmış ve bu kapsamda maske takma zorunluluğu, sokağa çıkma yasağı gibi alınan tedbirlere uyulmaması nedeniyle Umumi Hıfzıssıhha Kanunu ile Kabahatler Kanunu kapsamında idari para cezaları uygulanmıştır. Ancak, konu ile ilgili yeterli bilgisi olmaması nedeniyle getirilen kurallara uyamadığını ve bunları ödemekte çok zor duruma düşeceğini belirten vatandaşlarımızın talepleri dikkate alınarak halen ödenmemiş bulunan cezaların tahsilinden vazgeçilmesi yönünde düzenleme yapılmaktadır.

Madde 47- Yürürlük maddesidir.

Madde 48- Yürütme maddesidir.

Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Plan ve Bütçe Komisyonu

19/10/2022

Esas No: 2/4618

Karar No: 1

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/4618 esas numaralı, “*Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi*” Komisyonumuzun 13/10/2022 ve 17/10/2022 tarihlerinde yaptığı 1 inci ve 2 nci birleşimlerinde görüşülmüş ve kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere saygıyla arz olunur.

1. GİRİŞ

Kütahya Milletvekili Ahmet TAN ve 172 Milletvekili tarafından 07/10/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan 2/4618 esas numaralı ‘*Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi*’ Başkanlıkça aynı tarihte esas komisyon olarak Komisyonumuza, tali komisyon olarak Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu, Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonuna havale edilmiştir.

Komisyonumuzun 13/10/2022 ve 17/10/2022 tarihlerinde yaptığı 1 inci ve 2 nci birleşimlerinde 2/4618 esas numaralı Kanun Teklifi, Teklifin ilk imza sahibi Kütahya Milletvekili Ahmet TAN ile Hazine ve Maliye Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Ticaret Bakanlığı, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, Tarım ve Orman Bakanlığı, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Gençlik ve Spor Bakanlığı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Strateji ve Bütçe Başkanlığı, Gelir İdaresi Başkanlığı, Orman Genel Müdürlüğü, Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK), Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK), Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK), Yükseköğretim Kurulu (YÖK), Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu (KKG), Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu (TMSF), Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK), Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı (KOSGEB), Milli Piyango İdaresi Genel Müdürlüğü, Türkiye İş Kurumu (İŞKUR), Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, Kredi ve Yurtlar Genel Müdürlüğü, Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı, Hak İşçi Sendikaları Konfederasyonu (HAK-İŞ), Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu (TÜRK-İŞ), Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu (DİSK), Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu (TİSK), Müstakil Sanayici ve İşadamları Derneği (MÜSİAD), Türk Sanayicileri ve İş İnsanları Derneği (TÜSİAD), Uluslararası Yatırımcılar Derneği (YASED), Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB), Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu (TESK), Türkiye Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirler Odaları Birliği (TÜRMOB), Türkiye Bankalar Birliği, Finansal Kurumlar Birliği (FKB), Türkiye Sigorta, Reasürans ve Emeklilik Şirketleri Birliği (TSB), Türkiye Seyahat Acentaları Birliği (TÜRSAB), Türkiye Belediyeler Birliği (TBB), Türkiye Turizm Yatırımcıları Derneği (TTYD) ile Mobil Telekomünikasyon Operatörleri Derneği temsilcilerinin katılımıyla görüşülmüştür.

2. 2/4618 ESAS NUMARALI KANUN TEKLİFİNDE ÖNGÖRÜLEN DÜZENLEMELER

2/4618 esas numaralı Teklifin gerekçesi ve metni incelendiğinde, Teklifte;

- Apartmanların çatı ve cephelerinde kurulan elektrik üretim tesisleri için belirlen 25 kW’lık vergi teşviki sınırının 50 kW’a çıkarılmasına,
- Çalışanlara yemek bedeli olarak yapılan ödemelerin belirli tutara kadar gelir vergisi istisnası kapsamına alınmasına,
- Yurt dışındaki onarım, montaj işleri ile teknik hizmetlerde çalışanların ücretlerinin gelir vergisinden istisna tutulmasına,
- 31/12/2022 tarihinde sona erecek olan bireysel katılım yatırımcısı indirimi uygulamasının süresinin, 31/12/2027 tarihine kadar uzatılmasına, ayrıca bu kapsamda yararlanılacak indirim tutarının 1.000.000 TL’den 2.500.000 TL’ye çıkarılmasına,

- 2020 ve 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunlarının taşıtların cinslerinin ve bedellerinin yıl içerisinde belirlenmesine yönelik hükümlerin, 237 sayılı Kanunun 9 uncu ve 10 uncu maddelerinin ilgili yılda uygulanamaz hale getirmesi ve bütçe kanunlarıyla mevcut kanun hükümlerinin açık ve zımnen değiştirilememesi sebeplerinden dolayı Anayasa Mahkemesinin (AYM) iptal kararına istinaden, güvenlik önlemleri ve servis cinsi taşıtların bedellerinin, “Diğer Taşıtlar” kapsamındaki taşıtların ise cinslerinin ve bedellerinin yılı bütçe kanunlarında belirlenen esaslara göre yıl içerisinde belirlenmesine,

- Öğrenim kredisi alan öğrencilerin; bu borçlarını mezuniyetlerinden iki yıl sonra başlamak üzere kredi aldığı kadar sürede, aldıkları miktar tutarında ve aylık dönemler hâlinde ödemelerine imkân tanınmasına,

- Öğrenim ve katkı kredisi geri ödemelerinde birden fazla taksitin ödenmemesi durumunda borcun tamamının muaccel olmasına ilişkin hükmün AYM tarafından iptaline istinaden, borcun muaccel olması için son taksitin vade tarihine kadar beklenilmesine, son taksitin vade tarihi sonrasında ödenmemiş borçların ilgili vergi dairesine gönderilmesine ve 6183 sayılı Kanuna göre gecikme zammıyla tahsil edilmesine,

- Üniversitelerin tıp fakülteleri ile dış hekimliği fakültelerinin son sınıfında okuyan öğrencilere bu dönemde öğretim üyesi rehberliğinde yaptıkları uygulama çalışmaları karşılığında 12 ayı geçmemek üzere net asgari ücret düzeyinde aylık ücret ödenmesine,

- Kişinin kusurundan kaynaklananlar hariç olmak üzere 2022 sayılı Kanun kapsamında yaşlı ve engellilere aylıkları ile ilgili yapılan yersiz ödemelerden kaynaklı alacakların ve bunların ferilerinin terkin edilmesine,

- Gerçeğe uygun olmayan belge ve sağlık kurulu raporu kullanımı nedeniyle yapılan ödemeler hariç olmak üzere fazla ve yersiz ödenen evde bakım ödemeleri ile bunlardan doğan faizlerin terkin olunmasına,

- Kamu üniversite sağlık hizmeti sunucularının 2022 yılında verdikleri sağlık hizmeti bedelinin götürü bedel sözleşme tutarından düşük olması durumunda aradaki farkın terkin edilmesine,

- Yeni Koronavirüs (Covid-19) sebebiyle gerçekleştirilen kısa çalışma başvurularının alınması, değerlendirilmesi ve ödenmesine ilişkin işlemler ile nakdi ücret desteği ödemelerinde de Sağlık Bakanlığı ve Kurum personeline herhangi bir sorumluluk yüklenmemesine, bu kapsamdaki hatalı işlemlerden kaynaklanan tüm fazla ödemelerin terkin kapsamına alınmasına,

- Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunun bankalara faaliyet konuları bazında sınırlama veya kısıtlamalar getirmek suretiyle de faaliyet izni vermeye yetkili kılınmasına,

- Finansman şirketlerinin kullandıkları kredi tutarlarını doğrudan aktarmak mecburiyetinde olduğu satıcılar ile önceden yapmaları gereken “genel sözleşmelerin” yazılı şekilde kurulabilmesinin yanında uzaktan iletişim araçları yoluyla mesafeli olarak elektronik ortamda da kurulabilmesine,

- Sosyal Güvenlik Kurumuna gayrimenkullerin elektronik ortamda satışı da dâhil olmak üzere her türlü satış ile diğer iş ve işlemlerin yürütülmesine ilişkin düzenleme yapma yetkisi verilmesine,

- Evrensel posta hizmeti gelirlerinin yılda bir kez hesaplanarak ödenmesine,

- Ücretsiz girişli günübirlik tesis ile tesisin bütünleyici unsuru olan denizle bağlantısını sağlayan kıyı kullanımlarından Devlet İhale Kanununun 75 inci maddesinden doğan ecrimisil bedellerin alınmamasına ve bu tesislerin Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından veya iştiraklerince işletilebilmesine,

- Geçici ithalat rejimi kapsamında kişisel kullanıma mahsus yabancı plakalı taşıtları Türkiye Gümrük Bölgesine getiren hak sahipleri tarafından, gümrük idaresine bilgi verilmeden taşıtsız yurt dışına çıkış yapılması halinde uygulanacak cezanın, gümrük rejim ihlalleri kapsamında çıkarılarak usulsüzlükler kapsamına alınmasına, böylece işlenen fiil ile ödenecek cezanın orantılı hale getirilmesine,

- Turistik kolaylıklar kapsamında taşıt getiren kişilerin taşıtsız olarak yurt dışına çıkmaları durumunda, taşıtı gümrük gözetimine bırakmalarına ya da gümrük idaresine müracaat ederek veya e-Devlet üzerinden taşıtın başkası tarafından kullanılmayacağına ilişkin taahhütname vermeyenlere uygulanan idari para cezasının hafifletilmesine,

- Tarım ve Orman Bakanlığınca konaklama ve kış turizm merkezlerindeki günübirlik ile mekanik tesis hattı amaçlı yapılan kiralama sözleşmeleri ile ön izin ve kesin izin verilen, bu izne bağlı olarak Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca irtifak hakkı tesis edilen veya kullanma izni verilen yatırımcı ve işletmecilerin sözleşmelerinin 2634 Sayılı Turizmi Teşvik Kanununun 8 inci maddesine uyarlanması için 28/7/2022 tarihine kadar olan başvuru süresinin 28/7/2023 tarihine kadar uzatılmasına,

- Kaçak akaryakıtın il özel idaresi bulunmayan yerlerde defterdarlık yerine yatırım izleme ve koordinasyon başkanlığına teslimine ve yürütülen işlemlerin yatırım izleme ve koordinasyon başkanlıkları tarafından gerçekleştirilmesine,

- Yabancı paraların ve altın hesabı bakiyelerinin Türk lirası mevduat ve katılma hesaplarına dönüşümünün desteklenmesi kapsamında dönüşüm fiyatı üzerinden Türk lirasına çevrilmesi gereken son tarihin 31/12/2023'e uzatılmasına ve Cumhurbaşkanına istisnayı, 31/12/2023 tarihine kadar her bir geçici vergi veya yıllık hesap dönemleri sonu itibarıyla kurumların bilançolarında yer alan yabancı paralar için ayrı ayrı veya birlikte uygulatma konusunda yetki verilmesine,

- Karşılıksız çıkan çek, protesto edilmiş senet, kredi kartı ve diğer kredi borçlarını zamanında ödeyemedikleri için Türkiye Bankalar Birliği Risk Merkezine bildirilen kişilerin ve kredi müşterilerinin maddede belirtilen yükümlülükleri yerine getirmesi halinde geçmiş ödeme performanslarına ilişkin olumsuz kayıtların dikkate alınmamasına,

- İl özel idarelerinin sorumluluğunda bulunan içme sularının Sağlık Bakanlığınca yapılan tetkik ve tahlil bedellerinin ödenmesinde birikmiş faizlerin de etkisiyle güçlük yaşanması nedeniyle 30/9/2022 tarihine kadar ödenmemiş olan alacak tutarlarının ferileriyle birlikte terkinine ve mahkemelere veya icraya intikal etmiş ihtilâfların sona erdirilmesine,

- Perakende Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanuna konu alanlarda haksız rekabet, kayıt dışılık, tüketici mağduriyetleri gibi olumsuzlukları ortadan kaldırmak amacıyla idari para cezası tutarlarının güncellenmesine,

- Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı Yönetim Kurulu ve İcra Kuruluna ilişkin değişiklik yapılmasına,

- Turizm payı alınan mükellefler ile bu mükelleflerden alınan pay oranlarının yeniden belirlenmesine,

- Karşılığı nakit olmayan (eşya) piyangoları ve şans oyunlarının yasadışı veya izinsiz olarak düzenlenmesi veyahut gerekli izin alınmakla birlikte yükümlülüklerinin tam veya süresinde yerine getirilmemesi durumunda uygulanacak cezai müeyyidelerin belirlenmesine,

- AYM tarafından avukatlık vekâlet ücreti ibaresinin 666 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin dayanağını oluşturan 6/4/2011 tarihli ve 6223 sayılı Yetki Kanunu kapsamında bulunmadığı gerekçesiyle iptal edilmesi sebebiyle söz konusu hükmün yeniden düzenlenmesine,

- Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurulunun yetki ve görevlerinin kapsamının genişletilmesine,

yönelik düzenlemelerin yer aldığı görülmektedir.

3. KOMİSYONDA KANUN TEKLİFİ ÜZERİNDE YAPILAN GÖRÜŞMELER

Kanun Teklifi üzerinde yapılan görüşmelerde milletvekilleri tarafından;

- Kanun Teklifi ile getirilen düzenlemelerin olumlu yanları olmakla birlikte makro bir perspektiften uzak kaldığı ve bugüne kadar uygulanmış politikaların sonucu ortaya çıkan mağduriyetlerin telafisi niteliğinde olduğu, esas olarak akaryakıt ve gıda fiyatlarındaki yüksek artış karşısında vatandaşın gelirini arttıracak ve hayat standardını yükseltecek yapısal reformlara ağırlık verilmesinin beklendiği,

- Kur korumalı mevduat uygulamasının bir benzerinin dövizle çevrilebilir mevduat olarak 1968 ile 1979 yılları arasında uygulandığı ve istenilen sonuca ulaşamadığı, kur korumalı mevduatın süreç sonucunda ekonomi ve bütçe üzerinde büyük bir yük ve risk oluşturabileceği, bu nedenle söz konusu uygulamanın süre uzatımından ziyade en kısa sürede sonlandırılmasının daha doğru bir yaklaşım olacağı,

- Konutlarda çatı ve cephelere kurulacak tesislerde elektrik üretimi yapan ve ihtiyaç fazlasını satan gerçek kişilere getirilen esnaf muafılığı kapsamına ilişkin düzenlemenin yakın zamanda değiştirildiği, Türkiye'nin başta güneş enerjisi olmak üzere yenilenebilir enerji kaynakları konusunda büyük potansiyelinin bulunduğu, ancak mevzuatın sık değiştirilmesi nedeniyle bu alanda yatırım yapacakların sağlıklı bir fizibilite çalışması yapmakta zorlandığı,

- Çalışanlara nakden ödenen yemek ücretinin vergi dışı bırakılmasının olumlu bir düzenleme olarak görüldüğü, ancak gelir vergisinden istisna edilecek tutarın halihazırda 51 TL olarak belirlendiği, bu tutarın mevcut ekonomik koşullar göz önüne alındığında artırılması gerektiği, ayrıca hizmet erbabının yurt dışında çalıştırılmasını teşvik etmek amacıyla öngörülen gelir vergisi istisnasının sadece inşaat, onarım, montaj gibi teknik hizmetlerde çalışanlar ile sınırlı tutulmaması ve kapsamının yurt dışı şubelerde çalışan tüm hizmet erbabları için genişletilmesinin faydalı olabileceği,

- Ücretliler üzerinde vergi yükünün fazla olduğu, bunun yanında mevcut ekonomik şartların ücretli kesim üzerindeki olumsuz etkisinin artarak devam ettiği, bu nedenle ücretli çalışanların gelir vergisi dilimlerinin en kısa sürede güncellenmesinin vergide adalet ilkesine uygun olacağı,

- Sermaye birikiminin kısıtlı olduğu ülkemizde bireysel katılım yatırımcısının faydalanabileceği vergisel indirim tutarının artırılması ve süre uzatımına ilişkin düzenlemenin söz konusu alandaki teşviklerin uygun bir şekilde denetlenmesi şartıyla olumlu karşılandığı, bununla birlikte sermaye piyasalarındaki belirsizlik ve risk ortadan kalkmadan melek yatırımcı sayısının arzulanan düzeye gelmeyeceği, bu çerçevede yakın geçmişte borsada oluşan dalgalanma nedeniyle yatırımcıların büyük kayıplar yaşadığı ve bu konunun düzenleyici ve denetleyici otoriteler tarafından aydınlatılması gerektiği, bunun yanında bireysel katılım yatırımcılarına 10 yıllık süre için getirilmesi öngörülen 2,5 milyon TL'lik istisna tutarının enflasyonist bir ortamda yıllar itibarıyla güncellenmesinin elzem olduğu,

- Türkiye'de genç işsizliğin yüksek düzeyde seyrettiği, üniversite mezunu gençlerin iş bulmakta ve dolayısıyla öğrenim kredisi borçlarını ödemekte oldukça zorlandığı, öğrenim kredisi alan öğrencilerin bu kapsamdaki borcunun aldığı kredi miktarı ile sınırlandırılmasının olumlu bir gelişme olduğu, diğer bir açıdan öğrenim kredisinin karşılıksız olmasının arzulandığı, bunun yanında öğrenim kredisi borçlarının nakdi olarak ödenmesinin yanı sıra sosyal sorumluluk projelerinde çalışmak suretiyle kapatılabilmesinin alternatif bir ödeme yöntemi olarak değerlendirilebileceği,

- Sosyal yardımların toplumsal dayanışma açısından önemli olduğu ve objektif kriterlere göre yapılması gerektiği, engellilerin mevcut durumda birçok bürokratik sorunla karşılaştığı, 2022 sayılı Kanun kapsamında yaşlı ve engelli aylıklarındaki yersiz ödemelerin terkinine ilişkin düzenlemenin olumlu görülmeyle birlikte kamu görevlilerinin bu konudaki idari ve cezai sorumluluğunun kalkmaması

gerektiği, bunun yanında engelli aylıklarının ve bakım ücretlerinin asgari ücret düzeyine çıkarılmasının beklendiği, engelli bireylere yönelik araç alımında fiyat limitinin kaldırılması veya artırılması gerektiği, ayrıca engelli bireylere daimi bakım yapan anne-babaların sosyal güvenlik sistemine dahil edilerek emeklilik hakkı kazanmasının sosyal devlet ilkesi açısından önem arz ettiği,

- Tıp ve diş hekimliği fakültesi son sınıf öğrencilerine ödenmesi öngörülen asgari ücret düzeyinde aylık ödenmesinin olumlu karşılandığı, bununla birlikte veterinerlik, hemşirelik, eczacılık gibi benzer durumdaki diğer öğrencilere de uygulanmasının hakkaniyete uygun olacağı,

- Ücretsiz halk plajlarından ecrimisil ve benzeri bedellerin hazineye ödenmemesi her ne kadar kamu zararı olarak görülmesine de özellikle özel gelir olarak kaydedilen ormanların korunması, geliştirilmesi ve orman köylülerinin desteklenmesi amacıyla tahsis edilmiş ödeneklerin azalmasına yol açabileceği, bunun yanında bu tesislerden elde edilen gelirin merkezi yönetimden ziyade yerel yönetimlere aktarılması gerektiği, ayrıca söz konusu tesislerin Kültür ve Turizm Bakanlığı Döner Sermaye İşletmesi Müdürlüğü ve iştirakleri tarafından işletilebilmesinin sağlıklı bir hukuki zemine oturtulmadığı, zira bu tesislerin piyasayla aynı düzeyde fiyatlama yapmasının önünde bir engel olmadığı, bu durumun kamu yararı açısından riskli bulunduğu,

- Seyahat acentalarının Türkiye'nin tanıtımında ve turizm pazarında önemli bir işlevi olduğu, bundan dolayı Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı Yönetim Kurulunun yeni yapısında temsil düzeyinin daha fazla olması gerektiği, ayrıca Covid-19 salgınının olumsuz etkilerinin devam etmesi nedeniyle turizm payının düşürülmesine ilişkin düzenlemenin bir yıl öne çekilmesinin sektörün finansal sürdürülebilirlik açısından çok kıymetli olduğu,

- Türkiye'de araçlar üzerindeki dolaylı vergi oranlarının yurt dışına göre oldukça yüksek olduğu, bu nedenle yurt dışından geçici olarak ülkemize giren araçların kullanılmaya devam edildiği ve gümrük idaresine bildirilmediği, bunun yanında teklifin geneline hakim olan af ve terkin uygulamalarının mali yükümlülüklerini zamanında yerine getiren vatandaşlar açısından hakkaniyete uygun olmadığı,

- Şirketlerin sermayesine ilave edilen dağıtılmayan kârlar, enflasyon farkları, özel fonlar gibi kaynakların sermaye azaltımında vergilendirilmesi hususunun netleştirilmesinin faydalı görüldüğü, bununla birlikte şirketlerin teknik iflastan kurtulmaları amacıyla zorunlu olarak sermaye azaltımına gidebileceği, bu durumda mali açıdan zor durumda kalan şirketlerin aynı zamanda ilave bir vergi yüküne maruz kalabileceği hususunun değerlendirilmesinde fayda görüldüğü,

- Yatırım izleme ve koordinasyon başkanlıklarının akaryakıt kaçakçılığıyla mücadele konusunda görev ve sorumluluğunun olmadığı, kaçak akaryakıtın tasfiyesine ilişkin iş ve işlemlerin defterdarlıklar tarafından yapılmasına devam edilmesinin daha uygun olacağı,

- Son yıllarda karşılıksız çek ve protestolu senetlere ilişkin sicil affına yönelik birçok düzenleme yapıldığı ancak mütemadiyen aynı sorunun devam ettiği, bunun yanında söz konusu düzenlemenin bankaların risk yönetimini zedeleyebileceği, ayrıca geçmiş dönem ödeme performanslarının dikkate alınmamasının uygulamada işlevi bulunmadığı,

- Perakende ticaret alanında mevcut düzenlemede mevzuata aykırı davranışlarda tek bir cezanın öngörüldüğü, dolayısıyla işletme büyüklüğü dikkate alınmadığı için küçük işletmeler açısından bir mağduriyet olduğu, bu açıdan getirilen düzenlemenin olumlu bulunduğu, bununla birlikte zincir marketler ile online mağazaların piyasadaki hakimiyeti nedeniyle küçük ölçekli esnaf ve sanatkarların haksız rekabete maruz kaldığı, bunun yanında söz konusu idari para cezalarının ölçülü ve orantılı olması gerektiği, bu çerçevede cezalarda ciroya endeksli bir yaklaşımın uygulanabileceği,

- Avukatlık vekalet ücretinin hem 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu hem de 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu uyarınca yargılama giderleri kapsamında sayıldığı, dolayısıyla vekalet ücretinin devlet bütçesiyle ilgili diğer kalemlerden ayrışması nedeniyle bu konuda bir kısıtlamaya gidilmesinin doğru bir yaklaşım olmayacağı, bunun yanında alacaklarla ilgili terkin ve ödeme kolaylığı getiren düzenlemelerde avukatların başta vekalet ücreti olmak üzere hak ve alacaklarının korunması gerektiği,

- Yasadışı şans oyunları ve bahislerle mücadelenin desteklendiği, bununla birlikte özellikle gençler arasında yasal ve yasadışı her türlü şans oyunlarına ilginin arttığı, şans oyunları ile bahisin her türlüşüne karşı gençlerin özendirilmemesi ve bu tür oyunların yaygınlaştırılmaması adına bu alanda görsel ya da yazılı basında reklama izin verilmemesi gerektiği,

- Kamuoyunda 2.000 TL altındaki borçların silineceğine dair bir beklentinin oluştuğu, ancak terkin işleminin alacaklı şirketlerin inisiyatifine bağlı olduğu, dolayısıyla benzer durumda olanların farklı muameleye tabi olabileceği, ayrıca belirlenen 2.000 TL'nin hesabında fer'i alacakların dahil edilmemesi gerektiği,

- Varlık yönetim şirketlerinin belli riskleri alarak alacakları devraldığı, anapara takip bakiyesi 2.500 TL ve altında bulunan bireysel nitelikli her türlü kredi sözleşmesinden doğan ve varlık yönetim şirketlerince takibi olunan alacakların tasfiyesinde borç tutarının yüzde ellisinin Hazine tarafından karşılanmasının kamu kaynağının kullanılması anlamında adaletli olmadığı,

şeklindeki görüş, eleştiri ve önerilerin ardından Teklifin ilk imza sahibi Kütahya Milletvekili Ahmet TAN ve ilgili kamu idarelerinin Bakan Yardımcıları ve temsilcileri tarafından yapılan açıklamalarda;

- Dünya genelinde artan emtia fiyatları nedeniyle enflasyonist bir ortamın var olduğu, birçok gelişmiş ülkenin küçüldüğü veya resesyona girdiği bir dönemde Türkiye'nin uyguladığı politikalar sayesinde ekonomisinin son iki yılda büyümeye devam ettiği ve işsizliğin de azaldığı, bu süre zarfında gerek asgari ücrete gerekse memur ve emeklilere yapılan zam neticesinde enflasyona karşı vatandaşın ezdirilmediği, bu doğrultuda Teklifte getirilen düzenlemelerin toplumun geniş bir kesimine hitap ettiği, vatandaşların beklenti ve ihtiyaçlarına cevap verebilecek düzenlemelerin desteklenmesi gerektiği,

- Enerjide arz güvenliğinin önemli olduğu, halihazırda yaklaşık 102 bin MW'lık bir kurulu gücün olduğu, bunun 8 bininin güneş enerjisine; 54 bininin de yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı tesislerden oluştuğu, elektriğin tüketildiği alanda üretilmesinin teşvik edildiği, bu açıdan konutlarda çatı ve cephelere kurulacak tesislerde elektrik üretimi yapan ve ihtiyaç fazlasını satan gerçek kişilere getirilen esnaf muaflığı kapsamının 50 kW'ye yükseltilmesinin yerinde bir adım olacağı,

- Çalışanlara nakden ödenen yemek ücretinin vergi dışı bırakılmasına ilişkin söz konusu tutarın 2022 Ocak ayında 34 TL iken Temmuz ayında Cumhurbaşkanı Kararı ile 51 TL'ye yükseltildiği, yeni yıllarla birlikte bu miktarın da yeniden değerlendirme oranıyla birlikte artacağı, yemek ücretinin bordroda gösterileceği ve banka üzerinden muhatapına yatırılacağı, dolayısıyla çalışanların mağdur olmayacağı, düzenlemenin seçeneklerin çoğalması sayesinde gerek işveren gerekse çalışan açısından olumlu olduğu,

- Bugüne kadar toplam 832 bireysel katılım yatırımcısına lisans verildiği, melek yatırımcı olarak da adlandırılan bu yatırımcıların altı aylık dönemler itibarıyla yatırım gerçekleştirmelerinin takip edildiği, bunun yanında söz konusu alanın Hazine kontrolörlerince de denetlendiği, bu kapsamda yapılan yatırım tutarının 22,3 milyon TL düzeyine ulaştığı, bu tutarı daha yukarıya çekmek amacıyla dünyadaki iyi uygulama örneklerinin takip edilerek melek yatırımcı ağının büyümesine yönelik adımların atılacağı,

- Öğrenim kredisinden 1.392.629 kişinin, katkı kredisinden 25.886 kişinin borçlu olduğu, düzenleme ile genel olarak yaklaşık 1 milyon 400 bin vatandaşın borcunu ödemesine olanak tanındığı, Hükümet tarafından üniversitede okuyan gençlere yönelik başta üniversite harçlarının kaldırılması olmak üzere geniş imkanlar sunulduğu, 456 bini burslu olmak üzere yaklaşık 1,5 milyon öğrenciye burs ve kredi verildiği, bu çerçevede öğrenim kredisi almak isteyen herkesin bu imkandan faydalanabildiği, benzer şekilde yurt kapasitesinde ve konforunda önemli düzeyde iyileştirilmeye gidildiği, ayrıca yiyecek yardımının aylık 1.800 TL’ye çıkarıldığı, yurt ücretlerinin ise sabit tutularak aylık 275 TL ile 450 TL arasında değiştiği,

- Sosyal yardımların yüzde 82’sinin engelli, yaşlı ve çocuklara aktarıldığı, diğer kalan tutarın ise yangın, sel, deprem gibi nedenlerle dönemsel muhtaçlık yaşayan kişilere yapıldığı, düzenleme ile 2022 sayılı Kanun kapsamında 163.572 kişi için 566 milyon TL tutarında yersiz ödeme alacağının terkin edilmesinin öngörüldüğü, kamu görevlisinin konusu suç teşkil eden eylem ve işlemlerinin sorumluluklarının ise devam edeceği,

- Mevcut uygulamada intörn öğrencilere tıp fakültesinde 1.569 TL ücret ödenirken düzenleme ile bu aylığın asgari ücret düzeyine çıkarılmasının öngörüldüğü, bu kapsamda 19.500 son sınıf tıp ve diş hekimliği fakültesi öğrencisinin düzenlemeden yararlanacağı,

- 2018 yılından itibaren günlüklik ücretsiz halk plajlarının açılmaya başlandığı, bu çerçevede Antalya, Muğla, İzmir’de 11 halk plajının bulunduğu, bu sayının önümüzdeki dönemde artırılmasının planlandığı, kâr amacı gütmeyen bu tesislerin ecri misil maliyetinin de kalkmasıyla vatandaşlara daha nitelikli ve uygun şekilde kıyılardan faydalanma imkanı sunabileceği, ayrıca kamu yararını tesis etmek amacıyla bu tesislerin üçüncü kişilere devredilmemesi ve işlettilirmemesinin öngörüldüğü, benzer tesislerin yerel yönetimlerce de işletildiği,

- Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı Yönetim Kurulunda Bakan yardımcısının Bakana göre daha fazla mesai ayırma imkanı elde edecek olması dolayısıyla Ajansın daha etkin ve verimli şekilde çalışabileceği, Ajans Yönetim Kurulunda seçim ile işbaşına gelen özel sektör temsilci sayısının artırılarak işletmelerin belge türü bakımından temsiline sağlandığı, ayrıca Bakanlık işletme belgeli bileşik tesisler ve konaklama tesislerinin bulundukları bölgelerdeki sayıları ve katkıları dikkate alınarak Marmara, Akdeniz ve Ege Bölgelerinin temsilci sayılarının artırıldığı ve Yönetim Kurulunda daha demokratik bir yapı tesis edildiği, bunun yanında turizm payı oranlarının da düşürüldüğü,

- Dünyada yenilikçi bir yaklaşım olarak daha küçük bir sermayeyle şube olmaksızın dijital bankacılık uygulamalarının başladığı, bu bankaların kısa zamanda bulundukları ülkeye ciddi düzeyde katma değer sağladığı, bu tür bankaların finansal sistemimize entegre olmasını sağlamak ve risklerini yönetmek amacıyla faaliyet konuları bazında sınırlama ve kısıtlama getirilmesine yönelik yetkinin netleştirildiği, Türkiye’de bu kapsamda 3’ü katılım l’i mevduat bankası olmak üzere 4 bankaya kuruluş izni verilmele birlikte henüz faaliyet izni verilmediği,

- Turistik kolaylıklar kapsamında kişisel kullanıma mahsus yabancı plakalı taşıtları Türkiye’ye getiren kişilerin, gümrük idaresine bilgi verilmeden taşıtsız yurt dışına çıkış yapılması halinde uygulanacak cezanın, gümrük rejim ihlalleri kapsamından çıkarılarak usulsüzlükler kapsamına alınmasıyla işlenen fiil ile ödenecek cezanın orantılı hale getirileceği, bu kapsamda son bir yıl içinde yaklaşık 13.000 adet ceza kararı ile toplamda yaklaşık 400 milyon TL tutarında idari para cezası kesildiği, düzenleme ile uygulanacak ceza tutarının 2022 yılı için 1.880 TL olacağı, bununla birlikte kanuni sürenin bitiminden itibaren üç ay sonra da bildirimde bulunulmaz ise rejim ihlali kapsamında ortalama 31.000 TL cezaı yaptırımının devam etmesi nedeniyle caydırıcılık unsurunun korunduğu,

- Sosyal Güvenlik Kurumunun prim borçlarına karşılık başta belediyelerden olmak üzere borçlulardan taşınmaz alınabildiği, düzenlemeyle elektronik ortamda rekabet ortamının artırılarak taşınmazların en yüksek değerde satılmasına imkan sağlanacağı,

- Sermaye azaltımında vergilendirmenin bugüne kadar ikincil mevzuatta düzenlendiği ancak oluşabilecek ihtilaflar nedeniyle kanun metni şeklinde düzenlenmesinin konuyu netleştirdiği, bunun yanında ilk beş yıl yapılan azaltımlarda daha yüksek; beş yıldan sonra yapılan azaltımlarda daha düşük vergilendirme yapılmasının şirketlerin sermaye yapılarının güçlendirilmesi ve korunmasına yönelik bir yaklaşım olduğu, ayrıca teknik iflas nedeniyle gerçekleşen sermaye azaltımının bu kapsamda değerlendirilmediği,

- 2022 yılı sonuna kadar yabancı paraların ve altın hesabı bakiyelerinin Türk lirası mevduat ve katılma hesaplarına dönüşümünün desteklenmesi çerçevesinde sahip oldukları bu varlıkları dönüşüm fiyatı üzerinden Türk lirasına çeviren mükelleflerin bu kapsamda açılacak mevduata tahakkuk ettirilecek faiz ve kâr payları ile diğer kazançlarının istisna tutulmasına ilişkin süre uzatımı yapıldığı, hâlihazırda kur korumalı mevduat kapsamında Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından desteklenen hesaplarda 691,6 milyar TL, Merkez Bankası tarafından desteklenen hesaplarda ise 742,1 milyar TL olduğu, toplam hesap büyüklüğünün yaklaşık 1,4 trilyon TL'ye ulaştığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yapılan destek ödemesinin 88,4 milyar TL düzeyinde gerçekleştiği,

- Kaçak akaryakıtın tasfiyesine ilişkin olarak yapılan iş ve işlemlerin il özel idaresi olmayan büyükşehirlerde 2014 yılından itibaren defterdarlıklar marifetiyle yürütüldüğü, ancak Milli Emlak Genel Müdürlüğünün Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığına bağlanmasından sonra kaçak akaryakıtın tasfiye sürecinde defterdarlıklarda personel, araç ve depo sıkıntısı yaşandığı, bunun yanında kaçak akaryakıtlı mücadelenin kolluk kuvvetleri ve adli makamlar ile eşgüdüm gerektirdiği, bundan dolayı valiliklerle daha yakın çalışma imkanı olan yatırım izleme ve koordinasyon başkanlıklarının bu görevi daha etkin yürütebileceği,

- Dünya genelinde mevcut olan ekonomik koşullar ve Covid-19 küresel salgının olumsuz etkileri nedeniyle sicil affına yönelik yeni bir ihtiyaç doğduğu, bu çerçevede karşılıksız çıkan çek, protesto edilmiş senet, kredi kartı ve diğer kredi borçlarına ilişkin Türkiye Bankalar Birliği Risk Merkezi nezdinde tutulan kayıtlarının söz konusu borçların ödenmesi geciken kısmının 1/7/2023 tarihine kadar tamamının ödenmesi veya yeniden yapılandırılması halinde bu kişilerle yapılan finansal işlemlerde finansal kuruluşlar tarafından dikkate alınmayacağı,

- Perakende ticarete ilişkin olarak haksız rekabet, kayıt dışılık, tüketici mağduriyetleri gibi olumsuzlukları ortadan kaldırmak amacıyla fiilin içeriği, müeyyidenin muhatabı gerçek veya tüzel kişilerin ekonomik büyüklükleri, aykırılık neticesinde elde edilen menfaatin ve neden olunan zararın büyüklüğü gibi unsurlar dikkate alınarak idari para ceza tutarları alt ve üst sınırlarının güncellendiği, her işletmeye aynı cezanın uygulandığına ilişkin kanaatin doğru olmadığı, özellikle zincir mağazalarda ihlal durumuna ve türüne göre idari para cezasının katlanarak uygulanabildiği, gerek zincir marketlerle gerekse elektronik ticaretle ilgili teknik çalışmaların devam ettiği,

- Avukatlık vekalet ücretine ilişkin düzenlemenin tüm kamu kurum ve kuruluşlarında farklı ücret sistemlerini ortadan kaldırmayı amaçlayan 666 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin genel ruhuna uygun olduğu, bunun yanında söz konusu düzenlemenin avukatları kapsamadığı, hukukçu olup da daire başkanı ve üstü pozisyonlar gibi idari görevde bulunanlara ilişkin olduğu,

- Milli Piyango İdaresinin televizyon, yazılı basın, görsel basın ve işitsel basında reklam vermediği, sadece yaptıkları ve sponsor oldukları okul, yurt, spor tesisi gibi işler üzerinden reklam yaptığı, diğer taraftan özel sektör temsilcileri veya özel sektör bayileri tarafından yapılan reklamlara sınır getirilmesinin ancak RTÜK tarafından veya yasal düzenleme ile mümkün olabileceği,

- Önemli bir kısmı temel ihtiyaçlara tekabül eden elektrik, su, doğal gaz, telefon gibi abonelik sözleşmelerinden kaynaklanan küçük miktartlı borçların icra takiplerinin sonlandırılması amacıyla bu alacakların, alacaklıların tek taraflı feragati üzerine değersiz alacak kategorisine alınmasının öngörüldüğü, bu bakımdan özel alacaklar için devletin ancak birtakım özendirici düzenlemeler yapmasının herkesin yararına olduğu, icra takip dosyasının ana para ve faizi ile birlikte başlatıldığı ve icra takibinin başlatıldığı tarihte 2.000 TL sınırını aşmaması gerektiği, bu tutarın düzenlemenin amacı göz önüne alındığında yeterli bulunduğu,

- Varlık yönetim şirketleriyle alakalı olarak toplam dosya içerisinde meblağı 2.500 TL ve altı olan dosyaların oranının yüzde 10 civarında olduğu, bu dosyalardaki tahsilat oranlarının ise oldukça yüksek olduğu, bununla beraber bütün vekalet ücretlerinin ve işleyen faizlerin de varlık yönetim şirketleri üzerine kalacağı, dolayısıyla düzenleme ile küçük hacimli dosyaların kapatılmasının herkesin yararına olduğu,

ifade edilmiştir.

4. KOMİSYONUN MADDELER HAKKINDA KARARI

Teklifin geneli üzerindeki görüşmelerin ardından Teklifin maddelerinin görüşülmesine geçilmesi kararlaştırılmıştır.

Teklif metni aşağıdaki değişiklikler yapılmak suretiyle Komisyonumuzca kabul edilmiştir.

Madde 1 ve 2

Teklifin çerçeve 1 inci ve 2 nci maddeleri; aynen kabul edilmiştir.

Madde 3

Teklifin çerçeve 3 üncü maddesi; atıf yapılan ilgili mevzuat ve kurum isimlerinin güncellenmesini teminen değiştirilerek kabul edilmiştir.

Madde 4, 5, 6, 7 ve 8

Teklifin çerçeve 4, 5, 6, 7 ve 8 inci maddeleri; aynen kabul edilmiştir.

Madde 9

Teklifin çerçeve 9 uncu maddesi; Vakıf üniversiteleri tıp ve diş hekimliği fakültelerinin son sınıfında okuyan öğrencilere, 4.702 gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarda aylık ücret ödenmesine ve bu ödemenin vakıf üniversitelerinin mütevelli heyetleri tarafından arttırılabilmesine ilişkin düzenlemenin eklenmesi suretiyle, değiştirilerek kabul edilmiştir.

Madde 10, 11, 12 ve 13

Teklifin çerçeve 10, 11,12 ve 13 üncü maddeleri; aynen kabul edilmiştir.

Madde 14

Teklifin çerçeve 14 üncü maddesi; Yeni Koronavirüs (Covid-19) sebebiyle nakdi ücret desteğinden yararlanan işçinin başvuruda bulunduğu işveren tarafından fiilen çalıştırıldığıının tespiti halinde işverene uygulanan idari para cezalarının da terkin kapsamına alınmasını teminen değiştirilerek kabul edilmiştir.

Madde 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27 ve 28

Teklifin çerçeve 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27 ve 28 inci maddeleri; aynen kabul edilmiştir.

Yeni Madde

Anayasa Mahkemesi Başkan ve üyelerinin zorunlu emeklilik yaşından önce görev sürelerinin dolması halinde atanacakları kadrolara ve yapılacak işlemlere ilişkin usul ve esaslara yönelik düzenleme Teklif metnine yeni çerçeve 29 uncu madde olarak eklenmiştir.

Madde 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38 ve 39

Teklifin çerçeve 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38 ve 39 uncu maddeleri; sırasıyla çerçeve 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39 ve 40 ncı maddeleri olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 40

Teklifin çerçeve 40 ncı maddesi; Milli Piyango İdaresinin sözleşme imzalamak suretiyle tesis ettiği başbayı, elektronik ortam bayi, sabit ve gezici bayiler ile başbayı tarafından tesis edilen alt bayilerin sözleşme hükümleri doğrultusunda sorumlu olmalarını ve mevzuat atıflarında uygunluğu sağlamak amacıyla değiştirilerek çerçeve 41 inci madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 41

Teklifin çerçeve 41 inci maddesi; 42 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 42, 43, 44, 45 ve 46

Teklifin çerçeve 42, 43, 44, 45 ve 46 ncı maddeleri; sırasıyla çerçeve 43, 44, 45, 46 ve 47 nci maddeleri olarak aynen kabul edilmiştir.

Geçici Madde 1

Teklifin Geçici 1 inci maddesi; aynen kabul edilmiştir.

Geçici Madde 2

Teklifin Geçici 2 nci maddesi; 7155 sayılı Kanun uyarınca icra takibi başlatılmış bulunan ve icra dosyası itibarıyla 2 bin Türk lirasını aşmayan veya bu tutarı aşmış olmakla birlikte yapılmış tahsilatlar nedeniyle bakiye tutarı 2 bin Türk lirasının altına düşen alacaklar için alacaklıların, alacaklarından feragat ettiklerini belirtir dilekçelerini vermeleri gereken sürenin düzenlemenin yürürlüğe girdiği tarihi takiben üçüncü ayın sonu yerine altıncı ayın sonu olarak belirlenmesini teminen değiştirilerek kabul edilmiştir.

Geçici Madde 3

Teklifin Geçici 3 üncü maddesi; varlık yönetim şirketlerinin devir/temlik aldığı alacakların kaynak kuruluşlarının yalnızca bankalarla sınırlandırılması ve varlık yönetim şirketlerine icra marifetiyle yapılan ödeme ve varlık yönetim şirketlerinin kalan takip alacaklarından vazgeçmeleri nedeniyle 492 sayılı Harçlar Kanunu kapsamında doğacak olan icra tahsil harcı ve icra takibinden vazgeçmeye ilişkin harcın 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 143 üncü maddesinde düzenlenen istisna kapsamında olduğu hususunun eklenmesi suretiyle değiştirilerek kabul edilmiştir.

Geçici Madde 4

Teklifin Geçici 4 üncü maddesi; aynen kabul edilmiştir.

Madde 47

Teklifin yürürlüğe ilişkin 47 nci maddesi; maddelerin teselsül ettirilerek redaksiyona tabi tutulması ve Teklife yeni 29 uncu madde olarak eklenen 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanunun 11 inci maddesinin değiştirilmesini öngören maddenin yürürlük tarihinin belirlenmesi suretiyle değiştirilerek 48 inci madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 48

Teklifin yürütmeye ilişkin 48 inci maddesi; 49 uncu madde olarak kabul edilmiştir.

Teklifin maddelerinin kabul edilmesinin ardından Teklifin tümü oylanmış ve kabul edilmiştir.

Ayrıca; Komisyondan alınan yetki çerçevesinde Teklif metni; kanun dili ve tekniği, anlatıma açıklık kazandırılması ile kanunların hazırlanmasında uygulanan usul ve esaslar doğrultusunda gözden geçirilmiş, bu çerçevede metinde redaksiyon mahiyetinde değişiklikler yapılmıştır.

5. ÖZEL SÖZCÜLER

İçtüzüğün 45 inci maddesi uyarınca Teklifin Genel Kuruldaki görüşmelerinde Komisyonumuzu temsil etmek üzere;

- Ağrı Milletvekili Ekrem ÇELEBİ,
 - Ankara Milletvekili Orhan YEGİN,
 - Antalya Milletvekili İbrahim AYDIN,
 - Aydın Milletvekili Bekir Kuvvet ERİM,
 - Bursa Milletvekili Ahmet KILIÇ,
 - Denizli Milletvekili Nilgün ÖK,
 - Erzurum Milletvekili İbrahim AYDEMİR,
 - Gaziantep Milletvekili Abdullah Nejat KOÇER,
 - Giresun Milletvekili Cemal ÖZTÜRK,
 - İstanbul Milletvekili Şirin ÜNAL,
 - İzmir Milletvekili Yaşar KIRKPINAR,
 - İzmir Milletvekili Tamer OSMANAĞAOĞLU,
 - Konya Milletvekili Mustafa KALAYCI,
 - Manisa Milletvekili Uğur AYDEMİR,
 - Trabzon Milletvekili Salih CORA,
 - Uşak Milletvekili İsmail GÜNEŞ,
- özel sözcüler olarak seçilmiştir.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Cevdet Yılmaz</i>	<i>İsmail Faruk Aksu</i>	<i>Abdullah Nejat Koçer</i>
Bingöl	İstanbul	Gaziantep
		(Bu raporun özel sözcüsüdür)
Kâtip	Üye	Üye
<i>Şirin Ünal</i>	<i>Dirayet Dilan Taşdemir</i>	<i>Ekrem Çelebi</i>
İstanbul	Ağrı	Ağrı
(Bu raporun özel sözcüsüdür)	(Muhalefet şerhimiz vardır)	(Bu raporun özel sözcüsüdür)

Üye <i>Bülent Kuşoğlu</i> Ankara (Muhalefet şerhimiz vardır)	Üye <i>Durmuş Yılmaz</i> Ankara (Muhalefet şerhimiz vardır)	Üye <i>Orhan Yegin</i> Ankara (Bu raporun özel sözcüsüdür)
Üye <i>Cavit Arı</i> Antalya (Muhalefet şerhimiz vardır)	Üye <i>İbrahim Aydın</i> Antalya (Bu raporun özel sözcüsüdür)	Üye <i>Bekir Kuvvet Erim</i> Aydın (Bu raporun özel sözcüsüdür)
Üye <i>Ahmet Kılıç</i> Bursa (Bu raporun özel sözcüsüdür)	Üye <i>Nilgün Ök</i> Denizli (Bu raporun özel sözcüsüdür)	Üye <i>Garo Paylan</i> Diyarbakır (Muhalefet şerhimiz vardır)
Üye <i>İbrahim Aydemir</i> Erzurum (Bu raporun özel sözcüsüdür)	Üye <i>Muhammet Naci Cinisli</i> Erzurum (Muhalefet şerhimiz vardır)	Üye <i>Cemal Öztürk</i> Giresun (Bu raporun özel sözcüsüdür)
Üye <i>Mehmet Bekaroğlu</i> İstanbul (Muhalefet şerhimiz vardır)	Üye <i>Emine Gülizar Emecan</i> İstanbul (Muhalefet şerhimiz vardır)	Üye <i>Kamil Okyay Sındır</i> İzmir (Muhalefet şerhimiz vardır)
Üye <i>Tamer Osmanağaoğlu</i> İzmir (Bu raporun özel sözcüsüdür)	Üye <i>Yaşar Kırkpınar</i> İzmir (Bu raporun özel sözcüsüdür)	Üye <i>Abdüllatif Şener</i> Konya (Muhalefet şerhimiz vardır)
Üye <i>Mustafa Kalaycı</i> Konya (Bu raporun özel sözcüsüdür)	Üye <i>Uğur Aydemir</i> Manisa (Bu raporun özel sözcüsüdür)	Üye <i>Rıdvan Turan</i> Mersin (Muhalefet şerhimiz vardır)
Üye <i>Süleyman Girgin</i> Muğla (Muhalefet şerhimiz vardır)	Üye <i>Salih Cora</i> Trabzon (Bu raporun özel sözcüsüdür)	Üye <i>İsmail Güneş</i> Uşak (Bu raporun özel sözcüsüdür)

MUHALEFET ŞERHİ

(2/4618) esas numaralı “Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi” ne karşı olmamızın nedenleri aşağıda belirtilmiştir.

Genel değerlendirme

Ekonomik krizin buhrana dönüşerek derinleştiği, ciddi bir yoksullaşma sürecinin yaşandığı, sorunları çözme umudunun tamamen fiyat kontrollerine bırakıldığı, TÜİK verilerinin eğilip büküldüğü, enflasyonun bizzat iktidar tarafından izlenen politikalarla köpürtüldüğü, devlet kapasitesinde ciddi bir erozyonun olduğu, sansür ve baskıcı yöntemlerden medet umulan bir dönemde TBMM Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülen (2/4618) esas numaralı “Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi” genel kabul görmüş yasama ilkelerine ve kanun yapma teamüllerine aykırı bir biçimde birbiri ile ilişkisiz 21 ayrı kanun ve 3 Kanun Hükmünde Kararnamenin birçok maddesinde değişiklik veya ekleme yapan 49¹ madde ve 4 geçici maddeden oluşan 53 maddelik bir torba kanun teklifidir.

Söz konusu kanun teklifi; acele ile komisyon gündemine getirilerek görüşme süresi kısıtlanmış, bu suretle maddeler üzerindeki yorum ve katkı hakkımız da engellenmiş bulunmaktadır.

Kanun teklifinin genel olarak değerlendirilmesi:

53 maddeden oluşan bu kanun teklifinde; Meskenlerde, çatı veya cephe uygulamalı yenilenebilir enerji üretenlerle, işçilere işyeri dışında yemek yemeleri için yapılan ödemeler, yurt dışında yapılan inşaat, onarım, montaj işleri ile teknik hizmetlerde ve fiilen yurt dışında çalıştırılan işçilere yapılan ödemeler, bireysel katılım yatırımcılarla ilgili vergi düzenlemeleri; yüksek öğrenim kredi borçlarının geri ödemesi ile ilgili yapılandırma dahil yeni düzenlemeler, 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanuna göre aylık bağlananlara ve engelli evde bakım destek yardımlarında yapılan yersiz ödemelerin geri alınmaması; Tıp fakültelerinin son sınıfında bulunan öğrencilerle, diş hekimliği fakültelerinin dördüncü yılını tamamlayıp beşinci yılına geçen öğrencilere net asgari

¹ Komisyona sunulduğunda 48 madde taşıyan teklife görüşmeler sırasında verilen önerge ile Anayasa Mahkemesi üyeliği sona erenlerle ilgili bir madde düzenlenmesi eklenmiş, madde sayısı 49’a çıkmıştır.

cret kadar ücret denmesi; Kültür ve Turizm bakanlığı tarafından yapılan ücretsiz girişli günübirlik tesisleri, itirafak hakkı tesis edilen veya kullanma izni verilen yatırımcı ve işletmecilerin sözleşmelerinin yenilenmesi, (Covid-19) sebebiyle gerçekleştirilen yersiz yapılan nakdi ücret desteği ödemelerinin terkin; Turistik kolaylıklar kapsamında yabancı plakalı taşıtını Türkiye'ye getirenlerle ilgili yeni cezai indirimleri, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumuna ilave yetkiler verilmesi, SGK'nın gayrimenkullerinin elektronik ortamda satışı, SGK ile niversite hastaneleri arasındaki götürü bedel anlaşmalarında faturalandırılmayan götürü bedel tutarları, Kaçak akaryakıtın tasfiyesinin yatırım izleme ve koordinasyon başkanlıklarınca yerine getirilmesi, 1 Ekim 2022 tarihinden önce karşılıksız çıkan ek, protesto edilmiş senet, kredi kartı ve diğer kredi borçlarını zamanında ödeyemedikleri için Türkiye Bankalar Birliği Risk Merkezine bildirilen kişiler ve kredi müşterileri için sicil affı, İl zel idarelerinin Sağlık Bakanlığına olan içme suyu tetkik ve tahlil borçlarının silinmesi; zorunlu emeklilik süresinden önce görev süresi dolan Anayasa Mahkemesi yelerinin belirlenmiş bazı görevlere atanması; Finansman şirketlerinin sözleşmelerinin elektronik ortamda da yapılması; Posta hizmet sağlayıcılarının, evrensel posta hizmeti gelirlerine ilişkin katkı payları; Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı yönetim kurulunun yapısı ve üyelerin seçimi; Turistik işletmelerin cirolarından alınan Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı paylarının azaltılması; Milli Piyango İdaresine ilave yetkiler verilmesi; Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurulunun görev ve yetkilerine ilişkin ilave düzenlemeler yapılması, organizasyon yapısının güçlendirilmesi; çalışanlara elektrik, doğalgaz ve ısınma giderlerine karşılık olmak üzere 2023 haziran ayı sonuna kadar işverenler tarafından yapılacak 1.000 TL'yi aşmayan ödemelerin vergi ve sigorta priminden muaf tutulması; 15 Ağustos 2022'den önce icra takibi başlatılan 2.000 liranın altındaki elektrik, su, telefon, doğalgaz ve benzeri aboneliklerden kaynaklanan borçların ve Varlık yönetim şirketlerince olan banka ve diğer mali kurumlardan 15.08.2022 tarihi itibarıyla devr ve temlik alınan ana para takip bakiyesi 2.500 liranın altındaki bireysel nitelikli her türlü kredi sözleşmesinden kaynaklı borçların silinmesi; Pandemi döneminde verilen idari para cezalarından henüz denmeyenlerin affedilmesi gibi **biriyle ilgisiz çok sayıda konudan oluşan ve torba yasa mantığıyla hazırlanan bazı teknik düzenlemelerin yanı sıra seçime hazırlık teşkil eden bazı kısmi ve genel af düzenlemeleri bulunmaktadır.**

Bu düzenlemeler üzerindeki gereksiz tartışmalarla ülkenin içinde bulunduğu ekonomik buhran perdelenmeye çalışılmaktadır.

Söz konusu düzenlemeler geçmişte uygulamaya konulan yanlış ekonomik politikalar sonucunda ortaya çıkan dengesizlikleri bir ölçüde ortadan kaldırmakla ilgili olup çoğunlukla palyatif tedbirleri içermektedir. Teklifin kısa vadeli amacı da yaklaşan seçimler dolayısıyla bir grup seçmeni memnun etmeye yöneliktir.

Bu yasa teklifinde TÜİK verilerine göre % 80'i aşan enflasyona, artan doğalgaz, elektrik, akaryakıt fiyatlarına, tarımsal ürün fiyatlarına, tarımdaki darboğazı çözmeye yönelik herhangi bir makro perspektif bulunmamakta, yüksek genç işsizliği, yüksek cari açık, kur riski , bütçede artan faiz harcamaları, aşırı dolarizasyon, ücret gelirleri üzerinde artan vergi yükü, çiftçi borçları, küçük esnafın iflas problemlerinin nasıl giderileceğine dair herhangi bir öngörü sunmamaktadır. Ekonomik ve sosyal sorunların temelden çözümüne yönelik herhangi bir öneri bulunmamaktadır.

Yukarıda bahsedilen konularla ilgili olarak kod yasalarda gerçekleştirilmeyen, **T.B.M.M'nde ilgili komisyonlarda yeteri kadar tartışılmayan kanun teklifleriyle ve sadece Plan ve Bütçe Komisyonundan geçirilen torba yasalarla getirilen hükümlerle bütüncül olmayan yasa yapma alışkanlığı** ilave problemlere neden olmakta, kod yasalardaki bazı hükümlerin sık sık değişimine sebebiyet vermektedir.

24 Haziran 2018 seçimlerinden sonra uygulanmaya çalışılan Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi(?) ile kamu yönetim organizasyonunda yapılan kalıcı değişiklikler ve “atanmış bakan” müessesesi kamu yönetiminin çalışma tarzını olumsuz yönde etkilemekte, bu durum ayrıca kanun tekliflerinin hazırlanma ve T.B.M.M.'ne, komisyonlara sunum aşamalarında düşük profilli ve belirsiz bir yapının ortaya çıkmasına neden olmaktadır. Yasa önerisi aşamasında başlayan yasama zaafı, TBMM'yi nitelikli yasa yapma hak ve yükümlülüğünden alıkoymaktadır.

24 Haziran 2018 seçimlerinden sonra yürürlüğe giren Anayasa'nın “Kanunların teklif edilmesi ve görüşülmesi” başlıklı 88. maddesine göre, kanun teklif etmeye milletvekilleri yetkili kılınmıştır. Ancak T.B.M.M.'nin yasama faaliyetlerinin nasıl gerçekleştirileceği konusunda yaklaşık 52 aydan beri yaşanan problemler güncelliğini korumaktadır.

Temmuz 2018 ortalarından bu yana 110 adet Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile kamu yönetim organizasyonunda yapılan kalıcı değışiklerinin, “atanmış bakan” müessesesinin kamu yönetiminin çalışma tarzını olumsuz yönde etkilediğı, ayrıca kanun tekliflerinin hazırlanma ve T.B.M.M.’ne, komisyonlara sunum aşamalarında düşük profilli ve belirsiz bir yapının ortaya çıkmasına neden olduğu gözlemlenmektedir.

“İstismarcı anayasa değışikliğinin istismarcı uygulanması”, Türkiye devletini, Anayasal devlet özelliğinden uzaklaştırmış bulunmaktadır.

2018 seçimlerinden sonra geçen elli iki aylık süreç sonunda yasama sürecinde, kanun tekliflerinin, erkler ayrılığı ilkesine aykırı olarak yürütme tarafından TBMM’de en fazla üyeye sahip bulunan parti grubu üyeleri aracılığıyla “torba yasa” biçimiyle muvazaalı bir biçimde parlamentoya sunulduğu, kanun tekliflerinin komisyonlarda ve genel kurulda görüşülmesi aşamasında tam bir belirsizlik ve kargaşa yaşandığı, kanun teklifini hazırlayıp (!) komisyona sunan milletvekili veya milletvekillerinin teklif metninin içeriğinden dahi habersiz olduğu, teklif metninde yer alan hükümlerin komisyonlara anlatım ve sunumunda çoğu kez güç duruma düştükleri, konuya ilişkin olarak bürokrasiden ve yürütmenin diğer kademelerinden kendilerine sağlıklı bir bilgi akımının sağlanamadığı müşahade edilmektedir.

24 Haziran 2018 seçiminden sonra Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülen tekliflerin tümü nerdeyse torba yasa teklifi niteliğinde bulunmaktadır.

Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi diye bir sistem yoktur, böyle bir realite, yasama-yürütme ilişkisi tarzına da uygun düşmemektedir. Yasama sürecinde tekliflerin yürütme tarafından torba kanun adı verilen yöntem ile çoğunluk partisi milletvekilleri aracılığıyla veriliyor olmasına rağmen, bu tekliflerde yer alan bazı düzenlemelerin kendi içerisinde ve daha yeni sayılacak Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri ile de çeliştiğı açıktır.

9 Temmuz 2018’de yürürlüğe giren 6771 sayılı Kanunla yapılan Anayasa değışikliğinin elli iki aylık uygulaması, “tek adam yönetiminin” sürdürülemez özelliğini teyit etmiş bulunmaktadır.

Söz konusu Anayasa değışikliğı ile hükümet ve bakanlar kurulu kaldırılmış, “Cumhurbaşkanı’nın yürütme ile özdeşleşmiş olması”, nedeniyle yürütme “tek kişi” yönetimine indirgenmiştir.

Yasama bakımından da; parti başkanı olması nedeniyle TBMM’de Cumhurbaşkanısı’nın ön onay vermediğı yasa önerisi kabul görmemektedir. Bu tutum yasa tekliflerinin yasalaşma sürecini de olumsuz yönde etkilemektedir.

6771 sayılı Kanun ile Anayasa’da yapılan değışiklikle bütçe kanunu dışında bütün yasa önerilerini hazırlama yetkisi, TBMM’ üyelerine aittir. Ne var ki, yaklaşık kırk iki aylık uygulama, değinilen anayasal düzenlemeye rağmen, TBMM’nin yasama yetkisini özerk bir biçimde kullanamadığını teyit etmiş bulunmaktadır. Öncelikle, genellikle TBMM’de birinci parti konumunda olan AK Partili vekillerin imzasını taşıyan yasa önerileri, aslında Saray ve/veya bakanlık bürokratları tarafından hazırlanmakta; bu durum, yasama sürecini inisiyatif aşamasında muvazaalı kılmaktadır. Yasama çalışmalarının mutfağı niteliğindeki komisyonlar, bir tür yasak savma süreci olarak görölmekte; Genel Kurul’da ise, müzakere süreci işletilememekte; genellikle AKP-MHP (Cumhur ittifakı) üyesi vekillerin oyu belirleyici olmaktadır.

Çoğunluk dayatması nedeniyle müzakere sürecinin işletilemediğı TBMM’de oylan kanunların çoğunluğu, Anayasa’ya aykırı bir biçimde hazırlanan “torba yasa” tarzına göre çıkarılmaktadır. Bunun sonucunda da yasanın ulaşılabilirlik, anlaşılabilirlik ve öngörülebilirlik özellikleri zedelenmekte veya ortadan kalkmaktadır.

Özet olarak, yasa önerisi aşamasında başlayan yasama zaafı, TBMM’yi nitelikli yasa yapma hak ve yükümlölüğünden alıkoymaktadır.

Bütün demokratik ölkelerde temel kuraldır, parlamentolar yasama yetkisi konusunda ortaksızdır ve yasama yetkisi sadece parlamentolar tarafından kullanılır.

Yeni sistemde bir nevi Meclisin yasama yetkisi elinden alınmıştır. Cumhurbaşkanı, Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri² vasıtasıyla Meclisin yasama yetkisinin bir kısmını kullanmaktadır.

Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri ile düzenlenemeyecek hususlarda dahi yetki aşımına gidilerek Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri yürürlüğe konulduğu görölmektedir.

² Kanun teklifinin komisyonda görüşüldüğü 17.10.2022 tarihine kadar Cumhurbaşkanısı tarafından 2714 maddeden oluşan 110 adet Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi çıkarılmıştır.

2018 yılı temmuz ayından itibaren 52 ay geçmesine karşın TBMM'nin yasa yapma işlevinde gözlemlenen aksaklıkların çözümü konusunda henüz bir mesafe alınamamıştır.

Kütahya Milletvekili Ahmet TAN ve 172 Milletvekili tarafından verilen (2/4618) esas numaralı “Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi” nin T.B.M.M.’ne sunulması ve Plan ve Bütçe komisyonunda görüşmesi sırasında gözlemlenen tablo da maalesef yukarıdaki tespitlerimizi bir kez daha doğrular niteliktedir.

24 Haziran 2018 tarihinden itibaren T.B.M.M.’nde yasama faaliyeti açısından gözlemlenen gelişmeler bu sistemin sürdürülemez olduğunu “Güçlendirilmiş Parlamenter Sisteme” bir an önce geçilmesi gerekliliğini ortaya koymaktadır.

1. Anayasa'ya aykırılık savlarımız değerlendirilmemiştir.

1.1 Kanun Teklifinin bütününün Anayasa'ya uygunluk açısından değerlendirilmesi yapılmamıştır.

Kanun Teklifinin tümünün Plan ve Bütçe Komisyonu görüşmelerinde İçtüzük madde 38 uyarınca Anayasa'ya uygunluk incelemesi yapılmamıştır. Komisyon, muhalefet şerhinin devamında açıklanacağı üzere birden çok Anayasaya aykırı madde barındıran teklifin görüşmelerinde İçtüzük kapsamında üzerine düşen yükümlülüğü tam anlamıyla yerine getirmemiştir.

Anayasaya uygunluk incelemesi yapılmayan ve üstelik torba öneri tarzında hazırlanan ve kabul edilen yasalar, Anayasaya aykırıdır.

- İçtüzük madde 38 gerekleri yerine getirilmemiştir:

“Komisyonlar, kendilerine havale edilen tekliflerin ilk önce Anayasanın metin ve ruhuna aykırı olup olmadığını tetkik etmekle yükümlüdürler.

Bir komisyon, bir teklifin Anayasaya aykırı olduğunu gördüğü takdirde gerekçesini belirterek maddelerin müzakeresine geçmeden reddeder.” (İçtüzük, md.38).

İçtüzüğün 38. maddesinin ilk fıkrasının komisyon için öngördüğü inceleme yükümlülüğü, teklif maddelerinin görüşülmesine geçilmeden ele alınması gereken bir önkoşul olarak düzenlenmiştir. Bu ön sorun çözülmeden komisyon, görüşmelere

başlayamaz. Bu yükümlülük, komisyona ait münhasır yetki olup, komisyon dışından kişi ve uzmanlar bu yetkiyi kullanamazlar. Komisyon, teklif metnini, Anayasa'nın sözüne ve özüne uygunluk açısından inceledikten sonra devam veya red kararını verir. Bu ise, teklif maddelerini görüşmeden önce bir ön karar şeklinde verilmelidir. Önkoşul ve ön karar, komisyon için çifte yükümlülük ve gerekliliktir.

Komisyonun bir diğer yükümlülüğü ise, inceleme alanına ilişkindir: Anayasa'ya uygunluk, hem sözü hem de özü açısından yapılmalıdır. Özellikle öze uygunluk, anayasal yorum yöntemlerini beraberinde getirir. Gerekçe, sadece red hali için değil, uygunluk durumu için de yazılması ölçüsünde, anılan yükümlülük ve gereklilik anlam ifade eder. Komisyondaki mevcut uygulama ise, tam tersi yöndedir: Komisyonlar, İçtüzük md.38'de öngörülen ve dört aşamadan oluşan yükümlülüğü yerine getirmek bir yana, Anayasa'ya uygunluk, gündem maddesi yapılmadan teklif metni bütünü ve madde görüşmelerine geçmiş bulunmaktadır.

Plan ve Bütçe Komisyonu, bu gerekliliği yerine getirmeden yasayı, değerlendirmeye başlamış ve tartışmalar, esas itibarıyla maddelere ilişkin olarak yapılmıştır. Hatırlatmak gerekir ki, Anayasa'nın üstünlüğünü düzenleyen Anayasa'nın madde 11/2'deki "Kanunlar Anayasaya aykırı olamaz" kuralı, İçtüzük madde 38 gereklerine saygı gösterilmesi ölçüsünde anlam ifade etmektedir. Bu nedenle, Anayasa'ya uygunluk incelemesi bakımından İçtüzük madde 38 gerekleri yerine getirilmeden Komisyon tarafından kabul edilen teklif metni, yasa yapım usulüne aykırıdır.

1.2 Torba yasa uygulamasının anayasaya uygunluğunun da sorgulanması gerekir.

Söz konusu 49³ madde ve 4 geçici den oluşan torba kanun teklifi toplam biri birinden farklı 21 ayrı Kanunda ve 3 Kanun Hükmünde Kararnamede değişiklik yapmaktadır.

2017 Anayasa değişikliği ile kurulan ve siyasal-anayasal tarihimize yabancı olan tek kişi yönetimi, Cumhurbaşkanlığı karnameleri (CBK) yoluyla bir tür "paralel yasama"ya dönüşmüştür. Bu bağlamda, yürürlükte bulunan çok sayıdaki

³ Komisyona sunulduğunda 48 madde taşıyan teklife görüşmeler sırasında verilen önerge ile Anayasa Mahkemesi üyeliği sona erenlerle ilgili bir madde düzenlenmesi eklenmiş, madde sayısı 49'a çıkmıştır.

Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerine ilişkin Anayasa Mahkemesinin denetimindeki belirgin yavaşlık, yasama yetkisinin devredilmezliği ilkesini askıya almak anlamına gelmektedir.

Aslen, sistematik şekilde Anayasa'ya aykırı hükümler içeren Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri ve Cumhurbaşkanlığı dayatması ile kabul edilen antidemokratik yasalar üzerindeki Anayasa Mahkemesinin denetimi, hukuk devletinin olmazsa olmaz koşuludur.

OHAL düzenlemelerini denetlemekten kaçınan Anayasa Mahkemesinin artan iş yükünün de etkisiyle çok gecikmeli olarak verdiği kararlar içinde, özgürlükler lehine olanların sayısı sınırlı kalmaktadır. Anayasa Mahkemesi buna rağmen, son yıllarda, özellikle yürütme çevrelerinin hedefi haline gelmiştir.

Torba yasa uygulaması, yasama yetkisinin asli ve genel olma özelliğine aykırı olduğu gibi, yasaların ulaşılabilir, öngörülebilir ve anlaşılabilir olma özelliklerini zedelemektedir.

2017 Anayasa değişikliği ile yasama insiyatifi TBMM tekeline bir yetki olarak öngörüldüğünden, milletvekilleri bu yetkiyi bizzat kullanmak durumunda bulunmaktadır.

Kuşkusuz, bakanlıklar ve kamu kuruluşlarının, öneri metninin ham malzemesini oluşturacak olan ihtiyaçları milletvekillerine ve TBMM'ye iletmeleri yerinde ve yararlıdır. Ancak, tekliflerin TBMM dışında yazılması veya yürütmenin yönlendirmesi doğrultusunda kaleme alınması, yasama insiyatifinin münhasır yetki olma özelliği ile bağdaşmamaktadır.

Öte yandan, 2017 Anayasa değişikliği ile öngörülen Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri de, bizaatihi Anayasaya aykırılıklar ötesinde- torba yasa uygulamasını yerindesiz kılmaktadır.

Dahası, torba yasa esasen Anayasa Mahkemesi'nin de denetimini çok zorlaştırdığı için, bu yönüyle de Anayasa'ya aykırılık sorunu öne çıkmaktadır.

Anayasa'nın 7. maddesine göre; *“Yasama yetkisi Türk Milleti adına Türkiye Büyük Millet Meclisindir. Bu yetki devredilemez”*

“Anayasa hükümleri, yasama, yürütme ve yargı organlarını, idare kuruluş ve kişileri bağlayan temel hukuk kurallarıdır.

Kanunlar Anayasaya aykırı olamaz” (md.11).

Bu saptama, bu Kanun Teklifi için de geçerlidir.

Ne var ki, normatif düzenleme yapma faaliyeti, genellikle özensiz olduğu gibi, çoğu Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri vasıtasıyla tamamen TBMM dışında cereyan etmektedir

Kanun teklifinin geneli üzerindeki görüşmelere başlarken 20 ayrı Kanunda ve 3 Kanun Hükmünde Kararnamede değişiklik yapmakta olan 48⁴ madde ve 4 geçici maddeden oluşan 52 maddelik torba kanun teklifi” nin bu haliyle anayasaya aykırı olduğu yönündeki değerlendirmemiz kabul görmemiştir.⁵

Ayrıca teklif maddelerinin görüşülmesi sırasında; **teklifin bir maddesinin** Anayasa’ya aykırı olduğu görüşü ileri sürülmüş, ancak bu itirazımız Komisyon Başkanlık Divanınca dikkate alınmamıştır.

1.3 Kanun teklifinin 23. maddesinin Anayasa’ya aykırılığı

Kanun teklifinin 23. maddesinde;

“-5520 sayılı Kanunun geçici 14 üncü maddesinin; ikinci, üçüncü, dördüncü ve beşinci fıkralarında yer alan “2022 yılı sonuna” ibareleri “31/12/2023 tarihine” şeklinde, dördüncü fıkrasının son cümlesi aşağıdaki şekilde, yedinci fıkrasında yer alan “ve üçüncü” ibaresi “, üçüncü ve dördüncü” şeklinde değiştirilmiştir.

Cumhurbaşkanı bu istisnayı 31/12/2023 tarihine kadar her bir geçici vergi veya yıllık hesap dönemleri sonu itibarıyla kurumların bilançolarında yer alan yabancı paralar için ayrı ayrı veya birlikte uygulamaya yetkilidir.”

hükmü yer almaktadır.

Maddenin gerekçesinde;

⁴ Komisyona sunulduğunda 48 maddede taşıyan teklife görüşmeler sırasında verilen önerge ile Anayasa Mahkemesi üyeliği sona erenlerle ilgili bir madde düzenlenmesi eklenmiş, madde sayısı 49’a çıkmıştır.

⁵ Bu konudaki geniş değerlendirmeler 196 sıra sayılı Denizli Milletvekili Nilgün Ök ile 46 Milletvekilinin” Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinin (2/2633)” ile ilgili Plan ve Bütçe Komisyonu Raporunun 30 ila 35. Sahifeleri ile İzmir Milletvekili Yaşar Kırkpınar ve Düzce Milletvekili Ayşe Keşir ile 2 Milletvekilinin İşsizlik Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/3037) ile ilgili Plan ve Bütçe Komisyonu Raporunun 22 ila 28. Sahifelerinde yer almaktadır.

“Kurumlar Vergisi Kanununun geçici 14 üncü maddesinin ikinci, üçüncü, dördüncü ve beşinci fıkralarına göre mükelleflerin 2022 yılı sonuna kadar yabancı paraların ve altın hesabı bakiyelerinin Türk lirası mevduat ve katılma hesaplarına dönüşümün desteklenmesi kapsamında dönüşüm fiyatı üzerinden Türk lirasına çeviren mükelleflerin bu kapsamda açılacak mevduata tahakkuk ettirilecek faiz ve kâr payları ile diğer kazançları istisna kapsamına alınmıştır.

Yapılan düzenleme ile Türk lirasına çevrilmesi gereken yabancı paraların ve altın hesabı bakiyelerinin Türk lirası mevduat ve katılma hesaplarına dönüşümün desteklenmesi kapsamında dönüşüm fiyatı üzerinden Türk lirasına çevrilmesi gereken son tarih 31/12/2023 olarak belirlenmektedir.

Ayrıca söz konusu maddenin dördüncü fıkrasının son cümlesinde yapılan değişiklik ile Cumhurbaşkanına istisnayı, 31/12/2023 tarihine kadar her bir geçici vergi veya yıllık hesap dönemleri sonu itibarıyla kurumların bilançolarında yer alan yabancı paralar için ayrı ayrı veya birlikte uygulama konusunda yetki verilmektedir.”

açıklaması yer almaktadır.

-Bu düzenleme ile Kurumlar Vergisi Kanununun geçici 14 üncü maddesinin ikinci, üçüncü, dördüncü ve beşinci fıkralarında yapılan değişiklikle, kamuoyunda kur korumalı mevduat diye bilinen uygulamanın süresi uzatılmaktadır.

Söz konusu madde düzenlemesi değişik açılardan Anayasa’nın 73. maddesi da yer alan düzenlemelere aykırılıklar taşımaktadır.

Anayasanın “Vergi ödevi” başlıklı 73. maddesi;

“Madde 73 – Herkes, kamu giderlerini karşılamak üzere, mali gücüne göre, vergi ödemekle yükümlüdür.

Vergi yükünün adaletli ve dengeli dağılımı, maliye politikasının sosyal amacıdır.

Vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümlülükler kanunla konulur, değiştirilir veya kaldırılır.

Vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümlülüklerin muafık, istisnalar ve indirimleriyle oranlarına ilişkin hükümlerinde kanunun belirttiği yukarı ve aşağı sınırlar içinde değişiklik yapmak yetkisi Cumhurbaşkanına verilebilir.”

hükmünü taşımaktadır.

Anayasanın 73'üncü maddesinde “Herkes, kamu giderlerini karşılamak üzere, malî gücüne göre, vergi ödemekle yükümlüdür.” hükmünde geçen kamu gideri ifadesinin tanımına Anayasa’da yer verilmemiştir.

Kamu gideri kavramı 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’nun 3/h maddesinde “Kanunlarına veya Cumhurbaşkanlığı karamamelerine dayanılarak yaptırılan iş, alınan mal ve hizmet bedelleri, sosyal güvenlik katkı payları, iç ve dış borç faizleri, borçlanma genel giderleri, borçlanma araçlarının iskontolu satışından doğan farklar, ekonomik, malî ve sosyal transferler, verilen bağış ve yardımlar ile diğer giderleri” şeklinde tanımlanmıştır.

5018 sayılı Kanun m.3/h uyarınca bir giderin kamu gideri sayılabilmesi için kanunlara ya da Cumhurbaşkanlığı kararnamesine dayanması gerekir. Bu noktada dayanağı kanun ya da Cumhurbaşkanlığı kararnamesi olmayan giderlerin kamu gideri sayılmaması gerekmektedir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu’nun 3/h’ncı maddesinde “iş, alınan mal ve hizmet bedelleri, sosyal güvenlik katkı payları, iç ve dış borç faizleri, borçlanma genel giderleri, borçlanma araçlarının iskontolu satışından doğan farklar, ekonomik, malî ve sosyal transferler, verilen bağış ve yardımlar ile diğer giderleri” denilerek bu çerçeveye çizmeye çalışılmıştır.

Ancak her türlü kamu giderinin bu hükmün son cümlecisindeki “diğer giderleri” kapsamında değerlendirilmemesi gerekir.

Literatürde kamu gideri ifadesi, “kamusal ihtiyaçları karşılamak üzere yapılan giderler” olarak tanımlanmaktadır. Kamusal ihtiyaçlar da, karşılandığında toplumsal bir sosyal fayda yaratan ihtiyaçlar olarak düşünülmesi icap etmektedir.

Genel olarak, toplumsal fayda yaratmayan harcamalar için yapılan giderlerin kamu gideri sayılmaması ve bunların finansmanın da vergilerle karşılanmaması gerekir. Kur korumalı mevduat uygulaması için bütçeden kaynak aktarılması hususunun tartışılması gerekir. Bu bir devlet bütçesinin ihtiyaçları için alınan borç karşısında ödenen faiz gideri niteliğinde değildir

Bir başka ifade ile Anayasa’nın 73. maddesi uyarınca vergiler sadece kamu giderlerini finanse edebilmek için tahsil edilmelidir. Kamu gideri olmayan bir gider için vergilerin kullanılması mümkün değildir.

Bu noktada gerçek kişilerin, kazançları bilanço usulüne göre tespit edilen gerçek usulde vergilendirilen mükellefler ile kurumlar vergisi mükelleflerinin mevduatlarını “Kur Korumalı mevduat hesaplarında tutmaları karşılığında kendilerine devlet bütçesinden (hazineden) ilave ödeme yapılması veya mükellef konumunda bulunanlar için dönem sonunda değerlemeden kaynaklanan faiz, kar payı ve diğer kazançlarının vergiden muaf tutulması ile ilgili düzenlemelerin müştereken Anayasa’nın 73 maddesi kapsamında değerlendirilmesi gerekmektedir.

Mevduat ve katılma hesaplarının getirilerini kur artışlarına karşı desteklemek amacıyla; kazançları bilanço usulüne göre tespit edilen gelir vergisi mükellefleriyle kurumlar vergisi mükelleflerine bazı koşullarla kur farkı ve faiz geliri istisnası getirilmesine yönelik düzenlemenin uygulama süresinin uzatılması “herkesin mali güce göre vergi ödeme ilkesine” ve “*Vergi yükünün adaletli ve dengeli dağılımı, maliye politikasının sosyal amacıdır*”. hükümlerini içeren **Anayasa madde 73’e aykırılık teşkil etmektedir.**

Teklifin yukarıda belirtilen maddesi ile getirilen düzenlemeler hakkında Anayasanın yukarıda belirtilen ilgili maddelerine aykırılık yönündeki iddiamız komisyon görüşmeleri sırasında ileri sürülmüş, ancak bu durum dikkate alınmayarak iç tüzük gereği gereken işlem yapılmamıştır.

Oysa Meclis İç Tüzüğü’nün 38. maddesi “ Komisyonlar, kendilerine havale edilen tasarı veya tekliflerin ilk önce Anayasanın metin ve ruhuna aykırı olup olmadığını tetkik etmekle yükümlüdürler. Bir komisyon, bir tasarı veya teklifin Anayasaya aykırı olduğunu gördüğü takdirde gerekçesini belirterek maddelerin müzakeresine geçmeden reddeder” hükmünün taşımakta olup bu sorun bu madde uyarınca çözüme bağlanmadan tasarı görüşmelerine geçilemez.

Buna karşın Anayasa’ya aykırılık iddiası karara bağlanmadan maddeler üzerinde görüşmelere geçilmesi İçtüzüğe aykırıdır.

2. Yaklaşık elli iki aylık süre boyunca uygulanmaya çalışılan Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi olarak adlandırılan sistemin de sakıncalarına ilave olarak, olağan yasa yapma sürecinin de dışına çıkılarak, TBMM’de ilgili komisyonlarda yeteri kadar tartışılmayan kanun teklifleriyle sadece Plan ve Bütçe Komisyonundan aceleyle geçirilmek suretiyle yasa yapma alışkanlığı genel demokratik ilkelere ve TBMM geleneklerine aykırıdır.

T.B.M.M.'nin geçmiş yasama dönemlerinde kanun tasarıları ve tekliflerinin acele ile gündeme getirilerek kamuoyunda ve ilgili komisyonlarda yeterince tartışılmadan aceleyle yasalaştırılması yöntemi bir alışkanlık haline getirilmiş bulunmaktadır.

Bu alışkanlığın Türkiye Büyük Millet Meclisinin 27. Dönemin 6.Yasama döneminde de ısrarla sürdürüleceği anlaşılmaktadır. Daha önce de Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülerek yasalaştırılan 26.07.2018 tarih ve 7146 sayılı “Askerlik Kanunu ile Diğer Bazı Kanunlarda ve 663 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun”, 11.10.2018 tarih ve 7147 sayılı “Türkiye Kalkınma ve Yatırım Bankası Anonim Şirketi Hakkında Kanun”, 27.12.2018 tarih ve 7159 sayılı “Karayolları Trafik Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun”, 17.01.2019 tarih ve 7161 sayılı “Vergi Kanunları ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun”, 18.01.2019 tarih ve 7162 sayılı “Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun 21.02.2019 tarih ve 7166 sayılı Sosyal Hizmetler Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun, 30.05.2019 tarih ve 7176 sayılı “Bazı Kanunlar ile 635 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun”, 17.07.2019 tarih ve 7186 sayılı “Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun” , 05.12.2019 tarih ve 7194 sayılı Digital Hizmet Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun”, 21.12.2019 tarih ve 7201 sayılı “Kamulaştırma Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun”, 20.02.2020 tarih ve 7222 sayılı Bankacılık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun, 25.03.2020 tarih ve 7226 sayılı “Bazı Kanunlarda Değişiklik yapılması Hakkında Kanun”, 16.04.2020 tarih ve 7244 sayılı “Yeni Koronavirüs (Covid-19) Salgınının Ekonomik Ve Sosyal Hayata Etkilerinin Azaltılması Hakkında Kanun İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun, 18.06.2020 tarih ve 7247 sayılı “Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun”, 23.07.2020 tarih ve 7252 sayılı “Digital Mecralar Komisyonu Kurulması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun”, 16.10.2020 tarih ve 7254 sayılı “Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun” 11.11.2021 tarih ve 7256 sayılı “Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun”, 15.04.2021 tarih ve 7316 sayılı numaralı “Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında

Kanun İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun”, 29.04.2021 tarih ve 7318 sayılı “Vergi Usul Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun”, 20.05.2021 tarih ve 7319 sayılı “Sigortacılık ile Diğer Bazı Alanlara İlişkin Kanunlarda ve Bir Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun”, 03.06.2021 tarih ve 7326 sayılı “Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun”, 18.07.2021 tarih ve 7333 sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun, 22.12.2021 tarih ve 7349 sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun, 19.01.2022 tarih ve 7351 sayılı “Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun, 08.04.2022 tarih ve 7394 sayılı “Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun İle Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun, 26.05.2022 tarih ve 7407 sayılı “Bankacılık Kanunu ve Bazı Kanunlarda ve 655 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun”, 1.07.2022 tarih ve 7417 sayılı Devlet Memurları Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun gibi Kütahya Milletvekili Ahmet Tan ve 172 Milletvekili tarafından verilen (2/4618) esas numaralı “Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi” de geçmiş dönemde benzerlerinde rastlanan özellikleri taşıyan 49⁶ madde ve 4 geçici maddeden oluşan maddelik bir torba yasa hüviyetinde bulunmaktadır.

Söz konusu kanun teklifinin sivil toplum kuruluşlarının, sektör temsilcilerinin ve ilgili kamu kuruluşlarının geniş ölçüde görüşüne başvurulmadan acele ile hazırlandığı anlaşılmaktadır.

Bu durum sivil toplum temsilcilerinin teklifin komisyondaki görüşmeleri sırasında yaptığı açıklamalardan öğrenilmiştir.

Söz konusu torba kanun teklifi 07.10.2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş, aynı tarihte esas komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonuna tali komisyon olarak da Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler; Bayındırlık, İmar,

⁶ Komisyona sunulduğunda 48 madde taşıyan teklife görüşmeler sırasında verilen önerge ile Anayasa Mahkemesi üyeliği sona erenlerle ilgili bir madde düzenlenmesi eklenmiş, madde sayısı 49’a çıkmıştır.

Ulaştırma ve Turizm; Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonlarına sevk edilmiştir.

Kanun teklifi diğer bazı ihtisas komisyonlarının ilgi ve çalışma alanlarına giren bazı düzenlemeleri içermesine rağmen başkaca herhangi bir tali komisyona sevk edilmemiştir.

Söz konusu kanun teklifinin Komisyonun 13.10.2022 günü saat 10.30 Plan ve Bütçe Komisyonunun yapacağı toplantının gündemine alındığı Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığının yine 07.10.2022 tarih ve Z-13922241-130.02-1091380 sayılı yazıları ile gece yarısı komisyon üyelerine bildirilmiştir.

Söz konusu kanun teklifinin Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler; Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm; Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm; Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonlarında gündeme alınıp görüşülmediği öğrenilmiştir.

Kanun teklifi Plan ve Bütçe Komisyonunun 13.10.2022 günü saat 11.00 'de başlayan 01.24'e kadar devam eden toplantısında ve 17.10.2022 günü saat 10.00 da başlayan ve 18.00 civarında biten toplantılarında yaklaşık 22 saatlik bir çalışma süreci sonunda kabul edilmiştir.

Kanun teklif metninin Komisyonunda görüşülmesine başlanılmadan önce tarafımızca yapılan mutlaka yasalaşması gereken ivedi düzenlemelerle, teknik çalışmayı gerektirmeyen maddelerle ilgili çalışmanın teklifin diğer maddelerinden ayrılarak süratle yasalaştırılması, diğer maddeler ile ilgili olarak daha detaylı bir çalışmanın yapılması yönündeki önerimiz kabul görmemiştir.

Geçmiş dönemlerde de kötü bir alışkanlık olarak değerlendirdiğimiz bu türden kanun hazırlama ve yapma tekniği, hem torba kanun teklif ve tasarılarında ele alınan konuların yürürlükteki mevzuatla uyumu açısından ciddi sorunlar yaratmış, hem de bu kanunların uygulanması aşamasında daha önceden öngörülemeyen sıkıntıların ortaya çıkmasına neden olmuştur. Bunun sonucunda, TBMM'den ilgili ihtisas komisyonlarında yeterince tartışılıp görüşülmeden acele bir şekilde geçen çok sayıda düzenlemeden ülkemiz ve vatandaşlarımız doğrudan veya dolaylı olarak olumsuz etkilenecek mağdur olmakta ve aynı kanun maddesinin kısa süre içinde defalarca değiştirilmesi gereği doğmaktadır. Hatta bu düzenlemelerden bazıları bilahare Anayasa Mahkemesi tarafından Anayasa'ya aykırı bulunularak iptal edilmektedir.

Devlet yönetimini ve toplumun geniş kesimlerini yakından ilgilendiren, bazı sektörlerde iş ve işleyiş kurallarını, piyasa oluşumunu, ekonomideki kaynak dağılımını ve ekonomik tercihleri etkileyen bu nitelikteki düzenlemelerin, acele ile kamuoyunda ve komisyonlarda yeterince tartışılmadan torba kanun yöntemiyle yasalaştırılmak istenmesi demokrasimizin yerleşik teamüllerine de uygun değildir.

Bu yöntemle, ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının ve ilgili sivil toplum örgütlerinin kanunların hazırlık ve görüşülme aşamasında görüşlerinin alınamamasına, getirilen düzenlemelerin ekonomik ve mali etkilerinin yeteri kadar anlaşılamamasına ve tartışılamamasına sebebiyet verilmektedir.

Bu durumda aynı zamanda kanun teklifleri, düzenleyici etki analizleri yapılmadan TBMM'ye sunulmuş olmakta, dolayısıyla söz konusu kanun değişikliklerinin yasal bir gereklilik olan bütçeye ve ekonomiye getireceği mali yükü hesaplanamamaktadır. Bu çerçevede bütçe dengesinin bozulması ve dolayısıyla da ülke ekonomisinin olumsuz yönde etkilenmesine neden olunmaktadır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 02.07.2018 tarih ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile değişik “Gelir ve giderleri etkileyecek kanun teklifleri” başlıklı 14’üncü maddesi, Kamu gelirlerinin azalmasına veya kamu giderlerinin artmasına neden olacak ve kamu idarelerini yükümlülük altına sokacak kanun tekliflerinin getireceği malî yükün, orta vadeli program ve malî plan çerçevesinde, en az üç yıllık dönem için hesaplanıp tekliflere eklenmesi ve sosyal güvenliğe yönelik kanun tekliflerinde ise en az yirmi yıllık aktüeryal hesaplara yer verilmesi zorunluluğunu hüküm altına almıştır.

Söz konusu teklifin görüşülmesi geçmiş örneklerinden farklı olarak Kur Korumalı Mevduat uygulamasının hazine ve Merkez Bankasına toplam yükü hariç olmak üzere özenli bir şekilde hazırlanan mali yük tablosu komisyon üyelerinin dikkatine sunulmuştur.

Komisyon çalışmaları sırasında 23. maddenin görüşülmesi sırasında Kur Korumalı mevduat uygulamasının Merkez Bankasına olan yükü konusunda yöneltilen sorulara toplantıda bulunan Merkez Bankası temsilci tarafından bilgi verilmesinden imtina edilmiştir. Bu durum üzerine muhalefeti temsil eden üyeler komisyon çalışmalarından ayrılmıştır.

Teklifin 23. maddesinde, Kur Korumalı Mevduat Hesabı ile ilgili uygulamanın 1 yıl daha uzatılması hükmü yer almaktadır. Bu madde yaklaşık 1,4 trilyon liralık bir risk içermekte ve Cumhuriyet tarihinde ekonomik alanda en netameli konulardan birini oluşturarak çok hassas bir yer tutmaktadır. Yani mevcut uygulama konusunda mutlaka yasa yapıcının bilgilendirilmesinin gerektiği çok önemli bir özellik taşımaktadır.

İlgili madde görüşmelerine gelindiğinde Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkilileri Komisyona bilgi vermiş, ancak TC Merkez Bankası yetkililerinin Komisyonda olmadığı görülmüştür. Bunun üzerine madde görüşmeleri TCMB Yetkilileri gelinceye kadar Komisyon Başkanı tarafından ertelenmiş ve TCMB Yetkilileri tekrar Komisyona davet edilmişlerdir. Komisyon çalışmalarının akşam saatlerinde görüşmelere katılan bir Merkez Bankası yetkilisi, Komisyon üyelerinin sorularına cevap veremeyeceğini, 1211 Sayılı Merkez Bankası Kanununun buna izin vermediğini ifade etmiştir.

Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın bilgi verdiği bir konuda Merkez Bankası bürokratlarının TBMM'ne bilgi vermemesi mevzuat gerekçesi ile açıklanabilecek bir durum değildir. TCMB yetkilisinin ifadesinin aksine 1211 Sayılı TCMB kanunu uyarında TCMB, TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu'na her altı ayda bir yani yılda iki kez bilgi vermekle yükümlüdür.

Ancak konu sadece TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu'nun bilgilendirilmesi değil, onun ötesinde millet iradesi ve TBMM itibarı ile ilgili bir konudur. Komisyonda görevli olarak bulunan TCMB görevlisi, TBMM'nin yasama ve denetim görevi ve hakkını engellemiştir.

5018 sayılı Kanunun 14. maddesinde açıklanan hesaplamalar kanun tekliflerinin ve komisyonlarda görüşülmesine başlanması yasa yapma sürecinin etkin çalışması ve daha sağlıklı ve uzun ömürlü yasal düzenlemelerin yapılması açısından önemlidir.

Erkler ayrılığı ilkesini zedeleyen TBMM'nin denge ve denetleme mekanizmasını tamamen ortadan kaldıran Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi olarak adlandırılan yeni durumda; kanun tekliflerinin bizzat milletvekilleri tarafından hazırlanmış olduğu varsayımıyla (?) kanun teklifleri ve etki analizleri ile ilgili mekanizmanın nasıl kurulacağı, etki analizi için gereken sayısal verilerin yürütme organından ne tür bir yöntemle edinilip komisyon üyelerine sunulacağı konusunda belirsizlikler mevcut bulunmaktadır. Bu sorunun ivedilikle ele alınarak çözüme kavuşturulması gerekmektedir.

Ayrıca teklif metinlerinde yer alan düzenlemelerin mali yükünün T.B.M.M.'den ve komisyon üyelerinden gizlenmesini parlamento hukuku, demokrasi açısından sakıncalı bulmaktayız.

Diğer taraftan, farklı komisyonların görev alanlarına giren düzenlemeleri içeren torba kanun tekliflerinin ilgili komisyonlarda görüşülmesi yerine esas komisyon sıfatıyla sadece Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülmesi ve esastan ilgili oldukları halde tali komisyon olarak belirlenen diğer komisyonlarda görüşülmemesi ve görüş bildirilmemesi, yasama faaliyetlerinin etkisizleştirilmesine yol açmaktadır.

Teklifte yer alan madde metinlerinden her biri ayrı ihtisas komisyonunun çalışma alanına giren, detaylarıyla uzun uzun görüşülüp tartışılması gereken düzenleme konularıdır.

49⁷ madde ve 4 geçici maddeden oluşan maddeden oluşan söz konusu torba kanun teklifinin;

-1, 15, 16, 17, 18, 19, 24, 25, 26, 27, 30, 31, 32, 33, 34, 35. maddelerinin Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, ve Bilgi Teknolojileri Komisyonunda,

-5, 6, 7, 9. maddelerinin Milli Eğitim Gençlik ve Spor komisyonunda,

-8, 13, 14, 20, 21, 28. maddelerinin Sağlık Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonunda,

-10, 11, 12, 32, 33, 36, 37, 38, 39. maddelerinin Bayındırlık, İmar ve Ulaştırma Komisyonunda,

-29, Geçici 2, Geçici 3, Geçici 4. maddelerinin Adalet Komisyonunda,

ayrıca esas veya tali komisyon sıfatıyla görüşülmesi gerekmekte idi.

TBMM İçtüzüğü'nün 23'üncü maddesinde "Tali komisyonların hangi yönden veya hangi maddeler hakkında görüş bildirecekleri havale sırasında belirtilmemiş ise, bu komisyonlar görüşlerini kendileriyle ilgili gördükleri hususlar üzerinde bildirirler" denilirken, yine İçtüzüğü'nün 34'üncü maddesinde "Bir komisyon, kendisine havale edilen teklifi, başka bir komisyonun ihtisası dahilinde görürse, gerekçeli olarak teklifin o komisyona havale edilmesini isteyebilir. Bir komisyon, kendisine havale edilen teklif yahut herhangi bir mesele için, bir başka komisyonun düşüncesini öğrenmeyi gerekli

⁷ Komisyona sunulduğunda 48 madde taşıyan teklife görüşmeler sırasında verilen önerge ile Anayasa Mahkemesi üyeliği sona erenlerle ilgili bir madde düzenlenmesi eklenmiş, madde sayısı 49'a çıkmıştır.

görürse, teklifin o komisyonda görüşüldükten sonra iadesini isteyebilir" denilmektedir. Yine, aynı maddenin bir başka paragrafında "Bir komisyon, başka bir komisyona havale edilmiş bir teklif yahut herhangi bir mesele için düşüncesini belirtmekte yarar görürse, o teklifin kendisine havale edilmesini isteyebilir" hükmüne yer verilmiştir

Komisyonlara üye seçilirken milletvekillerinin uzmanlık ve ilgili alanları göz önüne alınmaktadır. Plan ve Bütçe Komisyonu üyelerinin her konuda yetkin birer uzman olduğunu söylemek mümkün değildir. Bu nedenle özel uzmanlık alanı ve değerlendirme, tartışma gerektiren konuların öncelikle ilgili komisyonlarda görüşülmesi gerekmektedir. Plan ve Bütçe Komisyonunun asıl komisyon olduğu durumlarda da tekliflerin ilgili tali komisyonlarca düzenlenecek komisyon raporları dikkate alınarak Plan ve Bütçe Komisyonunda karara bağlanması hem doğru hem de ıltüzükle uygun olacaktır.

Söz konusu 49 madde ve 4 geçici maddeden oluşan torba kanun teklifi toplam 21 ayrı Kanunda ve 3 Kanun Hükmünde Kararnamede değişiklik yapmaktadır. Bu durumu belirtir tablo aşağıda yer almaktadır.

Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4618)

(Toplam 21 adet Kanun ve 3 adet KHK'da değişiklik yapmaktadır.)

Teklif Maddesi	Kanun / KHK No.	Düzenleme Yaptığı Kanun / KHK
1	1	31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu 'nun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (9) numaralı bendinde yer alan "25 kW" ibarelerinin "50 kW" şeklinde değiştirilmesi.
2		193 sayılı Kanunun 23 üncü maddesinin birinci fıkrasının (8) numaralı bendinin parantez içi hükmünün değiştirilmesi ve fıkra (18) numaralı bendinden sonra gelmek üzere bent eklenmesi.
3		193 sayılı Kanunun geçici 82 nci maddesinde yer alan "31/12/2017" ibarelerinin "31/12/2027" şeklinde, "1.000.000 TL'yi" ibaresinin "2.500.000 TL'yi" şeklinde değiştirilmesi.
4	2	5/1/1961 tarihli ve 237 sayılı Taşıt Kanunu 'nun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan "azami satınalma bedelleri," ibaresinin "azami satınalma bedelleri ile cinsi ve azami

		satınalma bedeli yıl içerisinde belirlenecek taşıtlara ilişkin esaslar” şeklinde değiştirilmesi.
5	3	16/8/1961 tarihli ve 351 sayılı Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurt Hizmetleri Kanunu ’nun 16 ncı maddesinin değiştirilmesi.
6		351 sayılı Kanunun 17 nci maddesinin değiştirilmesi.
7		351 sayılı Kanuna geçici madde eklenmesi.
8	4	1/7/1976 tarihli ve 2022 sayılı 65 Yaşım Doldurmuş Muhtaç, Gücsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun ’a geçici madde eklenmesi.
9	5	4/1 1/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu ’nun ek 29 uncu maddesinin birinci fıkrasının birinci ve üçüncü cümlelerinin değiştirilmesi.
10	6	12/3/1982 tarihli ve 2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanunu ’nun 6 ncı maddesinin üçüncü fıkrasının birinci cümlesinde yer alan "Bakanlıkça ödenmez." ibaresinin değiştirilmesi ve fıkra cümle eklenmesi.
11		2634 sayılı Kanunun geçici 13 üncü maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "orman köylüleri kalkındırma geliri" ibaresinden sonra gelmek üzere ibare eklenmesi.
12		2634 sayılı Kanuna geçici madde eklenmesi.
13	7	24/5/1983 tarihli ve 2828 sayılı Sosyal Hizmetler Kanunu ’na geçici madde eklenmesi.
14	8	25/8/1999 tarihli ve 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu ’na geçici madde eklenmesi.
15	9	27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanunu ’nun 241 inci maddesinin altıncı fıkrasına bent eklenmesi.
16		4458 sayılı Kanuna geçici madde eklenmesi.
17	10	19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanunu ’nun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasına cümle eklenmesi.
18		5411 sayılı Kanunun 35 inci maddesinin birinci fıkrasının dördüncü cümlesindeki ibarenin değiştirilmesi. Ve maddenin ikinci fıkrasının başına ibare eklenmesi.
19		5411 sayılı Kanunun 146 ncı maddesinin birinci fıkrasına bent eklenmesi.

20	11	16/5/2006 tarihli ve 5502 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumuna İlişkin Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun 'un 35 inci maddesinin altıncı fıkrasından sonra gelmek üzere fıkra eklenmesi.
21	12	31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu 'na geçici madde eklenmesi.
22	13	13/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu 'na 32/A maddesinden sonra gelmek üzere madde eklenmesi.
23		5520 sayılı Kanunun geçici 14 üncü maddesinin; ikinci, üçüncü, dördüncü ve beşinci fıkralarında yer alan bazı ibarelerin değiştirilmesi.
24	14	21/3/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu 'nun 11 inci maddesinin sekizinci fıkrasının birinci cümlesindeki bazı ibarelerin değiştirilmesi.
25		5607 sayılı Kanunun 16/A maddesinin birinci ve beşinci fıkralarındaki bazı ibarelerin değiştirilmesi.
26		5607 sayılı Kanuna geçici madde eklenmesi.
27	15	22/1/2009 tarihli ve 5834 sayılı Karşılıksız Çek ve Protestolu Senetler ile Kredi ve Kredi Kartları Borçlarına İlişkin Kayıtların Dikkate Alınmaması Hakkında Kanun 'a geçici madde eklenmesi.
28	16	1 1/6/2010 tarihli ve 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu 'na geçici madde eklenmesi.
29	17	30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun 'un 11 inci maddesinin ikinci fıkrasından sonra gelmek üzere ilave fıkralar eklenmesi
29	18	21/11/2012 tarihli ve 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring, Finansman ve Tasarruf Finansman Şirketleri Kanunu 'nun 39 uncu maddesinin ikinci fıkrasına ibare eklenmesi.
30		6361 sayılı Kanunun 50 nci maddesinin birinci fıkrasına bent ve aynı fıkranın sonuna cümle eklenmesi.
31	19	9/5/2013 tarihli ve 6475 sayılı Posta Hizmetleri Kanunu 'nun 15 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi ile ikinci fıkrasının değiştirilmesi.
32		6475 sayılı Kanuna geçici madde eklenmesi.

33	20	14/1/2015 tarihli ve 6585 sayılı Perakende Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun 'un 18 inci maddesinin birinci fıkrasının (ğ) ve (h) bendlerinde değişiklik yapılması.
34		6585 sayılı Kanuna geçici madde eklenmesi.
35	21	11/7/2019 tarihli ve 7183 sayılı Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı Hakkında Kanun 'un 3 üncü maddesinin üçüncü ve dördüncü fıkralarında değişiklik yapılması.
36		7183 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin ikinci fıkrasının (a), (b), (c), (ç) ve (d) bentlerinin değiştirilmesi.
37		7183 sayılı Kanuna geçici madde eklenmesi.
38		7183 sayılı Kanuna geçici madde eklenmesi.
39		4/4/1988 tarihli ve 320 sayılı Milli Piyango Hakkında Kanun Hükmünde Kararname 'nin 41 inci maddesine ikinci fıkrasından sonra gelmek üzere fıkralar eklenmesi.
40		320 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 52 nci maddesinin değiştirilmesi.
41		27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname 'nin ek 10 uncu maddesinin ikinci fıkrasının değiştirilmesi.
42		26/9/2011 tarihli ve 660 sayılı Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname 'nin 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının bazı bentlerinde değişiklik yapılması, yeni bentler eklenmesi.
43		660 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 14 üncü maddesinin birinci fıkrasının değiştirilmesi ve maddenin dördüncü fıkrasının yürürlükten kaldırılması.
44		660 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 25 inci maddesinin birinci fıkrasına ibare eklenmesi ve fıkraya ikinci cümlesinden sonra gelmek üzere cümle eklenmesi. İkinci ve beşinci fıkralarının değiştirilmesi ve maddeye fıkra eklenmesi.
45		660 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 27 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "ve (d)" lbaresinin (d), (ö) ve (p)" şeklinde değiştirilmesi.
46		Ekli listede yer alan kadrolar ihdas edilerek 660 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye ekli (I) sayılı cetvele eklenmesi.

GEÇİCİ MADDE-1		İşverenler tarafından çalışanlara elektrik, doğalgaz ve diğer ısıtma giderlerine karşılık olmak üzere 30/6/2023 tarihine kadar (bu tarih dahil) mevcut ücretlerine/prime esas kazançlarına ilave olarak yapılan aylık 1.000 TL'yi aşmayan ödemelerin, 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa göre prime esas kazançta dahil edilmemesi ve bu tutar üzerinden 193 sayılı Kanun uyarınca gelir vergisi hesaplanmayacağı...
GEÇİCİ MADDE-2		15/8/2022 tarihi itibarıyla 9/6/1932 tarihli ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu ile 6/12/2018 tarihli ve 7155 sayılı Abonelik Sözleşmesinden Kaynaklanan Para Alacaklarına İlişkin Takibin Başlatılması Usulü Hakkında Kanun uyarınca icra takibi başlatılmış olan ve bakiye takip tutarı 2.000 TL'yi aşmayan alacaklardan, alacaklıların bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihi takip eden üçüncü ayın sonuna kadar alacak haklarından feragat ettiklerini belirtir dilekçeyle vazgeçerek icra takiplerini sonlandırmaları koşuluyla takip konusu alacağın, 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 322 nci maddesi kapsamında alacak kabul edilmesi.
GEÇİCİ MADDE-3		Varlık yönetim şirketlerince, banka ve diğer mali kurum ve kuruluşlardan 15/8/2022 tarihi (bu tarih dâhil) itibarıyla devir ve temlik alınan ve bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla anapara takip bakiyesi 2.500 Türk lirası ve altında bulunan bireysel nitelikli her türlü kredi sözleşmesinden kaynaklı alacakların anapara takip bakiyesinin yarısının; kalan anapara, faiz, masraf, vekalet ücretleri ve benzeri alacaklarının takibinden feragat etmeleri şartıyla, Hazine ve Maliye Bakanlığı bütçesinden Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna aktarılan tutardan Fonun iştiraki olan varlık yönetim şirketi aracılığıyla ödenmesi.
GEÇİCİ MADDE-4		COVID-19 salgın hastalığının ülkemizde yayılmasını önlemek amacıyla 11/3/2020 tarihinden itibaren bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar verilen ve bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ilgisine tebliğ edilmemiş olan idari para cezalarının tebliğ edilmemesi, tebliğ edilmiş olanların tahsilinden vazgeçilmesi.
47		Yürürlük
48		Yürütme

49⁸ madde (yürürlük ve yürütme dahil) ve 4 geçici maddeden oluşan söz konusu torba kanun teklifinin, 2 maddesi Sosyal Güvenlik Kurumunu, 1 maddesi Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı(İŞKUR'u), 1 maddesi Anayasa Mahkemesi, Yargıtay, Danıştay, Sayıştay ve T.B.M.M.'yi, 4 maddesi Ticaret Bakanlığını, 7 maddesi Kültür ve Turizm Bakanlığını 1 maddesi Sağlık Y.Ö.K. ve Üniversiteleri, 2 maddesi sosyal Politikalar Bakanlığını, 3 maddesi Gençlik ve Spor Bakanlığını, 1 maddesi Sağlık Bakanlığını ,2 maddesi Milli Piyango İdaresini, 5 maddesi Bankacılık Düzenleme Denetleme Kurumunu, 1 maddesi varlık yönetim şirketlerini, 1 maddesi tüm bankaları ve finansman kurumlarını ve sicil affına uğrayacak kredi, çek, senet borçlusu vatandaşları, 1 maddesi 2.000 TL.'nin altında olup takibe uğrayam elektrik, su telefon borçlularını,2 maddesi Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlıklarını, 5 maddesi Kamu Gözetimi Muhasebe Standartları ve Denetim Kurulunu, 2 maddesi Ulaştırma ve Alt yapı Bakanlığını, 9 maddesi Hazine ve Maliye Bakanlığı, ilgilendiren hususlardan oluşmaktadır.

49 madde ve 4 geçici maddeden oluşan Kanun Teklifinde;

-Meskenlerde, çatı veya cephe uygulamalı yenilenebilir enerji üretenlerin vergi muafiyetinde kurulu güç sınırının 25 kw'den 50 kw'ye çıkarılması,

-İşçilere işyeri dışında yemek yemeleri için yapılan ödemenin gelir vergisinden istisna edilmesi için yemek verme hizmeti sağlayan mükelleflere yapılması şartının kaldırılması,

-Yurt dışında yapılan inşaat, onarım, montaj işleri ile teknik hizmetlerde ve fiilen yurt dışında çalıştırılan işçilere yapılan ödemelerin gelir vergisinden istisna edilmesi,

- Bireysel katılım yatırımcılara sağlanan vergi teşvikinin süresinin uzatılması,

-Anayasa mahkemesinin iptal ettiği Bütçe Kanunlarında T cetvelinde yer alan taşıtlarla ilgili bazı hükümlerin Taşıt Kanunu'na aktarılması,

-Yüksek öğrenim kredilerinin süresinde geri ödenmesi aşamasında bunlara faiz uygulanmaması,

-Çalışmadığı için borcunu erteleyenlere ise ikinci ertelemeden itibaren yıllık yüzde 10'a kadar faiz işletilmesi,

⁸ Komisyona sunulduğunda 48 madde taşıyan teklife görüşmeler sırasında verilen önerge ile Anayasa Mahkemesi üyeliği sona erenlerle ilgili bir madde düzenlenmesi eklenmiş, madde sayısı 49'a çıkmıştır.

-Süresinde ödenmeyen öğrenim ve katkı kredisi taksitlerine vadesinden itibaren aylık yüzde 4 oranında gecikme zammı uygulanması,

-Yüksek öğrenimi sırasında veya öğrenimden sonra ölenlerin veya yüzde doksan ve üzeri engellilerin kalan borçlarının silinmesi,

-Kredi almakta olan ve kredi borcunun ödeme zamanı henüz başlamayanlara öğrenim ve katkı kredisi borcu için faiz alınmaması, ayrıca borcunu ödemeye devam edenlere işletilmiş olan faizlerin silinmesi,

-2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Gücsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanuna göre aylık bağlanana yapılan yersiz ödemeler ile geri alınması gereken aylıkların ve bunlarla ilgili ceza ve faizlerin affedilmesi,

-Tıp fakültelerinin son sınıfında bulunan öğrencilerle, dış hekimliği fakültelerinin dördüncü yılını tamamlayıp beşinci yılına geçen öğrencilere 12 ayı geçmemek üzere ilgili kuruluşların bütçesinden net asgari ücret kadar ücret ödenmesi,

-Kültür ve Turizm bakanlığı tarafından yapılan ücretsiz girişli günübirlik tesisler, münhasıran bakanlık döner sermaye işletmesi merkez müdürlüğü veya iştiraki şirketler tarafından işletilebilmesinin ve bunlar için Kanun gereğince ödenmesi gereken bazı bedellerin ödenmemesinin sağlanması,

-Kamu taşınmazlarının turizm amacıyla kullanımını düzenleyen mevzuata uyum açısından Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca irtifak hakkı tesis edilen veya kullanma izni verilen yatırımcı ve işletmecilerin sözleşmelerini yenilenmesi ile ilgili başvuru süresinin 28/07/2023'e kadar uzatılması,

-Yersiz yapılan engelli evde bakım destek yardımlarının tahsilinden vazgeçilmesi,

-(Covid-19) sebebiyle gerçekleştirilen kısa çalışma başvurularının alınması, değerlendirilmesi ve ödenmesine ilişkin işlemler ile nakdi ücret desteği ödemelerinde Bakanlık ve Kurum personeline herhangi bir sorumluluk yüklenmemesi,

-(Covid-19) sebebiyle ödenen kısa çalışma ödeneği ile nakdi ücret desteği ödemelerinde hatalı işlemlerden kaynaklanan tüm fazla ödemelerin terkin kapsamına alınması, tahsil edilenlerin ise iade veya mahsup edilmemesi,

-Turistik kolaylıklar kapsamında yabancı plakalı taşıtını Türkiye'ye getirenlerden gümrüğe bilgi ve taahhüt vermeden taşıtsız olarak yurt dışına çıkanlara uygulanan para cezası miktarının düşürülmesi, bu düzenlemenin geriye işletilmesi,

- BDDK'nın dijital bankalara (şubesiz banka) sınırlı veya kısıtlı faaliyet izni verebilme yetkisine açıklık getirilmesi,

-Bankalara destek hizmeti sağlayan şirketlerle en az beş bankanın birlikte kuracağı şirketlerin uyacağı usul ve esasları belirleme yetkisi BDDK'ya verilmesi,

-BDDK'nın getirdiği faaliyet sınırlama ve kısıtlamalarına uymayanlara 1 milyon liradan az olmamak üzere ceza verilmesinin sağlanması,

-SGK'ya elektronik ortam da dahil olmak üzere gayrimenkul satış, kiralama ve bunlarla ilgili işlemler konusunda yönetmelik çıkarma yetkisinin verilmesi,

-SGK ile üniversite hastaneleri arasındaki götürü bedel anlaşmalarında faturalandırılmayan götürü bedel tutarlarının üniversiteler lehine terkin edilmesi,

-Sermaye azaltan şirketlere azaltılan sermayenin nasıl vergilendirileceğine ilişkin şartlarla ilgili düzenlemeye açıklık getirilmesi,

-Kur korumalı mevduatın uygulama süresinin 2023 yılı sonuna kadar uzatılması,

-Kaçak akaryakıtın tasfiyesinin tüzel kişiliği kaldırılan il özel idarelerinin bulunduğu yerlerde merkezi idareye ilişkin benzer görevleri ifa etmek üzere kurulan yatırım izleme ve koordinasyon başkanlıklarınca yerine getirilmesi,

- Kaçak akaryakıtın tasfiyesinden elde edilen gelirin il özel idaresinin veya Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığının bütçesine aktarılması

-Kaçak akaryakıtın tasfiyesinde kullanılan her türlü tesis, depo, araç ve gerecin Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlıklarına devredilmesi,

-1 Ekim 2022 tarihinden önce karşılıksız çıkan çek, protesto edilmiş senet, kredi kartı ve diğer kredi borçlarını zamanında ödeyemedikleri için Türkiye Bankalar Birliği Risk Merkezine bildirilen kişiler ve kredi müşterileri için sicil affı getirilmesi,

- İl özel idarelerinin Sağlık Bakanlığına olan içme suyu tetkik ve tahlil borçlarının silinmesi,

-Zorunlu emeklilik süresinden önce görev süresi dolan Anayasa Mahkemesi üyelerinin belirlenmiş bazı görevlere atanması,

-Finansman şirketinin kullandıracağı kredi için satıcı firmayla önceden sadece “yazılı” olarak düzenlediği zorunlu “genel sözleşme”lerin , artık sadece “yazılı” olarak değil, teknolojiadaki gelişme ve hızın da kullanılması yoluyla “uzaktan iletişim araçlarıyla, elektronik ortamda” da yapılmasının sağlanması,

-Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kuruluna Bankacılık Kanunu kapsamındaki şirketlerin faaliyet iznini iptal etme ve tasfiye etme konusunda yeni yetkiler verilmesi, özellikle tasarruf finansman şirketlerinin faaliyet izninin iptali ve tasfiyesi için kurulun yetkilerinin artırılması,

-Posta hizmet sağlayıcılarının, evrensel posta hizmeti gelirlerine ilişkin katkı paylarını yılda 4 defa değil 1 defada toplu olarak, 2022 ekim-aralık katkı paylarını ise mart 2023 sonuna kadar ödemelerine imkan sağlanması,

-Perakende Ticaretin Düzenlenmesi Kanununda değişiklik yapılarak ceza miktarları ve ceza alt ve üst sınırlarının değiştirilmesi,

-Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı yönetim kurulunda seçimle gelen özel sektör temsilci sayısında turizm tesisleri sayıları göz önünde bulundurularak bölgelere göre değişiklik yapılması, Ajans yönetim kurulu üye seçim sürecinin bu yeni duruma göre uyarlanması,

-Turistik işletmelerin cirolarından alınan Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı paylarının üçte bir oranında azaltılması, deniz turizmi araçlarından bu payın alınmaması,

-Milli Piyango İdaresinin eşya piyangosu düzenlemek isteyenlerden aldığı başvuru bedellerinin yasal hale getirilmesi,

-Milli Piyango İdaresince şans oyunu oynatanlarla izinsiz piyango düzenleyenlere uygulanacak cezaların belirlenmesi,

-Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurulunun görev ve yetkilerine ilişkin ilave düzenlemeler yapılması, bu yetkilerle ilgili yaptırım uygulaması getirilmesi,

-Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumunun daire başkanlığı sayısının 9’dan 11’e çıkarılması,

-Bağımsız denetçilerin kalite güvence sistemi incelemelerinin, Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından yapılması zorunluluğunun kaldırılması,

- Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumunun kadrosunun artırılması

-Çalışanlara elektrik, doğalgaz ve ısınma giderlerine karşılık olmak üzere 2023 haziran ayı sonuna kadar işverenler tarafından yapılacak 1.000 TL'yi aşmayan ödemelerin sigorta primi ve gelir vergisinden muaf tutulması,

-15 Ağustos 2022'den önce icra takibi başlatılan 2.000 liranın altındaki elektrik, su, telefon, doğalgaz ve benzeri aboneliklerden kaynaklanan borçların silinmesi,

-Varlık yönetim şirketlerince olan banka ve diğer mali kurumlardan 15.08.2022 tarihi itibarıyla devr ve temlik alınan ana para takip bakiyesi 2.500 liranın altındaki bireysel nitelikli her türlü kredi sözleşmesinden kaynaklı borçların silinmesi,

-Pandemi döneminde verilen idari para cezalarından henüz ödenmeyenlerin affedilmesi,

gibi yaklaşık biri birinden farklı 47 ayrı konuda, toplam 21 ayrı kanunda ve 3 kanun hükmünde kararnamede ayrıntılı değişikliklerin de yer aldığı düzenlemeler bulunmaktadır.

Plan ve Bütçe Komisyonunun kendi ihtisas alanı ile ilgili olmayan konularda da bazı kanunlarda değişiklik veya ekleme yaparak mevcut sistemi değiştiren söz konusu diğer maddelerin tali ihtisas komisyonlarında değerlendirme yapılmadan hatta en azından Plan Bütçe alt komisyonda ayrıntılı bir şekilde görüşmeye tabi tutulmadan acele ile yasalaştırılma gayretini uygun bulmuyoruz.

Birbiriyle ilgili bulunmayan toplam 21 ayrı Kanunda ve 3 Kanun Hükmünde Kararnamede değişiklik yapan 49 madde ve 4 geçici madde içeren söz konusu teklif, aynı zamanda kapsamlı bir torba yasa teklifi hüviyetindedir.

Hukuk literatüründe gerçek bir yasa türüne karşılık gelmeyen son dönemde Türk siyaset ve hukuk dünyasında tartışılan ve "yasama kurnazlığı" suçlamalarıyla tepki toplayan bu yasa türü hukuk literatürümüz ve hukuk kalitesi açısından ciddi sıkıntılar doğurmaktadır.

Çok sayıda Kanunda ve Kanun Hükmünde Kararnamede aynı anda torba yasa mantığıyla ilgili komisyonlarda detaylı olarak tartışma ve inceleme yapılmaksızın değişiklik yapılması veya yeni hükümler ihdası hem mevzuatta hem de uygulamada ciddi sorunlara neden olmaktadır.

Hızlandırılmış, vizyoner olmayan tepki temeline dayalı yasa yapma mantığı, hukuk literatürümüz ve hukuk kalitesi açısından ciddi sıkıntılar doğurmakta, yetersiz, yeni sorun doğurucu kanunların çıkmasına neden olmakta, bir sonraki "yasa"daki bazı hükümler bir önceki "yasa" ile getirilen bazı hükümlerdeki yanlışlıkların düzeltilmesi veya bazı hükümlerin uygulanmasının ertelenmesini öngören hükümlerle ilintili olmaktadır.

Torba yasalar içeriklerinin ilk bakışta ve kolayca anlaşılamaması, meclis komisyonlarında ve genel kurulda yapılan İçtüzüğe aykırı eklemelerle metinlerinin her aşamada kalabalıklaşması ve bu eklemelerin yarattığı karmaşanın da Anayasa Mahkemesinin şekil denetimi kapsamı dışında kalması gibi nedenlerle hukuk tekniği açısından eleştirilmekte, TBMM'nin yasama etkinliğinde önemli bir sınırlama ve anayasal denetimsizlik hali yarattıkları savunulmaktadır.

Bu torba kanun teklifi de birbirinden farklı Komisyonların görev alanına giren hükümleri içermektedir. Öte yandan, bu kanun teklifinin komisyona apar topar getirilmesi, hazırlanışı ve birbiriyle ilgisiz yapıların bir araya getirilmiş olması gayriciddi bir yaklaşıma işaret etmektedir.

İktidarın torba yasa teklifi hususundaki ısrarı ve aceleciliğinin nedeni tarafımızca anlaşılamamaktadır. Konu ve kapsam itibarıyla biri biriyle ilgisi bulunmayan bazı kanunların mevcut hükümlerde ve sistemde büyük boyutlu değişiklikler yapan söz konusu maddelerin adına "torba yasa" adı verilen bir yöntemle acele ile yasalaştırılmasını doğru bulmuyoruz.

Meri mevzuatta yapılacak değişikliklerin bir torba yasa mantığıyla değil, sorunların ve yapılan düzenlemelerin tüm ayrıntısıyla değerlendirildiği, konu ile ilgili tüm ihtisas komisyonlarının devrede olduğu bir yasama çalışmasının gerekliliğine inanıyoruz.

Ayrıca bu yasama döneminde de daha önceki yasama dönemlerinde diğer torba yasa görüşmelerinde gerçekleştiği üzere, torba yasaların Meclis İçtüzüğü'nün 91'nci maddesine aykırı bir biçimde "temel yasa" olarak genel kurul

gündemine getirilerek görüşülmesinin yukarıda özetlenen sakıncaları daha da artıracığı kanaatindeyiz.

-Yeni bir sisteme geçilmesine rağmen Plan ve Bütçe Komisyonunun çalışma usul ve esasları ile ilgili içtüzük değişikliklerinin yapılmaması dolayısıyla, kanun teklifinin komisyona sunulması ve komisyonda görüşülmesi sırasında, kanun tekliflerinin içeriğinin komisyonda teklif sahipleri tarafından sunulması ve savunulması, yürütmenin ve bürokratik görevlilerin söz konusu komisyon görüşmelerine katılım ve katkı düzeyinin belirsizliği nedeniyle, söz konusu kanun teklifi maddelerinin komisyonda iyice irdelenip değerlendirilmesi mümkün olmamıştır.

-Teklif Plan ve Bütçe Komisyonunun ihtisas konusu ile ilgisi bulunmayan bazı kanunlarda yapılan değişiklikleri ihtiva ettiği halde ilgili tali komisyonların görüşleri alınmamıştır.

-Teklifteki kanun maddelerinin tümü ile ilgili olarak ilgili tüm meslek kuruluşlarının ve sektör temsilcilerinin görüşleri alınmamış veya alınan görüşler Komisyon üyelerinin tamamına dağıtılmamıştır. Görüşlerini belirten sivil toplum kuruluşlarının görüşlerine itibar edilmemiştir.

-Teklifteki kanun maddeleri ile ilgili olarak diğer alakalı kamu kuruluşlarının görüşleri alınmamış veya alınan görüşler görüşmelerden önce Komisyon üyelerinin tamamına dağıtılmamıştır.

-Teklifteki kanun maddelerinin bazıları **(Kur korumalı mevduat uygulaması)** ile ilgili olarak tam ve kapsamlı bir etki analizi çalışması yapılmamıştır. Yapılan analiz çalışması maddelerin komisyonda görüşülmesine geçildiği sırada komisyon üyelerinin bilgisine sunulmuştur.

Yukarıda açıklanan nedenlerle Anayasada öngörülen olağan yasa yapma sürecinin dışına çıkılarak, TBMM'de ilgili komisyonlarda yeteri kadar tartışılmayan kanun teklifleriyle sadece Plan ve Bütçe Komisyonundan geçirilmek suretiyle acele yasa yapma alışkanlığının genel demokratik ilkelere ve TBMM geleneklerine aykırı olduğu kanaatiyle "Kanun Teklifinin" bütününe karşıyız.

2. Kanun teklifinin maddeleri üzerindeki görüşlerimiz.

21 ayrı Kanunda ve 3 Kanun Hükmünde Karamamede ayrıntılı değişiklik yapan 65 maddelik yasa teklifinin maddeleri üzerindeki görüş ve eleştirilerimize aşağıda yer verilmiştir.

3.1 Teklifin 1. maddesinin değerlendirilmesi

Teklifin bu maddesiyle Gelir Vergisi Kanununun “Vergiden muaf esnaf” başlıklı 9’uncu maddesinde değişiklik yapılmaktadır.

Söz konusu madde hükmü gereği; Halen, sahibi oldukları veya kiraladıkları meskenlerde, 6446 sayılı Kanuna göre lisanssız yürütülebilecek faaliyetler kapsamında kurdukları, çatı ve cephe uygulamalı yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı ve kurulu gücü azami 25 kW olan, elektrik üretim tesisinden ürettikleri elektrik enerjisini son kaynak tedarik şirketlerine satan gerçek kişiler, gelir vergisinden muaf esnaf kapsamındadır.

Maddeyle, 25 kW’lık sınır 50 kW olarak yeniden belirlenmektedir.

Tarafımızca da olumlu bulunan maddenin görüşülmesi sırasında söz konusu miktarın önce 10 KW’den 25 KW’ye çıkarıldığı belirtilerek maddede sürekli had artırımı değişiklikleri yapmak yerine diğer ülke örneklerinden de hareketle optimum bir sınır olup olmadığı ilgililere sorulmuş, söz konusu miktarın bu aşamada 50 KW ile sınırlı kalmasının uygun olduğu belirtilmiştir.

3.2 Teklifin 2 maddesinin değerlendirilmesi

Teklifin bu maddesiyle Gelir Vergisi Kanununun “Müteferrik İstisnalar” başlıklı 23. Maddesinin maddesinin birinci fıkrasının (8) numaralı bendinin parantez içi hükmünde değişiklik yapılarak;⁹ İşverenlerce işyerinde veya müstemilatında yemek verilmeyen durumlarda ise çalışılan günlere ait bir günlük yemek bedelinin ilgili yıl için belirlenen tutarı (2022 yılı için 51 TL’yi) aşmaması ve buna ilişkin ödemenin yemek verme

⁹ Mevcut uygulamaya göre, işverenler tarafından çalışanlara işyerinde veya müstemilatında yemek verilmek suretiyle sağlanan menfaatler gelir vergisinden istisna edilmiştir. İşverenlerce işyerinde veya müstemilatında yemek verilmeyen durumlarda ise çalışılan günlere ait bir günlük yemek bedelinin ilgili yıl için belirlenen tutarı (2022 yılı için 51 TL’yi) aşmaması ve buna ilişkin ödemenin yemek verme hizmetini sağlayan mükelleflere yapılması şartıyla bu ödemeler istisna kapsamında değerlendirilmektedir.

hizmetini sağlayan mükelleflere yapılması şartıyla bu ödemeler istisna kapsamında değerlendirilecektir.

Ödemenin bu tutarı aşması halinde aşan kısım ile hizmet erbabına yemek bedeli olarak nakden yapılan ödemeler ve bu amaçla sağlanan menfaatler ücret sayılarak vergilendirilecektir.

Yapılması önerilen düzenlemeyle, yemek bedelinin, yemek verme hizmetini sağlayan mükellefler yerine doğrudan çalışanların banka hesabına yatırılması durumunda da anılan istisnadan faydalanılmasına, diğer bir ifadeyle gelir vergisi alınmamasına olanak tanınmaktadır.

Söz konusu düzenlemenin teknik bakımdan KDV açısından bir takım sorunları içerebileceği, ayrıca bu uygulamanın maaş içinde bir unsura dönüşebileceği, işçilerin beslenmesinde bazı sorunlara da yol açabileceği yönündeki eleştirilerimize tatminkar cevaplar verilmemiştir.

Söz konusu maddenin görüşülmesi sırasında 51 TL'lik tutarın artırılması, 5510 sayılı yasada öngörülen sınırın da gözden geçirilmesi yönündeki önerimiz kabul görmemiştir.

Teklifin bu maddesiyle ayrıca Gelir Vergisi Kanununun 23. Maddesinin birinci fıkrasına 18. Bentten sonra gelmek üzere bent ilave edilerek, yurt dışında yapılan inşaat, onarım, montaj işleri ile teknik hizmetlerde, hizmet erbabının yurt dışında çalıştırılmasını teşvik etmek amacıyla, yurt dışında bu işlerde çalışmak üzere götürülen ve fiilen yurt dışında çalışan hizmet erbabına yurt dışından karşılanarak yapılan ücret ödemeleri gelir vergisinden ve dolaylı olarak damga vergisinden istisna edilmektedir.

Maddenin bu bölümünün görüşülmesi sırasında bu istisnanın sektör farkı gözetmeksizin tüm iş kollarına uygulanması konusunda ilgili sivil toplum temsilcisi tarafından yapılan öneri destek bulmamıştır.

3.3 Teklifin 3. maddesinin değerlendirilmesi

Teklifin bu maddesiyle Gelir Vergisi Kanunun geçici 82 nci maddesinde yer alan “31/12/2017” ibareleri “31/12/2027” şeklinde, “1.000.000 TL'yi” ibaresi “2.500.000 TL'yi” şeklinde değiştirilmiştir Kanunun geçici 82 nci maddesinde yer alan “31/12/2017” ibareleri “31/12/2027” şeklinde, “1.000.000 TL'yi” ibaresi “2.500.000 TL'yi” şeklinde değiştirilmektedir.

Kamuoyunda “*melek yatırımcı*” olarak bilinen “*bireysel katılım yatırımcılarına*” yaptıkları yatırıma ilişkin olarak vergi teşviki sağlayan geçici 82 nci maddesinin 31/12/2022 tarihinde sona erecek olan uygulama süresi 31/12/2027 tarihine kadar uzatılmakta, ayrıca, yararlanılacak indirim tutarı da 1 milyon liradan 2,5 milyon liraya çıkarılmaktadır.

Komisyon çalışmaları sırasında şu ana kadar 832 melek yatırımcılık lisansı verildiği, aktif lisans sayısının 405 olduğu ve toplam yatırım tutarının 22.3 Milyon TL.’ye ulaştığı, farklı ülke örneklerinden hareketle bu sistemin daha da ilgi çekecek noktaya gelmesi için ilave çalışmaların yapıldığı, söz konusu tutarın artırılması yönündeki önerimizin Genel Kurul aşamasına kadar değerlendirileceği ifade edilmiştir.

3.4 Teklifin 4. maddesinin değerlendirilmesi

Teklifin bu maddesiyle, 237 sayılı Taşıt Kanununun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan “azami satınalma bedelleri,” ibaresi “azami satınalma bedelleri ile cinsi ve azami satınalma bedeli yıl içerisinde belirlenecek taşıtlara ilişkin esaslar” şeklinde değiştirilmektedir. 2020 ve 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunlarının taşıtların cinslerinin ve bedellerinin yıl içerisinde belirlenmesine yönelik hükümleri, 237 sayılı Taşıt Kanununun 9 ve 10 uncu maddelerini ilgili yılda uygulanamaz hale getirdiği, anılan hükümlerle tanınan yetkilerin bütçe kanunlarıyla mevcut kanun hükümlerinin açık veya zımnen değiştirilemeyeceği esasıyla bağdaşmadığı gerekçesiyle CHP’nin başvurusu üzerine Anayasa Mahkemesi ‘nin 24/2/2022 tarihli ve E.2020/32, K.2022/18 sayılı ve yine aynı tarihli ve E.2021/26, K.2022/19 sayılı kararlarıyla iptal edilmiştir.

Maddeyle Anayasa Mahkemesi’nin mezkur iptal kararına istinaden, güvenlik önlemleri ve servis cinsi taşıtların bedellerinin, “Diğer Taşıtlar” kapsamındaki taşıtların ise cinslerinin ve bedellerinin yılı bütçe kanunlarında belirlenen esaslara göre yıl içerisinde belirlenmesine imkân sağlamak amaçlanmaktadır.

Söz konusu düzenleme iktidar partisinin bütçe kanunlarına bütçe ile ilgili olmayan hükümler koymasındaki ısrarından vazgeçmesi gerekliliğine bir örnek teşkil etmektedir.

3.5 Teklifin 5, 6 ve 7. maddelerinin değerlendirilmesi

Söz konusu maddeler 351 sayılı Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurt Hizmetleri Kanununun 16 ve 17. maddelerinde değişiklikler ve geçici madde ilavesiyle Yüksek Öğrenim Kredi borcunun geri ödenmesi ile ilgili olarak mevcut sistemde önemli değişiklikler yapmakta, borçlar için kısmi yeniden yapılandırma ve af getirilmektedir.

Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurt Hizmetleri Kanununun 16 ncı maddesinde yapılan değişiklikle öğrenim kredisi alan öğrencilerin borcuna herhangi bir faiz işletilmemesi öngörülmektedir Öğrencilerin kredi borcunu anapara üzerinden mezuniyetten iki yıl sonra başlamak üzere kredi aldığı süre kadar bir sürede aylık taksitler halinde ödemeleri mümkün kılınmaktadır.

Öğrenim kredisi borçluları talep etmeleri halinde ödemelerini, çalışmadıklarını SGK'dan teyit ettirmeleri koşuluyla ve en fazla üç defa olmak üzere erteletebileceklerdir. Ertelemenin ilk yılında anaparaya faiz işletilmeyecek, sonraki yıllarda ise her yıl için verilen miktara, TÜFE oranına göre değişiklik göstermekle birlikte en fazla yüzde on oranında faiz ilave edilecektir.

Öğrenim kredileri ile ilgili Cumhuriyet Halk Partisi tarafından defaatle kanun teklifi verilmiş ve gündeme getirilmiştir. Şuan yapılan düzenleme partimizin verdiği kanun teklifi ve araştırma önergeleri ile bir ölçüde paralellik göstermektedir.

Öğrenim ve katkı kredisi taksitlerinin zamanında ödenmemesi durumunda yapılacak işlemleri düzenleyen 351 sayılı Kanunun 17 nci maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan ..tekrarında ise tamamı..." ibaresi, Anayasa Mahkemesinin 8/9/2022 tarihli, 2022/67 Esas ve 2022/103 Karar sayılı kararıyla iptal edilmişti. Teklifin 6. Maddesiyle, iptal gerekçelerinin karşılanmasına yönelik olarak 351 sayılı Kanunun 17 nci maddesinde gerekli değişiklikler yapılmaktadır

Mevcut uygulamada, kredi taksitinin bir yılda iki defa ödenmemesi ya da geç ödenmesi halinde, alacak Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun kapsamında tahsil edilmek üzere vergi dairesine devrediliyordu.

Getirilen yeni düzenlemeyle ise öğrenim ve katkı kredisi borcu taksitlerinin zamanında ödenmemesi veya eksik ödenmesi halinde, borcun son taksitinin vade tarihine kadar beklenecek ve son taksitin vade tarihi sonrasında ödenmemiş alacaklar, tahsilat için ilgili vergi dairesine devredilecektir.

Süresinde ödenmeyen öğrenim ve katkı kredisi taksitlerine vadesinden itibaren Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 51 inci maddesine göre belirlenen oranda gecikme zammı uygulanacaktır.

Teklifteki düzenleme ile ayrıca öğrenimi sırasında veya öğrenimden sonra ölenlerin veya yüzde doksan ve üzeri engel sahibi oldukları tam teşekküllü bir hastanenin sağlık kurulu tarafından tespit edilenlerin kalan borçlarının silinmesi öngörülmektedir

Teklifin 7. maddesiyle, maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla kredi almakta olan veya kredi borcunun ödeme zamanı henüz başlamamış kişilere öğrenim ve katkı kredisi olarak verilen tutarlara faiz uygulanmaması hususu düzenlenmektedir.

Kredi geri ödemesi devam eden veya borçları vergi dairesine takip için bildirilmiş olan kişilere öğrenim ve katkı kredisi olarak verilen tutarlara ilave edilmiş olan faizler silinecektir.

Ayrıca, maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce tahsil edilen faizler de dâhil taksit tutarları, gecikme zammı gibi alacakları iade edilmeyecektir.

Takip için vergi dairesine bildirilmiş olan ancak maddenin yürürlük tarihi itibarıyla tahsil edilmemiş bulunan kredi borçlarının içindeki faiz silindikten sonra bakiye taksit tutarlarını vergi daireleri nezdinde tutulacak ve vadelerinde ödenmemeleri durumunda vergi dairelerince bu taksit tutarlarının takibine 6183 sayılı Kanun kapsamında devam edilecektir.

Söz konusu düzenlemeden borçlu durumunda bulunan 1.392.629 kişinin katkı kredisinden 25.686 kişi ile vergi dairelerine de intikal etmiş bulunan alacaklardan da 1.403.392 kişinin yararlanacağı, mali külfetinin yaklaşık 27 Milyar TL. olduğu ifade edilmiştir.

Öğrenim kredileri ile ilgili Cumhuriyet Halk Partisi tarafından defaatle kanun teklifi verilmiş ve gündeme getirilmiştir. Şuan yapılan düzenleme partimizin verdiği kanun teklifi ve araştırma önergeleri ile bir ölçüde paralellik göstermektedir. Ayrıca söz konusu düzenlemelerin yapılmasında partimizin genel başkanı tarafından yapılan ısrarlı çağrılarının da etkili olduğunun bilinmesi gerekmektedir.

Ancak söz konusu düzenlemenin “genç işsizlik” probleminin bir an önce köklü adımlarla çözümlenmesi gerektiğini bir kez daha gündeme getirdiğini de belirtmek isteriz.

3.6 Teklifin 8 ve 13. maddelerinin değerlendirilmesi

Teklifin 8. maddesi;

“MADDE 8-1/7/1976 tarihli ve 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 5- Gerçeğe uygun olmayan sağlık kurulu raporu kullanımı nedeniyle yapılan ödemeler hariç olmak üzere, bu Kanun kapsamındaki kişilere bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar yersiz ödenen ve geri alınması gereken aylıklar ile bunlardan doğan ceza ve faizler terkin **edilir. İlgililer hakkında herhangi bir adli, idari ve icrai takibat yapılmaz. Yersiz ödemeler kapsamında maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce idare tarafından yapılan tahsilatlar, ilgililerine iade edilmez”**

hükmünü içermektedir.

2022 sayılı Kanun ile muhtaçlık aylığı ve engelli aylığı bağlanan kişilere ödenen aylıkların, Kanunda yer alan hak kazanma koşullarının olmadığına anlaşılmaması halinde geri alınması gerekmektedir.

Kanun teklifi ile söz konusu alacakların ve fer'ilerinin (faiz vb) terkin edilmesi amaçlanmaktadır.

Özellikle, kanunda belirtilen gelir sınırlamalarına ilişkin hak kazanma koşullarını yerine getirmediği anlaşılan veya sağlık kurulu raporlarıyla engelli olarak tanımlanmayan kişilere yapılan ödemeler kanun gereğince tespit edilmesi halinde 6183 sayılı Amme alacakları Tahsili Hakkında Kanun hükümleri çerçevesinde tahsili gerekmektedir.

Ancak uygulamada bu hükümler uygulanmamaktadır. Sayıştay'ın 2020 ve 2021 yıllarında Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'na ilişkin tespitlerinde özellikle engelli aylığı bağlanmasına ilişkin engelli raporlarının sağlık bakanlığı verileriyle uyuşmadığının görüldüğü, engelli bakım ücretleri, engelli aylıkları ile yaşlılık aylığına ilişkin ortaya çıkan alacak ve takiplerine ilişkin Yönetmelik hükümlerine de uyulmadığı

da tespit edilmektedir. Dolayısıyla ortaya çıkan kamu zararı kanun teklifi ile terkin edilmekte, söz konusu kamu zararına neden olan kamu görevlilerinin sorumlulukları da ortadan kaldırılmaktadır.

Özünde bir af düzenlemesi gibi görünse de söz konusu düzenleme aynı zamanda haksız ve yersiz yapılan ödemelere ilişkin ortaya çıkan kamu zararlarının tahsiline ilişkin işletilmesi gereken mevzuat hükümlerini uygulamama amacı da taşımaktadır.

Komisyonunda yapılan açıklamada bu düzenlemenin 163.572 kişiyi ilgilendirdiği 566.263.000 TL. bir alacağın terkin edildiği anlaşılmaktadır.

Teklifin 13. maddesi;

“MADDE 13-24/5/1983 tarihli ve 2828 sayılı Sosyal Hizmetler Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 19-Gerçeğe uygun olmayan belge ve sağlık kurulu raporu kullanımı nedeniyle yapılan ödemeler hariç olmak üzere, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar bu Kanunun ek 7 nci maddesi kapsamında fazla ve yersiz ödenen ve geri alınması gereken evde bakım yardımı ödemeleri ile bunlardan doğan faizler terkin olunur. Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce bu kapsamda tahsil edilmiş olan tutarlar bakımından ilgili kişiler lehine hiçbir şekilde alacak hakkı doğmaz ve yapılmış olan tahsilatlar iade edilmez. Açılmış olan davalarda yargılama gideri ile vekâlet ücretine hükmolunmaz, hükmolunanlar tahsil edilmez.”

hükmünü taşımaktadır.

Engelli evde bakıma destek yardımı ödemeleri 2828 sayılı Sosyal Hizmetler Kanunu'nun ek 7'nci maddesi uyarınca yapılmaktadır. Söz konusu maddenin son fıkrasında birinci fıkra ile belirlenen hane halkı gelir ölçütünü aşan gelir değişikliğinin tespiti hâlinde bu madde kapsamında yapılan ödemelerin durdurulacağı ve değişikliğin meydana geldiği tarihten itibaren yasal faizi ile birlikte genel hükümlere göre takip ve tahsil edileceği belirtilmiştir. Dolayısıyla, yasa hükmü ile engelli evde bakım yardımı alma şartlarını taşımadığı anlaşılan kişilerden yersiz ödenen tutarların geri alınacağına ilişkin düzenleme yapılmıştır.

6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun “Kanunun şümülü” başlıklı 1’inci maddesine göre; Devletin akitten, haksız fiil ve haksız iktisaptan doğanlar dışında kalan ve amme hizmetleri tatbikatından mütevellit olan diğer alacakları ile; bunların takip masrafları hakkında bu kanun hükümleri tatbik olunur. Bu haliyle söz konusu alacaklar kamu hizmetlerinin yürütülmesinden doğan alacaklar olmaları nedeniyle kamu alacağı niteliğinde olup bunların takiplerinin 6183 sayılı Kanun çerçevesinde yürütülmesi gerekmektedir. Bu itibarla, bu kapsamdaki alacakların silinmesi yine 6183 sayılı Kanunu’nun 106’ncı maddesindeki terkin sınırı (2021 yılı için 20 TL) çerçevesinde yapılabilecektir. Bunun dışında bu alacakların takip ve tahsilinden vazgeçilebilmesi ancak bu yönde yapılacak yasal bir düzenleme ile mümkün olabilmektedir.

Kanun teklifinin . maddesi ile, 2828 sayılı Kanunun ek 7. Maddesi çerçevesinde engellilere yapılan evde bakım aylıklarından fazla ve yersiz ödenen aylıkların ana para ve faizlerinin terkin edilmesi düzenlenmiştir.

Madde gerekçesinde her ne kadar “Açıklanan nedenlerle, kişinin kusurundan kaynaklanmayan ve kanunda belirlenen sınırın aşılması veya engel durumunu bildirir sağlık kurulu raporlarında yaşanan sorunlar nedeniyle ortaya çıkan ve tahsil edilmesi gereken tutarların, hedef grubun sosyoekonomik durumları ve yapılan yersiz ödemeler için kişilere kusur atfedilememesi göz önünde bulundurularak tahsili yoluna gidilmemesi gerekmektedir” şeklinde bir gerekçe belirtilmiş olsa da Sayıştay’ın 2021 Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Denetim Raporunda bu kanun teklifinin gerekçesi açık bir biçimde görülmektedir.

Bakanlık, söz konusu ödemelere ilişkin takip ve tahsilat sürecini açık bir biçimde işletmemektedir. Kamu görevlileri 6183 sayılı Kanun gereğince yerine getirmeleri gereken sorumlulukları yerine getirmemektedir. Hatta, yerel düzeyde kanuni yetkisi olmamasına rağmen valilikler ve kaymakamlar tarafından bu alacakların terkin edildiği görülmektedir.

Söz konusu raporun bulgularına göre; engelli evde bakım destek yardımı ödemelerinde tespit edilen kamu zararlarından doğan alacakların takip ve tahsil süreçlerinde mevzuatta belirlenmiş usullere uyulmamaktadır (Diğer Bulgular, Bulgu 4) yine aynı raporda da mevzuata aykırı terkin işlemlerinin yapıldığı belirtilmektedir (Diğer Bulgular Bulgu 5).

Söz konusu Sayıştay raporuna göre 2017 yılında çıkarılan yasal düzenleme sonrasında da Bakanlık görevlilerinin bu destek ödemelerine ilişkin yasal kriterlere uymadan bu yarımaları yaptıkları, yapılan yersiz ve haksız ödemeleri de kanuna ve mevzuata aykırı bir biçimde tahsil etmedikleri (Takip ve tahsilat oranının sadece % 1 düzeyinde olması) görülmektedir. Hatta valiliklerin ve kaymakamlıkların da kanuni yetkileri olmamasına rağmen söz konusu yersiz ve haksız ödemeleri affettikleri görülmektedir.

Kanun teklifi aynı zamanda bu hukuksuz işlemleri ile ortaya çıkan kamu zararlarına ilişkin mevzuat gereğince yapılması gereken işlemlerin de ortadan kalkması anlamına gelmektedir.

Komisyonunda yapılan açıklamada bu düzenlemenin 18.000 kişiyi ilgilendirdiği 200.000. 000 TL. bir alacağın terkin edildiği anlaşılmaktadır.

Maddelerin görüşülmesi sırasında **8. maddede** yer alan “ilgililer” den kastın ne olduğu, bu kavrama bazı durumlarda yersiz ödemeler konusunda ilgili belgeleri organize bir biçimde düzenleyen ve ödemeleri kontrol etmeyen kamu görevlilerin bu kapsamda olup olmadığı konusundaki sorularımıza tatminkar yanıtlar verilmemiştir. “ilgililer” kavramının ödeme yapılanlar anlamında olduğu, bu konunun Genel Kurula kadar değerlendirileceği ifade edilmiştir.

Madde metninde yer alan “ilgililer hakkında herhangi bir adli ve icrai takibat yapılmaz” ifadesinin çıkartılması yönündeki önergemiz red edilmiştir.

3.7 Teklifin 9. maddesinin değerlendirilmesi

Teklifin bu maddesiyle Yüksek Öğretim Kanununun Ek 29. Maddesinde yapılan değişiklikle tıp fakültelerinin son sınıfında bulunan öğrencilerle, diş hekimliği fakültelerinin dördüncü yılını tamamlayıp beşinci yılına geçen öğrencilere 12 ay geçmemek üzere ilgili kuruluşların bütçesinden net asgari ücret kadar ücret ödenmesi öngörülmekteydi.

Devlet üniversiteleri için 19.500 intörn öğrenciyi ilgilendiren bu düzenlemenin 1 Milyar TL.lik bir harcamaya neden olacağı belirtilmiştir.

Komisyonadaki görüşmeler sırasında söz konusu düzenlemenin sadece devlet üniversitelerini kapsadığı ifade edilmiş, bilahare iktidar partisi milletvekilleriince verilen

önerge ile Vakıf Üniversitelerinde 4.702 gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarda aylık ücret ödenmesi, Vakıf üniversitelerinde bu tutarın üzerinde ödeme yapmaya ve yapılacak ödemenin tutarını belirlemeye mütevellî heyetinin yetkili kılınması konusunda değişiklik yapılmıştır.

Daha önce üniversitelerin tıp fakültelerinin son sınıfında bulunan öğrencilere bu dönemde öğretim üyesi rehberliğinde yaptıkları uygulama çalışmaları karşılığında ilgili kurumların bütçesinden on iki ay süreyle 4.350 gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı ($4.350 \times 0,333603 = 1.451$ TL) sonucu bulunacak tutarda aylık ücret ödenmesine yönelik düzenleme bulunmaktaydı.

Maddenin görüşmeleri sırasında söz konusu tutarın açıklık sınırı da dikkate alınarak az olduğu, bu nedenle artırılması yönündeki önerimiz dikkate alınmamıştır.

Ayrıca söz konusu düzenlemenin 01.07.2022 tarihinden itibaren başlaması ve bu düzenlemenin veteriner hekimlik, eczacılık, hemşire, sağlık teknisyeni, hastabakıcı gibi 657 sa yılı Devlet Memurları Kanunu'nun 36. Maddesinin "II I. SAĞLIK HİZMETLERİ VE YARDI MCI SAĞLIK HİZMETLERİ SINIFI"nın fıkrasında belirtilen mesleklerde yüksek öğretim kurumlarında eğitim gören son sınıf öğrencilerine de verilmesi yönündeki düzenlemeleri içeren iki adet önergemiz kabul görmemiştir.

3.8 Teklifin 10 ve 11. maddelerinin değerlendirilmesi

Teklifin bu maddeleriyle; turizm payı alınan mükellefler ile bu mükelleflerden alınan pay oranları yeniden düzenlenmektedir.

Teklifin 10. maddesiyle; 2634 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin üçüncü fıkrasında yapılan değişiklikle, ücretsiz girişli günübirlik tesis ile 9 uncu maddenin (b) bendinde belirtilen altyapı tesislerinin Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından yapılması halinde, bu tesislerin kamu yararı için yapıldığı ve kâr amacı da bulunmadığı göz önüne alınarak, ağaçlandırma ve bakım bedeli ile orman köylüleri kalkındırma gelirinin yanı sıra tesisin bütünleyici unsuru olan denizle bağlantısını sağlayan kıyı kullanımlarından Devlet İhale Kanununun 75 inci maddesinden doğan bedellerin de alınmaması ve ayrıca, ücretsiz girişli günübirlik tesislerin üçüncü kişilere devredilmemesi ve işlettilirilmemesi öngörülmektedir.

Teklifin 11. maddesiyle de; uygulamada karşılaşılabilecek tereddütlerin önlenmesini teminen, daha önce Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından yapılan ücretsiz girişli günübirlik tesisler ile 9 uncu maddenin (b) bendinde belirtilen tesisler için ağaçlandırma ve bakım bedeli ile orman köylüleri kalkındırma gelirinin yanı sıra tesisin bütünleyici unsuru olan denizle bağlantısını sağlayan kıyı kullanımlarından Devlet İhale Kanununun 75 inci maddesinden doğan ecrimisil bedellerin de tahsil edilmeyeceği, varsa tahsil edilenlerin ise iade edilmeyeceğine ilişkin olarak değişiklik yapılmaktadır.

Komisyonadaki çalışmalar sırasında bu değişikliğin gerekçesi söz konusu bedellerin maliyeti artırdığı, bu değişiklikle maliyetlerin daha düşük olacağı ve halkın bu tesislerden daha ucuz fiyatlarda yararlanmasının sağlanması şeklinde açıklanmıştır. Madde metninde geçen “iştirakçi” kavramının ise Bakanlık mensuplarınca kurulan vakıflı (TUDAV) olduğu da ifade edilmiştir.

“2886 sayılı Kanunun 75. Maddesi, füzuli işgalden dolayı işgalcilerden alınacak bedel olan ecrimisili düzenlemektedir. Devletin bir kurumunun hazine arazisini işgali diye bir durumun söz konusu olmaması gerekir. Bakanlığın yani Kültür ve Turizm Bakanlığının ecrisilin muhatabı olmaması gerekir. Ancak Bakanlığın döner sermayesinin iştiraki tarafından işletilmesi durumunda şirketin ecrisilin muhatabı olması gerekir. Bu düzenleme o şirketin ecrimisili ödemekten alıkoymaz. Söz konusu mantık hatası ile birlikte teknik aksaklıklar da içermektedir” şeklinde özetlenebilecek eleştirilerimize komisyon çalışmaları sırasında tatminkar yanıtlar verilmemiştir.

Söz konusu düzenlemenin Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonunda tüm boyutlarıyla tartışılmadan aceleyle yasalaştırılması gayretini uygun bulmuyoruz.

3.9 Teklifin 12. maddesinin değerlendirilmesi

Teklifin bu maddesiyle, 2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanununa geçici madde eklenerek, Kamu taşınmazlarının turizm amacıyla kullanımını düzenleyen mevzuata uyum açısından Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca irtifak hakkı tesis edilen veya kullanma izni verilen yatırımcı ve işletmecilerin sözleşmelerini yenilenmesi ile ilgili başvuru süresinin 28/07/2023'e kadar uzatılması konusunda düzenleme yapılmaktadır.

18/07/2021 tarihinde kabul edilerek 28/07/2021 tarihli Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe giren 7334 sayılı Turizmi Teşvik Kanunu ile Bazı Kanunlarda

Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 18 inci maddesi ile Turizm Teşvik Kanunu'na eklenen Geçici Madde 12'de *"bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren söz konusu kiralama, ön izin, kesin izin, irtifak hakkı veya kullanma iznine ilişkin olarak varsa açılan davalardan tüm yargılama giderleri üstlenilerek kayıtsız ve şartsız olarak feragat edilmesi, ödenmesi gereken herhangi bir borcunun bulunmaması ve bir yıl içinde başvurulması halinde Bakanlıkça yeniden belirlenecek bedel ve tahsis koşullarının kabul edilerek yeniden sözleşme düzenlenmek suretiyle, bu Kanunun 8 inci maddesine uyarlanır."* hükmü yer almıştı. Söz konusu 1 yıllık süre 28/07/2022'de dolmuştur. Teklif edilen madde ile bu süre 2023'e kadar uzatılmaktadır.

Geçici Madde 12'nin ilk cümlesi ise şu şekildedir: *"Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce mevzuatı uyarınca orman sayılan alanlar ve milli parklar üzerinde, turizm yatırımı gerçekleştirilmek amacıyla, Tarım ve Orman Bakanlığınca konaklama ve kış turizm merkezlerindeki günübirlik ile mekanik tesis hattı amaçlı yapılan kiralama sözleşmeleri ile ön izin ve kesin izin verilen, bu izne bağlı olarak Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca irtifak hakkı tesis edilen veya kullanma izni verilen yatırımcı ve işletmecilerin sözleşmeleri..."*

Sonuç olarak sözleşmeler kapsamında turizm amaçlı olarak kullanılan kamu taşınmazlarına ilişkin mahkemeye taşınmış sözleşmelerin, herhangi bir yeni ihale düzenlenmesi öngörülmeksizin, davadan feragat şartı ile yenilenmesinin-Madde 8'e uyumlulaştırılmasının önü açılmaktadır. Bu sözleşmelerin hangileri oldukları ve neden mahkemeye taşındıklarına ilişkin herhangi bir açıklama-belirlilik olmaksızın yasa ile ihalesiz sözleşme uzatılması-yenilenmesi kamu yararına değildir. Konunun anayasa uygunluk açısından değerlendirilmesi gereklidir.

Komisyon görüşmeleri sırasında söz konusu değişikliğin 53 müracaat sahibini ilgilendirdiği, bunların davalarının devam ettiği bu nedenle müracaaat işlemlerinin yapılamadığını ifade edilmiş, ancak düzenlemenin ayrıntıları konusunda yapılan açıklamalar tatminkar bulunmamıştır.

Söz konusu düzenlemenin Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonunda tüm boyutlarıyla tartışılmadan aceleyle yasalaştırılması gayretini uygun bulmuyoruz.

3.10 Teklifin 14. maddesinin değerlendirilmesi

Teklifin bu maddesiyle 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununa geçici madde eklenerek

-Covid-19) sebebiyle gerçekleştirilen kısa çalışma başvurularının alınması, değerlendirilmesi ve ödenmesine ilişkin işlemler ile nakdi ücret desteği ödemelerinde Bakanlık ve Kurum personeline herhangi bir sorumluluk yüklenmemesi,

-(Covid-19) sebebiyle ödenen kısa çalışma ödeneği ile nakdi ücret desteği ödemelerinde hatalı işlemlerden kaynaklanan tüm fazla ödemelerin terkin kapsamına alınması, tahsil edilenlerin ise iade veya mahsup edilmemesi,

-Kısa çalışma uygulanan dönemde 4857 sayılı İş Kanunun 25 inci maddesinin birinci fıkrasının (II) numaralı bendinde yer alan sebepler hariç olmak kaydıyla işveren tarafından işçi çıkarılmasına istinaden oluşan fazla ve yersiz ödemeler ile ceza soruşturmasına veya kovuşturmasına konu olmuş kısa çalışma ödeneği ile nakdi ücret desteği ödemelerinin terkin kapsamı dışında tutulması, ceza soruşturması veya kovuşturması sonucu soruşturmaya yer olmadığına dair karar veya beraat kararı verilenler hakkında terkin hükümlerinin uygulanması

konularında düzenleme yapılmaktadır.

Komisyon çalışmaları sırasında bu düzenlemelerle 860.000.000 TL.lik bir tutarın terkin edileceği ifade edilmiştir. Çalışmalar sırasında idarece işverene uygulanan idari para cezalarının da terkin kapsamına alınması yönünde iktidar temsilcileri tarafından verilen önerge kabul edilerek maddenin kapsamı genişletilmiştir.

Bu madde düzenlenmesi Covid 19 döneminde İşsizlik Fonu kaynakları kullanılarak işverene ödenen kısa çalışma ödeneği ve nakdi ücret desteği ödemelerinde arzulanan bir kontrol ve denetim sisteminin kurulamadığının itirafı niteliğindedir.

3.11 Teklifin 15 ve 16. maddelerinin değerlendirilmesi

Teklifin 15. maddesi ile 4458 sayılı Gümrük Kanununun 241 inci maddesinin altıncı fıkrasına bent eklenmesi suretiyle turistik kolaylıklar kapsamında yabancı plakalı taşıtını Türkiye'ye getirenlerden gümrüğe bilgi ve taahüt vermeden taşıtsız olarak yurt dışına çıkanlara uygulanan para cezası düşürülmektedir.

Mevcut durumda yabancı plakalı aracını turistik kolaylıklardan yararlanarak Türkiye'ye getirenlerden, taşıtı gümrük gözetimine bırakmadan ya da başka kimsenin kullanmayacağına ilişkin taahhütte bulunmadan taşıtsız olarak yurt dışına çıkanlara, Gümrük Kanunu'nun 238'nci maddesinin 1'inci fıkrasının (b) bendi uyarınca aracın gümrük vergisinin dörtte biri oranında ceza uygulanmaktadır. Bu ceza da 20 bin liranın üzerinde tutarlara denk gelmektedir.

Getirilen yeni düzenleme ile gümrük gözetimine bırakmadan ya da başkasının kullanmayacağına ilişkin taahhüt vermeden taşıtı Türkiye'de bırakarak yurt dışına çıkanlara verilecek ceza, Gümrük Kanununun 241'inci maddesinin birinci fıkrasında belirlenen cezanın 8 katı olarak uygulanacaktır. Kanunun söz konusu maddesinde 60 lira olan bu cezanın 2022 yılı için güncellenmiş hali 235 lira olarak uygulanmaktadır. Dolayısıyla bu durumdakilere 1.880 lira para cezası verilecektir.

Teklifin 16. Maddesi ile 4458 sayılı Gümrük Kanununa geçici madde eklenerek bir önceki maddede yer alan düzenlemenin yürürlüğe girmesinden önce taşıtını gümrüğe haber vermeden çıkanlara verilecek para cezasının da bu düzenlemeye göre belirlenmesi (1.880 TL) öngörülmektedir. Ancak daha önce tahsil edilmiş olan cezalar için yeni düzenleme geçerli olmayacaktır.

Bu durumda bulunan 13.000 ceza kararıyla ilgili yaklaşık 400 Milyon TL. civarında ceza af edilmektedir.

Söz konusu düzenlemelerin vatandaşların bu yöndeki taleplerinin karşılanması amacıyla yapıldığı komisyon çalışmaları sırasında ifade olunmuştur.

Komisyonadaki görüşmeler sırasında söz konusu düzenlemenin araçlarda ÖTV oranının fazlalığından kaynaklanan olası kötü kullanımlara neden olup olamayacağı konusunda sorduğumuz sorulara tatminkar yanıtlar alınmamıştır.

Cumhuriyet Halk Partisinin Ağustos ayında İstanbul'da gerçekleştirdiği Yurtdışı Birlikler Çalıştay'ında öne çıkan taleplerden biri de yurt dışında yaşayan yurttaşlarımızın Türkiye'de bulunan kişisel kullanıma mahsus yabancı plakalı kara taşıtlarının yurtdışı kalma süresinin iki yıldan beş yıla çıkarılması olmuştur. Vatandaşlarımızın bu yöndeki talebini de dikkate alarak söz konusu düzenlemeyi desteklemekteyiz.

3.12 Teklifin 17, 18, 19. maddelerinin değerlendirilmesi

Teklifin 17. maddesiyle Bankacılık Kanununun, 10'uncu maddesine eklenen yeni bir cümleyle, BDDK'ya bir banka ya da banka grubu için faaliyet konuları bazında sınırlama ve kısıtlamalar getirerek faaliyet izni verme yetkisi verilmektedir. Düzenlemeyle BDDK'nın dijital bankalara (şubesz banka) sınırlı veya kısıtlı faaliyet izni verebilme yetkisine açıklık getirildiği ifade edilmektedir.

Dijital bankalarla ilgili şu ana kadar 4 kuruluşa kuruluş izni verildiği ,ancak henüz faaliyet izni verilmediği görüşmeler sırasında ifade edilmiştir.

Teklifin 18. maddesiyle Bankacılık Kanununun 35'inci maddesinde yapılan düzenlemeyle, bankalara destek hizmeti sunan şirketlerin uymaları gereken usul ve esasları belirleme yetkisi BDDK'ya veriliyor. Böylece, belirlenecek usul ve esaslara uymayan kuruluşlara BDDK yaptırım uygulama yetkisine de kavuşmaktadır.

Düzenlemenin gerekçesi, bankaların müşterilerine sundukları hizmetleri güvenli ve kesintisiz bir şekilde yerine getirmelerinin sağlanması olarak açıklanmaktadır.

Maddeyle en az beş banka veya finans kuruluşunun bir araya gelerek kurdukları şirketlerin bilgi ve belge alış verişlerinde uyacakları usul ve esasları belirleme yetkisi de BDDK'ya verilmektedir.

Teklifin 19. maddesiyle Bankacılık Kanununun 146'ncı maddesinde değişiklik yapılmaktadır.

Bu teklifin 18'inci maddesiyle dijital bankalar için BDDK'ya tanınan yetki kapsamında bir banka ya da banka grubu için faaliyet konuları bazında getirilecek sınırlama ve kısıtlamalara uymayanlara 1 milyon liradan az olmamak üzere para cezası verilmesi öngörüılıyor. Ancak bu yolla menfaat sağlanmış olması halinde sağlanan menfaatin iki katından az olmamak üzere, söz konusu kısıtlama ve sınırlamalara aykırılık oluşturan tutarının tamamı kadar para cezası uygulanacaktır.

Söz konusu düzenlemeler teknik yönü ağır basan düzenlemeler vasfında bulunmaktadır.

3.13 Teklifin 20. maddesinin değerlendirilmesi

Teklifin bu maddesi ile 5502 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumuna İlişkin Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanunun 35 inci maddesinde değişiklik yapılarak SGK'ya elektronik ortam da dahil olmak üzere gayrimenkul satış, kiralama ve bunlarla ilgili işlemler konusunda yönetmelik çıkarma yetkisinin verilmesi konusunda düzenleme yapma yetkisi verilmektedir.

Bu düzenlemenin gerekçesi 2021 yılı Sayıştay Sosyal Güvenlik Kurumu Denetim Raporuna dayanmaktadır.

Sayıştay yaptığı incelemede Kurum mülkiyetinde olan taşınmazların satışı ve diğer işlemlere ilişkin mevzuatta eksiklik bulunduğunu bu nedenle Kurumun zarar ettiği bazı taşınmazların değerinin çok altında satıldığını, bu nedenle bir mevzuat düzenlemesi yapılması gerektiğini belirtmiştir

Maddenin komisyondaki görüşmeleri sırasında SGK'nın alacaklarına karşılık 2012 yılından itibaren 1566 taşınmaz alındığı, son beş yılda 442 adet satış yapıldığı ve 473 Milyon TL. gelir elde edildiği, söz konusu değişikliğin ihtiyaca binaen yapıldığı yönünde açıklama yapılmıştır.

3.14 Teklifin 21. maddesinin değerlendirilmesi

Teklifin bu maddesi;

“MADDE 21-31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 89- 2022 yılında götürü bedel üzerinden hizmet alım sözleşmesi yapılmış kamu üniversite sağlık hizmeti sunucularının Kuruma 31/12/2022 tarihine kadar bu sözleşme kapsamında verdikleri tedavi hizmetlerine ilişkin toplam tahakkuk tutarının götürü bedel sözleşme tutarından düşük olması durumunda, aradaki fark terkin edilir. Terkin edilen tutar, Bakanlık bütçesine bu amaçla tahsis edilecek ödenekten karşılanır.

Bu maddeye ilişkin usul ve esaslar Hazine ve Maliye Bakanlığının görüşü alınarak Kurumca belirlenir.”

hükmünü taşımaktadır.

Bu madde ile 5510 sayılı Kanuna geçici bir madde eklenerek 2022 yılı için üniversite hastaneleri ile SGK arasında yapılan götürü hizmet bedeli protokolü

çerçevesinde üniversite hastanelerinin faturalandırmadığı götürü bedel tutarlarının terkin düzenlenmektedir.

Bilindiği üzere geçtiğimiz yıl içerisinde 2021 yılı için de aynı yönde bir düzenleme yapılmıştı. 7349 sayılı Kanunun 11. Maddesiyle 5510 sayılı Kanuna eklenen geçici 86. madde ile aynı yönde bir terkin düzenlemesi yapılmıştı.

Yeni kanun teklifinde ise önceki düzenlemeden farklı olarak terkin edilen tutar toplamının Çalışma Bakanlığı tarafından kuruma ödeneceği hüküm altına alınmaktadır.

Ancak bu geçici düzenlemeler Üniversite hastanelerinin finansman sorununu çözmekten uzaktır. Bu problemin çözümü Sağlık Uygulama Tebliğindeki tutarların güncel koşullar ve enflasyon dikkate alınarak esaslı bir şekilde yenilenmesinde yatmaktadır.

3.15 Teklifin 22. maddesinin değerlendirilmesi

Teklifin bu maddesiyle, Kurumlar Vergisine yeni bir madde ilavesiyle, sermaye azaltan şirketlerne azaltılan sermayenin nasıl vergilendirileceğine ilişkin uyumsuzlukları gidermek amacıyla düzenleme yapılmaktadır.

Maddeyle mükellefler ve idare arasında ihtilaf konusu olan, şirketlerde sermaye azaltımı durumunda azaltıldığı kabul edilecek sermaye unsurlarının hangileri olduğu yönündeki tartışmaya çözüm getirilmek istenmektedir.

Yapılan düzenleme ile sermayesi, işletmeden çekilmesi halinde vergilendirilmeyecek olan aynı veya nakdi sermayenin dışında farklı unsurları da barındıran şirketlerin sermayelerini azaltmaları durumunda, sermayenin hangi unsurunun ne kadar tutarda azalacağı ve azaltıma konu edilen bu unsurlar üzerinden nasıl vergileme yapılacağı hususunun netleştirilmesi amaçlanmaktadır.

Önerilen düzenlemeye göre; sermayeye aktarılan çeşitli kaynakları aktarıldığı tarihten itibaren;

-Beş yıl boyunca sermaye azaltımı yapmayan kurumlarda, bu sürenin sonunda sermaye azaltılmışsa, işletmeye konulan nakdi veya aynı sermaye ile sermayeye eklenen diğer unsurların toplam sermayeye oranlanması suretiyle azaltma konu edilen tutar içerisindeki sermaye unsurları tespit edilerek vergilendirme yapılacaktır.

-Beş yıldan önce sermaye azaltımı yapan kurumlarda ise azaltılan sermayenin öncelikle; sermayeye ilave dışında başka bir hesaba nakledilmesi, işletmeden çekilmesi veya sermaye hesabından başka hesaplara aktarımı kurumlar vergisine ve kâr dağıtımına bağlı vergi kesintisine tabi tutulacak hesaplardan, daha sonra sadece kâr dağıtımına bağlı tevkifata tabi hesaplardan, son olarak ise vergiye tabi olmayan nakdi ve aynı sermayeden, olduğu kabul edilerek vergilendirme yapılacaktır.

Vergi mükellefleri ile Hazine ve Maliye Bakanlığı arasında yaşanan sorun; bu fonların önce sermayeye eklenmesi ve bir müddet sonra da sermayenin azaltılması yoluna gidilerek sermaye paylarının şirket ortaklarına ödenmesi durumunda, sermayenin kompozisyonunu dikkate almaksızın, öncelikli olarak vergilendirilmemiş fonların işletmeden çekildiği kabul edilerek vergileme yoluna gidilmesidir. Yani idare yapılan işlemin bir tür muvazaa olduğunu kabul etmektedir. Bu sorun, vergi mükelleflerince yargıya taşınmış, kararlar kimi zaman vergilememe kimi zaman da vergileme yönünde olmuştur. Kanun teklifinde ise, şirketlerde sermaye artırımından itibaren 5 yıl içinde sermaye azaltımına gidilirse sermayeye eklenen vergilendirilmemiş fonların tamamının öncelikli olarak vergileneceği, 5 yıldan sonra sermaye azaltılırsa sermayenin kompozisyonu içinde ne kadar fon ne kadar nakit vb. olduğunun oranlama yoluyla tespit edilerek vergileme yapılması yönünde bir düzenleme önerilmektedir.

Madde ile getirilmek istenen düzenleme mevcut duruma göre daha ileri bir düzenleme olmakla birlikte azaltılan sermayenin unsurlarına göre oranlanması yoluyla vergisel durumun tespit edilmesi için getirilen 5 yıl bekleme koşulunun madde metninden çıkarılarak bu uygulamanın genel kural olarak belirlenmesi hususunun değerlendirilmesi gerekmektedir.

Maddenin komisyonda görüşülmesi sırasında görüşüne başvurulmuş sivil toplum örgütlerinin bu konudaki eleştirisi ve önerileri dikkate alınmamıştır.

3.16 Teklifin 23. maddesinin değerlendirilmesi

Teklifin bu maddesi ile Kurumlar Vergisi Kanununun Geçici 14. maddesinde değişiklik yapılarak kur korumalı mevduatın uygulama süresi uzatılmaktadır.

Mükelleflerin, yabancı para ve altın hesaplarını, kur korumalı mevduat (KKM) ya da katılım hesabına dönüştürmeleri halinde, bu mevduat ve kar paylarından elde edecekleri faiz ve kâr payları ile diğer kazançları için 2022 yılı sonuna kadar tanınan vergi istisnasının süresi 31/12/2023 tarihine kadar uzatılmaktadır.

Ayrıca Cumhurbaşkanına istisnayı, 31/12/2023 tarihine kadar her bir geçici vergi veya yıllık hesap dönemleri sonu itibarıyla kurumların bilançolarında yer alan yabancı paralar için ayrı ayrı veya birlikte uygulama konusunda yetki verilmektedir.

Döviz kurlarındaki aşırı dalgalanmaya karşı vatandaşın yatırımlarını korumak için devreye alınan kur korumalı TL mevduatı değişik kaynaklardan kamuoyuna açıklanan bilgilere göre 1.433 trilyona ulaşmıştır.

Vergi mevzuatında yapılacak değişikliklerle gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerine kur farkının vergiden istisna edilmesi, bazı şartlarla dönüşen mevduatlara ilişkin faiz gelirlerinden vergi alınmaması gibi teşviklerle, kuru dizginlemek için mevduata örtülü faiz artışı uygulaması niteliğinde bulunan kur korumalı TL mevduat düzenlemesinin yaygınlaştırılması ve bu uygulama süresini uzatarak daha fazla sonuç alınmak istenilmektedir. **Fakat bu uygulama bu aşamada dolarizasyonu artırıcı bir nitelik kazanmıştır. Döviz kurunda yükselme devam etmektedir.**

128 Milyar Dolar örneğinde olduğu gibi arka kapıdan Merkez Bankası kaynaklarından piyasaya müdahale amacıyla döviz satışı devam etmektedir. Son sekiz ayda yaklaşık 64 Milyar Doların satılmış olduğuna dair hesaplamalar yapılmaktadır.

Merkez Bankasının net döviz rezervi swapler hariç -59.2 Milyar Dolar civarında bulunmaktadır.

Ancak söz konusu düzenleme ile 1.433 trilyon TL. ulaşan Kur Korumalı Mevduat artık sistem için risk oluşturmaktadır. Söz konusu tutarın çözülerek dövize yönelinmesi halinde sistemde oluşacak döviz kuru riski tahmin edilememektedir.

Komisyon çalışmaları sırasında tarafımıza verilen bilgilerden Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından destek sağlanan hesapların tutarının 691.6 Milyar TL. Merkez Bankası tarafından destek verilen hesapların toplamının ise 742.1 Milyar TL. olduğu, toplam hesap büyüklüğünün 1.433 trilyon TL.'ye ulaştığı, 691.6 Milyar TL.'nin Türk lirası mevduatlardan geldiği, 742.1 Milyar TL.'nin dövizden geldiği, gerçek ve tüzel kişi olarak toplam 2.297.022 hesaptan oluştuğu, 11.10.2022 tarihi itibarıyla Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yapılan destek ödemesi tutarının 88.4 Milyar TL. olduğu ifade edilmiştir. Bu aşamada salonda Merkez Bankası temsilcisinin bulunmaması üzerine madde üzerindeki görüşmeler ertelenerek gecikerek yapılmıştır.

Komisyonadaki görüşmelerin devamında, çalışmalarının akşam saatlerinde görüşmelere katılan bir Merkez Bankası yetkilisi, Komisyon üyelerinin sorularına cevap veremeyeceğini, 1211 Sayılı Merkez Bankası Kanununun buna izin vermediğini ifade etmiştir. Yıl içinde Merkez Bankası ile ilgili kar ve zarar ilişkin herhangi bir bilginin kamuoyu ile paylaşamayacağını belirtmiştir. **Bu durum üzerine tüm muhalefet milletvekilleri komisyon toplantısını terk etmiştir.**

Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın bilgi verdiği bir konuda Merkez Bankası bürokratlarının TBMM'ne bilgi vermemesi mevzuat gerekçesi ile açıklanabilecek bir durum değildir. TCMB yetkilisinin ifadesinin aksine 1211 Sayılı TCMB kanunu uyarında TCMB, TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu'na her altı ayda bir yani yılda iki kez bilgi vermekle yükümlüdür.

Ancak konu sadece TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu'nun bilgilendirilmesi değil, onun ötesinde millet iradesi ve TBMM itibarı ile ilgili bir konudur. Komisyonda görevli olarak bulunan TCMB görevlisi, TBMM'nin yasama ve denetim görevi ve hakkını engellemiştir.

Söz konusu madde düzenlemesi değişik açılardan Anayasa'nın 73. maddesi da yer alan düzenlemelere aykırılıklar taşımaktadır.

Anayasanın 73'üncü maddesinde *"Herkes, kamu giderlerini karşılamak üzere, malî gücüne göre, vergi ödemekle yükümlüdür."* hükmünde geçen kamu gideri ifadesinin tanımına Anayasa'da yer verilmemiştir.

Kamu gideri kavramı 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 3/h maddesinde *"Kanunlarına veya Cumhurbaşkanlığı karamamelerine dayanılarak yaptırılan iş, alınan mal ve hizmet bedelleri, sosyal güvenlik katkı payları, iç ve dış borç*

faizleri, borçlanma genel giderleri, borçlanma araçlarının iskontolu satışından doğan farklar, ekonomik, malî ve sosyal transferler, verilen bağış ve yardımlar ile diğer giderleri” şeklinde tanımlanmıştır.

5018 sayılı Kanun m.3/h uyarınca bir giderin kamu gideri sayılabilmesi için kanunlara ya da Cumhurbaşkanlığı kararnamesine dayanması gerekir. Bu noktada dayanağı kanun ya da Cumhurbaşkanlığı kararnamesi olmayan giderlerin kamu gideri sayılmaması gerekmektedir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu’nun 3/h’ncı maddesinde “iş, alınan mal ve hizmet bedelleri, sosyal güvenlik katkı payları, iç ve dış borç faizleri, borçlanma genel giderleri, borçlanma araçlarının iskontolu satışından doğan farklar, ekonomik, malî ve sosyal transferler, verilen bağış ve yardımlar ile diğer giderleri” denilerek bu çerçeveye çizilmeye çalışılmıştır.

Ancak her türlü kamu giderinin bu hükmün son cümlecisindeki “diğer giderleri” kapsamında değerlendirilmemesi gerekir.

Literatürde kamu gideri ifadesi, “kamusal ihtiyaçları karşılamak üzere yapılan giderler” olarak tanımlanmaktadır. Kamusal ihtiyaçlar da, karşılandığında toplumsal bir sosyal fayda yaratan ihtiyaçlar olarak düşünülmesi icap etmektedir.

Genel olarak, toplumsal fayda yaratmayan harcamalar için yapılan giderlerin kamu gideri sayılmaması ve bunların finansmanın da vergilerle karşılanmaması gerekir.

Bir başka ifade ile Anayasa’nın 73. maddesi uyarınca vergiler sadece kamu giderlerini finanse edebilmek için tahsil edilmelidir. Kamu gideri olmayan bir gider için vergilerin kullanılması mümkün değildir.

Bu noktada gerçek kişilerin, kazançları bilanço usulüne göre tespit edilen gerçek usulde vergilendirilen mükellefler ile kurumlar vergisi mükelleflerinin mevduatlarını “Kur Korumalı mevduat hesaplarında tutmaları karşılığında kendilerine devlet bütçesinden (hazineden) ilave ödeme yapılması veya mükellef konumunda bulunanlar için dönem sonunda değerlemeden kaynaklanan faiz, kar payı ve diğer kazançlarının vergiden muaf tutulması ile ilgili düzenlemelerin müştereken Anayasa’nın 73 maddesi kapsamında değerlendirilmesi gerekmektedir.

Mevduat ve katılma hesaplarının getirilerini kur artışlarına karşı desteklemek amacıyla; kazançları bilanço usulüne göre tespit edilen gelir vergisi mükellefleriyle kurumlar vergisi mükelleflerine bazı koşullarla kur farkı ve faiz geliri istisnası getirilmesine yönelik düzenlemenin uygulama süresinin uzatılması “herkesin mali güce göre vergi ödeme ilkesine” ve “*Vergi yükünün adaletli ve dengeli dağılımı, maliye politikasının sosyal amacıdır*”. hükümlerini içeren **Anayasa madde 73'e aykırılık teşkil etmektedir.**

Söz konusu maddenin teklif metninden çıkartılması yönündeki önergemiz oylanarak kabul edilmemiştir.

3.17 Teklifin 24, 25 ve 26. maddelerinin değerlendirilmesi

Teklifin 24. maddesiyle Kaçakçılıkla Mücadele Kanununun 11'inci maddesinde yapılması öngörülen değişiklikle, kaçak akaryakıtın tasfiyesine ilişkin iş ve işlemlerin il özel idaresi bulunmayan yerlerde defterdarlıklar yerine yatırım izleme ve koordinasyon başkanlıkları tarafından yerine getirilmesi öngörülmektedir.

Kaçak akaryakıtın tasfiyesi il özel idareleri, il özel idaresi bulunmayan büyükşehirlerde ise defterdarlıklar tarafından yapılmıyordu.

Teklifin 25. maddesiyle Kaçakçılıkla Mücadele Kanununun 16. Maddesinde yapılan değişiklikle kaçak akaryakıtın tasfiyesine ilişkin iş ve işlemlerin il özel idaresi bulunmayan yerlerde defterdarlıklar yerine yatırım izleme ve koordinasyon başkanlıkları tarafından yerine getirilmesi, söz konusu akaryakıtın satışı halinde satış bedellerinin genel bütçeye gelir kaydedilmek yerine ilgili il özel idaresinin veya yatırım izleme ve koordinasyon başkanlığının bütçesine gelir kaydedilmesi öngörülmektedir

Teklifin 26. maddesiyle Kaçakçılıkla Mücadele Kanununa geçici bir madde eklenmesi suretiyle, , yukarıdaki düzenlemelere ilişkin geçiş hükümleri düzenlenmekte, bu kapsamda defterdarlıkların veya çevre, şehircilik ve iklim değişikliği il müdürlüklerinin mülkiyetinde bulunan ve kaçak akaryakıtın tasfiyesi için kullanılan her türlü tesis, depo, araç ve gereç ile diğer tüm teknik teçhizatın bulunduğu yerdeki yatırım izleme ve koordinasyon başkanlığına devredilmesi ve söz konusu devirler gerçekleşene kadar kaçak akaryakıtın tasfiyesi için gerekli işlemlerin ilgili defterdarlık

veya çevre, şehircilik ve iklim değişikliği il müdürlüklerince yürütülmeye devam edilmesi amaçlanmaktadır.

Komisyonadaki görüşmeler sırasında, 30 büyük ilde son üç yılda 315.000 ton kaçak akaryakıt ele geçirildiği, bunun müsaderesinden 716.000.000 TL. gelir elde edildiği, Milli Emlak Müdürlüklerince elde edilen gelirin son üç yılda 4.716.325 TL. olduğu, bu uygulamanın 30 ilde YİKOB'lar aracılığıyla, 50 ilde ise il özel idareleri aracılığıyla yapılacağı, Milli Emlak Müdürlüklerinin Çevre ve Şehircilik Bakanlığına bağlanması ile Defterdarlıkların Hazine ve Maliye Bakanlığında bulunması dolayısıyla hizmette birtakım aksamaların ortaya çıktığı, bu nedenle bu değişikliğe ihtiyaç duyulduğu ifade edilmiş, söz konusu işlemlerin geçmiş dönemlerdeki tecrübesi dikkate alınarak YİKOB yerine Defterdarlıklarca devam ettirilmesi yönündeki talebimiz uygun görülmemiştir.

Ancak söz konusu gelirin genel bütçe yerine neden direkt olarak YİKOB ve il özel idarelerine aktarıldığı, bu durumun denetim dışı bazı hususlara neden olup olmayacağı konusundaki sorulara tatminkar yanıtlar verilmemiştir.

3.18 Teklifin 29. maddesinin değerlendirilmesi

Teklifin bu maddesiyle 22/1/2009 tarihli ve 5834 sayılı Karşılıksız Çek ve Protestolu Senetler ile Kredi ve Kredi Kartları Borçlarına İlişkin Kayıtların Dikkate Alınmaması Hakkında Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmek suretiyle, Kanuna eklenen yeni bir geçici maddeyle, 1 Ekim 2022 tarihinden önce karşılıksız çıkan çek, protesto edilmiş senet, kredi kartı ve diğer kredi borçlarını zamanında ödeyemedikleri için Türkiye Bankalar Birliği Risk Merkezine bildirilen kişiler ve kredi müşterileri için sicil affı getirilmektedir

Bu durumda olanlar eğer borçlarının tamamını 1 Temmuz 2023 tarihine kadar öden ya da yeniden yapılandırırsa, geçmiş ödeme performanslarına ilişkin Risk Merkezindeki olumsuz kayıtlarının bankalar tarafından dikkate alınmayacağına yönelik düzenleme yapılmaktadır. Yani bu kayıtlar tamamen silinmeyecek, ancak banka kredi kuruluşlarınca dikkate alınmayacaktır.

Bu durumdakilerin kredilerinin yeniden yapılandırılması ya da yeni kredi kullanılması bankalar ve diğer finansal kuruluşlar için hukuki ve cezai sorumluluk doğurmamaktadır.

Söz konusu düzenleme ekonomide işlerin iyi gitmediğinin, izlenen politikaların iflas ettiğinin bir göstergesidir.

Bu sicil affı 2009 yılından bu yana yapılan beşinci düzenleme olacaktır.

Özellikle özel bankalar, bu tür sicil aflarıyla yeniden kredi kullanabilecek duruma gelen müşterileri, sicillerinde olumsuz bir not olmasa da riskli buldukları için kredi kullandırmamaya devam edilmektedir. Bir bankanın bir müşteriye kredi kullandırmasını, kredi kartı vermesini vb. zorlayacak herhangi bir yasal düzenleme de bulunmamaktadır.

Söz konusu düzenlemede yer alan “Kredi kuruluşları ve finansal kuruluşların birinci fıkra hükmü uyarınca mevcut kredileri yeniden yapılandırması veya yeni kredi kullandırması, bu kuruluşlara hukuki ve cezai sorumluluk doğurmaz.” Biçimindeki düzenlemenin madde metninde yer almasının gerği anlaşılamamıştır, aynı zamanda madde gerekçesinde de söz konusu ifadeye neden gerek duyulduğu konusunda bir açıklamada bulunulmamıştır.

Bu nedenle söz konusu fıkranın madde metninden çıkartılması için verdiğimiz önerge kabul görmemiştir.

3.19 Teklifin 28. maddesinin değerlendirilmesi

5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanununa Kanunnua eklenen bir geçici maddeyle, il özel idarelerinin, Sağlık Bakanlığınca yapılan ya da yaptırılan içme suyu tetkik ve tahlil işlemlerinden kaynaklanan ve 30 Eylül 2022 tarihine kadar ödenmemiş olan borçları ferileriyle (faiz ve cezaları) birlikte silinmektedir.

3.20 Teklifin 29. maddesinin değerlendirilmesi

Teklifin komisyonda görüşülmesi sırasında verilen son dakika önergesiyle teklif metnine eklenen bu madde 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanunun 11 inci maddesinde değişiklik yaparak; zorunlu emeklilik süresinden önce görev süresi dolan Anayasa Mahkemesi üyelerinin gelmiş oldukları yerlere göre Yargıtay, Danıştay, Sayıştay, Üniversiteler ve TBMM bünyesinde belirlenmiş bazı kadrolara atanması hususunda bazı düzenlemeler içermektedir.

Söz konusu düzenlemelerin Adalet Komisyonunda tüm boyutlarıyla tartışılmadan aceleyle yasalaştırılması gayretini uygun bulmuyoruz.

3.21 Teklifin 30 ve 31. maddelerinin değerlendirilmesi

Teklifin 30. maddesiyle 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring, Finansman ve Tasarruf Finansman Şirketleri Kanununun 39. maddesinde değişiklik yapılarak finansman şirketinin kullanıracakı kredi için satıcı firmayla önceden sadece “yazılı” olarak düzenlediği zorunlu “genel sözleşme”, artık sadece “yazılı” olarak değil, teknolojiadaki gelişme ve hızın da kullanılması yoluyla “uzaktan iletişim araçlarıyla, elektronik ortamda” da düzenlenmesine olanak sağlanmaktadır.

Kanunun mevcut 22 nci maddesindeki “finansal kiralama sözleşmesi”; 38 inci maddesindeki “faktoring sözleşmesi”; 39/3 maddesindeki “finansman sözleşmesi”; 39/A maddesindeki “tasarruf finansman sözleşmesi” zaten “yazılı veya uzaktan iletişim araçlarının kullanılması suretiyle mesafeli olarak” gerçekleştirilebiliyordu.

Teklifin bu maddesi hükmü ile zorunlu “genel sözleşme”lerin de elektronik ortamda uzaktan kurulabilmesi sağlayacaktır. Diğer ifadeyle, finansman şirketleri, kredi kullandıracakları mal veya hizmetleri temin eden satıcılarla önceden sadece “yazılı” şekilde genel bir sözleşme yapabiliyorken, teklifle “yazılı” veya “uzaktan iletişim araçları yoluyla elektronik ortamda” da genel sözleşme düzenlenebilecektir.

Söz konusu değişikliğin teknolojik değişikliklere ayak uyum sağlamak amacıyla getirildiği Komisyon çalışmaları sırasında ifade olunmuştur.

Teklifin 31. maddesiyle, 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring, Finansman ve Tasarruf Finansman Şirketleri Kanununun 50. maddesinde değişiklik yapılarak Kanuna tabi şirketlerin kuruluş izni için aranan şartların ya da kurucularda aranan şartların sonradan kaybedildiğine BDDK’nın 5 üyesinin aynı yöndeki oyuyla karar verilirse, bu şirketlerin faaliyet izinleri iptal edilecek, şirketler tasfiye edilebilecektir.

Kanunun, şirketlerin “faaliyet izninin iptali” başlıklı mevcut 50 nci maddesinin birinci fıkrasına eklenen yeni bentle (g); BDDK’ya tasarruf finansman şirketleri dışındaki şirketlerin (finansal kiralama, faktoring, finansman şirketi) faaliyet iznini kaldırma ve şirketin tasfiyesi için yeni yetkiler veriliyor. Şirketler kuruluşta ya da kurucu ortaklarda aranan şartları (Kanunda m.5/1 ve m.6/1) kaybetmişse, BDDK en az 5

üyesinin aynı yöndeki oyuyla şirketin faaliyet iznini kaldıracak ve tasfiyeye karar verebilecektir.

Teklifte belirtilen yeni şartlardan herhangi biri bu defa tasarruf finansman şirketleri için de gerçekleşirse Kanunun mevcut 50/A maddesinde tasarruf finansman şirketlerinin faaliyet izninin kaldırılması ve tasfiyesinde izlenen usuller bunlar için de izlenecektir. Böylece bu düzenlemelerle BDDK, tasarruf finansman şirketlerinin faaliyetlerinin iptali ve tasfiyesi için, mevcut Kanundaki yetkilerine ek yetki sahibi olmaktadır.

Söz konusu düzenlemeler teknik yönü ağır basan düzenlemeler vasfında bulunmaktadır.

3.22 Teklifin 32 ve 33. maddelerinin değerlendirilmesi

Teklifin 32. Maddesiyle, 6475 sayılı Posta Hizmetleri Kanununun 15 inci maddesinde değişiklik yapılarak, evrensel posta hizmeti gelirleri ve tahsil usulü kısmen değiştirilmektedir.

Hizmet sağlayıcılar, bu katkı paylarını artık üçer aylık dönemler halinde yılda dört defa beyanname verip ödemek yerine yılda bir defa topluca ödeyeceklerdir.. Hizmet sağlayıcıları, yine aynı oran esas alınarak fakat yılda bir defa topluca, kurumlar vergisi beyannameleri ekinde yer alan gelir tablosunun net satışlar kısmında belirtilen tutardan şirketin posta hizmetlerinden elde ettiği net satış hasılatına isabet eden miktarın yüzde 2'sini kurumlar vergisi beyannamesinin verildiği ayı takip eden ayın sonuna kadar ödemekle yükümlü olacaklardır.

Maddeyle yılda dört beyanname verme yerine bir defada toplu ödeme usulü getirilerek, işlemlerin sadeleştirilmesi, alacağın takibinde verimlilik sağlanması, hizmet sağlayıcının yıllık nakit akışında kolaylık hedeflenmektedir

Maddeye eklenen yeni fıkrayla; evrensel posta hizmeti katkı payının tahakkuk bildirimlerinin süresinde yapılmaması, eksik ya da yanlış yapılması, belirtilen süre içinde katkı payının ödenmemesi veya eksik ödenmesi halinde Bakanlık tarafından hizmet sağlayıcısına tebligat gönderilecektir.

Bildirimin ve/veya ödemenin, yazının tebliğ tarihinden itibaren 1 ay içinde yapılması istenecek. Bu süre içinde katkı payının tahakkukuna esas bildirimin eksiksiz

ve doğru yapılmaması, katkı payının ödenmemesi veya eksik ödenmesi hallerinde Bakanlığın bildirimi üzerine BTK tarafından hizmet sağlayıcısının yetkilendirmesi iptal edilecektir. Katkı payının ödenmemesi veya eksik ödenmesi halinde, ödenmeyen alacak, vade tarihinden itibaren gecikme zammıyla tahsil edilmesi için vergi dairesine bildirilecek, alacağın vade tarihi ve katkı payı tutarı bu bildirimde yazılacaktır. Vergi dairesi, Kanunen takip ve tahsilini yapacakları katkı paylarını, ertesi ayın sonuna kadar Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının hesabına aktaracaktır.

Teklifin 33.maddesi, 32. maddesiyle ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu, mükerrer 120 nci maddesindeki değişiklikle bağlantılı, geçici bir düzenlemedir.

Evrensel posta hizmet gelirlerinde kayıp yaşanmaması, kamu gelirinin korunması amacıyla getirilmiştir. Katkı payı tutarları 31 inci maddeyle artık yılda dört defa değil bir defa topluca ödenecektir ancak teklif dördüncü çeyrekte yasalaşacağından, 2022 sonu için geçici madde getiriliyor. Buna göre; hizmet sağlayıcısı, 2022 Ekim-Aralık dönemi posta hizmetinden elde ettiği net satış hasılatının %2'sini 2023 Mart ayı sonuna kadar Bakanlığa bildirecek ve aynı sürede Bakanlık hesabına bu katkı tutarını yatıracaktır.

Söz konusu düzenlemeler teknik nitelikte bulunup yapılması zorunlu değişiklik olarak görülmektedir.

3.23 Teklifin 34 ve 35. maddelerinin değerlendirilmesi

Teklifin 34. maddesi ile 6585 sayılı Perakende Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanunun 18 inci maddesi kısmen değiştirilmektedir.

Bugünkü şartlarda caydırıcılığı kalmayan para cezaları hem artırılıyor, hem de her olaya aynı ceza tutarı yerine kabahatin içeriği, tekrarı, sayısı dikkate alınarak alt/üst sınıra göre ceza takdir edilecektir. Cezada kabahat nedeniyle ihlal edilen menfaat ve yol açılan zararın büyüklüğü, failin kusuru ve ekonomik durumu dikkate alınacaktır.. Cezaların caydırıcılık için artırılması olumlu olabilir ancak cezanın bir maddeyle 100 katına kadar çıkarılması, ölçülülük/orantılılık üzerinden tartışma konusudur.

Emlakçı ve galericilere sabit ceza tutarı yerine, ceza alt/üst sınırı getirilmektedir. Kanunun . 18/1.ğ bendi değiştirilmektedir.. Mevcut bentte “Bakanlığın taşınmaz ve ikinci el motorlu kara taşıtı alım satımı gibi ticari faaliyetleri yürütenlere yönelik

belirlediği mesleki davranış kurallarına aykırı hareket edenlere kesilen 3 bin TL'lik mevcut ceza, her bir aykırılık için 10 bin -300 bin TL aralığına yükseltilmektedir.

İdari tedbire uymayana ayrı ceza, denetim elemanına karşı koyana ayrı ceza getirilmektedir.

Bakanlığın, Kanunun uygulanmasıyla ilgili olarak ikincil düzenlemelerine ve idari tedbirlerine uymayanlara sabit 2 bin TL ceza kesilmekteyken (Kanunda m. 16/1, ç ve m. 18/1,h); teklifle her bir aykırılık için 10 bin -300 bin TL arasında değişen ceza kesilecektir. Denetim personelinin talep ettiği evrakı vermeyen, personeli engelleyenlere kesilen sabit 2 bin TL ceza ise 50 bin -250 bin TL aralığına yükseltilmektedir. Böylece her olaya aynı ceza tutarı yerine aykırılığın durumuna göre adaletli, yaptırımında ölçülü bir uygulama amaçlanmaktadır.(cezada somut olay adaleti). Ayrıca, bu maddede özel bir idari para cezası öngörülmemiş diğer hallerde de 10 bin - 300 bin TL arasında değişen genel ceza miktarı uygulanacaktır.

Teklifin 35. maddesi Teklifin 34. maddesiyle bağlantılı geçici düzenlemedir. 33 üncü maddeyle perakende firmalarına kesilecek ceza tutarları, alt/üst sınırları yeni değiştirildiğinden, bu ceza tutarları 2023 yılının yeniden değerlendirme oranı kapsamındaki artışlardan etkilenmeyecek, bu cezalara 2023'te zam gelmeyecektir.

Buna göre; Kanunun cezalarla ilgili 18 inci maddesinin tamamı değil, sadece bu teklifle zaten yeni artışa uğrayan “h ve ğ” bentleri 2023'te ceza zamlarından etkilenmeyecektir.

-Bakanlığın ikincil düzenlemelerine uymayanlara (10.000-300.000 TL arası)

-Denetim ekiplerine zorluk çıkaranlara (50.000-250.000 TL arası)

-Taşınmaz ve ikinci el motorlu kara taşıtı alım satımı gibi ticari faaliyetleri yürütenlere yönelik mesleki davranış kurallarına aykırı davrananlara (10.000-300.000 TL arası).

Komisyon çalışmaları sırasında, sivil toplum örgütü temsilcilerinin söz konusu değişikliği işletme büyüklüğü ölçütü dikkate alındığı için olumlu bulmakla beraber hadlerdeki artışın çok fazla olduğu yönündeki eleştirileri dikkate alınmamıştır.

3.24 Teklifin 36, 37, 38, ve 39.. maddelerinin değerlendirilmesi

Teklifin bu maddeleriyle 7183 sayılı 36. maddesiyle 7183 sayılı Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı Hakkında Kanununun bazı maddelerinde değişiklik yapılmaktadır.

Teklifin 36. maddesiyle; Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansının karar alma organı olan Yönetim Kurulu başkanının Tanıtma Genel Müdürlüğünden sorumlu Bakan Yardımcısı olarak belirlenmesi öngörülmektedir.

Ayrıca, Yönetim Kurulunun Bakanlık turizm işletmesi belgeli bileşik tesisler ve konaklama tesislerinin bulundukları bölgelerdeki sayıları dikkate alınarak Marmara, Akdeniz ve Ege Bölgelerinin temsilci sayılarının artırılması teklif edilmektedir. Teklifin 37. Maddesiyle Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansının karar alma organı olan Yönetim Kurulu başkanının Tanıtma Genel Müdürlüğünden sorumlu Bakan Yardımcısı olarak belirlenmesi öngörülmektedir.

Ayrıca, Yönetim Kurulunun Bakanlık turizm işletmesi belgeli bileşik tesisler ve konaklama tesislerinin bulundukları bölgelerdeki sayıları dikkate alınarak Marmara, Akdeniz ve Ege Bölgelerinin temsilci sayılarının artırılması teklif edilmektedir. Kanunun payı azaltılmaktadır.

Komisyon çalışmaları sırasında sivil toplum temsilcisi olarak TÜRSAB yetkilisi, seyahat acentelerinin nisbi olarak sayısının azaltılmasını onaylamadıklarını ifade etmiştir.

Teklifin 37. maddesiyle, Kanunun 6 ıncı maddesinde yapılması teklif edilen değişiklikle işletmelerin ciroları üzerinden alınan ajans paylarının üçte bir oranında düşürülmesi öngörülmektedir.

Temel gerekçe ise, Türkiye'nin ve Türkiye'deki turistik işletmelerin gelirlerinin artması olarak ifade edilmektedir.

Binde ve onbinde yedi buçuk olarak uygulanan payların 1/1/2024'ten itibaren binde ve onbinde beşe indirilmesi teklif edilmektedir.

Teklifin 38. maddesiyle, teklifin 36. maddesiyle ile teklif edilen; yönetim kurulu üye sayısı artışlarına ilişkin düzenlemenin; seçim sürecine girilmiş olsa dahi, seçime yönelik iş ve işlemlerde gecikmeksizin uygulanacağı, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte Yönetim Kurulu üye seçimlerinin yapılmasına 30 günden az süre kalması halinde

seçimlerin iki aya kadar erteleneceği ve seçimin yapılmasına ilişkin usul esasların Bakanlıkça belirleneceği öngörülmektedir.

Teklifin 39. maddesiyle, Bakanlıktan belgeli deniz turizmi araçları bakımından 31/12/2022 tarihine kadar turizm payı ödemelerine ilişkin geçici düzenleme teklif edilmektedir.

Komisyon alışmaları sırasında Ajansın pandemi dolayısıyla gelirlerini tam olarak toplayamadığı buna rağmen payların tahsilinde oransal olarak indirimine gidildiği ifade edilmiş, Ajansın denetimsizliği ve oranların azaltılması ile ilgili değişikliğin 01.01.2024 de yürürlüğe girmesinin nedeni konusunda tatminkar yanıtlar verilmemiştir.

Söz konusu düzenlemelerin Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonunda tüm boyutlarıyla tartışılmadan aceleyle yasalaştırılması gayretini uygun bulmuyoruz.

3.25 Teklifin 40 ve 41.. maddelerinin değerlendirilmesi

Teklifin 40. maddesi, 320 sayılı Milli Piyango Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 41 inci maddesinde değişiklik yapılarak; eşya piyangosu ve çekiliş düzenlemek isteyen başvuru sahiplerinden 2.000 lira başvuru bedeli alınması öngörülmektedir.. Yapılan başvurunun kabul edilmesi halinde de ayrıca taahhüt edilen ikramiye ya da ödölün yüzde 15'i kadar ayrıca izin bedeli alınması esası getirilmektedir.

Yurt dışından ithal edilen veya başka gerçek ve tüzel kişiler tarafından üretilen, temin edilen ya da ticaretine konu edilen mal ve hizmetlerin ikramiye olarak konulması halinde bu oran iki katı olarak uygulanacak.

Milli Piyango İdaresi, yönetim kurulu kararıyla söz konusu başvurulardan ücret alıyor. Ancak Yönetim Kurulunun izin bedelleri ile ilgili kararlarının iptali istemiyle idari yargıda İdare aleyhine davalar açıldığı belirtiliyor.

Düzenlemeyle, Milli Piyango'nun aldığı izin bedelleri yasal hale getirilmek istenilmektedir.

Teklifin 41. maddesi, 320 sayılı Milli Piyango Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 52 inci maddesinde değişiklik yapılarak;

Milli Piyango İdaresinin yetkisindeki şans oyunları, ancak izin alınması koşuluyla düzenlenebilen piyangoları yasadışı veya izinsiz olarak düzenleyenlerle, gerekli izinleri aldığı halde yükümlülüklerini tam ve süresi içerisinde yerine getirmeyenlere uygulanacak cezaları belirlemektedir..

Buna göre;

İzin almadan eşya piyngosu, şans oyunları ve müşterek bahis veya benzeri oyunları oynatanlar üç yıldan beş yıla kadar hapis ve on bin güne kadar adli para cezasıyla,

Yurt dışında oynatılan her türlü eşya piyngosu, şans oyunu, müşterek bahis ve benzeri oyunlara internet yoluyla ve diğer yollarla erişim sağlayarak, Türkiye'den oynanmasına imkân sağlayanlar, dört yıldan altı yıla kadar hapis ve beş bin güne kadar adli para cezasıyla,

Her türlü eşya piyngosu, şans oyunları ve müşterek bahis veya benzeri oyunlarla bağlantılı olarak para nakline aracılık edenler, üç yıldan beş yıla kadar hapis ve beş bin güne kadar adli para cezasıyla

Kişileri reklam vermek ve sair surette her türlü eşya piyngosu, şans oyunları ve müşterek bahis veya benzeri oyunları oynamaya teşvik edenler, bir yıldan üç yıla kadar hapis ve üç bin güne kadar adli para cezasıyla,

Fiziki veya elektronik ortamlar üzerinden üçüncü kişilerce düzenlenen her türlü eşya piyngosu, şans oyunları ve müşterek bahis veya benzeri oyunları oynayanlar, mahallin en büyük mülki idare amiri tarafından beş bin liradan yirmi bin liraya kadar idari para cezası ile

Karşılığı nakit olmayan; her türlü eşya piyngosu, müşterek bahis ve benzeri oyunların fiziki veya elektronik ortamda düzenlenmesi kapsamında İdarenin sözleşme imzalamak suretiyle tesis ettiği başbayı, elektronik ortam bayı, sabit ve gezici bayiler ile başbayı tarafından tesis edilen alt bayiler hariç olmak üzere gerekli izni almakla birlikte çekilişleri yapmayanlar ya da çekiliş sonuçlarını ilan etmeyenler veyahut taahhütlerini yerine getirmeyenler iki aydan iki yıla kadar hapis ve üç bin güne kadar adli para cezasıyla

cezalandırılacaklardır.

Komisyonadaki görüşmelerde, söz konusu düzenlemelerle izinsiz olarak karşılığı nakit olmayan çekiliş düzenleyenlerin yanı sıra bu şans oyunlarını yasa dışı olarak oynayan veya oynatanlarla daha etkin mücadelenin amaçlandığı ifade edilmiştir.

İllegal olan şans ve bahis oyunlarının yanı sıra legal boyuta haiz şans ve bahis oyunlarında son dönemde özellikle Milli Piyangoya ait şans oyunlarının özelleştirilmesi ve çeşitlendirilmesi sonrasında gözlemlenen artan mücadele konusunda neler yapıldığı veya neler yapılabileceği yönündeki sorularımız yanıtsız kalmıştır.

3.26 Teklifin 43, 44, 45, 46 ve 47. maddelerinin değerlendirilmesi

Söz konusu maddeler Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumuna ilişkin olarak;

Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurulunun görev ve yetkilerine ilişkin ilave düzenlemeler yapılması,

-Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumunun daire başkanlığı sayısının 9'dan 11'e çıkarılması,

-Bağımsız denetçilerin kalite güvence sistemi incelemelerinin, Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından yapılması zorunluluğunun kaldırılması,

- Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumuna yeni yetkilere ilişkin olarak da yönetmelik çıkarma yetkisi verilmesi

- Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumunun kadrosunun artırılması

hususlarında gerekli teknik düzenlemeleri içermektedir.

3.27 Teklifin Geçici 1. maddesinin değerlendirilmesi

Bu maddede yer alan düzenleme ile, işverenler tarafından çalışanlara elektrik, doğalgaz ve ısıtma giderlerine karşılık olmak üzere bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 2023 yılı Haziran ayı sonuna kadar, mevcut ücretlerine/prime esas kazançlarına ilave olarak yapılan aylık 1.000 TL'yi aşmayan ödemelerin prime esas

kazanca dahil edilmemesi ve bu ödemeler üzerinden gelir vergisi kesilmemesi konusunda düzenleme yapılmaktadır.

Geçici olan bu uygulama ile istisna edilen tutarla ilgili olarak 2.2 Milyar TL.lik bir vergiden istisnası rakamının tahmin edildiği, komisyon çalışmaları sırasında ifade olunmuştur. Sivil toplum temsilcileri söz konusu uygulamanın tüm yıl boyunca devam etmesini, asıl taleplerinin Gelir Vergisi tarifesinde oran değişikliği yapılması olduğunu ifade etmişlerdir.

Artan doğal ve elektrik fiyatları karşısında söz konusu tutarın yetersiz bulunduğu, bu tutarın ücretin bir mütemmim cüzi olarak algılanarak işçi aleyhine bazı olumsuz durumlar doğabileceği yönündeki eleştirilerimiz yanıtlanmamıştır.

3.28 Teklifin Geçici 2. maddesinin değerlendirilmesi

Teklifin bu maddesiyle gerçek kişilerin, abonelik sözleşmelerinden kaynaklanan (elektrik, su, doğalgaz, telefon vb.) ve 15 Ağustos 2022 tarihi itibarıyla icra takibi başlatılmış olan, icra takibi başlatıldığı anda asıl alacak ve ferileri (faiz, ceza vb.) toplamı 2.000 liraya kadar olan borçları silinmektedir.

Ayrıca icra takibi başlatılırken 2.000 liranın üzerinde olmakla birlikte yapılan ödemelerle bakiyesi 2.000 liranın altına düşen borçların da silinmesine olanak tanınmaktadır.

Alacaklı şirketler, söz konusu maddenin yürürlüğe girmesinden sonraki üçüncü ayın sonuna kadar bu alacaklarından vazgeçtiklerini belirten bir dilekçeyle icra takiplerini sonlandırırlarsa bu alacakları "değersiz alacak" haline gelecektir.

Alacağından bu madde kapsamında vazgeçen şirketler bu alacaklarını gider yazarak vergi matrahlarını azaltacaklar ve tabi oldukları vergi oranı kadar bir vergi avantajı sağlamış olacaklardır. Bu silinecek alacaklar içinde yer alan KDV tutarı ise doğrudan indirim konusu yapılacak ve ödeyecekleri KDV tutarını o kadar azaltmış olacaklardır.

İcra takibinden vazgeçilen alacaklar için, takibinden vazgeçilen alacaklardan alınması gereken harçlar ve cezaevi harcı alınmayacaktır.

Komisyonadaki görüşmelerde söz konusu düzenlemenin 9 milyon alacak dosyasını ilgilendirdiği(bunun yarısının GSM faturası olduğu), tahsilinden vazgeçilecek tahsil harcı toplamının 615 Milyon TL.'ye ulaşacağını tahmin edildiği ifade edilmiştir.

Bu düzenleme uygulanan ekonomik politikanın yanlışlığını ve iflas ettiğini de göstermektedir.

Bu düzenlemenin maddenin tedvin şeklinden de anlaşıldığı üzere emredici değil özendirici olduğu sonucu ortaya çıkmaktadır. Yani bu düzenleme kapsama giren tüm alacak dosyalarının tasfiyesi anlamına gelmemektedir.

Komisyon çalışmalarına katılan Belediyeler Birliği temsilcisi su alacakları için bu düzenlemeyi olumlu bulurken, tarihin daha yakına çekilmesini talep etmiştir.

Söz konusu miktarın hesaplanmasında ferilerin dikkate alınmaması yönündeki önerimiz kabul görmemiştir.

Madde metninde yer alan 2.000 TL.lik tutarın 5.500 TL olarak değiştirilmesi yönündeki önerimiz komisyon çalışmaları sırasında red edilmiştir.

3.29 Teklifin Geçici 3. maddesinin değerlendirilmesi

Bu maddedeki düzenleme ile Bireylerin, bankalar ve diğer mali kurum ve kuruluşlar tarafından 15 Ağustos 2022 tarihi itibarıyla, Varlık yönetim şirketlerine devrettikleri ve anapara takip bakiyesi 2.500 lira ve altında bulunan borçları silinmektedir.

Bu durumdaki bireysel kredilerden kaynaklanan varlık yönetim şirketi alacaklarının ana para takip bakiyesinin yarısı; kalan anapara, faiz, masraf, vekalet ücreti ve benzeri alacaklarından vazgeçmeleri halinde Hazine ve Maliye Bakanlığı bütçesinden ödenecektir.

Bu kapsamda tasfiye edilecek tutar bir kişinin tüm varlık yönetim şirketlerine olan borç toplamı dikkate alınarak belirlenecektir.

Varlık yönetim şirketleri tarafından bu madde kapsamında tahsil edilen tutarlar banka ve sigorta muameleleri vergisinden istisna edilecek. Ayrıca tasfiye edilecek alacaklar için icra tahsil harcı ile cezaevi harcı da alınmayacaktır.

Komisyonunda yapılan açıklamaya göre, Banka ve diğer mali kuruluşlar tarafından varlık yönetim şirketlerine devrolunan ve varlık yönetim şirketlerince takibi yapılan 4.3 Milyar TL.lik dosya borcunun ana para tutarının 832.642.617 TL. olduğu, bu tutarın % 50'sinin 416.321.308 TL.'sinin hazineden ayrılacak kaynakla kapanması sonucunda 892.866 borçlunun bu düzenlemeden yararlanmasının beklendiği ifade edilmiştir.

Bu düzenleme de uygulanan ekonomik politikanın yanlışlığını ve iflas ettiğini de göstermektedir.

Bu düzenlemede bankalar ve finansal kurumların alacaklarını ortalama olarak % 30 -% 40 oranına isabet eden tutarlarda Varlık Yönetim Şirketlerine devretmiş bulundukları hususu ihmal edilmiştir. Bu konudaki uyarılarımıza tatminkar cevap verilmemiştir. Yaklaşık 416 Milyon TL'nin Varlık Yönetim Şirketlerine ödenmesi söz konusudur.

Madde metnindeki düzenlemenin maddenin tedvin şekline de anlaşıldığı üzere emredici değil özendirici olduğu sonucu olduğu konusu da tartışmalıdır.

Madde metninde yer alan 2.500 TL. tutarının 5.500 TL.'ye çıkarılması yönündeki önergemiz kabul görmemiştir.

3.30 Teklifin Geçici 4. maddesinin değerlendirilmesi

Maddedeki düzenleme ile Pandemi döneminde, başta maske olmak üzere salgının ilgili olarak alınan önlemler kapsamında 11 Mart 2020 tarihinden sonra verilen idari para cezaları affedilmektedir.

Bu kapsamda henüz ilgisine tebliğ edilmemiş cezaların tebliğinden, tebliği edilenlerin de tahsilinden vazgeçilmektedir.

Ancak daha önce tahsil edilen para cezaları ise iade edilmeyecektir.

Söz konusu düzenleme pandemi döneminde 1.067.485 kişiye kesilen 2.7 Milyar TL tutarındaki cezaların tasfiyesini amaçlamaktadır.

3.31 Teklif metninin görüşülmesi sırasında Cumhuriyet Halk Partisi Milletvekillerince verilen ve Ek madde ihdasını isteyen 2 adet reddedilen önerenin değerlendirilmesi

Söz konusu teklif metninin görüşülmesi sırasında Plan ve Bütçe Komisyonunun CHP'li üyeleri tarafından teklif metnine ek madde ihdasını isteyen ;

İlk önerge; Gelir Vergisi Kanununun vergi tarifesini belirleyen 103. Maddesinde ücretlerden alınan verginin düşürülmesini öngören önerge idi.

İkinci önerge; 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa Dönemsel Yakacak Yardımı altında bir maddenin eklenmesi, Devlet memurlarına yılın ekim-şubat ayları arasında aylık 2.000 TL. her türlü vergiden istisna yakacak yardımı yapılmasını öneren önerge idi.

Üçüncü önerge, Son dönemde doğalgaz ve akaryakıt fiyatlarındaki aşırı artışlar nedeniyle kış dönemi boyunca emekli vatandaşların ısınma giderlerine bir ölçüde katkıda bulunmak amacıyla 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununu Ek 18. maddesinde değişiklik yapılarak emeklilere yılın ekim-şubat ayları arasında aylık 2.000 TL. her türlü vergiden istisna yakacak yardımı yapılmasını öneren önerge idi.

Dördüncü önerge, 30.10.2020 tarihinde İzmir’de meydana gelen depremde konutları yıkılan veya ağır hasar gören mükelleflerin 30.10.2020 tarihine kadar ödenmemiş olan emlak vergilerinin terkin edilmesi ile ilgili idi.

Beşinci önerge; toplumun ibadetine açılmış ve ücretsiz girilen Cami, Kilise, Havra, Cemevi ve benzeri ibadethanelerin aydınlatma, ısıtma, soğutma, ses sistemi ve diğer tüm elektrik kullanımından kaynaklanan giderlerinin Diyanet İşleri Başkanlığı bütçesine konulacak ödenekten, karşılanmasının sağlanması için 14.03.2013 tarih ve 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu’nun "Genel aydınlatma" başlıklı Geçici 6 ncı maddesinin 3’üncü fıkrası değiştirilmesine yönelik önerge idi.

Altıncı önerge; 7417 sayılı Kanun’a eklenen geçici 1. Madde kapsamında 25/6/2001 tarihli ve 4688 sa yılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanunu ’nun 32’nci maddesinin üçüncü fıkrası hükümlerine aykırı olarak belediyeler ve yetkili sendikalar arasında gerçekleştirilen sosyal denge sözleşmeleri kapsamında doğan kişi borçları için çıkarılan af maddesi kapsamının genişletilmesi ile ilgili idi.

Yedinci önerge; 31.05.2006 tarih ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununa madde eklenmesi suretiyle, 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel

Sağlık Sigortası Kanununun geçici 66'ncı maddesinden yararlanamayanlara yönelik olmak üzere, aynı kanuna eklenen geçici 79. maddeyle maden şehitlerimiz yakınlarına aylık bağlanması ile “maden işlerinde meydana gelen iş kazası sonucunda ölen sigortalının yakınlarının kamu kurum ve kuruluşlarının sürekli işçi unvanlı kadrolarında istihdam edilmelerinin sağlanması, maddenin hükümlerinin bu kanun teklifinin yürürlüğe girdiği tarihten önce gerçekleşen iş kazaları için uygulanması ile ilgili önerge idi.

Sekizinci önerge kamuoyunda EYT'liler olarak bilinen çalışanlara emeklilik haklarının kazandırılmasını önerge idi.

Söz konusu önergeler komisyonda görev yapan çoğunluk partisi milletvekilleri ve çoğunluk partisini destekleyen 4. partinin milletvekillerinin oylarıyla reddedilmiştir.

Sonuç olarak; genel değerlendirme bölümünde açıklanan sakıncaları ve eksiklikleri içermesi, 1'nci bölümde açıklanan genel nedenlerle torba yasa teklifi kimliği ve bazı maddelerinin Anayasaya aykırılık taşıması, 2'nci bölümünde açıklanan nedenlerle olağan yasa yapma sürecinin dışına çıkılarak, TBMM'de ilgili komisyonlarında yeteri kadar tartışılmadan kanun teklifleriyle sadece Plan ve Bütçe Komisyonundan geçirilmek suretiyle yasa yapma alışkanlığını, genel demokratik ilkelere ve TBMM geleneklerine aykırı bulduğumuzdan teklifin bütününe; 3'üncü bölümde ayrı ayrı açıklanan nedenlerle de ((2/4618) esas numaralı “Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi” nin bu şekilde kanunlaşmasına karşı olduğumuzu bildiririz.

Bülent Kuşoğlu

Ankara

Kamil Okyay Sındır

İzmir

Abdüllatif Şener

Konya

Emine Gülizar Emecan

İstanbul

Süleyman Girgin

Muğla

Mehmet Bekaroğlu

İstanbul

Cavit Arı

Antalya

MUHALEFET ŞERHİ

2/4618 Esas Numaralı Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'ne ilişkin muhalefet şerhimiz ektedir.

Genel Değerlendirme

Usul Açısından Değerlendirme

Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi, AKP iktidarıyla özdeşleşen torba kanun tekliflerinden biri olarak TBMM'nin gündemine getirilmektedir. Yirmiden fazla kanun ve kanun hükmünde kararnamede değişiklik yapmayı öngören bu teklif, birkaç hususta usul bakımından kabul edilemezdir.

Öncelikle, toplumun büyük kısmını etkileyen düzenlemeler içeren teklifle ilgili ne Parlamento'daki parti gruplarının ne sivil toplum ve meslek örgütlerinin ne de bilim insanlarının fikirleri alınmamıştır. Otoriter yaklaşımın TBMM çalışmalarına yansımaları olarak değerlendirilebilecek bu durum, AKP'nin demokrasi fikrinden uzaklığının bir yansımasıdır. Teklif komisyon aşamasındayken Engelliler Konfederasyonu tarafından “KDV Kanununda Yapılmasını İstedğimiz Değişiklik Talebimiz” adlı beyanda engellilerin hayatını kolaylaştıracak bir düzenleme talep edilmiştir. Bu talep komisyon aşamasında tarafımızca önerge olarak sunulmasına rağmen AKP ve MHP'ye mensup milletvekilleri tarafından kabul edilmemiştir. Yine Türkiye Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirler Odaları Birliği'nin teklife dair görüş ve önerileri, kanun yapma sürecine aktif şekilde dâhil edilmemiştir. Bu yönleriyle, AKP ve MHP ittifakının yasa yapma usulü açısından muhalefeti, sivil toplum örgütlerini, meslek örgütlerini ve ilgili akademisyenleri sürece dâhil etmeyerek esasa dair bir yaklaşım sunmuştur. Bu yaklaşım, müzakere ve ortaklaşmayı dışlayan, otoriter bir yaklaşımdır.

Öte yandan çok sayıda kanun ve kanun hükmünde kararnamenin tek bir teklifte yer alması, hukuki değildir. Torba yasa olarak ifade edilen bu tarz düzenlemeler yasa yapma sürecini sayısal çoğunluk ve prosedüre indirgemektedir. Demokratik iradenin yansıması olarak Parlamento ve ona bağlı komisyonların sayısal çoğunluğa ve prosedürel süreçlere tabi tutulması, hukuki işlemlerle demokratik işleyiş arasında bir makas farkının

oluşmasına neden olmaktadır. Bu kapsamda hukukun, kurallı, düzenli, anlaşılabilir olması gerekliliği ile “milli irade” söylemine teslim edilen demokrasinin temsili düzeyde torba yasa şeklinde yansımaları arasındaki gerilimde, AKP’nin “milli irade” söylemine yaslanarak demokratik işleyişin içerisini boşaltmaktadır.

Demokratik işleyişin tekil çıkarılara ve tarzlara kurban edilmesinin bir başka boyutu ise yasa yapma sürecinin toplumsal, ekonomik ve siyasal sorunların çözümünde öncelikli olmamasıdır. Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nde de görüldüğü üzere, söz konusu torba kanun teklifi toplumu esas almak yerine AKP-MHP ittifakının seçimi kazanmak için yaratmak istediği imaj ve rüzgara hizmet etmektedir. AKP Genel Başkanının önümüzdeki seçimlerde kazanmasını sağlamayı amaçlayan bir anlayışın teklifin çehresini belirlemesi, usul açısından yasama faaliyetinin tek adamın siyasi ikbaline çalıştırılmasına işaret etmektedir. AKP’nin biçar “müjde siyaseti”ne Parlatmentonun alet edilmesi, demokrasi ve hukuk alanlarındaki çürümenin geldiği boyuta işaret etmektedir.

Esas Açısından Değerlendirme

Türkiye, 2013 yılında küresel politik ekonomideki, 2015 yılında ise içerdeki politik ekonomideki tercihler nedeniyle büyük bir ekonomik krize doğru sürüklenmeye başlamıştır. Ekonomik krizin, siyasal ve toplumsal gerilim/krizlerle beslendiği Türkiye’de 2018 yılından itibaren ivme kazanan sorunlar, gündelik hayat açısından içinden çıkılmaz bir hale gelmiştir. 2015 yılından beri Türkiye’de hükümet eden AKP-MHP ittifakı, toplumsal sorunları çözmek yerine yönetmeyi tercih etmiş, bu sorunları görünmez kılmak, çelişkileri farklı alanlarda yeniden tanımlamak gibi yol ve yöntemlere tevessül etmiştir.

Türkiye 2023 yılı itibariyle tarihinin en önemli seçimlerinden birine girecek. Gerek küresel ve bölgesel gelişmeler gerekse de Türkiye’deki hegemonik bloklar ve yönetim sistemi açısından oldukça önemli hale gelen seçimler, yasal süre açısından sekiz ay kalmasına rağmen fiili olarak başlamıştır. Dolayısıyla AKP, yasama erkini parlamento etiğini hiçe sayarak, parlamentolara yüklenen ana akım anlamları by-pass ederek seçimleri hedefleyerek çalıştırmaktadır. Bu kapsamda Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi AKP’nin kaybettiği oyları ve dolayısıyla ufukta beliren iktidar kaybını engellemek için “imdat freni”ni çekme arayışıdır. Oysa gerçekte, politik ekonomi sorunlarına pansuman bile olmaktan uzaktır.

Cumhuriyet Tarihinin En Büyük “Yasal Soygun”larından Biri: Kur Korumalı Mevduat

2018 yılında başlayan ve giderek derinleşen “döviz krizi”ne yönelik AKP iktidarının karşı hamlesi 21 Aralık 2021’de devreye konan “Kur Korumalı Mevduat”la gerçekleşti. İktidar sözcüleri tarafından büyük bir propaganda eşliğinde savunulan kur korumalı mevduatla birlikte dolar 16,43 TL’den kısa sürede doları düşürmüştü de 11,16 TL’ye düşmüştü de kısa sürede rekorlar kırmaya devam etmiştir.

Kur Korumalı Mevduat Sistemi, zengin azınlığa sisteme katılmaları karşılığında faiz ve vergi rantı sağlayan, maliyetini ise her bir yurttaşta etki edecek kaynaklardan sağlayan yasal soygunlardan biridir. Yasal fakat meşru olmayan bu sistemle birlikte zengin azınlık büyük miktarda servet transferi gerçekleştirmektedir. Döviz baskılamak için çıkarıldığı ifade edilen bu sistem, döviz karşı bıçar kalmış ve döviz şokları ile artışlarının ekonomiye ve toplumsal hayata etkilerini sınırlandıramamıştır. Bu sistemden geriye kalan zengin azınlığın servetine servet katması şeklindedir.

Kur Korumalı Mevduat Sistemi, torba kanun teklifiyle birlikte 31 Aralık 2022 tarihine kadar uzatılmaktadır. İktisadi hedef olarak propaganda edilen şeylerin gerçekleşmediği gerçeğine rağmen söz konusu uzatma bir yandan iktidarın yasal soygun ile servet transferine yol vermeye devam edeceği diğer yandan ise iktisadi fikirlerinin iflas etmesiyle yüzleşmesinin gerçekleşmeyeceğine işaret etmektedir. Nitekim Ekim ayı verileri itibariyle Kur korumalı mevduata Eylül ayında Hazine’den 9,3 milyar TL ödeme yapılmış, KKM’nin Hazineye toplam maliyeti ise 84,9 milyar TL olmuştur. Bu devasa kaynak, halkın genelinden zengin azınlığa transfer edilmiştir. KKM’nin diğer tehlikeli boyutu ise doğrudan Türkiye ekonomisini hedef almasıdır. Belirttiğimiz üzere KKM ekonominin çökmesine sebep olma potansiyeli taşımaktadır.

Borç Krizi Büyüyor, İktidar Borçla Yaşamdan Nemalanıyor!

2002 yılında hükümete gelen AKP, 20 yılı aşkın iktidarı boyunca Türkiye ekonomisinin neoliberalizme tam entegrasyonu hususunda istikrarlı bir yaklaşıma sahip olmuştur. Bu entegrasyon sürecinin önemli bileşenlerinden biri finansallaşmadır. Bizatihi devlet dahiliyeti ve yasama süreçlerinin de seferber edilmesiyle Türkiye derin bir finansallaşma sürecine girmiştir Bir yandan finansallaşmanın derinleşmesi diğer yandan hesapsız-kitapsız dışa açılan ekonomiyle birlikte borçlanma iktisadi aktivitenin merkezine yerleşmiş, faiz temel sermaye birikim yollarından biri haline gelmiştir.

Böylece Türkiye’de kamu, özel sektör, hanehalkı ve yurttaşlar borç girdabına girmişlerdir. Bu girdap bir yerden itibaren tıkanmaya başlamış ve hemen her alanda borç krizi baş göstermeye başlamıştır. Nitekim son dönemde BOTAS’ın Rusya’ya olan borçlarında erteleme istediğine dair haberler bir moratoryum tartışması dahi başlatmıştır.

Geldiğimiz noktada, borç yurttaş temel gündemlerinden biridir. Finansallaşmanın derinleşmesiyle “borçla yaşama”ya başlayan yurttaşlar, artık borcu borçla çevirme evresinin sınırlarına gelmiş durumdadır. Türkiye Bankalar Birliği (TBB) Risk Merkezi verilerine göre Ocak-Ağustos 2022 döneminde bireysel kredi veya bireysel kredi kartı borcundan dolayı yasal takibe intikal etmiş kişi sayısı 1 milyon 91 bin kişi oldu. Yasal takip işlemlerinde en sert artışın ise kredi kartlarında yaşandığı gözlemlendi. Bireysel kredi kartı borcundan dolayı yasal takibe intikal etmiş kişi sayısı 613 bin oldu. 2021 yılının Ocak-Ağustos döneminde bu sayı 310 bin kişi idi.

Bu korkunç tablo karşısında AKP, seçimde çıkar sağlamak için 2.000 TL ve altındaki borçların tasfiyesiyle ilgili torba yasa teklifinde düzenleme yapmaktadır. Bu düzenlemenin Türkiye’de halkın içinde bulunduğu borç krizini çözmeye yetmeyeceği aleni şekilde ortadadır.

Emekçiler Yoksullaşmaya Devam Ediyor, AKP Makyaja Doymuyor

AKP’nin siyasal söyleminde büyüme her daim öne çıkarılan propaganda aracı olmuş ve hatta fetişleştirme düzeyinde övülmüştür. Fakat büyümenin nasıl gerçekleştiği, kimlere çıkar sağladığı hususlarında sınıf körü bir yaklaşım her daim yürürlükte olmuştur. Belli bazı kesimlerin zenginliği, Türkiye halklarının genel iyiliği olarak yansıtılmak istenmiştir.

Oysa siyasi iktidarın dört elle sarıldığı büyümenin içeriğine bakıldığında, söz konusu büyümenin emek karşıtı olduğu açıkça görülmektedir. Yapılan bir çalışma “Türkiye, maaşların GSYİH’ye oranında 2019 verilerine göre yüzde 39,2 ile İrlanda hariç tüm Avrupa Birliği ülkelerinin gerisindeydi. Son üç yılda ise gerileme çok daha sert bir hal almış durumda. TÜİK’in Ocak-Mart 2022 Dönemsel Gayri Safi Milli Hasıla raporunda görüldüğü üzere işgücü ödemelerinin GSYİH’deki oranı 2020’de yüzde 39,1’e, 2021 yılında yüzde 35,5’e düşerken bu senenin ilk çeyreğinde bu oran yüzde 31,5’e düşmüş durumda” tespiti yaparak emek karşıtı ekonomi politikalarını açıkça göstermektedir.

Emeği bilinçli şekilde sömüren ve yoksullaştıran AKP, bu torba yasa teklifinde görüldüğü gibi göz boyamaya dönük düzenlemeler yapmaya devam ediyor. Teklifteki ilgili maddeler çalışanlara verilecek 1.000 TL’ye kadar ısınma giderinin ve 51 TL’ye kadar yemek bedelinin vergilerden istisna tutulacak/karşılanacak şekilde düzenlemeler içermektedir. Emeğe yönelik sistematik saldırı karşısında makyajlı düzenlemeler mevcut sömürü düzeyini karşılamaktan oldukça uzaktır. Bu yönüyle, seçimi hedefleyen makyajlı düzenlemeler yerine sistemin ve yaklaşımın temelden değişmesi gerekmektedir.

KYK Borçlarının Faizlerini Silmek Yetmez: Eşit, Adil ve Ücretsiz Eğitim!

Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nde bulunan ve AKP Genel Başkanının şahsi ikbalini kurtarmak adına gerçekleştirilmek istenen düzenlemelerden biri Türkiye kamuoyunun devamlı şekilde gündeminde olan öğrencilerin KYK borçlarıyla ilgilidir. Düzenlemeye göre öğrenim kredisi borçlarının faizleri silinecek. Öğrenciler aldıkları borç miktarında ödemeyi mezuniyetlerinden iki yıl sonra ödemeye başlayacak.

Üniversite öğrencilerinin barınma ve geçim sorunlarına dair sözü olmayan siyasi iktidar, sayıları milyonları bulan işsiz üniversite mezunu gerçekliğinden de uzak bir noktada durmaktadır. Oysa yapılması gereken kredi değil destek vermek, karşılık beklememek, ek desteklerle üniversite öğrencilerinin sosyal yaşama katılımı teşvik etmek, üniversitelerde eğitim kalitesini arttırmak ve üniversite mezunlarının iş bulabileceği bir planlamayı hayata geçirmektedir.

Madde Bazlı Değerlendirme

MADDE 1: Madde ile 25 kW'a kadar elektrik üretimi yapan işletmelerin gelir vergisinden muaf tutulması düzenlenmektedir. Düzenleme ile üretim alt sınırı 50 kW'a çıkarılmaktadır. Gerekçe olarak yenilenebilir enerjinin teşviki ve desteklenmesi gösterilmektedir. Her ne kadar kısmi olarak olumlu bir düzenleme görünse de Türkiye'nin enerji açığını karşılamaktan uzak bir düzenlemedir. Bu kapsamda, Türkiye'de kaynakların yandaşlara ve israf içeren yatırımlara aktarılması yerine enerji açığının ekolojik ilkeleri esas alarak kapatılması gerekmektedir.

MADDE 2: Madde ile emekçilere verilen yemek kartlarının kapsamı genişletilerek verilen yemek desteklerinin banka hesaplarına yatırılabilmesi ve yemek dışında farklı ihtiyaçlar için de kullanılabilmesi sağlanması amaçlanmaktadır. Ayrıca yurtdışında çalıştırılan emekçilerin de yemek ihtiyacı karşılığının gelir ve damga vergisinden muaf

tutulması sağlanmaktadır. Nispi olarak olumlu düzenleme olsa da hiper enflasyon koşullarının yaşandığı Türkiye’de yetersiz bir düzenleme olarak kayıtlara geçmiştir.

MADDE 5, 6, 7: Kanun teklifinde yer alan bu maddeler KYK kredilerinin faiz ödemelerine dair düzenlemeler içermektedir. Buna göre madde 5’te öğrenim ve katkı kredilerinin öğrencilerin aldıkları miktar kadar ödeme yapacakları, öğrenim bitiminden iki yıl sonra faizsiz bir şekilde taksitle ödeyebilecekleri, iki yılsonunda eğer çalışmıyorlarsa en fazla 3 defa borçlarını erteleyebilecekleri, ancak erteleme hakkının kullanıldığı 3 yıl için ilk yıl herhangi bir faiz eklenmesi olmayacağı sonraki yıllar içinse azami yüzde 10 faiz uygulanacağı düzenlenmektedir. *Madde 6’da* Ödenmemiş öğrenim kredisi borçlarının vergi dairesine gönderileceği hükmü düzenlenmektedir. Daha önce belirli sayıda taksitin ödenmemesi halinde borcun tamamı vergi dairesine gönderilirken yapılan düzenleme ile borcun son taksitinin vadesinin bekleneyeceği belirtilmektedir. Bu düzenleme ile vergi dairesinin kişilerin hesabına koyacağı e-haciz gibi ihtimallerin geciktirilmesi sağlanmaktadır. *Madde 7’de* ise mevcut kredi borçlarına düzenlenen endekslerin (enflasyona bağlı faiz) silineceği, bundan sonra herhangi bir şekilde yukarıda belirtilen maddeler doğrultusunda faiz ekleneceği belirlenmektedir. Daha önce borçlarını ödeyen kişilere faiz üzerinden bir iade yapılmayacağı da belirtilmektedir.

Seçimi hedefleyen bu düzenleme birçok açıdan sorunludur. Bunlardan en temeli ve ilki, öğrencilerin krediye değil, bursa erişiminin sağlanmasıdır. Büyük bir yoksullaşma yaşayan ve anayasada hem sosyal devlet hem de eğitim-öğretim hakkı tanınan gençlere yönelik burs desteği sağlanmasını gerektirecek düzenlemeler vardır. Öte yandan burs olarak verilen miktarların, milyonlarca üniversite mezunu işsiz bulunduğu göz önüne alındığında geri ödemesinin gerçekleşmesi bugünkü şartlarda gündelik hayat koşullarına aykırıdır. Çünkü üniversiteden mezun olan çoğu genç uzunca bir süre işsiz kalmaktadır. Her üç gençten birinin işsiz olduğu gerçeğiyle düşündüğümüzde burs geri ödemelerinin sadece faizlerinin değil, ana paralarının da silinmesi gerekmektedir. Burs sistemi öğrencileri vergi dairesinin muhatabı haline getirmekten başka sonuç doğurmayacaktır. Çünkü komisyonda da belirttiğimiz gibi “şimdi, sizin bu birtakım dolayılara bağladığınız ve aslında şöyle genel bir bakışla da lehte görünen düzenlemeler sonucunda, onlardan talep ettiğiniz miktarı ödeyebilmeleri için, çok basit okul bittiğinde bir işe başlıyor olmaları gerekir.”

Oysa öğrencilerin borçlarını silmek için gereken 30 milyar TL’ye yakın kaynağı bütçe açığının yirmide birini azaltarak, yani israfı bir miktar kısarak bile karşılamak mümkündür.

MADDE 8: 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında bu değişiklikle gerçeğe uygun olmayan sağlık kurulu raporu kullanımı nedeniyle yapılan ödemeler hariç olmak üzere, bu Kanun kapsamındaki kişilere bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar yersiz ödenen ve geri

alınması gereken aylıklar ile bunlardan doğan ceza ve faizler terkin edilir. İlgililer hakkında herhangi bir adli, idari ve icrai takibat yapılmaz. Yersiz ödemeler kapsamında maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce idare tarafından yapılan tahsilatlar, ilgililerine iade edilmez.

Bu düzenleme söz konusu alandaki sorunları çözmekten uzaktır. Yaşlı ve engelli bakımlarının bizatihi devlet tarafından gerçekleştirilmesi gerekmektedir. Sorumluluğu devletin üzerinden alan her yaklaşım, sorunları çözmekten uzaklaşmaktadır. Komisyon görüşmelerinde de belirttiğimiz üzere sorumluluğu devletten aileye doğru havale eden yaklaşım sonucunda en çok kadınların sömürsü gündeme gelmektedir. Böylece kadınların toplumsal yaşama katılımı engellenmektedir. Öte yandan komisyon görüşmeleri esnasında ifade ettiğimiz üzere “... rapor uyumsuzlukları, kriter değişiklikleri ve engelli bireylerden kaynaklanmayan sebeplerle kesilmiş olan engelli maaşının iade edilmesi gerekli, az önce de ifade etmiştim. Ayrıyeten evde bakım ücretleri tekrar bağlanmalı. Geçmişe dönük yaşanmış hak kayıplarının telafi edilmesi lazım... Aynı zamanda bunların kesilmiş olan aylıklarının tekrar bağlanması gerekiyor, keza yine evde bakım maaşı ve aylık bağlanmasında hesaplama yapılırken aile geliri kriteri temel alınıyor, bunun doğru olmadığını düşünüyoruz ve bunun yerine bireyin gelirinin temel alınması gerektiği kanısındayız. Yine, bakım ücreti ve engelli maaşlarının asgari ücretle eşit olması gerekiyor. Başkasının yardımıyla hayatını sürdürmek durumunda olan engellilere bakmakla yükümlü anne, baba ya da birinci derece aile fertlerinin mutlak suretle sigorta primlerinin de devlet tarafından karşılanması gerekiyor”

MADDE 9: Yükseköğretim Kanunu'nda yapılan düzenlemeyle, tıp fakültelerinin 5. yılını tamamlayıp 6. yılına geçen öğrencileri ile diş hekimliği fakültelerinin 4. yılını tamamlayıp 5. yılına geçen öğrencilerine uygulamalı eğitimleri süresince ve 12 ayı geçmemek üzere, ilgili kurumların bütçesinden ödemenin yapıldığı tarihteki net asgari ücret tutarında aylık ücret ödenmesi ve bu ödemedен herhangi bir vergi kesilmemesi öngörülmektedir.

Dünyanın içinde bulunduğu Covid-19 salgını dikkate alındığında sağlık emekçilerinin ne kadar önemli olduğu anlaşılmıştır. Bu süreçte sağlık emekçilerini hedef gösteren, toplumu galeyana getiren ve sağlıkta dönüşüm adı altında sömürü çarkı kuran iktidara karşı sağlık emekçileri yurt dışına gitmeyi tercih etmektedir. Bu tercihin önüne geçmek üzere çıkarılan bu madde hem maddi hem de kapsam olarak oldukça dardır. Çünkü hem asgari ücret açlık sınırının altındadır hem de sağlık emekçilerine dayatılan hedef gösterme ve sömürü çarkı sürdürülmek istenmektedir. Öte yandan madde kapsamında yararlanacak öğrencilerin bu yılın eğitim-öğretim açılışı itibarıyla yararlanmasının sağlanması bir nebze de olsa maddeden kaynaklı sıkıntıları giderecektir.

MADDE 10 ve 11- *Madde 10'da* Turizmi Teşvik Kanunu'nda yapılan değişiklikle, Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından yapılan ücretsiz girişli günübirlik tesisler,

özellikle Bakanlık Döner Sermaye İşletmesi Merkez Müdürlüğü veya iştiraki şirketler tarafından işletilebilmesi, üçüncü kişilere devredilememesini ve işlettirilmemesi öngörülmektedir. *Madde 11’de* ise Turizmi Teşvik Kanunu’nda yapılan değişiklikle, Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından yapılan ücretsiz girişli günübirlik tesisler, özellikle Bakanlık Döner Sermaye İşletmesi Merkez Müdürlüğü veya iştiraki şirketler tarafından işletilebilmesi sonucunda Devlet İhale Kanunu’nda doğan bedellerin tahsil edilmeyeceği ve tahsil edilen ücretlerin ödenmeyeceği öngörülmektedir.

Maddedeki düzenlemeyle hem Kıyı Kanununa aykırı işlem yapılmasının hem de kıyıların talan edilmesinin önü açılmaktadır. Talanı teşvik edici bu tür düzenlemelerle bazı işletmeler kıyıları kapatmaya cesaretlendirilmektedir. Halkın olan kıyıları ve plajları özel işletmelerin kar sahasına dönüştürülmek istenmektedir.

MADDE 22: Bu maddeyle sermaye azaltımında vergileme düzenlenmektedir. Teklifte, sermayesi, işletmeden çekilmesi halinde vergilendirilmeyecek olan aynı veya nakdi sermayenin dışında farklı unsurları da barındıran şirketlerin sermayelerini azaltmaları durumunda, sermayenin hangi unsurunun ne kadar tutarda azalacağı ve azaltıma konu edilen bu unsurlar üzerinden nasıl vergileme yapılacağı hususunun netleştirilmesi amaçlanmaktadır.

Bu düzenleme istismar edilmeye açıktır. Düzenleme hayata geçtiği takdirde bazı kurumlar vergilemeden kaçmak için çeşitli yollara tevessül edebilir. Oldukça önemli bir düzenleme içeren maddeye dair komisyon aşamasında gerekli izahatların iktidar ve bürokrasi tarafından yapılmamış olması kabul edilemezdir.

MADDE 23: Kur Korumalı Mevduatı süresini uzatan maddedir. Madde ile Mükelleflerin 31 Mart tarihli bilançolarında yer alan yabancı paralarını 2022 yılı sonuna kadar TL mevduat ve katılma hesaplarına dönüşümün desteklenmesi kapsamında TL’ye çevirmeleri ve bu suretle elde edilen TL varlığı en az 3 ay vadeli TL mevduat ve katılma hesaplarında değerlendirmeleri durumunda elde edilen faiz ve kâr payları ile diğer kazançların kurumlar vergisinden istisna tutulmasına imkân tanınmaktadır. Yapılan değişiklik ile Türk lirasına çevrilmesi gereken yabancı paraların ve altın hesabı bakiyelerinin Türk lirasına çevrilmesi gereken son tarih 31 Aralık 2023 tarihine kadar belirlenmiş, fıkranın devamında ise Cumhurbaşkanının uygulatabileceği hükmüne yer verilmiştir.

Komisyon aşamasında muhalefet milletvekillerinin KKM’nin etki ve maliyetleriyle ilgili sorularına cevap verilmemesi, halk iradesinin hiçe sayıldığı bir skandaldır. Bu durum “Türkiye Büyük Millet Meclisi nedir, neye yarar?” tartışmasına tekabül etmekte, anayasanın aleni şekilde çiğnenmesi anlamına gelmektedir. Öte yandan KKM ile halktan bir avuç zengine doğru bir kaynak aktarımı söz konusudur ve bu sistem 85 milyon yurttaşı doğrudan ilgilendirmektedir. 85 milyonu ilgilendiren bir sistemle ilgili

Parlamentoda bile denetim ve şeffaflık ilkeleri ihlal edilmiştir. Bu durum kabul edilemezdir ve parlamento tarihine çalınan kara lekelerden biri olmuştur.

MADDE 27: Karşılıksız çıkan çek, protesto edilmiş senet, kredi kartı ve diğer kredi kartlarını zamanında ödemedikleri için Türkiye Bankalar Birliği Risk Merkezine bildirilen kişilerin ödeme performanslarına ilişkin olumsuz kayıtların dikkate alınmayacağı hususunda düzenlemeyi öngören bir değişikliktir. Madde değişikliğinde gerçek ve tüzel kişi ayrımı yapılmaması önemli bir husus olup özellikle şirketlerin, büyük firmaların, sermaye grupların ödemedikleri borçlarının silinmesi anlamına gelmektedir.

Öte yandan bata-çıkıya yürüten bir ekonomik düzende sicil affı anlamına gelecek bu tür düzenlemeler sorunları çözmekten alabildiğine uzaktır. Bu kapsamda özellikle sıkıntıda olan KOBİ’lerin ve küçük esnafın bu sıkıntılarını giderici ekonomi politikalarına dönülmesi gerekmektedir.

MADDE 34: Söz konusu düzenleme ile 6585 Sayılı Perakende Ticaretin Düzenlenmesi Kanunu’nda çeşitli düzenlemeler amaçlanmıştır. Düzenleme, patates depolarını basan ve halkın gözünü boyamak için her türlü sebze-meyve üreticisini düşman belleyen bir iktidarın pratiğidir. Kuşkusuz ki bu pratik, sorunları çözmekten uzaktır. Ekonomik krizle, doğru politikalarla mücadele etmek yerine algıları yerleştirmeyi hedefleyen iktidar anlayışının önce zincir marketlerin yarattığı olumsuz sonuçlarını gidermesi ve üretimden tüketime kadar uzanacak bir zinciri maliyetsiz kurması gerekmektedir. Bu düzenlemede de görüldüğü üzere AKP iktidarı ekonomik krizle ilgili en temel sorunları bile çözme dirayetinden uzaktır. Bu dirayetsizliğin üstünü örtmek için ise algı operasyonlarına tevessül etmektedir.

MADDE 41: Madde ile illegal şans oyunları ile ilgili yaptırımlar düzenlenmektedir. Buna göre; yasadışı veya izinsiz olarak veya izin alınsa dahi yükümlülükleri yerine getirilmeden düzenlenen her türlü eşya piyangosu, şans oyunları ve müşterek bahis oynatan; oynanmasına yer ve imkân sağlayan; internet yoluyla Türkiye’de oynanmasına imkân sağlayan; para nakline aracılık eden; reklam vererek oynanmasını teşvik eden ve illegal şans oyunları oynayanlara verilecek hapis ve adli para cezaları düzenlenmektedir.

Kendisini muhafazakâr olarak tanımlayan bir partinin iktidarı döneminde Türkiye halkları hiç olmadığı kadar bahis mevzusuna maruz kalmıştır. Birçok alanda yasaklanan TV reklamları, panolar, internet reklamları bahis için serbest bırakılmıştır. Öte yandan Milli Piyango’nun TVF’ye devrinin ardından gelirinin arttığı ile övünen AKP iktidarı, vergi aldığı kumarı açıkça teşvik etmekte ve kumara duyulan güvenin artması ile ilgili endişe duymaktadır. Bu durum bir trajedi olarak tarihe not düşülmektedir.

GEÇİCİ MADDE 1: Madde ile işverenlerin çalışanlarına elektrik, doğalgaz, ısınma giderlerine karşılık gelmek üzere 2023 yılına Haziran ayına kadar aylık 1000 TL ek katkı

sağlaması ve bu katkının gelir vergisinden muaf tutulması düzenlenmektedir. Maliye uzmanlarının görüşlerine göre, söz konusu adım kamuoyunu yanıltmaya yönelik bir aldatmacadır. 1.000 TL’lik bir yardımın iki odalı bir evin bir aylık enerji ihtiyacını dahi karşılamayacağı açıktır. Ayrıca bu uygulama yerine devletin yardımı doğrudan işçilere, çalışanlara sağlaması gerekmektedir. Dolayısıyla enflasyona karşı mağdur olan emekçilerin kara kış gelirken işverenin insafına bırakılmaması ve devlet tarafından ihtiyaç sahibi olanlara yönelik doğrudan elektrik, doğalgaz ve ısınma giderlerine dair destek sunulması gerekmektedir.

Bizim önerimiz 2023 yılı bütçesinin faize, savaş ve güvenliğe, israf ve lükse giden kaynaklarının kara kışta ve büyük ekonomik buhranda yurttaşların hizmetine sunulmasıdır.

GEÇİCİ MADDE 2: Madde ile icra takibi başlatılmış küçük alacakların tasfiyesi amacıyla düzenleme yapılmaktadır. 15.08.2022 tarihinden itibaren başlatılan icralar ile 2000 TL ve altı miktarlar düzenleme kapsamına alınmaktadır. Bu borçlu-alacaklı ilişkisinde feragat eden tarafın maliyeti ise vergi indirimleri ve hazine payı vb. kamu alacakları üzerinden gerçekleştirilmektedir. Buradaki aldatmaca ise 2.000 TL gibi düşük bir meblağ üzerinden algi operasyonlarının yapılmak istenmesidir.

GEÇİCİ MADDE 3: Madde ile küçük miktardaki icralık dosyaların azaltılması amaçlanmaktadır. Bu kapsamda 15.08.2022 tarihi itibarıyla 2.500 TL ve altında bulunan ana para borç miktarının yüzde ellisinin Hazine ve Maliye Bakanlığınca karşılanması öngörülmektedir.

Geçici Madde 2 ve 3, iktidar tarafından halka büyük bir “müjde” olarak sunulmuştur. “Yaklaşık 10 milyon dosya ve 5,5 milyon vatandaşımız icra takibinden kurtulmuş olacaktır” diyen Erdoğan’ın müjdesini konu edinen icralık olma durumu AKP’nin ekonomi politikalarıdır. AKP’nin neoliberalizme tam uyum kapsamında icra ettiği ekonomi politikaları kapsamında finansallaşmaya merkezi bir yer vermiştir. Finansallaşma beraberinde toplumun “borçla yönetilmesi”ni getirmiştir. Borçla yönetme anlayışı belli bir süre sonunda kendi limitlerine erişmiş ve toplumsal etkileri olan icra başta olmak üzere çok sayıda sonucu toplumun gündemine getirmiştir.

Seçim çalışmalarının resmi olmasa da fiili olarak başlamasıyla birlikte AKP, hem icralardan kaynaklı toplumsal rahatsızlığı gidermek hem de seçim yatırımı yapmak için palyatif, gerçek borç sorununa çözüm üretmeyen hamleler yapmaya başlamıştır. Söz konusu düzenlemeler bu kapsamda değerlendirilebilir.

2.000 ve 2.500 altındaki icralık dosyalara yönelik bu hamle, Türkiye halklarının içinde bulunduğu borç krizini çözmekten oldukça uzaktır. Çünkü yeterli istihdam ve geçim koşulları oluşmadığı için yaşamın idamesi borç şartına gittikçe daha fazla bağımlı

kalmaktadır. Bu kapsamda Türkiye Bankalar Birliği Risk Merkezi’nin 2022 yılı Temmuz ayı verilerine göre;

- Bankalar ve banka dışı finansal kuruluşlar tarafından kullanılan bireysel krediler yüzde 38 artarak 1.308 milyar TL oldu.
- Bireysel kredi kullanan kişi sayısı (takipteki krediler hariç) son bir yılda yaklaşık 1,9 milyon kişi artarak 36,4 milyon kişi olurken, ortalama kredi bakiyesi ise 36 bin TL düzeyinde gerçekleşti.
- Temmuz ayında 163 bin kişi ilk defa kredi kartı, 102 bin kişi tüketici kredisi kullanırken, konut kredisi kullanan kişi sayısı 14 bin oldu.

Görüldüğü üzere “borçla yönetme” artık borçla yaşamaya geçilmiş durumdadır. Borçla yaşamadan kurtulmak için çiftçiler, öğrenciler, gençler, KOBİ’ler başta olmak üzere tüm toplumu sarmalayan borç krizine kesin ve halktan yana çözüm bulmak gerekmektedir.

GEÇİCİ MADDE 4: Madde ile Covid-19 esnasında maske takma kuralının ihlalinin kaynaklı kesilen idari para cezalarının tahsilinden vazgeçilmektedir. Covid-19 dönemi sadece idari para cezalarıyla değil, iktidarın halka destek vermek yerine borçlandırması ve bu borçların yarattığı tahribat boyutlarıyla da dikkat çekilmesi gereken bir dönemdir. Bu yönüyle, idari para cezalarının yanı sıra borçlandırılan ihtiyaç sahiplerinin borçlarının da silinmesi gerekmektedir.

Diğer Maddeler

Madde 3: Araştırma, geliştirme ve yenilikçilik programları kapsamında projesi son beş yıl içinde desteklenmiş kurumlara iştirak sağlayan bireysel katılım yatırımcıları için yapılan vergi indirimi düzenlenmektedir. Bu düzenleme ile yıllık vergi indirimi tutarı 1 milyon TL ile sınırlıyken bu sınır 2 milyon 500 bin TL’ye çıkarılmaktadır.

Madde 4: Bütçe cetvel ve programında yer almayan yurtdışı taşıt alımının Cumhurbaşkanı Kararnameleri ile belirlenerek bütçe kanununa aykırılık söz konusudur. Anayasa Mahkemesi’nin iptal kararlarından sonra madde ile bütçe kanun teklifinde yer alması düzenlenmektedir.

Madde 12- Tarım ve Orman Bakanlığı ve Çevre, Şehircilik ve İklim Bakanlığı tarafından konaklama ve turizm merkezlerindeki günübirlik tesisleri işletilmesi ve kiralama başvurularının 28/07/2022 tarihine kadar olan başvuru süresinin uzatılması ve farklı bakanlıkların mevzuat farklılıklarının ortadan kaldırılması amacıyla yapılan düzenlemedir.

Madde 13- Sosyal Hizmetler Kanunu’na eklenen geçici maddeyle, gerçeğe uygun olmayan belge ve sağlık kurulu raporu kullanımı nedeniyle yapılan ödemeler hariç, bu

maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar bu kanun kapsamında fazla, yersiz ödenen ve geri alınması gereken evde bakım yardımı ödemeleri ile bunlardan doğan faizler silinmesi ve bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce bu kapsamda tahsil edilmiş olan tutarlar bakımından ilgili kişiler lehine hiçbir şekilde alacak hakkı doğmayacak ve yapılmış olan tahsilatlar iade edilmemesi öngörülmektedir.

Madde 14: İşsizlik Sigortası Kanunu'nda yapılan düzenlemeyle Covid-19 sebebiyle işverenlerin yaptıkları zorlayıcı sebep gerekçeli kısa çalışma başvurularının alınması, değerlendirilmesi ve ödenmesine ilişkin işlemler ile nakdi ücret desteği işlemleri hakkında Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile İş ve İşçi Bulma Kurumu personeline herhangi bir sorumluluk yüklenememesi öngörülmektedir. Bu kapsamda Covid-19 sebebiyle ödenen kısa çalışma ödeneği ile nakdi ücret desteği ödemelerinde hatalı işlemlerden kaynaklanan fazla ve yersiz ödemelerden bu maddenin yürürlük tarihi itibarıyla tahsil edilmemiş olanlar silinmesi ve tahsil edilenler iade veya hesaplanmaması öngörülmektedir. Bu alacaklarla ilgili başlatılmış takip ve tahsil işlemlerine devam edilmemesi, yargı mercilerine intikal etmiş olan dosyalarda kurum ve bakanlık aleyhine yargılama giderine hükmedilmemesi öngörülmektedir. Kısa çalışma uygulanan dönemde işveren tarafından işçi çıkarılmasına istinaden oluşan fazla ve yersiz ödemeler ile ceza soruşturmasına veya kovuşturmasına konu olmuş kısa çalışma ödeneği ile nakdi ücret desteği ödemeleri bu madde kapsamı dışında olacak. Ceza soruşturması veya kovuşturması sonucu kovuşturmaya yer olmadığına dair karar veya beraat kararı verilenler hakkında bu madde uyarınca terkin hükümlerin uygulanması öngörülmektedir.

Madde 15: Gümrük Kanunu'nda yapılan düzenlemeyle geçici ithalat rejimi kapsamında kişisel kullanıma mahsus yabancı plakalı taşıtları Türkiye Gümrük Bölgesi'ne getiren hak sahipleri tarafından gümrük idaresine bilgi verilmeden taşıtsız yurt dışına çıkılması durumunda usulsüzlük cezası uygulanması öngörülmektedir.

Madde 16: Bu maddede yapılan düzenlemeyle geçici ithalat rejimi kapsamında kişisel kullanıma mahsus yabancı plakalı taşıtları Türkiye Gümrük Bölgesi'ne getiren hak sahipleri tarafından gümrük idaresine bilgi verilmeden taşıtsız yurt dışına çıkılması durumunda usulsüzlük cezası uygulanması düzenlenmektedir.

Madde 17: Bu maddeyle Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu, bir banka ya da banka grubu için faaliyet konuları bazında sınırlama veya kısıtlamalar getirmek suretiyle faaliyet izni vermeye yetkili olacak.

Madde 18: Bu maddeyle bankaların müşterilerine sundukları hizmetlerin güvenli ve kesintisiz bir şekilde sürdürülmesinde önemli yeri bulunan hizmet sağlayıcıların uymaları gereken usul ve esasları belirleme yetkisi Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kuruluna verilmektedir. En az beş banka ya da finansal kuruluş tarafından kurulacak

şirketlerin tabi olacağı usul ve esasları belirleme yetkisi de Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kuruluna bırakılmaktadır.

Madde 19: Bu maddeyle mevduat bankaları ile kalkınma ve yatırım bankalarının bazı faaliyetlerinde Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu tarafından getirilen sınırlama ve kısıtlamalara uymamaları halinde karşılaşılabilecek idari para cezaları düzenlenmektedir.

Madde 20: Bu maddede Sosyal Güvenlik Kurumunun taşınmazlarının elektronik ortamda satışı da dahil olmak üzere her türlü satışı ve diğer iş ve işlemlerin yürütülmesine ilişkin usul ve esaslar, Kurumca çıkarılan yönetmelikle belirlenmesi öngörülmektedir.

Madde 21: Covid-19 salgınıyla mücadele sürecinde üniversite sağlık hizmeti sunucuları tarafından verilecek sağlık hizmetlerinin seyrindeki süregelen belirsizlik kamu üniversite sağlık hizmeti sunucularının Sosyal Güvenlik Kurumuna 31 Aralık 2022'ye kadar bu sözleşme kapsamında verdikleri tedavi hizmetlerine ilişkin toplam tahakkuk tutarının götürü bedel sözleşme tutarından düşük olması durumunda, aradaki farkın terkin edilmesini öngörmektedir.

Madde 24-25-26: Kaçak akaryakıtın tasfiyesine ilişkin idari karışıklık düzenlenmektedir. Maddede ele geçirilen akaryakıtın tasfiyesine ilişkin olarak uygulamada yaşanan sorunların tereddütlerin giderilmesi amacıyla söz konusu iş ve işlemlerin il özel idaresinin sorumluluğunda bulunması il özel idaresinin olmadığı yerlerde defterdarlıklar yerine 6063 sayılı Büyükşehir belediye kanunu kapsamında kurulan Yatırım izleme ve Koordinasyon Başkanlığı'na devretmektedir.

Madde 28: Belediye ve il özel idaresi sorumluluğunda bulunan içme-kullanma sularının ilişkin analiz ücretleri belediye mücavir alanlarında belediyelerce, belediye mücavir alanları dışında kalan yerlerde ise il özel idarelerce karşılamaktadır. Öngörülen değişiklik belediyelerce ödenmeyen tetkik ve tahlil bedelleri faiziyle birlikte ve icraya intikal etmiş anlaşmazlıkların kaldırılmasını düzenlemektedir.

Madde 29: Teklifin komisyon görüşmelerinde eklenen maddeyle Anayasa Mahkemesi Başkan ve üyelerinin zorunlu emeklilik yılları dolmasından önce görevden ayrılmaları durumunda yeniden atamaları düzenlenmektedir.

Madde 30: Finans şirketlerinin kullandıkları kredi tutarlarının genel sözleşmesinin kullanabilmesinin yanında uzaktan kullandırmaya da imkân sağlayan bir düzenlemedir.

Madde 31: 6361 Sayılı Kanun'un 50. Maddesi finansman şirketlerinin hangi durumlarda faaliyet izinlerinin iptal edilebileceği hüküm altına almıştır. Bu maddeyle finans şirketlerinin denetlenmesi ve gerektiği durumlarda tasfiyesine yönelik düzenleme yapılmaktadır.

Madde 32: Geçici kurumlar vergisi beyanname sayısı yılda 4’den 1’e düşürülerek sadeleştirme düzenlemesi yapılmaktadır.

Madde 33: Geçici kurumlar vergisi beyanname sayısının düşürülmesi düzenlemesine binaen oluşacak posta zararının düzenlenmesi amaçlanmaktadır.

Madde 35: Kabahatler Kanunuyla ilgili idari para cezalarını düzenleyen maddedir. Bu kanun kapsamında cezalar arttırıldığı için yeniden değerlendirme yapılmaması amaçlanmaktadır.

Madde 36: Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı’nın iç işleyişi hakkında bir madde düzenlemesidir.

Madde 37: Turizm hizmeti veren birçok alanda turizm payının düşürülmesi ve alınmaması hakkında düzenlemeler yapılmaktadır.

Madde 38: Madde ile Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı üye seçimlerine 30 günden az süre kalması durumunda; Ajans Yönetim Kurulu seçimleri 2 aya kadar ertelenebilmesi, seçime ilişkin usul ve esaslar Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından belirlenmesi düzenlenmektedir.

Madde 39: Turizm işletme belgeli deniz turizmi araçlarından turizm payı alınmasına ilişkin düzenleme yürürlükten kaldırılmaktadır. Yanı sıra, Turizm işletme belgeli deniz turizmi araçlarından 31 Aralık 2022 tarihine kadar turizm payının alınmaya devam edilmesi düzenlenmektedir.

Madde 40: Madde ile Milli Piyango Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede düzenleme yapılmakta; karşılığı nakit olmayan (eşya) piyango ve çekiliş düzenlemek isteyen başvuranlardan alınacak başvuru bedeli 2 bin TL olarak belirlenmektedir.

Madde 42: Madde ile 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname’nin Ek 10. maddesinin 2. fıkrasında yapılan değişiklikle, kanunun ilgili kısmı; Anayasa Mahkemesi tarafından verilen “avukatlık vekalet ücreti” iptal kararı ile uyumlu hale getirilmektedir.

Madde 43, 44, 45, 46: Maddeler ile Kamu Gözetim, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurulu’nun bağımsız denetim kuruluşları, bağımsız denetçiler, bilgi sistemleri ve sürdürülebilirlik denetimi yapanlar üzerindeki yetkileri denetim, gözetim, yetkilendirme ve yaptırım bakımından genişletilmektedir. Ayrıca Kamu Gözetim, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu’nun hizmet birimleri olan daire başkanlıklarının sayısı 11’e çıkarılmaktadır. Mevcut kanunda bu sayı dokuzu geçemiyordu. Yine Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurulunun ikincil düzenlemelere dair değişiklik veya yeni düzenlemeler yapmasına dair düzenlemedir. Son olarak Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumunun 198 olan personel sayısının 58 personelle arttırılması amaçlanmaktadır.

Garo Paylan

Diyarbakır

Rıdvan Turan

Mersin

Dirayet Dilan Taşdemir

Ağrı

MUHALEFET ŞERHİ

07.10.2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan 2/4618 esas numaralı Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi, 4 adet geçici madde ile birlikte 52 maddeden oluşurken, 13.10.2022 ve 17.10.2022 tarihlerinde Plan ve Bütçe Komisyonunda yapılan görüşmeleri esnasında 1 madde eklenerek 53 madde olarak kabul edilmiştir.

Usul Üzerine Değerlendirmeler

Plan ve Bütçe Komisyonunda daha önce görüşülen kanun tekliflerinde hazırlık süreleri çok kısıtlı tutulmaktadır. Görüştüğümüz kanun teklifinde az da olsa bir çalışma imkânı verilmiştir. Yine de bunun gibi torba teklifler için bu süre yetersiz kalmaktadır. Birçok farklı alanda önemli düzenlemeler içeren tekliflere Komisyon milletvekillerinin daha iyi hazırlanabilmesi için gerekli zaman tanınmalıdır. Böylece teklifi vatandaş nezdinde en faydalı noktaya getirebilecek öneriler ya da eleştiriler ortaya çıkabilecektir. İstisare etmenin en iyi ve doğruya ulaşmada önemi bilinmesine rağmen AK Parti iktidarı kendi bildiğini okumaktan vazgeçmemektedir. Öyle ki Komisyon görüşmeleri esnasında muhalefet milletvekilleri tarafından sunulan öneriler ya da eleştiriler iktidar grubu tarafından yine dikkate dahi alınmamıştır.

Her kanun teklifinde olduğu gibi bu teklifte de teklif sahipleri etki analizini sunmamışlardır. Komisyon görüşmeleri esnasında etki analizi adı altında bir çalışma dağıtılmış olsa da bunun teklifle beraber sunulması gerekmektedir. Böylece Komisyon üyeleri görüşmelere hazırlanırken hangi maddenin ne kadar gelir veya gider oluşturacağı hakkında bilgi sahibi olacaktır. Ayrıca etki analizi adı verilen raporun daha açık ve detaylı hazırlanması hususuna yine dikkat edilmemektedir.

Ayrıca kanun teklifinde farklı ihtisas komisyonlarında görüşülmesi gereken birtakım maddeler bulunmaktadır. Normal koşullarda Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülmeden önce alt komisyonlarda görüşülmesi ve o komisyonların raporları ile Plan ve Bütçe

Komisyonuna gelmesi gereken teklifler maalesef doğrudan Komisyonumuzun gündemine alınmaktadır. Alt komisyonlarda kendi konularında uzman milletvekilleri tarafından incelenerek Komisyonumuza havale edilse hem kanun yapma tekniğine uygun bir yol izlenecek hem de vatandaşımız için en iyinin tespit edilmesi daha kolay hale gelecektir. Ne yazık ki AK Parti iktidarı her alanda olduğu gibi bu konuda da işlerin uzmanları tarafından yerine getirilmesine engel olmaktadır.

Sayıştay, TBMM adına kamu idarelerini denetlemekte ve raporlarını sunmaktadır. Bu raporlarda idarelerin mevzuata aykırı davrandıkları hususları belirtip düzeltmeleri yönünde uyarıda bulunmaktadır. Sayıştay raporlarında kaydedilen bulguların düzeltilmesine yönelik bir çalışmanın olmaması önemli bir eksiklik olarak görülmektedir. Teklifin 21'inci maddesinde olduğu gibi, yaşadığımız maden kazasına yönelik de uyarılar Sayıştay tarafından yapılmış ancak idareler bu uyarıları dikkate almamayı tercih etmişlerdir. TBMM, en önemli görevlerinden olan “denetim” görevini iktidar grubunun sorumsuzluğu sebebiyle askıya almıştır. En kısa sürede TBMM’nin asli görevlerinden olan denetim faaliyetlerine yeterli önem verilmelidir.

Geneli Üzerine Değerlendirmeler

Kanun teklifinin gerekçesine bakıldığında, yirmi yıllık AK Parti döneminde halkımızın inanılmaz derecede fakirleştirilmiş ve hatta muhtaç hâle getirilmiştir. İYİ Parti olarak dile getirdiğimiz "AK Parti fakirliği yönetiyor." iddiamız devam ederken bu teklifte maalesef görüyoruz ki AK Parti muhtaçlığı yönetir hâle gelmiş ve bu muhtaçlıktan bir oy devşirme istikametine yönelmiştir.

Ayrıca, genel gerekçede ekonomik program hedeflerinin gerçekleştirilmesi, uluslararası rekabetin geliştirilmesi, ekonomik büyümeye katkı sağlanması, dış ticaret dengesinin sağlanması ve yapılan işlemler sonucunda döviz girdisi sağlamak, ekonomik istikrarı korumak, istihdamı artırmak, işletmelerin sermaye yapısını güçlendirmek şeklindeki ifadelerden anlaşılan şudur ki hükümet mevcut ekonomik programa uymamakta ve bozulan makro ekonomik hedeflere olan sapmaları düzlüğe çıkartmak istemektedir.

Maddelerdeki düzenlemelerin bir kısmı sorunları kalıcı çözmek için değil bir süreliğine ve en önemlisi de önümüzdeki seçim için vatandaşa yalancı bir bahar yaratabilmek amacıyla getirilmektedir.

Kanun Teklifinin birçok maddesinde çeşitli borçların terkini veya affı söz konusuken bunlara nereden kaynak sağlanacağı detaylıca belirtilmemektedir. Merkezi Yönetim Bütçesi'nin ilk 8 ayda fazla veriyor olması iktidar grubu tarafından kaynak gösteriliyor olsa da açıklanan OVP'de yıl sonu bütçe açığının 450 milyar TL'den fazla olacağı belirtilmektedir. Kamu borcumuz her geçen gün artarken seçime yönelik menfaat sağlama amacıyla mali dengelerin bozulmasına sebep olmak sorumsuzluktur.

Bütçenin enflasyon vergisiyle fonlandığı ortadadır. Yapılan bu terkinler, aflar enflasyon vergisiyle karşılanmaktadır. Başka bir deyişle AK Parti seçim yatırımlarını enflasyon vergisi ile fonlamaktadır. İktidarın görevi seçimler yaklaşırken vatandaşın sorunlarını çözmek değil, vatandaşını her dönem yüksek refah seviyesinde tutmaktır.

Milletimizin muhtaç hale getirilmesinden İYİ Parti olarak büyük endişe duymakta ve milletimizin refah düzeyini yükseltmenin formüllerini bulmak için daha köklü yapısal tedbirlerin İYİ Parti iktidarında yapılacağını belirtmekteyiz.

Türkiye Cumhuriyeti'nin ekonomisinin âdeta bir millî güvenlik sorunu hâline geldiği bir ortamda kanun teklifinin görüşmeleri yapılmaktadır. Türkiye'nin siyasi tavizler verdirilmeye zorlanabileceği bir ortamda bulunmaktayız. SPK gibi çok önemli bir kurumun yoldan çıktığı, borsada bir soygunun yapıldığı çok ciddi yolsuzlukların gündemde olduğu bir dönemde söz konusu Kanun Teklifi görüşülmüştür. Borsa soygunu ile ilgili olarak, sorumlu kurum olan SPK'nın kılını kıpırdatmadığı, Sayın Hazine ve Maliye Bakanının âdeta ateşe benzin döktüğü görülmektedir.

128 milyar doların hesabı verilemediği gibi, Merkez Bankası net hata ve noksan hesabındaki 28 milyar doların nereden geldiği bilinmemektedir. Tarih boyunca tüm hesapları titizlikle tutulan Devletimizin Merkez Bankasının kayıtlarına nereden geldiği bilinmeyen 28 milyar dolar eklenmiş bulunmaktadır. Bu durum hukuk devleti olmaktan, şeffaflıktan ve hesap verebilirlikten ne kadar uzaklaştığımızın göstergesidir. Net hata ve noksan bir ölçüm hatasıdır. Bir dönemde artı olarak ölçülen bir değer sonraki dönemde eksi ölçülebilir. Orta ve uzun vadede net hata noksan rakamların toplamının sıfıra yaklaşması gerekmektedir. Bizdeki durum ne yazık ki böyle değildir. Sadece bu sebeple ayrıca incelenmesi gereken önemli bir husustur.

Politika faizinin düşürülmesi ile Hazinemiz adeta yağmalanmaktadır. Politika faizi düşürüldüğünde diğer faizler maalesef düşmemektedir. Politika faizi düşürüldüğüne piyasada bu durum kabul görmemektedir. Çünkü piyasa şartlarında oluşan faiz çok farklı bir noktada

bulunmaktadır. Böylece bankaların olağanüstü kârlar elde etmesine aracılık edilmektedir. Diğer bir deyişle servet transferine aracılık yapılmaktadır. Günümüzde politika faizinin düşürülmesi demek, devletin Hazinesinin yağmalanması, Merkez Bankasının yağmalanması demektir.

Madde 1

Son zamanlarda uluslararası toplantılarda Türkiye'nin yenilenebilir enerji kaynaklarının çeşitliliği ilgi çekmekte ve takdir görmektedir. Özellikle güneş enerjisi son derece önemli görülmektedir.

Kömür ve doğal gaz gibi fosil yakıtlara bağımlı olmanın ne kadar riskli ve güvenilmez olduğu son aylarda dünyada yaşanan gelişmelerle iyice ortaya çıkmıştır. Enerji güvenliğinin çözümü yenilenebilir enerjidedir. Güneş enerjisi enerji bağımlılığını önlemek için hayati önemdedir. Yapılan hesaplara göre ülkemizde enerjide dışa bağımlılığını önlemek için 2030 yılına kadar güneş enerjisi kapasitemizin 40 gigavata ulaşması gerekmektedir.

İthal fosil yakıtların payını yarıya indirmek için 8,8 gigavat seviyesinde olan güneş kapasitesini 2030 yılına dek her yıl ortalama 4 gigavatlık kapasite eklenmesi gerekmektedir. Ancak son yıllarda her yıl yaklaşık 1 gigavatlık güneş kapasitesi devreye alınabilmektedir. Hâlbuki Türkiye'nin yerli panel üretim kapasitesi bunun tam 8 katı olup, bu kapasite tam olarak kullanılmamaktadır. Bu potansiyeli kullanarak Çin'den yapılan ithalat yerine kendi üreticimiz teşvik edilmelidir.

Diğer yandan geçtiğimiz ağustos ayında Enerji Piyasası Denetleme Kurumu (EPDK) tarafından elektrik piyasasında Lisanssız Elektrik Üretim Yönetmeliğinde de değişiklikler yapılmıştır. 2019 yönetmeliğiyle lisanssız üretimde bireysel tüketim ihtiyacının karşılanması, fazlasının satılarak ucuz elektrik sağlanması amaçlanmış ve buna güvenilerek yatırımlar yapılmıştır.

Yenilenebilir enerjide en önemli sorun yönetmeliklerin devamlı değiştirilmesi ve yatırımcının ne yapacağını şaşırır hâle gelmesidir. EPDK'nin 2019'daki yönetmeliğiyle yatırım yapan lisanssız güneş enerji yatırımcıları iflas etme durumuna gelmişlerdir. Karar gözden geçirilmelidir. Yeni düzenlemeyle lisanssız güneş santrallerinde üretilen, yatırımcının kendi ihtiyaç fazlası elektrik şebekeye bedelsiz olarak aktarılmakta ve bu yolla tedarik şirketlerine menfaat sağlanmaktadır.

Yeni yönetmeliğin iki dezavantajı bulunmaktadır:

Birincisi, yönetmelik 2019 Mayıs'tan sonra kurulan santralleri kapsamaktadır. Yani sadece yeni yönetmelik sonrası çağrı mektubu alıp bağlantı anlaşması yapanlar için değil geçmişte bu hakkı kazanmış olanlar için de geçerlidir.

İkincisi ise fazla elektriğin satışının uygun bulunmadaki mantığa ters düşülmesidir. Eski düzenlemenin faydası, elektriğin şebekeye satılarak baz gelir elde edilmesi ve bu baz gelirle de kullanılan kredilerin işlerin iyi gitmediği dönemlerde hatta fabrikanın kapanması durumunda bile ödenebilmesidir. Bu düzenlemeyle işlerin kötüye gitmeye başlarsa ve fabrikanın kapatılması kararı alınırsa o üretilen elektriğin ya da kredi ödemelerin ne olacağı belirsizdir.

Geçtiğimiz şubat ve mart aylarında mevzuatta değişiklikler yapılmıştır. Güneşten elektrik üretimi için apartmanlara verilen sınır 10 kilovattan 25 kilovata çıkarılmıştır. Şimdi ise 25 kilovattan 50 kilovata çıkarılmaktadır. Fakat 10 kilovat ile 50 kilovat elektrik üretimi için yapılan yatırım tutarı aynı değildir. Bu nedenle Kendi içinde tutarlı ve doğru etki analizleriyle kanun teklifleri görüşülmelidir.

Madde 2

Teklifin bu maddesi ile AK Parti vatandaşlarda oluşturduğu muhtaçlığı siyasi rantı dönüştürmeye çalışmaktadır. Maddenin vatandaşlarımızın lehine düzenleme içermesi sebebiyle karşı olmadığımızı belirtmekle beraber belirlenen 51 TL'lik limitin yeterli olmadığı görüşündeyiz. Bu rakamın yükseltilmesi gerekmektedir. Yoksulluğun içinde bulunduğumuz dönemde giderek arttığı düşünüldüğünde yemek ücreti olarak verilen tutarların genellikle hanenin bütçesine katkıda bulunduğu göz önünde bulundurulmalıdır.

Ayrıca;

Gelir Vergisi Kanunu'nun ücretlerde müteferrik istisnalar başlıklı 23'üncü maddesine eklenecek bent ile merkezi Türkiye'de bulunan işletmelerin yurtdışı şubelerinde çalışan personeline ödenen ücretler dolayısıyla ödenmesi gereken vergilere muafiyet getirilmektedir. Yurtdışında bu şekilde gelir elde eden ücret kazancının vergilendirilmesinde Gelir Vergisi Kanunun 3'üncü maddesinin 1 inci fıkrasının 2 numaralı bendinin uyarınca tam mükellefiyet söz konusu olmaktadır. Bu durum yurtdışında ödenen ücretler dolayısıyla bulunulan ülkeye ödenen vergiler, Türkiye'de ödenecek olan gelir vergisinden düşülmektedir veya konu çifte vergilendirmeyi önleme anlaşmasına konu edilerek bir çözüm bulmaya çalışılmaktadır. Hem

maliye bürokrasisi hem de yurtdışı iştiraki bulunan Türkiye merkezli firmalar açısından bürokratik işlemleri azaltacak, ticareti hızlandıracak şekilde düzenlenen önergemiz iktidar grubu tarafından reddedilmiştir.

Madde 5-6-7

Maddelerle KYK Borçlarına ilişkin düzenleme yapılmaktadır. Öğrenim kredisi alan öğrencilerin borcunu iki yıl sonra başlamak üzere aldıkları miktar kadar ödeyecekleri şekilde düzenlenmektedir. Ayrıca, Sosyal Güvenlik Kurumundan borçlunun çalışmadığının teyit edilmesi koşuluyla ve en fazla üç defa olmak üzere erteleme talep edilebilecektir.

Öğrencilerimizin kredi borçlarının yapılandırılması demek, eğitim döneminde borç alan yavrularımızın eğitim sonrasında iş bulamayıp borçlarını ödeyemediği için temerrüte düşmesinin kabullenilmesidir. Bu da ülkedeki işsizliğin ne boyutta olduğunu itirafıdır. Çünkü ekonomiye dair veriler açıklandığı gibi pozitif olsaydı mezun öğrencilerimiz borçlarını rahatlıkla ödeyebilecek nitelikli birer iş sahibi olabilecek ve bu düzenlemelere hiç gerek kalmayacaktı.

İYİ Parti olarak üniversite öğrencilerinin KYK borçları için çözüm önerilerimiz bulunmaktadır. KYK borçlarının büyük bir kısmının sosyal sorumluluk projesi kapsamında silinmesini önermekteyiz. Önerimizle alınan kredi henüz eğitime devam ederken veya mezun olduktan sonra ödeme şansına sahip olunacaktır. Bu programdan yararlanılmak istenirse; KYK Kredisi kullananlar kendi yetenekleri, uygunlukları, istekleri doğrultusunda haftada en az bir gün, 1-2 saat boyunca bir sosyal sorumluluk projesinde çalışarak borçlarını ödeme şansına sahip olacaktır. Böylece hem KYK mağduriyeti ortadan kalkacak hem de gönüllülük faaliyetleri toplumda yaygınlaşacaktır.

Ülkemizin umudu olan gençlerimiz üniversiteden mezun olur olmaz omuzlarında koca bir borç yüküyle karşı karşıya kalmaktadır. Bu sebeple vasıfsız geçici işlere mahkûm olmaktadır. İYİ PARTİ olarak bizler, gençlerimizin haksız borçlarla ve yüklerle ezilmesini kabul etmiyoruz. İYİ Parti iktidarında hiçbir genç devletine borçlu olmayacak, KYK kredi borcu gençlerin üzerinde bir yük olmaktan çıkarılacaktır. İYİ PARTİ iktidarında “ıcralık genç” kavramı ortadan kaldırılacaktır.

Madde 8 ve 13

Engelli ve yoksul vatandaşlarımıza mümkün mertebe yardımcı olmak ve pozitif ayrımcılıkta bulunmak esas görevimizdir. Fakat madde gerekçesinde bahsedilen

suiistimallerin göz ardı edilmemesi gerekmektedir. Sosyal güvenlik ödemeleri veya yardımlarında partizanlığa engel olunmalıdır. Maalesef devlet kararından ziyade parti kararıyla sosyal güvenlik yardımlarının yapıldığı sıklıkla ifade edilmektedir. Bu durum aynı zamanda vatandaşlarımızın vatandaşlık hislerini de zedelemektedir.

Diğer taraftan “yersiz ödeme” şeklinde adlandırılan ödemelerin birinci sebebi, engel oranlarının tespitinin devamlı değiştirilmesidir. Yani mevzuat değişiklikleri yüzünden engelliliğin standardı değişmektedir. Bir engelliye iki sene sonra "Sen artık engelli değilsin." Denmektedir. Engel oran tespitlerinin sürekli değiştirilmesi engelli vatandaşlarımıza saygısızlıktır. Devlet ciddiyetine yakışmamaktadır.

Ayrıca bu maddelerdeki düzenlemeler Sayıştay’ın denetim raporlarına yansımış ve kamu zararı olduğu ortaya çıkmıştır. Bu raporlar sonucunda kamu zararına sebep olan yetkililerden hesap sormak yerine düzenleme yaparak “aklandıkları” şüphesi ortaya çıkmaktadır.

Madde 9

Tıp fakültesi son sınıf öğrencileri ve diş hekimliği son sınıf öğrencilerine asgari ücret tutarında ödeme yapılacak olması olumlu bir gelişmedir. Maddeye bu açıdan destek veriyor olsak da bu uygulamanın hemşirelik son sınıf öğrencileri, veterinerlik fakültesi son sınıf öğrencileri, eczacılık fakültesi son sınıf öğrencileri için de uygulanması gerekmektedir.

Madde 23

Madde ile Kur Korumalı Mevduat Sistemi (KKM) için uygulanan vergi istisnası bir yıl daha (2023 sonu) uzatılmaktadır. Sistem şu an dahi ekonomi üzerinde büyük yük getirmektedir Merkez Bankası tarafından yüklenilen miktarın açıklanmamasına rağmen devlete olan toplam yükün bu yıl sonuna kadar 300 milyar TL’ye ulaşması beklenmektedir. Bu uygulamaya devam edilecek olması bu yükün katlanarak altından kalkılamaz hale gelmesine sebep olacaktır. Üstelik sistemin sonlandırılması durumunda da ortaya çıkacak yaklaşık 1 trilyon 500 milyar TL’lik geri dönüşün altından nasıl kalkılacağına yönelik de bir çalışma yayınlanmamaktadır. İktidar, bu sistemi başlattığı gibi sonlandırmaya yönelik de hazırlığını yapmalıdır. Seçimden önce bu tablonun ortaya çıkması istenmediğinden bir yıl daha uzatılmakta ve Türkiye ekonomisine iktidarda kalabilmek uğruna önemli bir yük bırakılmaktadır.

Ayrıca Komisyon görüşmelerinin ikinci birleşiminde Merkez Bankasını temsilen bir yetkili hazır bulunmamış, talep üzerine çağırılmıştır. Komisyon üyeleri Banka yetkilisinin gelmesini beklemiş ve bu maddenin görüşmeleri de askıya alınmıştır. Maalesef Merkez Bankasını temsilen görüşmelere katılan yetkili, KKM ile ilgili sorulara “gizlilik” gerekçesiyle cevap vermemiş ve TBMM’nin denetim yetkisi ile itibarı hiçe sayılmıştır.

Madde 36

Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı’nın Yönetim Kurulu ve İcra Kurulu’nun yapısı sivil toplum örgütlerinin katılımının sağlanması ve demokratik temsilin artırılması amacıyla yeniden düzenlenerek TÛRSAB, TUREB ve TTYD’ nin Yönetim Kuruluna katılması, İcra Kuruluna TÛRSAB’ın da katılımı gerekmektedir. Komisyon görüşmeleri esnasında sunduğumuz ve Ajans’ın yapısında sektörden gelen meslek kuruluşlarının söz sahibi olması ve demokratik çerçevede sivil toplum kuruluşlarının da temsil edilmesini amaçlayan önergemiz AK Parti ve MHP gruplarının oylarıyla reddedilmiştir.

Madde 37

Madde ile halihazırda konaklama ve ulaşım tedarikçileri cirosundan alınarak Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansına ödenen turizm payının ayrıca bir de seyahat acentalarının cirosundan alınması amaçlanmaktadır. Bu düzenleme yersiz ve turizm sektörüne fazladan yük oluşturan bir uygulama olacaktır. Bu sebeple ilgili bendin teklif metninden çıkarılmasına yönelik sunduğumuz önerge iktidar grubunun oylarıyla reddedilmiştir.

Teklif Eklenmesini İstedğimiz Diğer Hususlar

Bartın ili Amasra ilçesinde Türkiye Taşkömürü Kurumu Amasra Müessese Müdürlüğüne bağlı maden ocağında meydana gelen iş kazası sonucu 41 maden işçimiz hayatını kaybetmiştir. Maden ocaklarının yer altı işlerinde meydana gelen iş kazaları sonucunda hayatını kaybeden maden işçilerimizin yakınlarına devlet olarak elimizi uzatmanın sorumluluğuyla ilgili bu değişikliğin kalıcı olarak hayata geçirilmesi gerekmektedir. Önerge ile maden ocaklarının yer altı işlerinde meydana gelen iş kazalarında hayatını kaybeden maden işçilerimizin yakınlarına kalıcı bir şekilde gelir bağlanması ve kamuda iş imkânı sağlanması amaçlasak da Cumhur İttifakı mensupları tarafınca reddedilmiştir.

Gelir vergisi dilimleri her yıl yeniden değerlendirme oranı kadar arttırılarak belirlenmektedir. Mevzuatta yer alan ve yuvarlama yapılabilmesi amacıyla uygulanan %5’e kadar dikkate alınmama durumu sebebiyle yıllar içerisinde gelir vergisi dilimleri düşük

kalmıştır. Bunun sonucu olarak özellikle ücret geliri elde eden dar ve sabit gelirli vatandaşlarımız takvim yılı içerisinde daha erken üst vergi dilimine girmekte ve böylece daha fazla vergi ödemektedirler. Üstü kapalı şekilde vergi artırımını anlamına gelen bu uygulamanın düzeltilmesi ve böylece vatandaşlarımız üzerindeki vergi yükünü daha adil şekilde paylaşılması amacıyla sunduğumuz teklifimiz AKP ve MHP üyelerinin oylarıyla reddedilmiştir.

4/10/2000 öncesi maliye ve meslek odası kaydı olup Bağ-Kur kaydı tescil edilmemiş kişilerin maddede belirtilen tarihler arasındaki vergi kayıtlarını belgelemesi ile hesaplanacak sigorta borçlarını ödemesi durumunda bu sürelerin sigortalılık sürelerinden sayılması amaçlayan önergemiz iktidar grubunun oylarıyla reddedilmiştir.

03/06/2021 tarihinde kabul edilen 7326 sayılı Kanun ile kamu alacaklarının büyük bölümü yapılandırmaya tabi tutulmuş, borçlarını zamanında ödeyemeyen mükellefler için kolaylık sağlanmıştır. Bu tarihten itibaren ülkemizin ekonomik şartlarının daha da kötüye gitmesi sonucu söz konusu mükelleflerin ödeme zorluğu her geçen gün daha da artmıştır. Dolayısıyla birçok mükellef bu yapılandırmaya başvuramamış ya da başvurduktan sonra yükümlülüklerini yerine getirememiştir. Ekonomik konjonktür gereği yaşanan bu sorunun giderilmesi amacıyla mevzu bahis yapılandırmanın yeniden uygulanması mükellefler açısından faydalı olacaktır. Fakat bu amaçla sunduğumuz önergemiz Cumhur İttifakı mensuplarınca reddedilmiştir.

Kurum Hekimleri, aynı işi yapmaları, aynı unvan ve kıdemde bulunmalarına rağmen sırf kadroları farklı kurumlarda bulunduğu için maddi yönden mağdur edilmişlerdir. Kurum hekimleri ile Üniversite ve Sağlık Bakanlığına bağlı hastane ve diğer sağlık birimlerinde aynı unvan ve kıdemde görev yapan hekimler arasında ücret farklılığı ortadan kaldırmaya yönelik önergemiz de iktidar milletvekillerince reddedilmiştir.

Vatandaşlarımızın lehine olan düzenlemeleri desteklemekle birlikte yukarıda belirttiğimiz gerekçeler sebebiyle 2/4618 esas numaralı Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine karşı oy kullanmaktayız.

Durmuş Yılmaz

Ankara

Muhammet Naci Cinisli

Erzurum

KÜTAHYA MİLLETVEKİLİ AHMET TAN VE
172 MİLLETVEKİLİNİN TEKLİFİ

**GELİR VERGİSİ KANUNU İLE BAZI
KANUN VE KANUN HÜKMÜNDE
KARARNAMELERDE DEĞİŞİKLİK
YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (9) numaralı bendinde yer alan “25 kW” ibareleri “50 kW” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 2- 193 sayılı Kanunun 23 üncü maddesinin birinci fıkrasının (8) numaralı bendinin parantez içi hükmü aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve fıkra (18) numaralı bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bent eklenmiştir. “İşverenlerce, işyerinde veya müstemilatında yemek verilmeyen durumlarda çalışılan günlere ait bir günlük yemek bedelinin 51 Türk lirasını aşmayan kısmı istisna kapsamındadır. Ödemenin bu tutarı aşması halinde aşan kısım ile bu amaçla sağlanan diğer menfaatler ücret olarak vergilendirilir.”

“19. Yurt dışında yapılan inşaat, onarım, montaj işleri ile teknik hizmetlerde çalışan hizmet erbabına, fiilen yurt dışındaki çalışmaları karşılığı işverenin yurt dışı kazançlarından karşılanarak yapılan ücret ödemeleri.”

MADDE 3- 193 sayılı Kanunun geçici 82 nci maddesinde yer alan “31/12/2017” ibareleri “31/12/2027” şeklinde, “1.000.000 TL’yi” ibaresi “2.500.000 TL’yi” şeklinde değiştirilmiştir.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

**GELİR VERGİSİ KANUNU İLE BAZI
KANUN VE KANUN HÜKMÜNDE
KARARNAMELERDE DEĞİŞİKLİK
YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (9) numaralı bendinde yer alan “25 kW” ibareleri “50 kW” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 2- 193 sayılı Kanunun 23 üncü maddesinin birinci fıkrasının (8) numaralı bendinin parantez içi hükmü aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve fıkra (18) numaralı bent eklenmiştir. “İşverenlerce, işyerinde veya müstemilatında yemek verilmeyen durumlarda çalışılan günlere ait bir günlük yemek bedelinin 51 Türk lirasını aşmayan kısmı istisna kapsamındadır. Ödemenin bu tutarı aşması halinde aşan kısım ile bu amaçla sağlanan diğer menfaatler ücret olarak vergilendirilir.”

“19. Yurt dışında yapılan inşaat, onarım, montaj işleri ile teknik hizmetlerde çalışan hizmet erbabına, fiilen yurt dışındaki çalışmaları karşılığı işverenin yurt dışı kazançlarından karşılanarak yapılan ücret ödemeleri.”

MADDE 3- 193 sayılı Kanunun geçici 82 nci maddesinde yer alan, “31/12/2017” ibareleri “31/12/2027” şeklinde, “9/12/1994 tarihli ve 4059 sayılı Hazine Müsteşarlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun ek 5 inci” ibaresi “1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 253 üncü” şeklinde, “4059 sayılı Kanunun ek 5 inci” ibaresi “1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 253 üncü” şeklinde, “1.000.000 TL’yi” ibaresi “2.500.000 TL’yi” şeklinde, “Hazine Müsteşarlığına” ibaresi “Hazine ve Maliye Bakanlığına” şeklinde, “Hazine Müsteşarlığınca” ibareleri “Hazine ve Maliye

(Kütahya Milletvekili Ahmet Tan ve
172 Milletvekilinin Teklifi)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

MADDE 4- 5/1/1961 tarihli ve 237 sayılı Taşıt Kanununun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan “azami satınalma bedelleri,” ibaresi “azami satınalma bedelleri ile cinsi ve azami satınalma bedeli yıl içerisinde belirlenecek taşıtlara ilişkin esaslar” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 5- 16/8/1961 tarihli ve 351 sayılı Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurt Hizmetleri Kanununun 16 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 16- Öğrenim kredisi alan öğrencilerin borcu, öğrenim kredisi olarak verilen miktar kadardır.

Öğretim kurumundan mezun olan veya sağlık sebepleri dışında kendi isteği ile öğretim kurumunu bırakan ya da herhangi bir sebeple öğretim kurumundan çıkarılan öğrenciler, öğretim kurumu ile ilişkisinin kesildiği tarihten iki yıl sonra başlamak üzere kredi aldığı kadar sürede ve aylık dönemler halinde borcunu ödemek zorundadır.

Borçlu borcunu erteleme talebinde bulunduğu, borçlunun çalışmadığının Sosyal Güvenlik Kurumundan teyit edilmesi halinde, ilk yıl herhangi bir ilave olmadan, sonraki yıllarda ise her yıl için verilen miktara yüzde on ilave edilerek kredi borcu hesaplanır. Ancak ilgili yılda Türkiye İstatistik Kurumu tarafından açıklanan Tüketici Fiyat Endeksinin (TÜFE) yüzde ondan az olması halinde bu oran uygulanır. Erteleme işlemi en fazla üç defa yapılabilir.

Ödemenin askerlik dönemine rastlaması halinde borçlunun talebi üzerine herhangi bir ilave yapılmaksızın askerlik döneminin sonuna kadar kredi borcu ertelenir.

Öğrencinin tabi olacağı yükümlülükler Bakanlık tarafından hazırlanan taahhütnamede belirtilir. Düzenlenen taahhütnamelerde kredi

Bakanlığınca” şeklinde, “Maliye Bakanlığı ve Hazine Müsteşarlığı müştereken” ibaresi “Hazine ve Maliye Bakanlığı” şeklinde değiştirilmiş ve “Bilim,” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 4- 5/1/1961 tarihli ve 237 sayılı Taşıt Kanununun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan “azami satınalma bedelleri,” ibaresi “azami satınalma bedelleri ile cinsi ve azami satınalma bedeli yıl içerisinde belirlenecek taşıtlara ilişkin esaslar” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 5- 16/8/1961 tarihli ve 351 sayılı Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurt Hizmetleri Kanununun 16 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 16- Öğrenim kredisi alan öğrencilerin borcu, öğrenim kredisi olarak verilen miktar kadardır.

Öğretim kurumundan mezun olan veya sağlık sebepleri dışında kendi isteği ile öğretim kurumunu bırakan ya da herhangi bir sebeple öğretim kurumundan çıkarılan öğrenciler, öğretim kurumu ile ilişkisinin kesildiği tarihten iki yıl sonra başlamak üzere kredi aldığı kadar sürede ve aylık dönemler halinde borcunu ödemek zorundadır.

Borçlu borcunu erteleme talebinde bulunduğu, borçlunun çalışmadığının Sosyal Güvenlik Kurumundan teyit edilmesi halinde, ilk yıl herhangi bir ilave olmadan, sonraki yıllarda ise her yıl için verilen miktara yüzde on ilave edilerek kredi borcu hesaplanır. Ancak ilgili yılda Türkiye İstatistik Kurumu tarafından açıklanan Tüketici Fiyat Endeksinin (TÜFE) yüzde ondan az olması halinde bu oran uygulanır. Erteleme işlemi en fazla üç defa yapılabilir.

Ödemenin askerlik dönemine rastlaması halinde borçlunun talebi üzerine herhangi bir ilave yapılmaksızın askerlik döneminin sonuna kadar kredi borcu ertelenir.

Öğrencinin tabi olacağı yükümlülükler Gençlik ve Spor Bakanlığı tarafından hazırlanan taahhütnamede belirtilir. Düzenlenen

(Kütahya Milletvekili Ahmet Tan ve
172 Milletvekilinin Teklifi)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

alacak öğrencinin, öğrencinin reşit olmaması halinde ise öğrenci ile birlikte veli veya vasisinin borçlu sıfatıyla imzası yeterlidir. Ancak yurtdışında öğrenim gören öğrencilerden Bakanlık tarafından belirlenen şekilde kefil istenir.

Maddi veya hukuki nedenlerle takibinde yarar bulunmayan ve yılları bütçe kanunlarında gösterilen miktarları aşmayan kredi borçları terkin edilir.

Katkı kredisi borcu ödemelerinde de yukarıdaki esaslar uygulanır.

Öğrencilere kredi verilmesi ve kredinin kesilmesi ile ilgili diğer usul ve esaslar Bakanlık tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.”

MADDE 6- 351 sayılı Kanunun 17 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 17- Süresinde ödenmeyen taksitlere vadesinden itibaren 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 51 inci maddesine göre gecikme zammı hesaplanır. Taksitlerin, son taksitin vade tarihine kadar ödenmemesi veya eksik ödenmesi halinde, ödenmeyen taksit tutarları 6183 sayılı Kanuna göre takip edilmek üzere ilgili vergi dairesine bildirilir. Taksitler için zamanaşımı süresinin belirlenmesinde son taksitin vade tarihi esas alınır. Vergi dairelerince bu alacaklarla ilgili olarak yapılan tahsilatlar, takip eden ayın sonuna kadar Gençlik ve Spor Bakanlığına aktarılır.

Öğrenimi sırasında veya öğrenimden sonra ölenlerin veya yüzde doksan ve üzeri engel sahibi oldukları tam teşekküllü bir hastanenin sağlık kurulu tarafından tespit edilenlerin kalan borçları terkin edilir.”

MADDE 7- 351 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 7- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla kredi almakta olan veya kredi borcunun ödeme zamanı henüz

taahhütnamelerde krediyi alacak öğrencinin, öğrencinin reşit olmaması halinde ise öğrenci ile birlikte veli veya vasisinin borçlu sıfatıyla imzası yeterlidir. Ancak yurtdışında öğrenim gören öğrencilerden Gençlik ve Spor Bakanlığı tarafından belirlenen şekilde kefil istenir.

Maddi veya hukuki nedenlerle takibinde yarar bulunmayan ve yılları bütçe kanunlarında gösterilen miktarları aşmayan kredi borçları terkin edilir.

Katkı kredisi borcu ödemelerinde de yukarıdaki esaslar uygulanır.

Öğrencilere kredi verilmesi ve kredinin kesilmesi ile ilgili diğer usul ve esaslar Gençlik ve Spor Bakanlığı tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.”

MADDE 6- 351 sayılı Kanunun 17 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 17- Süresinde ödenmeyen taksitlere vadesinden itibaren 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 51 inci maddesine göre gecikme zammı hesaplanır. Taksitlerin, son taksitin vade tarihine kadar ödenmemesi veya eksik ödenmesi halinde, ödenmeyen taksit tutarları 6183 sayılı Kanuna göre takip edilmek üzere ilgili vergi dairesine bildirilir. Taksitler için zamanaşımı süresinin belirlenmesinde son taksitin vade tarihi esas alınır. Vergi dairelerince bu alacaklarla ilgili olarak yapılan tahsilatlar, takip eden ayın sonuna kadar Gençlik ve Spor Bakanlığına aktarılır.

Öğrenimi sırasında veya öğrenimden sonra ölenlerin veya yüzde doksan ve üzeri engel sahibi oldukları tam teşekküllü bir hastanenin sağlık kurulu tarafından tespit edilenlerin kalan borçları terkin edilir.”

MADDE 7- 351 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 7- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla kredi almakta olan veya kredi borcunun ödeme zamanı henüz

(Kütahya Milletvekili Ahmet Tan ve
172 Milletvekilinin Teklifi)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

başlamamış kişilere öğrenim ve katkı kredisi olarak verilen tutarlara endeks hesaplanmaz, kredi geri ödemesi devam eden veya borçları vergi dairesine takip için bildirilmiş olan kişilere öğrenim ve katkı kredisi olarak verilen tutarlara ilave edilmiş endeks tutarları terkin edilir. Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce tahsil edilmiş olan tutarlar iade edilmez ve vergi dairesine takip için bildirildiği halde henüz tahsil edilmemiş olan kredi taksitleri içerisindeki endeks tutarları terkin edildikten sonra bakiye taksitler vadesinde ödenmediği takdirde takip edilmeye devam olunur.”

MADDE 8- 1/7/1976 tarihli ve 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 5- Gerçeğe uygun olmayan sağlık kurulu raporu kullanımı nedeniyle yapılan ödemeler hariç olmak üzere, bu Kanun kapsamındaki kişilere bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar yersiz ödenen ve geri alınması gereken aylıklar ile bunlardan doğan ceza ve faizler terkin edilmiştir. İlgililer hakkında herhangi bir adli, idari ve icrai takibat yapılmaz. Yersiz ödemeler kapsamında maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce idare tarafından yapılan tahsilatlar, ilgililerine iade edilmez.”

MADDE 9- 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun ek 29 uncu maddesinin birinci fıkrasının birinci ve üçüncü cümleleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir. “Üniversitelerin; tıp fakültelerinin beşinci yılını tamamlayıp altıncı yılına geçen öğrencileri ile dış hekimliği fakültelerinin dördüncü yılını tamamlayıp beşinci yılına geçen öğrencilerine uygulamalı eğitimleri süresince ve 12 ayı geçmemek üzere ilgili kurumların bütçesinden ödemenin yapıldığı tarihteki net asgari ücret tutarında aylık ücret ödenir.”

“Bu ödemeden herhangi bir vergi kesilmez ve ödemelere ilişkin usul ve esaslar, Hazine ve Maliye

başlamamış kişilere öğrenim ve katkı kredisi olarak verilen tutarlara endeks hesaplanmaz, kredi geri ödemesi devam eden veya borçları vergi dairesine takip için bildirilmiş olan kişilere öğrenim ve katkı kredisi olarak verilen tutarlara ilave edilmiş endeks tutarları terkin edilir. Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce tahsil edilmiş olan tutarlar iade edilmez ve vergi dairesine takip için bildirildiği halde henüz tahsil edilmemiş olan kredi taksitleri içerisindeki endeks tutarları terkin edildikten sonra bakiye taksitler vadesinde ödenmediği takdirde takip edilmeye devam olunur.”

MADDE 8- 1/7/1976 tarihli ve 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 5- Gerçeğe uygun olmayan sağlık kurulu raporu kullanımı nedeniyle yapılan ödemeler hariç olmak üzere, bu Kanun kapsamındaki kişilere bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar yersiz ödenen ve geri alınması gereken aylıklar ile bunlardan doğan ceza ve faizler terkin edilir. İlgililer hakkında herhangi bir adli, idari ve icrai takibat yapılmaz. Yersiz ödemeler kapsamında maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce idare tarafından yapılan tahsilatlar, ilgililerine iade edilmez.”

MADDE 9- 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun ek 29 uncu maddesinin birinci ve üçüncü cümleleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddeye birinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Üniversitelerin tıp fakültelerinin beşinci yılını tamamlayıp altıncı yılına geçen öğrencileri ile dış hekimliği fakültelerinin dördüncü yılını tamamlayıp beşinci yılına geçen öğrencilerine intörn eğitimi döneminde öğretim üyesi rehberliğinde yaptıkları uygulama çalışmaları karşılığında ilgili kurumların bütçesinden oniki ayı geçmemek üzere; Devlet üniversitelerinde

(Kütahya Milletvekili Ahmet Tan ve
172 Milletvekilinin Teklifi)

Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı ile Yükseköğretim
Kurulunca müştereken belirlenir.”

MADDE 10- 12/3/1982 tarihli ve 2634 sayılı
Turizmi Teşvik Kanununun 6 ncı maddesinin
üçüncü fıkrasının birinci cümlesinde yer alan
“Bakanlıkça ödenmez.” ibaresi “ve ücretsiz girişli
günübirlik tesisin bütünleyici unsuru olan denizle
bağlantısını sağlayan kıyı kullanımlarında Devlet
İhale Kanununun 75 inci maddesinden doğan
bedeller ödenmez.” şeklinde değiştirilmiş ve
fıkra aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Bakanlık tarafından yapılan ücretsiz girişli
günübirlik tesisler, münhasıran Bakanlık Döner
Sermaye İşletmesi Merkez Müdürlüğü veya
iştiraki şirketler tarafından işletilebilir, üçüncü
kişilere devredilemez ve işletirilemez.”

MADDE 11- 2634 sayılı Kanunun geçici
13 üncü maddesinin ikinci fıkrasında yer alan
“orman köylüleri kalkındırma geliri” ibaresinden
sonra gelmek üzere “ve ücretsiz girişli günübirlik
tesisin bütünleyici unsuru olan denizle
bağlantısını sağlayan kıyı kullanımlarında Devlet
İhale Kanununun 75 inci maddesinden doğan
bedeller” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 12- 2634 sayılı Kanuna aşağıdaki
şekilde geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 17 - Bu Kanunun geçici
12 nci maddesinin birinci fıkrası kapsamındaki
başvurular için 28/7/2023 tarihine kadar ek süre
verilmiştir.”

MADDE 13- 24/5/1983 tarihli ve 2828
sayılı Sosyal Hizmetler Kanununa aşağıdaki
geçici madde eklenmiştir.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

ödemenin yapıldığı tarihteki net asgari ücret
tutarında, vakıf üniversitelerinde ise 4.702 gösterge
rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı
sonucu bulunacak tutarda aylık ücret ödenir.”

“Bu ödemelerden herhangi bir vergi kesilmez ve
ödemelere ilişkin usul ve esaslar, Hazine ve Maliye
Bakanlığı ve Sağlık Bakanlığı ile Yükseköğretim
Kurulunca müştereken belirlenir.”

“Vakıf üniversitelerinde bu tutarın üzerinde
ödeme yapmaya ve yapılacak ödemenin tutarını
belirlemeye mütevellî heyeti yetkilidir.”

MADDE 10- 12/3/1982 tarihli ve 2634 sayılı
Turizmi Teşvik Kanununun 6 ncı maddesinin
üçüncü fıkrasının birinci cümlesinde yer alan
“Bakanlıkça ödenmez.” ibaresi “ve ücretsiz girişli
günübirlik tesisin bütünleyici unsuru olan denizle
bağlantısını sağlayan kıyı kullanımlarında Devlet
İhale Kanununun 75 inci maddesinden doğan
bedeller ödenmez.” şeklinde değiştirilmiş ve
fıkra aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Bakanlık tarafından yapılan ücretsiz girişli
günübirlik tesisler, münhasıran Bakanlık Döner
Sermaye İşletmesi Merkez Müdürlüğü veya
iştiraki şirketler tarafından işletilebilir, üçüncü
kişilere devredilemez ve işletirilemez.”

MADDE 11- 2634 sayılı Kanunun geçici
13 üncü maddesinin ikinci fıkrasında yer alan
“orman köylüleri kalkındırma geliri” ibaresinden
sonra gelmek üzere “ve ücretsiz girişli günübirlik
tesisin bütünleyici unsuru olan denizle
bağlantısını sağlayan kıyı kullanımlarında Devlet
İhale Kanununun 75 inci maddesinden doğan
bedeller” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 12- 2634 sayılı Kanuna aşağıdaki
geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 17 - Bu Kanunun geçici
12 nci maddesinin birinci fıkrası kapsamındaki
başvurular için 28/7/2023 tarihine kadar ek süre
verilmiştir.”

MADDE 13- 24/5/1983 tarihli ve 2828
sayılı Sosyal Hizmetler Kanununa aşağıdaki
geçici madde eklenmiştir.

(Kütahya Milletvekili Ahmet Tan ve
172 Milletvekilinin Teklifi)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

“GEÇİCİ MADDE 19- Gerçeğe uygun olmayan belge ve sağlık kurulu raporu kullanımı nedeniyle yapılan ödemeler hariç olmak üzere, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar bu Kanunun ek 7 nci maddesi kapsamında fazla ve yersiz ödenen ve geri alınması gereken evde bakım yardımı ödemeleri ile bunlardan doğan faizler terkin olunur. Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce bu kapsamda tahsil edilmiş olan tutarlar bakımından ilgili kişiler lehine hiçbir şekilde alacak hakkı doğmaz ve yapılmış olan tahsilatlar iade edilmez. Açılmış olan davalarda yargılama gideri ile vekâlet ücretine hükmolunmaz, hükmolunanlar tahsil edilmez.”

MADDE 14- 25/8/1999 tarihli ve 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 32- Yeni Koronavirüs (Covid-19) sebebiyle işverenlerin yaptıkları zorlayıcı sebep gerekçeli kısa çalışma başvurularının alınması, değerlendirilmesi ve ödenmesine ilişkin işlemler ile nakdi ücret desteği işlemleri hakkında Bakanlık ve Kurum personeline herhangi bir sorumluluk yüklenemez. Bu kapsamda Yeni Koronavirüs (Covid-19) sebebiyle ödenen kısa çalışma ödeneği ile nakdi ücret desteği ödemelerinde hatalı işlemlerden kaynaklanan fazla ve yersiz ödemelerden bu maddenin yürürlük tarihi itibarıyla tahsil edilmemiş olanlar terkin edilir. Tahsil edilenler iade veya mahsup edilemez. Bu alacaklarla ilgili başlatılmış takip ve tahsil işlemlerine devam edilmez, yargı mercilerine intikal etmiş olan dosyalarda Kurum ve Bakanlık aleyhine yargılama giderine hükmedilmez. Kısa çalışma uygulanan dönemde 4857 sayılı Kanunun 25 inci maddesinin birinci fıkrasının (II) numaralı bendinde yer alan sebepler hariç olmak kaydıyla işveren tarafından işçi çıkarılmasına istinaden oluşan fazla ve yersiz ödemeler ile ceza soruşturmasına veya kovuşturmasına konu olmuş kısa çalışma ödeneği ile nakdi ücret

“GEÇİCİ MADDE 19- Gerçeğe uygun olmayan belge ve sağlık kurulu raporu kullanımı nedeniyle yapılan ödemeler hariç olmak üzere, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar bu Kanunun ek 7 nci maddesi kapsamında fazla ve yersiz ödenen ve geri alınması gereken evde bakım yardımı ödemeleri ile bunlardan doğan faizler terkin olunur. Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce bu kapsamda tahsil edilmiş olan tutarlar bakımından ilgili kişiler lehine hiçbir şekilde alacak hakkı doğmaz ve yapılmış olan tahsilatlar iade edilmez. Açılmış olan davalarda yargılama gideri ile vekâlet ücretine hükmolunmaz, hükmolunanlar tahsil edilmez.”

MADDE 14- 25/8/1999 tarihli ve 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 32- Yeni Koronavirüs (Covid-19) sebebiyle işverenlerin yaptıkları zorlayıcı sebep gerekçeli kısa çalışma başvurularının alınması, değerlendirilmesi ve ödenmesine ilişkin işlemler ile nakdi ücret desteği işlemleri hakkında Bakanlık ve Kurum personeline herhangi bir sorumluluk yüklenemez. Bu kapsamda Yeni Koronavirüs (Covid-19) sebebiyle ödenen kısa çalışma ödeneği ile nakdi ücret desteği ödemelerinde hatalı işlemlerden kaynaklanan fazla ve yersiz ödemeler ile nakdi ücret desteğinden yararlanan işçinin başvuruda bulunduğu işveren tarafından fiilen çalıştırıldığıнын tespiti hâlinde işverene uygulanan idari para cezalarından bu maddenin yürürlük tarihi itibarıyla tahsil edilmemiş olanlar terkin edilir. Tahsil edilenler iade veya mahsup edilemez. Bu alacaklarla ilgili başlatılmış takip ve tahsil işlemlerine devam edilmez, yargı mercilerine intikal etmiş olan dosyalarda Kurum ve Bakanlık aleyhine yargılama giderine hükmedilmez. Kısa çalışma uygulanan dönemde 4857 sayılı Kanunun 25 inci maddesinin birinci fıkrasının (II) numaralı bendinde yer alan sebepler hariç olmak kaydıyla işveren

(Kütahya Milletvekili Ahmet Tan ve
172 Milletvekilinin Teklifi)

desteği ödemeleri bu madde kapsamı dışındadır. Ceza soruşturması veya kovuşturması sonucu kovuşturmaya yer olmadığına dair karar veya beraat kararı verilenler hakkında bu madde uyarınca terkin hükümleri uygulanır.”

MADDE 15- 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununun 241 inci maddesinin altıncı fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“e) Geçici ithalat rejimi kapsamında kişisel kullanıma mahsus yabancı plakalı taşıtları Türkiye Gümrük Bölgesine getiren hak sahipleri tarafından gümrük idaresine bilgi verilmeden taşıtsız yurt dışına çıkılması.”

MADDE 16- 4458 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 11- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar geçici ithalat rejimi kapsamında kişisel kullanıma mahsus yabancı plakalı taşıtların Türkiye Gümrük Bölgesine getirilerek gümrük idaresine bilgi verilmeden taşıtsız yurt dışına çıkılması durumunda da, 241 inci maddenin altıncı fıkrasının (e) bendi hükmü uygulanır. Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce yapılan tahsilatlar hakkında bu madde hükmü uygulanmaz.”

MADDE 17- 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Kurul, bir banka ya da banka grubu için, 4 üncü maddede sayılan faaliyet konuları bazında sınırlama veya kısıtlamalar getirmek suretiyle faaliyet izni vermeye yetkilidir.”

MADDE 18- 5411 sayılı Kanunun 35 inci maddesinin birinci fıkrasının dördüncü cümlesinde yer alan “destek hizmetinin niteliğine göre” ibaresi “alınacak hizmetin niteliğine göre bu hizmeti sunacak destek hizmeti kuruluşları ile diğer hizmet sağlayıcılarının bu hizmetleri

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

tarafından işçi çıkarılmasına istinaden oluşan fazla ve yersiz ödemeler ile ceza soruşturmasına veya kovuşturmasına konu olmuş kısa çalışma ödeneği ile nakdi ücret desteği ödemeleri bu madde kapsamı dışındadır. Ceza soruşturması veya kovuşturması sonucu kovuşturmaya yer olmadığına dair karar veya beraat kararı verilenler hakkında bu madde uyarınca terkin hükümleri uygulanır.”

MADDE 15- 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununun 241 inci maddesinin altıncı fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“e) Geçici ithalat rejimi kapsamında kişisel kullanıma mahsus yabancı plakalı taşıtları Türkiye Gümrük Bölgesine getiren hak sahipleri tarafından gümrük idaresine bilgi verilmeden taşıtsız yurt dışına çıkılması.”

MADDE 16- 4458 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 11- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar geçici ithalat rejimi kapsamında kişisel kullanıma mahsus yabancı plakalı taşıtların Türkiye Gümrük Bölgesine getirilerek gümrük idaresine bilgi verilmeden taşıtsız yurt dışına çıkılması durumunda da, 241 inci maddenin altıncı fıkrasının (e) bendi hükmü uygulanır. Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce yapılan tahsilatlar hakkında bu madde hükmü uygulanmaz.”

MADDE 17- 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Kurul, bir banka ya da banka grubu için, 4 üncü maddede sayılan faaliyet konuları bazında sınırlama veya kısıtlamalar getirmek suretiyle faaliyet izni vermeye yetkilidir.”

MADDE 18- 5411 sayılı Kanunun 35 inci maddesinin birinci fıkrasının dördüncü cümlesinde yer alan “destek hizmetinin niteliğine göre” ibaresi “alınacak hizmetin niteliğine göre bu hizmeti sunacak destek hizmeti kuruluşları ile diğer hizmet sağlayıcılarının bu hizmetleri

(Kütahya Milletvekili Ahmet Tan ve
172 Milletvekilinin Teklifi)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

sunarken uymaları gereken usul ve esasları belirlemeye, bunları yetkilendirmeye veya” şeklinde değiştirilmiş ve maddenin ikinci fıkrasının başına “73 üncü maddenin dördüncü fıkrasında yer verilen en az beş banka ya da finansal kuruluş tarafından kurulan şirketlerin yapacakları bilgi ve belge alışverişinin söz konusu şirketlerin kuruluş amaçlarına uygun olarak ve güvenli bir şekilde gerçekleştirilmesini sağlamak amacıyla, bu tür şirketlerin tabi olacağı kuruluş ve faaliyet esaslarını belirlemeye ve bunları yetkilendirmeye ilişkin Kurulun yetkileri saklı kalmak kaydıyla,” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 19- 5411 sayılı Kanunun 146 ncı maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“t) 4 üncü maddesinin son fıkrasındaki kısıtlamalara uyulmaması ya da 10 uncu maddesinin birinci fıkrası uyarınca Kurul tarafından getirilen faaliyet sınırlamaları veya kısıtlamalarına uyulmaması halinde, bir milyon Türk Lirasından az olmamak ve menfaat sağlanmış olması halinde sağlanan menfaatin iki katından az olmamak üzere, söz konusu kısıtlama ve sınırlamalara aykırılık teşkil eden tutarın yüzde yüzüne kadar,”

MADDE 20- 16/5/2006 tarihli ve 5502 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumuna İlişkin Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanunun 35 inci maddesinin altıncı fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Kurum taşınmazlarının elektronik ortamda satışı da dahil olmak üzere her türlü satışı ve diğer iş ve işlemlerin yürütülmesine ilişkin usûl ve esaslar, Kurumca çıkarılan yönetmelik ile belirlenir.”

MADDE 21- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 89- 2022 yılında götürü bedel üzerinden hizmet alım sözleşmesi yapılmış kamu üniversite sağlık hizmeti sunucularının

sunarken uymaları gereken usul ve esasları belirlemeye, bunları yetkilendirmeye veya” şeklinde değiştirilmiş ve maddenin ikinci fıkrasının başına “73 üncü maddenin dördüncü fıkrasında yer verilen en az beş banka ya da finansal kuruluş tarafından kurulan şirketlerin yapacakları bilgi ve belge alışverişinin söz konusu şirketlerin kuruluş amaçlarına uygun olarak ve güvenli bir şekilde gerçekleştirilmesini sağlamak amacıyla, bu tür şirketlerin tabi olacağı kuruluş ve faaliyet esaslarını belirlemeye ve bunları yetkilendirmeye ilişkin Kurulun yetkileri saklı kalmak kaydıyla,” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 19- 5411 sayılı Kanunun 146 ncı maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“t) 4 üncü maddesinin son fıkrasındaki kısıtlamalara uyulmaması ya da 10 uncu maddesinin birinci fıkrası uyanınca Kurul tarafından getirilen faaliyet sınırlamaları veya kısıtlamalarına uyulmaması halinde, bir milyon Türk lirasından az olmamak ve menfaat sağlanmış olması halinde sağlanan menfaatin iki katından az olmamak üzere, söz konusu kısıtlama ve sınırlamalara aykırılık teşkil eden tutarın yüzde yüzüne kadar,”

MADDE 20- 16/5/2006 tarihli ve 5502 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumuna İlişkin Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanunun 35 inci maddesine altıncı fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Kurum taşınmazlarının elektronik ortamda satışı da dahil olmak üzere her türlü satışı ve diğer iş ve işlemlerin yürütülmesine ilişkin usûl ve esaslar, Kurumca çıkarılan yönetmelik ile belirlenir.”

MADDE 21- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 89- 2022 yılında götürü bedel üzerinden hizmet alım sözleşmesi yapılmış kamu üniversite sağlık hizmeti sunucularının

(Kütahya Milletvekili Ahmet Tan ve
172 Milletvekilinin Teklifi)

Kuruma 31/12/2022 tarihine kadar bu sözleşme kapsamında verdikleri tedavi hizmetlerine ilişkin toplam tahakkuk tutarının götürü bedel sözleşme tutarından düşük olması durumunda, aradaki fark terkin edilir. Terkin edilen tutar, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı bütçesine bu amaçla tahsis edilecek ödenekten karşılanır.

Bu maddeye ilişkin usul ve esaslar Hazine ve Maliye Bakanlığının görüşü alınarak Kurumca belirlenir.”

MADDE 22- 13/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununa 32/A maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Sermaye azaltımında vergileme

MADDE 32/B- (1) Kurumlar tarafından sermayeye eklenen öz sermaye kalemlerinin, sermayeye eklendiği tarihten itibaren beş tam yıl geçtikten sonra herhangi bir şekilde sermaye azaltımına konu edilmesi durumunda, nakdi veya aynı sermaye ile sermayeye eklenen diğer unsurların toplam sermayeye oranlanması suretiyle azaltıma konu edilen tutar içerisindeki sermaye unsurları tespit olunur. Söz konusu oranın tespitinde,

a) Sermayeye ilave dışında başka bir hesaba nakledilmesi, işletmeden çekilmesi veya sermaye hesabından başka hesaplara aktarımı kurumlar vergisine ve kâr dağıtımına veya ana merkeze aktarılan tutara bağlı vergi kesintisine tabi tutulacak öz sermaye kalemlerinin,

b) Sadece kâr dağıtımına veya ana merkeze aktarılan tutara bağlı vergi kesintisine tabi tutulacak öz sermaye kalemlerinin,

c) Başka bir hesaba nakledilmesi veya işletmeden çekilmesi halinde vergilendirilmeyecek olan aynı ve nakdi sermayenin

toplam sermaye içindeki payları dikkate alınır.

(2) Kurumların öz sermaye kalemlerini sermayeye ekledikleri tarihten itibaren beş tam yıllık süre tamamlanmadan sermaye azaltımı yapmaları durumunda, azaltımın sırasıyla birinci fıkranın (a), (b) ve (c) bentlerinde yer alan sermaye unsurlarından yapıldığı kabul edilir.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

Kuruma 31/12/2022 tarihine kadar bu sözleşme kapsamında verdikleri tedavi hizmetlerine ilişkin toplam tahakkuk tutarının götürü bedel sözleşme tutarından düşük olması durumunda, aradaki fark terkin edilir. Terkin edilen tutar, Bakanlık bütçesine bu amaçla tahsis edilecek ödenekten karşılanır.

Bu maddeye ilişkin usul ve esaslar Hazine ve Maliye Bakanlığının görüşü alınarak Kurumca belirlenir.”

MADDE 22- 13/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununa 32/A maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Sermaye azaltımında vergileme

MADDE 32/B- (1) Kurumlar tarafından sermayeye eklenen öz sermaye kalemlerinin, sermayeye eklendiği tarihten itibaren beş tam yıl geçtikten sonra herhangi bir şekilde sermaye azaltımına konu edilmesi durumunda, nakdi veya aynı sermaye ile sermayeye eklenen diğer unsurların toplam sermayeye oranlanması suretiyle azaltıma konu edilen tutar içerisindeki sermaye unsurları tespit olunur. Söz konusu oranın tespitinde;

a) Sermayeye ilave dışında başka bir hesaba nakledilmesi, işletmeden çekilmesi veya sermaye hesabından başka hesaplara aktarımı kurumlar vergisine ve kâr dağıtımına veya ana merkeze aktarılan tutara bağlı vergi kesintisine tabi tutulacak öz sermaye kalemlerinin,

b) Sadece kâr dağıtımına veya ana merkeze aktarılan tutara bağlı vergi kesintisine tabi tutulacak öz sermaye kalemlerinin,

c) Başka bir hesaba nakledilmesi veya işletmeden çekilmesi halinde vergilendirilmeyecek olan aynı ve nakdi sermayenin

toplam sermaye içindeki payları dikkate alınır.

(2) Kurumların öz sermaye kalemlerini sermayeye ekledikleri tarihten itibaren beş tam yıllık süre tamamlanmadan sermaye azaltımı yapmaları durumunda, azaltımın sırasıyla birinci fıkranın (a), (b) ve (c) bentlerinde yer alan sermaye unsurlarından yapıldığı kabul edilir.

(Kütahya Milletvekili Ahmet Tan ve
172 Milletvekilinin Teklifi)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

(3) Sermaye azaltımında, öncelikli olarak sermayeye ilave edilen öz sermaye kalemlerinden, sermayeye eklenme tarihi beş tam yıllık süreyi geçmemiş olanların işletmeden çekildiği kabul edilir.

(4) Bu maddenin birinci, ikinci ve üçüncü fıkraları kapsamında sermaye azaltımı suretiyle tespit olunan sermaye unsurlarından; birinci fıkranın (a) bendi kapsamında olanlar kurumlar vergisine ve vergi kesintisine, (b) bendi kapsamında olanlar sadece vergi kesintisine tabi tutulur. Kurumlar vergisine ve vergi kesintisine tabi sermaye unsurlarında, kesinti matrahı hesaplanan kurumlar vergisi düşüldükten sonra kalan tutar olup, bu tutar üzerinden Kanunun 15 inci ve 30 uncu maddeleri ile 193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesi hükmü kapsamında kesinti yapılır.

(5) Geçmiş yıl zararlarının mahsubu suretiyle sermaye azaltılması durumunda, bu şekilde azaltıma konu edilen sermaye unsurları birinci, ikinci ve üçüncü fıkra hükümlerine göre tespit edilir ancak bu tutarlar üzerinden dördüncü fıkra kapsamında vergi kesintisi yapılmaz.

(6) Hazine ve Maliye Bakanlığı bu maddenin uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.”

MADDE 23- 5520 sayılı Kanunun geçici 14 üncü maddesinin; ikinci, üçüncü, dördüncü ve beşinci fıkralarında yer alan “2022 yılı sonuna” ibareleri “31/12/2023 tarihine” şeklinde, dördüncü fıkrasının son cümlesi aşağıdaki şekilde, yedinci fıkrasında yer alan “ve üçüncü” ibaresi “, üçüncü ve dördüncü” şeklinde değiştirilmiştir.

“Cumhurbaşkanı bu istisnayı 31/12/2023 tarihine kadar her bir geçici vergi veya yıllık hesap dönemleri sonu itibarıyla kurumların bilançolarında yer alan yabancı paralar için ayrı ayrı veya birlikte uygulamaya yetkilidir.”

MADDE 24- 21/3/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununun 11 inci maddesinin sekizinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “defterdarlığa” ibaresi

(3) Sermaye azaltımında, öncelikli olarak sermayeye ilave edilen öz sermaye kalemlerinden, sermayeye eklenme tarihi beş tam yıllık süreyi geçmemiş olanların işletmeden çekildiği kabul edilir.

(4) Bu maddenin birinci, ikinci ve üçüncü fıkraları kapsamında sermaye azaltımı suretiyle tespit olunan sermaye unsurlarından; birinci fıkranın (a) bendi kapsamında olanlar kurumlar vergisine ve vergi kesintisine, (b) bendi kapsamında olanlar sadece vergi kesintisine tabi tutulur. Kurumlar vergisine ve vergi kesintisine tabi sermaye unsurlarında, kesinti matrahı hesaplanan kurumlar vergisi düşüldükten sonra kalan tutar olup, bu tutar üzerinden Kanunun 15 inci ve 30 uncu maddeleri ile 193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesi hükmü kapsamında kesinti yapılır.

(5) Geçmiş yıl zararlarının mahsubu suretiyle sermaye azaltılması durumunda, bu şekilde azaltıma konu edilen sermaye unsurları birinci, ikinci ve üçüncü fıkra hükümlerine göre tespit edilir ancak bu tutarlar üzerinden dördüncü fıkra kapsamında vergi kesintisi yapılmaz.

(6) Hazine ve Maliye Bakanlığı bu maddenin uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.”

MADDE 23- 5520 sayılı Kanunun geçici 14 üncü maddesinin; ikinci, üçüncü, dördüncü ve beşinci fıkralarında yer alan “2022 yılı sonuna” ibareleri “31/12/2023 tarihine” şeklinde, dördüncü fıkrasının son cümlesi aşağıdaki şekilde, yedinci fıkrasında yer alan “ve üçüncü” ibaresi “, üçüncü ve dördüncü” şeklinde değiştirilmiştir.

“Cumhurbaşkanı bu istisnayı 31/12/2023 tarihine kadar her bir geçici vergi veya yıllık hesap dönemleri sonu itibarıyla kurumların bilançolarında yer alan yabancı paralar için ayrı ayrı veya birlikte uygulamaya yetkilidir.”

MADDE 24- 21/3/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununun 11 inci maddesinin sekizinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “defterdarlığa” ibaresi

(Kütahya Milletvekili Ahmet Tan ve
172 Milletvekilinin Teklifi)

“yatırım izleme ve koordinasyon başkanlığına” ve ikinci cümlesinde yer alan “defterdarlık” ibaresi “yatırım izleme ve koordinasyon başkanlığı” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 25- 5607 sayılı Kanunun 16/A maddesinin birinci ve beşinci fıkralarında yer alan “defterdarlıklar” ibareleri “yatırım izleme ve koordinasyon başkanlıkları” şeklinde, birinci fıkrasının son cümlesi ve üçüncü fıkrasının üçüncü cümlesinde yer alan “genel bütçeye” ibareleri “ilgili il özel idaresinin veya yatırım izleme ve koordinasyon başkanlığının bütçesine” şeklinde ve üçüncü fıkrasında yer alan “defterdarlık” ibaresi “yatırım izleme ve koordinasyon başkanlığı” şeklinde değiştirilmiş, beşinci fıkrasında yer alan “Gümrük ve” ve “Maliye Bakanlığı,” ibareleri madde metninden çıkarılmış, altıncı fıkrasında yer alan “Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı ile Maliye Bakanlığı” ibaresi “Ticaret Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığı” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 26- 5607 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 15- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte defterdarlıkların veya çevre, şehircilik ve iklim değişikliği il müdürlüklerinin mülkiyetinde bulunan ve kaçak akaryakıtın tasfiyesi için kullanılan her türlü tesis, depo, araç ve gereç ile diğer tüm teknik teçhizat hiçbir işleme gerek kalmaksızın en geç üç ay içerisinde bulunduğu yerdeki yatırım izleme ve koordinasyon başkanlığına devredilir. Söz konusu devirler gerçekleşene kadar akaryakıt tasfiyesi için gerekli işlemler ilgili defterdarlık veya çevre, şehircilik ve iklim değişikliği il müdürlüklerince yürütülmeye devam edilir.”

MADDE 27- 22/1/2009 tarihli ve 5834 sayılı Karşılıksız Çek ve Protestolu Senetler ile Kredi ve Kredi Kartları Borçlarına İlişkin Kayıtların Dikkate Alınmaması Hakkında Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

“yatırım izleme ve koordinasyon başkanlığına” ve ikinci cümlesinde yer alan “defterdarlık” ibaresi “yatırım izleme ve koordinasyon başkanlığı” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 25- 5607 sayılı Kanunun 16/A maddesinin birinci ve beşinci fıkralarında yer alan “defterdarlıklar” ibareleri “yatırım izleme ve koordinasyon başkanlıkları” şeklinde, birinci fıkrasının son cümlesi ve üçüncü fıkrasının üçüncü cümlesinde yer alan “genel bütçeye” ibareleri “ilgili il özel idaresinin veya yatırım izleme ve koordinasyon başkanlığının bütçesine” şeklinde ve üçüncü fıkrasında yer alan “defterdarlık” ibaresi “yatırım izleme ve koordinasyon başkanlığı” şeklinde değiştirilmiş, beşinci fıkrasında yer alan “Gümrük ve” ve “Maliye Bakanlığı,” ibareleri madde metninden çıkarılmış, altıncı fıkrasında yer alan “Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı ile Maliye Bakanlığı” ibaresi “Ticaret Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığı” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 26- 5607 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 15- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte defterdarlıkların veya çevre, şehircilik ve iklim değişikliği il müdürlüklerinin mülkiyetinde bulunan ve kaçak akaryakıtın tasfiyesi için kullanılan her türlü tesis, depo, araç ve gereç ile diğer tüm teknik teçhizat hiçbir işleme gerek kalmaksızın en geç üç ay içerisinde bulunduğu yerdeki yatırım izleme ve koordinasyon başkanlığına devredilir. Söz konusu devirler gerçekleşene kadar akaryakıt tasfiyesi için gerekli işlemler ilgili defterdarlık veya çevre, şehircilik ve iklim değişikliği il müdürlüklerince yürütülmeye devam edilir.”

MADDE 27- 22/1/2009 tarihli ve 5834 sayılı Karşılıksız Çek ve Protestolu Senetler ile Kredi ve Kredi Kartları Borçlarına İlişkin Kayıtların Dikkate Alınmaması Hakkında Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

(Kütahya Milletvekili Ahmet Tan ve
172 Milletvekilinin Teklifi)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

“GEÇİCİ MADDE 4- (1) Anapara ve/veya taksit ödeme tarihi 1/10/2022 tarihinden önce olup da; kullandığı nakdi ve gayri nakdi kredilerinin anapara, faiz ve/veya ferilerine ilişkin ödemelerini aksatan gerçek ve tüzel kişilerin, ticari faaliyette bulunan ve bulunmayan gerçek kişilerin ve kredi müşterilerinin karşılıksız çıkan çek, protesto edilmiş senet, kredi kartı ve diğer kredi borçlarına ilişkin 5411 sayılı Kanunun ek 1 inci maddesi hükmü uyarınca kurulan Türkiye Bankalar Birliği Risk Merkezi nezdinde tutulan kayıtları, söz konusu borçların ödenmesi geciken kısmının 1/7/2023 tarihine kadar tamamının ödenmesi veya yeniden yapılandırılması halinde, bu kişilerle yapılan finansal işlemlerde kredi kuruluşları ve finansal kuruluşlar tarafından dikkate alınmaz.

(2) Kredi kuruluşları ve finansal kuruluşların birinci fıkraya hükmü uyarınca mevcut kredileri yeniden yapılandırması veya yeni kredi kullandırması, bu kuruluşlara hukuki ve cezai sorumluluk doğurmaz.”

MADDE 28- 11/6/2010 tarihli ve 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 3- Bu Kanunun 27 nci maddesine göre il özel idarelerinin sorumluluğunda bulunan içme sularının Sağlık Bakanlığınca yapılan veya yaptırılan her türlü tetkik ve tahlil bedellerinden il özel idarelerince 30/9/2022 tarihine kadar ödenmemiş olan alacak tutarları ferileriyle birlikte terkin edilir.

Bu alacakların tahsili için açılmış davalarda karar verilmesine yer olmadığına, icra takiplerinin ise iptaline karar verilir.

Karar verilmesine yer olmadığına veya takibin iptaline karar verilen hâllerde yapılan masraflar taraflar üzerinde bırakılır ve vekâlet ücretine hükmolunmaz.”

“GEÇİCİ MADDE 4- (1) Anapara ve/veya taksit ödeme tarihi 1/10/2022 tarihinden önce olup da; kullandığı nakdi ve gayri nakdi kredilerinin anapara, faiz ve/veya ferilerine ilişkin ödemelerini aksatan gerçek ve tüzel kişilerin, ticari faaliyette bulunan ve bulunmayan gerçek kişilerin ve kredi müşterilerinin karşılıksız çıkan çek, protesto edilmiş senet, kredi kartı ve diğer kredi borçlarına ilişkin 5411 sayılı Kanunun ek 1 inci maddesi hükmü uyarınca kurulan Türkiye Bankalar Birliği Risk Merkezi nezdinde tutulan kayıtları, söz konusu borçların ödenmesi geciken kısmının 1/7/2023 tarihine kadar tamamının ödenmesi veya yeniden yapılandırılması halinde, bu kişilerle yapılan finansal işlemlerde kredi kuruluşları ve finansal kuruluşlar tarafından dikkate alınmaz.

(2) Kredi kuruluşları ve finansal kuruluşların birinci fıkraya hükmü uyarınca mevcut kredileri yeniden yapılandırması veya yeni kredi kullandırması, bu kuruluşlara hukuki ve cezai sorumluluk doğurmaz.”

MADDE 28- 11/6/2010 tarihli ve 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 3- (1) Bu Kanunun 27 nci maddesine göre il özel idarelerinin sorumluluğunda bulunan içme sularının Sağlık Bakanlığınca yapılan veya yaptırılan her türlü tetkik ve tahlil bedellerinden il özel idarelerince 30/9/2022 tarihine kadar ödenmemiş olan alacak tutarları ferileriyle birlikte terkin edilir.

(2) Bu alacakların tahsili için açılmış davalarda karar verilmesine yer olmadığına, icra takiplerinin ise iptaline karar verilir.

(3) Karar verilmesine yer olmadığına veya takibin iptaline karar verilen hâllerde yapılan masraflar taraflar üzerinde bırakılır ve vekâlet ücretine hükmolunmaz.”

(Kütahya Milletvekili Ahmet Tan ve
172 Milletvekilinin Teklifi)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

MADDE 29- 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanunun 11 inci maddesinin ikinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiş ve diğer fıkralar buna göre teselsül ettirilmiştir.

“(3) Zorunlu emeklilik yaşından önce görev süresi dolan Başkan veya üyelerden;

a) Yargıtay, Danıştay ve Sayıştay Başkan ve üyeleri arasından seçilenler herhangi bir işleme gerek olmaksızın ve boş kadro şartı aranmaksızın, kalan görev sürelerini tamamlamak üzere geldikleri üyelik görevine geri dönerler, boşalan ilk üye kadrosu kendilerine tahsis olunur.

b) Yükseköğretim kurumlarından seçilenler, talepleri üzerine Yükseköğretim Kurulu tarafından 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 60 ıncı maddesinin (a) fıkrasında yer alan usul ve esaslara göre ayrıldıkları yükseköğretim kurumuna veya uzmanlık alanlarına göre talep ettikleri üç yükseköğretim kurumundan birine atanırlar.

c) Üyelğe en az beş yıl raportörlük yapmış Anayasa Mahkemesi raportörleri arasından seçilenler ile birinci sınıf hâkim ve savcılar arasından seçilenlerin görevlerinin sona erdiği tarihi izleyen bir ay içinde Hâkimler ve Savcılar Kuruluna yazılı dilekçe ile başvurmaları durumunda atamaları, en geç bir ay içinde, adli hâkim ve savcılık mesleğinden üyelğe seçilenler için adli yargıda, diğerleri için idarî yargıda tercih ettikleri üç ayrı yerden birinde uygun görülecek hâkimlik veya savcılık görevine yapılırlar.

ç) Üyelğe üst kademe yöneticileri veya serbest avukatlar arasından seçilenler ile bu fıkranın (b) ve (c) bendi kapsamında olup bu bentler kapsamındaki görevlere atanmak istemeyenler, görevlerinin sona erdiği tarihi izleyen bir ay içinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına yazılı dilekçe ile başvurmaları durumunda, en geç bir ay içinde, 1/12/2011 tarihli ve 6253 sayılı Türkiye Büyük Millet

(Kütahya Milletvekili Ahmet Tan ve
172 Milletvekilinin Teklifi)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

Meclisi Başkanlığı İdari Teşkilatı Kanununun 29 uncu maddesinin on ikinci fıkrasında yer alan esaslar doğrultusunda şahsa bağlı TBMM Başkan Başmüşaviri kadrolarına atanırlar.

(4) Görevi sona eren üyelerin yeni görevlerine atamaları gerçekleşinceye kadar, özlük hakları Mahkeme tarafından karşılanmaya devam olunur.

(5) Mahkeme üyelerinin Mahkemede geçirdikleri süreler, yeni görevlerinde tâbi oldukları kanun hükümlerine göre hizmetlerinde değerlendirilir.

(6) Bu madde Anayasanın geçici 18 inci maddesinin altıncı fıkrası uyarınca yaş haddine kadar görevlerine devam etmeleri öngörülen üyelerden yaş haddini doldurmadan kendi isteğiyle üyelikten çekilenler hakkında da uygulanır.”

MADDE 30- 21/11/2012 tarihli ve 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring, Finansman ve Tasarruf Finansman Şirketleri Kanununun 39 uncu maddesinin ikinci fıkrasına “yazılı şekilde” ibaresinden sonra gelmek üzere “veya uzaktan iletişim araçlarının kullanılması suretiyle mesafeli olarak” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 31- 6361 sayılı Kanunun 50 nci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent ve aynı fıkranın sonuna aşağıdaki cümleler eklenmiştir.

“g) Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasında aranan şartların ya da şirket ortaklarının kurucularda aranan şartların kaybedilmesi,”

“Bu fıkranın (g) bendinde belirtilen hallerin, tasarruf finansman şirketleri için gerçekleşmesi durumunda Kurul, 50/A maddesinin birinci fıkrası kapsamında söz konusu tasarruf finansman şirketlerinin faaliyet izinlerini kaldırmaya ve tasfiyesine karar vermeye yetkilidir. Hakkında tasfiye kararı verilen tasarruf finansman şirketleriyle ilgili olarak aynı maddenin ikinci, üçüncü ve dördüncü fıkraları uygulanır.”

MADDE 29- 21/11/2012 tarihli ve 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring, Finansman ve Tasarruf Finansman Şirketleri Kanununun 39 uncu maddesinin ikinci fıkrasına “yazılı şekilde” ibaresinden sonra gelmek üzere “veya uzaktan iletişim araçlarının kullanılması suretiyle mesafeli olarak” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 30- 6361 sayılı Kanunun 50 nci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent ve aynı fıkranın sonuna aşağıdaki cümleler eklenmiştir.

“g) Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasında aranan şartların ya da şirket ortaklarının kurucularda aranan şartların kaybedilmesi,”

“Bu fıkranın (g) bendinde belirtilen hallerin, tasarruf finansman şirketleri için gerçekleşmesi durumunda Kurul, 50/A maddesinin birinci fıkrası kapsamında söz konusu tasarruf finansman şirketlerinin faaliyet izinlerini kaldırmaya ve tasfiyesine karar vermeye yetkilidir. Hakkında tasfiye kararı verilen tasarruf finansman şirketleriyle ilgili olarak aynı maddenin ikinci, üçüncü ve dördüncü fıkraları uygulanır.”

(Kütahya Milletvekili Ahmet Tan ve
172 Milletvekilinin Teklifi)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

MADDE 31- 9/5/2013 tarihli ve 6475 sayılı Posta Hizmetleri Kanununun 15 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi ile ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“a) Hizmet sağlayıcılarınca kurumlar vergisi beyannameleri ekinde yer alan gelir tablosunun net satışlar kısmında belirtilen tutardan şirketin posta hizmetlerinden elde ettiği net satış hasılatına isabet eden miktarın yüzde 2’si kurumlar vergisi beyannamesinin verildiği ayı takip eden ayın sonuna kadar,”

“(2) Hizmet sağlayıcıları tarafından birinci fıkranın (a) bendinde belirtilen katkı payının tahakkukuna esas bildirimlerin süresinde yapılmaması veya eksik ya da yanlış yapılması veyahut anılan bentte belirtilen süre içinde katkı payının ödenmemesi veya eksik ödenmesi halinde Bakanlık tarafından hizmet sağlayıcısına yapılacak tebliğ ile bildirimin ve/veya ödemenin yazının tebliğ tarihinden itibaren 1 ay içinde yapılması istenilir.

Bu şekilde verilen ek süre içinde;

a) Katkı payının tahakkukuna esas bildirimin eksiksiz ve doğru yapılmaması, katkı payının ödenmemesi veya eksik ödenmesi hallerinde Bakanlığın bildirimi üzerine Kurum tarafından hizmet sağlayıcısının yetkilendirmesi iptal edilir. Evrensel posta hizmet yükümlüsü olan hizmet sağlayıcısı hakkında bu bent hükmü uygulanmaz.

b) Katkı payının ödenmemesi veya eksik ödenmesi halinde ödenmeyen alacağın birinci fıkranın (a) bendine göre oluşan vade tarihinden itibaren gecikme zammı ile birlikte 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre takip ve tahsili için ilgili vergi dairesine bildirimde bulunulur. Bildirimde alacağın vade tarihine ve katkı payı tutarına yer verilir. Vergi dairelerince 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre takip ve tahsili yapılan katkı payları ertesi ayın sonuna kadar Bakanlığın merkez muhasebe birimi hesabına aktarılır.”

MADDE 32- 9/5/2013 tarihli ve 6475 sayılı Posta Hizmetleri Kanununun 15 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi ile ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“a) Hizmet sağlayıcılarınca kurumlar vergisi beyannameleri ekinde yer alan gelir tablosunun net satışlar kısmında belirtilen tutardan şirketin posta hizmetlerinden elde ettiği net satış hasılatına isabet eden miktarın yüzde 2’si kurumlar vergisi beyannamesinin verildiği ayı takip eden ayın sonuna kadar,”

“(2) Hizmet sağlayıcıları tarafından birinci fıkranın (a) bendinde belirtilen katkı payının tahakkukuna esas bildirimlerin süresinde yapılmaması veya eksik ya da yanlış yapılması veyahut anılan bentte belirtilen süre içinde katkı payının ödenmemesi veya eksik ödenmesi halinde Bakanlık tarafından hizmet sağlayıcısına yapılacak tebliğ ile bildirimin ve/veya ödemenin, yazının tebliğ tarihinden itibaren bir ay içinde yapılması istenir.

Bu şekilde verilen ek süre içinde;

a) Katkı payının tahakkukuna esas bildirimin eksiksiz ve doğru yapılmaması, katkı payının ödenmemesi veya eksik ödenmesi hallerinde Bakanlığın bildirimi üzerine Kurum tarafından hizmet sağlayıcısının yetkilendirmesi iptal edilir. Evrensel posta hizmet yükümlüsü olan hizmet sağlayıcısı hakkında bu bent hükmü uygulanmaz.

b) Katkı payının ödenmemesi veya eksik ödenmesi halinde ödenmeyen alacağın birinci fıkranın (a) bendine göre oluşan vade tarihinden itibaren gecikme zammı ile birlikte 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre takip ve tahsili için ilgili vergi dairesine bildirimde bulunulur. Bildirimde alacağın vade tarihine ve katkı payı tutarına yer verilir. Vergi dairelerince 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre takip ve tahsili yapılan katkı payları ertesi ayın sonuna kadar Bakanlığın merkez muhasebe birimi hesabına aktarılır.”

(Kütahya Milletvekili Ahmet Tan ve
172 Milletvekilinin Teklifi)

MADDE 32- 6475 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“2022 yılı dördüncü dönem evrensel posta hizmeti gelirlerinin bildirim ve ödeme zamanı

GEÇİCİ MADDE 12- (1) Hizmet sağlayıcılarınca, 2022 yılı Ekim-Kasım-Aralık dönemi posta hizmetlerinden elde edilen net satış hasılatına isabet eden miktarın yüzde 2’si 2023 yılının Mart ayı sonuna kadar Bakanlığa bildirilir ve aynı süre içerisinde Bakanlığın merkez muhasebe birimi hesabına aktarılır.”

MADDE 33- 14/1/2015 tarihli ve 6585 sayılı Perakende Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanunun 18 inci maddesinin birinci fıkrasının (ğ) bendi aşağıdaki şekilde, (h) bendinde yer alan “Bu Kanun çerçevesinde Bakanlıkça alınan tedbirlere ve yapılan ikincil düzenlemelere uymayanlara ve denetime” ibaresi “Denetime” şeklinde, “iki bin Türk lirası” ibaresi “elli bin Türk lirasından iki yüz elli bin Türk lirasına kadar” şeklinde değiştirilmiş ve maddeye beşinci fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş, diğer fıkra buna göre teselsül ettirilmiştir.

“(ğ) 16 ncı maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine istinaden belirlenen mesleki davranış kurallarına ve yapılan düzenlemelere aykırı hareket edenler ile bu maddede ayrı bir idari para cezası öngörülmemiş olması durumunda, aynı fıkranın (ç) bendine göre Bakanlıkça alınan tedbirlere ve yapılan ikincil düzenlemelere uymayanlara her bir aykırılık için on bin Türk lirasından üç yüz bin Türk lirasına kadar,

“(6) Bu maddede alt ve üst sınırları belirtilen idari para cezalarının uygulanmasında Bakanlıkça ceza tutarı belirlenirken, işlenen kabahatin haksızlık içeriği, tekrarı ve sayısı, kabahat dolayısıyla elde edilen menfaatin ve neden olunan zararın büyüklüğü ile failin kusuru ve ekonomik durumu gibi hususlar dikkate alınır.”

MADDE 34- 6585 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“**GEÇİCİ MADDE 2-(I)** 2023 takvim yılı bakımından bu maddeyi ihdas eden Kanunla

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

MADDE 33- 6475 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“2022 yılı dördüncü dönem evrensel posta hizmeti gelirlerinin bildirim ve ödeme zamanı

GEÇİCİ MADDE 12- (1) Hizmet sağlayıcılarınca, 2022 yılı Ekim-Kasım-Aralık dönemi posta hizmetlerinden elde edilen net satış hasılatına isabet eden miktarın yüzde 2’si 2023 yılının Mart ayı sonuna kadar Bakanlığa bildirilir ve aynı süre içerisinde Bakanlığın merkez muhasebe birimi hesabına aktarılır.”

MADDE 34- 14/1/2015 tarihli ve 6585 sayılı Perakende Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanunun 18 inci maddesinin birinci fıkrasının (ğ) bendi aşağıdaki şekilde, (h) bendinde yer alan “Bu Kanun çerçevesinde Bakanlıkça alınan tedbirlere ve yapılan ikincil düzenlemelere uymayanlara ve denetime” ibaresi “Denetime” şeklinde, “iki bin Türk lirası” ibaresi “elli bin Türk lirasından iki yüz elli bin Türk lirasına kadar” şeklinde değiştirilmiş ve maddeye beşinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş, diğer fıkra buna göre teselsül ettirilmiştir.

“(ğ) 16 ncı maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine istinaden belirlenen mesleki davranış kurallarına ve yapılan düzenlemelere aykırı hareket edenler ile bu maddede ayrı bir idari para cezası öngörülmemiş olması durumunda, aynı fıkranın (ç) bendine göre Bakanlıkça alınan tedbirlere ve yapılan ikincil düzenlemelere uymayanlara her bir aykırılık için on bin Türk lirasından üç yüz bin Türk lirasına kadar,”

“(6) Bu maddede alt ve üst sınırları belirtilen idari para cezalarının uygulanmasında Bakanlıkça ceza tutarı belirlenirken, işlenen kabahatin haksızlık içeriği, tekrarı ve sayısı, kabahat dolayısıyla elde edilen menfaatin ve neden olunan zararın büyüklüğü ile failin kusuru ve ekonomik durumu gibi hususlar dikkate alınır.”

MADDE 35- 6585 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“**GEÇİCİ MADDE 2-(I)** 2023 takvim yılı bakımından bu maddeyi ihdas eden Kanunla

(Kütahya Milletvekili Ahmet Tan ve
172 Milletvekilinin Teklifi)

değişik 18 inci maddenin birinci fıkrasının (ğ) ve (h) bent hükümleri uyarınca kesilecek idari para cezaları hakkında 30/3/2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanununun 17 nci maddesinin yedinci fıkrası hükümleri uygulanmaz.”

MADDE 35- 11/7/2019 tarihli ve 7183 sayılı Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı Hakkında Kanunun 3 üncü maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde, dördüncü fıkrasında yer alan “Bakan tarafından” ibaresi “Bakan Yardımcısı tarafından” şeklinde değiştirilmiştir.

“(3) Ajansın karar organı Yönetim Kuruludur. Yönetim Kurulu; Tanıtma Genel Müdürlüğünden sorumlu Bakan Yardımcısının başkanlığında, Tanıtma Genel Müdürü, Türk Hava Yolları Yönetim Kurulu Başkanı, Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü tarafından işletilenler hariç olmak üzere havalimanı ve terminal işletmelerini temsilen en yüksek cirosu olan ilk iki işletme arasından her üç yılda bir sırayla görevlendirecekleri bir kişi, Bakanlıktan turizm işletmesi belgeli bileşik tesisler ile konaklama tesislerinin bulundukları coğrafi bölge bazında temsilini sağlamak üzere Marmara ve Akdeniz Bölgelerinden üçer üye, Ege Bölgesinden iki üye, Karadeniz, İç Anadolu, Doğu Anadolu ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerinden birer üye olacak şekilde her belge bir oy yerine geçmek suretiyle kendi aralarında yapılacak seçim sonucunda üç yıl süreyle Yönetim Kurulunda görevlendirecekleri on iki kişi, seyahat acentası işletme belgesi sahiplerinin ilgili mevzuatı uyarınca kendi aralarında yapacakları seçimle belirlenecek bir kişi ve Bakanlıktan turizm işletme belgeli yeme-içme ve eğlence tesisleri ile deniz turizmi tesislerinin temsilini sağlamak üzere ülke çapında yapılacak seçimle üç yıl süreyle belirlenecek bir kişi olmak üzere toplam on sekiz üyeden oluşur. Bakanlıktan turizm işletmesi belgeli tesislerin temsilcilerinin seçimlerine ilişkin işlemler Ajans tarafından yürütülür.”

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

değişik 18 inci maddenin birinci fıkrasının (ğ) ve (h) bentleri uyarınca kesilecek idari para cezaları hakkında 30/3/2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanununun 17 nci maddesinin yedinci fıkrası hükümleri uygulanmaz.”

MADDE 36- 11/7/2019 tarihli ve 7183 sayılı Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı Hakkında Kanunun 3 üncü maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde, dördüncü fıkrasında yer alan “Bakan tarafından” ibaresi “Bakan Yardımcısı tarafından” şeklinde değiştirilmiştir.

“(3) Ajansın karar organı Yönetim Kuruludur. Yönetim Kurulu; Tanıtma Genel Müdürlüğünden sorumlu Bakan Yardımcısının başkanlığında, Tanıtma Genel Müdürü, Türk Hava Yolları Yönetim Kurulu Başkanı, Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü tarafından işletilenler hariç olmak üzere havalimanı ve terminal işletmelerini temsilen en yüksek cirosu olan ilk iki işletme arasından her üç yılda bir sırayla görevlendirecekleri bir kişi, Bakanlıktan turizm işletmesi belgeli bileşik tesisler ile konaklama tesislerinin bulundukları coğrafi bölge bazında temsilini sağlamak üzere Marmara ve Akdeniz Bölgelerinden üçer üye, Ege Bölgesinden iki üye, Karadeniz, İç Anadolu, Doğu Anadolu ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerinden birer üye olacak şekilde her belge bir oy yerine geçmek suretiyle kendi aralarında yapılacak seçim sonucunda üç yıl süreyle Yönetim Kurulunda görevlendirecekleri on iki kişi, seyahat acentası işletme belgesi sahiplerinin ilgili mevzuatı uyarınca kendi aralarında yapacakları seçimle belirlenecek bir kişi ve Bakanlıktan turizm işletme belgeli yeme-içme ve eğlence tesisleri ile deniz turizmi tesislerinin temsilini sağlamak üzere ülke çapında yapılacak seçimle üç yıl süreyle belirlenecek bir kişi olmak üzere toplam on sekiz üyeden oluşur. Bakanlıktan turizm işletmesi belgeli tesislerin temsilcilerinin seçimlerine ilişkin işlemler Ajans tarafından yürütülür.”

(Kütahya Milletvekili Ahmet Tan ve
172 Milletvekilinin Teklifi)

MADDE 36- 7183 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin ikinci fıkrasının (a), (b), (c), (ç) ve (d) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“a) Bileşik tesisler ile konaklama tesislerinden binde beş,

b) Bakanlıktan belgeli yeme-içme ve eğlence tesislerinden binde beş,

c) Deniz turizmi tesislerinden binde beş,

ç) Seyahat acentalarından (münferit uçak bileti satışları hariç) on binde beş,

d) Havayolu işletmelerinden (ticari yolcu taşımacılığı faaliyetlerinden) on binde beş,”

MADDE 37- 7183 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“Seçimlere ilişkin hükümlerin uygulanması

GEÇİCİ MADDE 2- (I) Bu Kanunun 3 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında yapılan değişikliklere ilişkin hükümler, Yönetim Kurulu üyelerinin seçim süreci başlamış olsa dahi, seçime yönelik iş ve işlemlerde gecikmeksizin uygulanır. Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte Yönetim Kurulu üye seçimlerinin yapılmasına 30 günden az süre kalması halinde seçimler iki aya kadar ertelenir. Seçimin yapılmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.”

MADDE 38- 7183 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“Deniz turizmi araçlarından turizm payının tahsili

GEÇİCİ MADDE 3 - (1) Bu Kanunun 6 ncı maddesinde belirtilen turizm payı, Bakanlıktan belgeli deniz turizmi araçlarından 31/12/2022 tarihine kadar alınır.”

MADDE 39- 4/4/1988 tarihli ve 320 sayılı Milli Piyango Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 41 inci maddesine ikinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Karşılığı nakit olmayan piyango düzenlemek için izin alınması amacıyla müracaatta bulunan gerçek ve tüzel kişilerden;

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

MADDE 37- 7183 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin ikinci fıkrasının (a), (b), (c), (ç) ve (d) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“a) Bileşik tesisler ile konaklama tesislerinden binde beş,

b) Bakanlıktan belgeli yeme-içme ve eğlence tesislerinden binde beş,

c) Deniz turizmi tesislerinden binde beş,

ç) Seyahat acentalarından (münferit uçak bileti satışları hariç) on binde beş,

d) Havayolu işletmelerinden (ticari yolcu taşımacılığı faaliyetlerinden) on binde beş,”

MADDE 38- 7183 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“Seçimlere ilişkin hükümlerin uygulanması

GEÇİCİ MADDE 2- (I) Bu Kanunun 3 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında bu maddeyi ihdas eden Kanunla yapılan değişikliklere ilişkin hükümler, Yönetim Kurulu üyelerinin seçim süreci başlamış olsa dahi, seçime yönelik iş ve işlemlerde gecikmeksizin uygulanır. Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte Yönetim Kurulu üye seçimlerinin yapılmasına 30 günden az süre kalması halinde seçimler iki aya kadar ertelenir. Seçimin yapılmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.”

MADDE 39- 7183 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“Deniz turizmi araçlarından turizm payının tahsili

GEÇİCİ MADDE 3 - (1) Bu Kanunun 6 ncı maddesinde belirtilen turizm payı, Bakanlıktan belgeli deniz turizmi araçlarından 31/12/2022 tarihine kadar alınır.”

MADDE 40- 4/4/1988 tarihli ve 320 sayılı Milli Piyango Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 41 inci maddesine ikinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Karşılığı nakit olmayan piyango düzenlemek için izin alınması amacıyla müracaatta bulunan gerçek ve tüzel kişilerden;

(Kütahya Milletvekili Ahmet Tan ve
172 Milletvekilinin Teklifi)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

İdarece 2.000 Türk Lirası başvuru bedeli alınır. Yapılan inceleme sonucunda izin verilmesi kararlaştırılan piyangolarda taahhüt edilen ikramiye, ödül veya benzeri menfaatlerin toplam rayiç bedelinin yüzde 15'i oranında ayrıca izin bedeli alınır. Yurt dışından ithal edilen veya başka gerçek ve tüzel kişiler tarafından üretilen, temin edilen ya da ticaretine konu edilen mal ve hizmetlerin ikramiye olarak konulması halinde bu oran iki katı olarak uygulanır. Kamu kurum ve kuruluşları ile vergi muafiyeti tanınan vakıflar ve kamu yararına çalışan dernekler tarafından düzenlenecek piyangolardan ise başvuru veya izin bedeli alınmaz.

Bu maddede geçen başvuru bedeli; her yıl, bir önceki yıla ilişkin olarak 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu uyarınca tespit ve ilan edilen yeniden değerlendirme oranında, takvim yılı başından geçerli olmak üzere, artırılarak uygulanır, bir Türk Lirasına kadar olan kesirler dikkate alınmaz.”

MADDE 40- 320 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 52 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 52- Kanunun verdiği yetkiye dayalı olmaksızın;

a) Her türlü eşya piyangosu, şans oyunları ve müşterek bahis veya benzeri oyunları oynatanlar ya da oynanmasına yer veya imkân sağlayanlar, üç yıldan beş yıla kadar hapis ve on bin güne kadar adli para cezasıyla,

b) Yurt dışında oynatılan her türlü eşya piyangosu, şans oyunu, müşterek bahis ve benzeri oyunlara internet yoluyla ve sair suretle erişim sağlayarak, Türkiye’den oynanmasına imkân sağlayanlar, dört yıldan altı yıla kadar hapis ve beş bin güne kadar adli para cezasıyla,

c) Her türlü eşya piyangosu, şans oyunları ve müşterek bahis veya benzeri oyunlarla bağlantılı olarak para nakline aracılık edenler, üç yıldan beş yıla kadar hapis ve beş bin güne kadar adli para cezasıyla,

İdarece 2.000 Türk lirası başvuru bedeli alınır. Yapılan inceleme sonucunda izin verilmesi kararlaştırılan piyangolarda taahhüt edilen ikramiye, ödül veya benzeri menfaatlerin toplam rayiç bedelinin %15'i oranında ayrıca izin bedeli alınır. Yurt dışından ithal edilen veya başka gerçek ve tüzel kişiler tarafından üretilen, temin edilen ya da ticaretine konu edilen mal ve hizmetlerin ikramiye olarak konulması halinde bu oran iki katı olarak uygulanır. Kamu kurum ve kuruluşları ile vergi muafiyeti tanınan vakıflar ve kamu yararına çalışan dernekler tarafından düzenlenecek piyangolardan ise başvuru veya izin bedeli alınmaz.

Bu maddede geçen başvuru bedeli; her yıl, bir önceki yıla ilişkin olarak 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu uyarınca tespit ve ilan edilen yeniden değerlendirme oranında, takvim yılı başından geçerli olmak üzere artırılarak uygulanır, bir Türk lirasına kadar olan kesirler dikkate alınmaz.”

MADDE 41- 320 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 52 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 52- Mevzuatın ve mevzuatla yetkili kılınan kurum ve kuruluşların verdiği yetki veya izne dayalı olmaksızın;

a) Her türlü eşya piyangosu, şans oyunları ve müşterek bahis veya benzeri oyunları oynatanlar ya da oynanmasına yer veya imkân sağlayanlar, üç yıldan beş yıla kadar hapis ve on bin güne kadar adli para cezasıyla,

b) Yurt dışında oynatılan her türlü eşya piyangosu, şans oyunları, müşterek bahis ve benzeri oyunlara internet yoluyla ve sair suretle erişim sağlayarak, Türkiye’den oynanmasına imkân sağlayanlar, dört yıldan altı yıla kadar hapis ve beş bin güne kadar adli para cezasıyla,

c) Her türlü eşya piyangosu, şans oyunları ve müşterek bahis veya benzeri oyunlarla bağlantılı olarak para nakline aracılık edenler, üç yıldan beş yıla kadar hapis ve beş bin güne kadar adli para cezasıyla,

(Kütahya Milletvekili Ahmet Tan ve
172 Milletvekilinin Teklifi)

ç) Kişileri reklam vermek ve sair surette her türlü eşya piyangosu, şans oyunları ve müşterek bahis veya benzeri oyunları oynamaya teşvik edenler, bir yıldan üç yıla kadar hapis ve üç bin güne kadar adli para cezasıyla,

d) Fiziki veya elektronik ortamlar üzerinden üçüncü kişilerce düzenlenen her türlü eşya piyangosu, şans oyunları ve müşterek bahis veya benzeri oyunları oynayanlar, mahallin en büyük mülki idare amiri tarafından beş bin liradan yirmi bin liraya kadar idari para cezası ile, cezalandırılır.

Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin 41 inci maddesinin ikinci fıkrası hükmü uyarınca gerekli izni almakla birlikte çekilişleri yapmayanlar ya da çekiliş sonuçlarını ilan etmeyenler veya taahhütlerini yerine getirmeyenler iki aydan iki yıla kadar hapis ve üç bin güne kadar adli para cezasıyla cezalandırılır.

Bu maddenin birinci ve ikinci fıkrası kapsamına giren suçların işlendiği işyerleri mahallin en büyük mülki idare amiri tarafından ihtarda bulunulmaksızın üç aya kadar süreyle mühürlenerek kapatılır. İş yeri açma ve çalışma ruhsatına sahip işyerlerinin ruhsatları mahallin en büyük mülki idare amirinin bildirimi üzerine ruhsat vermeye yetkili idare tarafından beş iş günü içinde iptal edilir.

Bu madde kapsamına giren suçlardan dolayı, tüzel kişiler hakkında bunlara özgü güvenlik tedbirlerine hükmolunur.

Bu madde kapsamındaki suçlarla bağlantılı olarak, şans oyunları, her türlü eşya piyangosu, müşterek bahis veya benzeri oyunların oynanmasına tahsis edilen veya oynanmasında kullanılan ya da suçun konusunu oluşturan eşya ile bu oyunların oynanması için ortaya konulan veya oynanması suretiyle elde edilen her türlü mal varlığı değeri, 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun eşya ve kazanç müsadereğine ilişkin hükümlerine göre müsadere edilir.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

ç) Kişileri reklam vermek ve sair surette her türlü eşya piyangosu, şans oyunları ve müşterek bahis veya benzeri oyunları oynamaya teşvik edenler, bir yıldan üç yıla kadar hapis ve üç bin güne kadar adli para cezasıyla,

d) Fiziki veya elektronik ortamlar üzerinden üçüncü kişilerce düzenlenen her türlü eşya piyangosu, şans oyunları ve müşterek bahis veya benzeri oyunları oynayanlar, mahallin en büyük mülki idare amiri tarafından beş bin liradan yirmi bin liraya kadar idari para cezasıyla, cezalandırılır.

Karşılığı nakit olmayan; her türlü eşya piyangosu, müşterek bahis ve benzeri oyunların fiziki veya elektronik ortamda düzenlenmesi kapsamında İdarenin sözleşme imzalamak suretiyle tesis ettiği başbayı, elektronik ortam bayi, sabit ve gezici bayiler ile başbayı tarafından tesis edilen alt bayiler hariç olmak üzere; 41 inci maddenin ikinci fıkrası hükmü uyarınca gerekli izni almakla birlikte çekilişleri yapmayanlar ya da çekiliş sonuçlarını ilan etmeyenler veya taahhütlerini yerine getirmeyenler iki aydan iki yıla kadar hapis ve üç bin güne kadar adli para cezasıyla cezalandırılır.

Bu maddenin birinci ve ikinci fıkrası kapsamına giren suçların işlendiği işyerleri mahallin en büyük mülki idare amiri tarafından ihtarda bulunulmaksızın üç aya kadar süreyle mühürlenerek kapatılır. İş yeri açma ve çalışma ruhsatına sahip işyerlerinin ruhsatları mahallin en büyük mülki idare amirinin bildirimi üzerine ruhsat vermeye yetkili idare tarafından beş iş günü içinde iptal edilir.

Bu madde kapsamına giren suçlardan dolayı, tüzel kişiler hakkında bunlara özgü güvenlik tedbirlerine hükmolunur.

Bu madde kapsamındaki suçlarla bağlantılı olarak, şans oyunları, her türlü eşya piyangosu, müşterek bahis veya benzeri oyunların oynanmasına tahsis edilen veya oynanmasında kullanılan ya da suçun konusunu oluşturan eşya

(Kütahya Milletvekili Ahmet Tan ve
172 Milletvekilinin Teklifi)

Birinci fıkranın (a), (b), (c) ve (ç) bentleri ile ikinci fıkrada düzenlenen suçlar bakımından 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun;

a) 128 inci maddesinde yer alan taşınmazlara, hak ve alacaklara el koyma,

b) 135 inci maddesinde yer alan iletişimin tespiti, dinlenmesi ve kayda alınması,

c) Örgüt faaliyeti çerçevesinde işlenip işlenmediğine bakılmaksızın 139 uncu maddesinde yer alan gizli soruşturmacı görevlendirilmesi,

ç) 140 ıncı maddesinde yer alan teknik araçlarla izleme,

tedbirlerine ilişkin hükümler uygulanabilir.

Bu maddede tanımlanan suçlara ilişkin delil veya emarelerin tespiti hâlinde İdare, doğrudan Cumhuriyet başsavcılığına başvuruda bulunabilir. Soruşturma sonunda verilecek kovuşturmayaya yer olmadığı kararları İdareye tebliğ edilir ve İdare bu kararlara itiraz edebilir. Bu Kanunda tanımlanan suçlar dolayısıyla açılan davalarda mahkeme, iddianamenin bir örneğini İdareye tebliğ eder. Başvuru yapılması hâlinde İdare açılan davaya katılan olarak kabul edilir.”

MADDE 41- 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 10 uncu maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bu madde kapsamına giren personele; bu Kanun Hükmünde Kararnamenin 1 inci maddesinin (D) bendi, 2 nci, 28 inci, ek 1 inci, ek 4 üncü ve ek 13 üncü maddeleri hariç olmak üzere diğer maddelerinde öngörülen her türlü ödemeler ile ek 9 uncu maddesinin üçüncü ve dördüncü fıkralarında belirtilen mevzuat hükümlerine

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

ile bu oyunların oynanması için ortaya konulan veya oynanması suretiyle elde edilen her türlü mal varlığı değeri, 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun eşya ve kazanç müsadereğine ilişkin hükümlerine göre müsadere edilir.

Birinci fıkranın (a), (b), (c) ve (ç) bentleri ile ikinci fıkrada düzenlenen suçlar bakımından 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun;

a) 128 inci maddesinde yer alan taşınmazlara, hak ve alacaklara elkoyma,

b) 135 inci maddesinde yer alan iletişimin tespiti, dinlenmesi ve kayda alınması,

c) Örgüt faaliyeti çerçevesinde işlenip işlenmediğine bakılmaksızın 139 uncu maddesinde yer alan gizli soruşturmacı görevlendirilmesi,

ç) 140 ıncı maddesinde yer alan teknik araçlarla izleme,

tedbirlerine ilişkin hükümler uygulanabilir.

Bu maddede tanımlanan suçlara ilişkin delil veya emarelerin tespiti hâlinde İdare, doğrudan Cumhuriyet başsavcılığına başvuruda bulunabilir. Soruşturma sonunda verilecek kovuşturmayaya yer olmadığı kararları İdareye tebliğ edilir ve İdare bu kararlara itiraz edebilir. Bu maddede tanımlanan suçlar dolayısıyla açılan davalarda mahkeme, iddianamenin bir örneğini İdareye tebliğ eder. Başvuru yapılması hâlinde İdare açılan davaya katılan olarak kabul edilir.”

MADDE 42- 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 10 uncu maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bu madde kapsamına giren personele; bu Kanun Hükmünde Kararnamenin 1 inci maddesinin (D) bendi, 2 nci, 28 inci, ek 1 inci, ek 4 üncü ve ek 13 üncü maddeleri hariç olmak üzere diğer maddelerinde öngörülen her türlü ödemeler ile ek 9 uncu maddesinin üçüncü ve dördüncü fıkralarında belirtilen mevzuat hükümlerine

(Kütahya Milletvekili Ahmet Tan ve
172 Milletvekilinin Teklifi)

göre yapılan ödemeler, 4/6/1937 tarihli ve 3201 sayılı Kanunun ek 21 inci maddesinde öngörülen ödeme, 657 sayılı Kanunda ödenmesi öngörülen aylık, ek gösterge, zam ve tazminatlar, makam tazminatı, temsil tazminatı ve avukatlık vekalet ücreti ödenmez.”

MADDE 42- 26/9/2011 tarihli ve 660 sayılı Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, mülga (n) bendi aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiş, fıkraya (o) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki (ö), (p) ve (r) bentleri eklenmiş ve diğer bent buna göre teselsül ettirilmiştir.

“e) Mevzuata aykırılıkları tespit edilen bağımsız denetim kuruluşları, bağımsız denetçiler, bilgi sistemleri ve sürdürülebilirlik denetimi yapanlar hakkında idari yaptırım kararı vermek.”

“n) Kurulca gerekli görülen durumlarda, bağımsız denetime tabi işletmelerin finansal tablolarının Kurumca yayımlanan standart ve düzenlemelere uyumunun gözetimini yapmak.”

“ö) Uluslararası standartlarla uyumlu olacak şekilde Türkiye Sürdürülebilirlik Standartlarını belirlemek ve yayımlamak, gerektiğinde değişik işletme büyüklükleri ve sektörler itibarıyla farklı düzenlemeler yapmak, bu konularda denetim yapacakları yetkilendirmek ve gözetime tabi tutmak.

p) Bağımsız denetim kapsamındaki işletmelerden bilgi sistemleri denetimine tabi olacakları belirlemek ve bu denetimin uluslararası standartlara uygun olarak yürütülmesini teminen düzenleme, yetkilendirme ve gözetim yapmak.

r) Kurumun yetkili olduğu alanlara yönelik araştırma geliştirme, eğitim, sınav, tescil işlemleri yapmak amacıyla kurum bünyesinde merkez kurmak ve bunların faaliyet usul ve esaslarını belirlemek.”

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

göre yapılan ödemeler, 4/6/1937 tarihli ve 3201 sayılı Kanunun ek 21 inci maddesinde öngörülen ödeme, 657 sayılı Kanunda ödenmesi öngörülen aylık, ek gösterge, zam ve tazminatlar, makam tazminatı, temsil tazminatı ve avukatlık vekalet ücreti ödenmez.”

MADDE 43- 26/9/2011 tarihli ve 660 sayılı Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, mülga (n) bendi aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiş, fıkraya (o) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bentler eklenmiş ve diğer bent buna göre teselsül ettirilmiştir.

“e) Mevzuata aykırılıkları tespit edilen bağımsız denetim kuruluşları, bağımsız denetçiler, bilgi sistemleri ve sürdürülebilirlik denetimi yapanlar hakkında idari yaptırım kararı vermek.”

“n) Kurulca gerekli görülen durumlarda, bağımsız denetime tabi işletmelerin finansal tablolarının Kurumca yayımlanan standart ve düzenlemelere uyumunun gözetimini yapmak.”

“ö) Uluslararası standartlarla uyumlu olacak şekilde Türkiye Sürdürülebilirlik Standartlarını belirlemek ve yayımlamak, gerektiğinde değişik işletme büyüklükleri ve sektörler itibarıyla farklı düzenlemeler yapmak, bu konularda denetim yapacakları yetkilendirmek ve gözetime tabi tutmak.

p) Bağımsız denetim kapsamındaki işletmelerden bilgi sistemleri denetimine tabi olacakları belirlemek ve bu denetimin uluslararası standartlara uygun olarak yürütülmesini teminen düzenleme, yetkilendirme ve gözetim yapmak.

r) Kurumun yetkili olduğu alanlara yönelik araştırma geliştirme, eğitim, sınav, tescil işlemleri yapmak amacıyla kurum bünyesinde merkez kurmak ve bunların faaliyet usul ve esaslarını belirlemek.”

(Kütahya Milletvekili Ahmet Tan ve
172 Milletvekilinin Teklifi)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

MADDE 43- 660 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 14 üncü maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddenin dördüncü fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

“(1) Kurumun hizmet birimleri, daire başkanlıkları şeklinde teşkilatlanmış on bir hizmet biriminden oluşur.”

MADDE 44- 660 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 25 inci maddesinin birinci fıkrasına “İncelemeler,” ibaresinden sonra gelmek üzere “ilk denetim sözleşmesi imza tarihinden itibaren,” ibaresi ve fıkraya ikinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiş, ikinci ve beşinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“İzleyen incelemelerde ise süre önceki incelemeye ilişkin Kurul kararını takip eden takvim yılından itibaren yeniden başlar.”

“(2) Bağımsız denetçilerin kalite güvence sistemi incelemelerine ilişkin usul ve esaslar Kurul tarafından belirlenir.”

“(5) Kurumca yapılan incelemeler sonucunda bağımsız denetim kuruluşları, bağımsız denetçiler, bilgi sistemleri ve sürdürülebilirlik denetimi yapanlar hakkında ikaz, uyarı, faaliyetin kısıtlanması, faaliyet izninin askıya alınması ve iptali dahil olmak üzere uygun yaptırımlar uygulanır. Bu fıkra da belirtilen idari yaptırımlara karar verilmiş olması, ayrıca idari para cezasına karar verilmesine engel teşkil etmez.”

“(8) Faaliyet izninin iptali hali hariç olmak üzere, idari yaptırım uygulanmasına karar verilen durumlarda aykırılığı gerçekleştirenlere sürekli eğitim yükümlülüğüne ilave eğitim yükümlülüğü getirilebilir.”

MADDE 45- 660 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 27 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “ve (d)” ibaresi “(d), (ö) ve (p)” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 46- Ekli listede yer alan kadrolar ihdas edilerek 660 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye ekli (I) sayılı cetvele eklenmiştir.

MADDE 44- 660 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 14 üncü maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve dördüncü fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

“(1) Kurumun hizmet birimleri, daire başkanlıkları şeklinde teşkilatlanmış on bir hizmet biriminden oluşur.”

MADDE 45- 660 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 25 inci maddesinin birinci fıkrasına “İncelemeler,” ibaresinden sonra gelmek üzere “ilk denetim sözleşmesinin imza tarihinden itibaren,” ibaresi ve fıkraya ikinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiş, ikinci ve beşinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“İzleyen incelemelerde ise süre önceki incelemeye ilişkin Kurul kararını takip eden takvim yılından itibaren yeniden başlar.”

“(2) Bağımsız denetçilerin kalite güvence sistemi incelemelerine ilişkin usul ve esaslar Kurul tarafından belirlenir.”

“(5) Kurumca yapılan incelemeler sonucunda bağımsız denetim kuruluşları, bağımsız denetçiler, bilgi sistemleri ve sürdürülebilirlik denetimi yapanlar hakkında ikaz, uyarı, faaliyetin kısıtlanması, faaliyet izninin askıya alınması ve iptali dahil olmak üzere uygun yaptırımlar uygulanır. Bu fıkra da belirtilen idari yaptırımlara karar verilmiş olması, ayrıca idari para cezasına karar verilmesine engel teşkil etmez.”

“(8) Faaliyet izninin iptali hali hariç olmak üzere, idari yaptırım uygulanmasına karar verilen durumlarda aykırılığı gerçekleştirenlere sürekli eğitim yükümlülüğüne ilave eğitim yükümlülüğü getirilebilir.”

MADDE 46- 660 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 27 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “ve (d)” ibaresi “(d), (ö) ve (p)” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 47- Ekli listede yer alan kadrolar ihdas edilerek 660 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye ekli (I) sayılı cetvele eklenmiştir.

(Kütahya Milletvekili Ahmet Tan ve
172 Milletvekilinin Teklifi)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

GEÇİCİ MADDE 1- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren işverenler tarafından çalışanlara elektrik, doğalgaz ve diğer ısınma giderlerine karşılık olmak üzere 30/6/2023 tarihine kadar (bu tarih dahil) mevcut ücretlerine/prime esas kazançlarına ilave olarak yapılan aylık 1.000 TL’yi aşmayan ödemeler, 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa göre prime esas kazanç dahil edilmez ve bu tutar üzerinden 193 sayılı Kanun uyarınca gelir vergisi hesaplanmaz.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye ilgisine göre Hazine ve Maliye Bakanlığı ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı yetkilidir.

GEÇİCİ MADDE 2- 15/8/2022 tarihi itibarıyla 9/6/1932 tarihli ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu ile 6/12/2018 tarihli ve 7155 sayılı Abonelik Sözleşmesinden Kaynaklanan Para Alacaklarına İlişkin Takibin Başlatılması Usulü Hakkında Kanun uyarınca icra takibi başlatılmış bulunan, borçlusu gerçek kişi olan ve her bir icra dosyası itibarıyla asıl alacak ve ferileri dahil icra takibi başlatıldığı tarihteki takip tutarı 2.000 Türk lirasını aşmayan alacaklar ile bu tutarın üzerinde takip başlamış olmakla birlikte 15/8/2022 tarihi itibarıyla dosyada yapılmış tahsilatlar nedeniyle bakiye takip tutarı 2.000 Türk lirası ve altına düşen alacaklardan, alacaklıların bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihi takip eden üçüncü ayın sonuna kadar alacak haklarından feragat ettiklerini belirtir dilekçeyle vazgeçerek icra takiplerini sonlandırmaları koşuluyla takip konusu alacak, 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 322 nci maddesi kapsamında alacak kabul edilir.

Bu madde kapsamında icra takibinden vazgeçilen alacaklar için 2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanununun 23 üncü maddesi uyarınca icra takibinden vazgeçme nedeniyle alınması gereken harç ile 30/6/1934 tarihli ve

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren işverenler tarafından çalışanlara elektrik, doğalgaz ve diğer ısınma giderlerine karşılık olmak üzere 30/6/2023 tarihine kadar (bu tarih dahil) mevcut ücretlerine/prime esas kazançlarına ilave olarak yapılan aylık 1.000 Türk lirasını aşmayan ödemeler, 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa göre prime esas kazanç dahil edilmez ve bu tutar üzerinden 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu uyarınca gelir vergisi hesaplanmaz.

(2) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye ilgisine göre Hazine ve Maliye Bakanlığı ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı yetkilidir.

GEÇİCİ MADDE 2- (1) 15/8/2022 tarihi itibarıyla 9/6/1932 tarihli ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu ile 6/12/2018 tarihli ve 7155 sayılı Abonelik Sözleşmesinden Kaynaklanan Para Alacaklarına İlişkin Takibin Başlatılması Usulü Hakkında Kanun uyarınca icra takibi başlatılmış bulunan, borçlusu gerçek kişi olan ve her bir icra dosyası itibarıyla asıl alacak ve ferileri dahil icra takibi başlatıldığı tarihteki takip tutarı 2.000 Türk lirasını aşmayan alacaklar ile bu tutarın üzerinde takip başlamış olmakla birlikte 15/8/2022 tarihi itibarıyla dosyada yapılmış tahsilatlar nedeniyle bakiye takip tutarı 2.000 Türk lirası ve altına düşen alacaklardan, alacaklıların bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihi takip eden altıncı ayın sonuna kadar alacak haklarından feragat ettiklerini belirtir dilekçeyle vazgeçerek icra takiplerini sonlandırmaları koşuluyla takip konusu alacak, 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 322 nci maddesi kapsamında alacak kabul edilir.

(2) Bu madde kapsamında icra takibinden vazgeçilen alacaklar için 2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanununun 23 üncü maddesi uyarınca icra takibinden vazgeçme nedeniyle alınması gereken harç ile 30/6/1934 tarihli ve

(Kütahya Milletvekili Ahmet Tan ve
172 Milletvekilinin Teklifi)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

2548 sayılı Ceza Evleriyle Mahkeme Binaları İnşası Karşılığı Olarak Alınacak Harçlar ve Mahkûmlara Ödettirilecek Yiyecek Bedelleri Hakkında Kanunun 1 inci maddesinde düzenlenen harç alınmaz. Evvelce alınan harçlar iade edilmez. Bu Kanun hükümlerinden yararlanılmak üzere takibinden vazgeçilen icra dosyaları ile ilgili olarak taraflar karşılıklı olarak yargılama gideri ve vekalet ücreti talebinde bulunamaz.

4/2/1924 tarihli ve 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanununun ek 37 nci maddesine göre Hazine payı ödemekle yükümlü işletmecilerin, bu madde hükmünden yararlanarak alacaklarının takibinden vazgeçmeleri durumunda, takibinden vazgeçtikleri tutar içinde Hazine payı hesaplanmasını gerektirir alacak bulunması koşuluyla, 15/8/2022 tarihi itibarıyla ilgili icra dosyasındaki takip tutarının yüzde 18'i, feragat tarihini takip eden aydan başlamak üzere ödemeleri gereken Hazine paylarından mahsup edilmek suretiyle iade edilir.

5/11/2008 tarihli ve 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu çerçevesinde Bilgi Teknolojileri Kurumu tarafından yetkilendirilen, Hazine payı ödemekle yükümlü olmayan ancak 16/6/2005 tarihli ve 5369 sayılı Evrensel Hizmet Kanunu kapsamında evrensel hizmet katkı payı ödeme yükümlülüğü bulunan işletmecilerin bu madde hükmünden yararlanarak alacaklarının takibinden vazgeçmeleri durumunda, takibinden vazgeçtikleri tutar içinde evrensel hizmet katkı payı hesaplanmasını gerektirir alacak bulunması koşuluyla, 15/8/2022 tarihi itibarıyla ilgili icra dosyasındaki takip tutarının yüzde 1'i, feragat tarihini takip eden ilk dönemden başlamak üzere ödemeleri gereken evrensel hizmet katkı paylarından mahsup edilmek suretiyle iade edilir.

Bu madde hükmünden faydalanarak alacaklarından feragat edenler, feragat ettikleri alacaklar ile ilgili olarak, bu maddede öngörülen hükümler dışında ilgili idareden herhangi bir yasal yükümlülüğün iadesi, vekalet ücreti,

2548 sayılı Ceza Evleriyle Mahkeme Binaları İnşası Karşılığı Olarak Alınacak Harçlar ve Mahkûmlara Ödettirilecek Yiyecek Bedelleri Hakkında Kanunun 1 inci maddesinde düzenlenen harç alınmaz. Evvelce alınan harçlar iade edilmez. Bu Kanun hükümlerinden yararlanılmak üzere takibinden vazgeçilen icra dosyaları ile ilgili olarak taraflar karşılıklı olarak yargılama gideri ve vekalet ücreti talebinde bulunamaz.

(3) 4/2/1924 tarihli ve 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanununun ek 37 nci maddesine göre Hazine payı ödemekle yükümlü işletmecilerin, bu madde hükmünden yararlanarak alacaklarının takibinden vazgeçmeleri durumunda, takibinden vazgeçtikleri tutar içinde Hazine payı hesaplanmasını gerektirir alacak bulunması koşuluyla, 15/8/2022 tarihi itibarıyla ilgili icra dosyasındaki takip tutarının yüzde 18'i, feragat tarihini takip eden aydan başlamak üzere ödemeleri gereken Hazine paylarından mahsup edilmek suretiyle iade edilir.

(4) 5/11/2008 tarihli ve 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu çerçevesinde Bilgi Teknolojileri Kurumu tarafından yetkilendirilen, Hazine payı ödemekle yükümlü olmayan ancak 16/6/2005 tarihli ve 5369 sayılı Evrensel Hizmet Kanunu kapsamında evrensel hizmet katkı payı ödeme yükümlülüğü bulunan işletmecilerin bu madde hükmünden yararlanarak alacaklarının takibinden vazgeçmeleri durumunda, takibinden vazgeçtikleri tutar içinde evrensel hizmet katkı payı hesaplanmasını gerektirir alacak bulunması koşuluyla, 15/8/2022 tarihi itibarıyla ilgili icra dosyasındaki takip tutarının yüzde 1'i, feragat tarihini takip eden ilk dönemden başlamak üzere ödemeleri gereken evrensel hizmet katkı paylarından mahsup edilmek suretiyle iade edilir.

(5) Bu madde hükmünden faydalanarak alacaklarından feragat edenler, feragat ettikleri alacaklar ile ilgili olarak, bu maddede öngörülen hükümler dışında ilgili idareden herhangi bir yasal yükümlülüğün iadesi, vekalet ücreti,

(Kütahya Milletvekili Ahmet Tan ve
172 Milletvekilinin Teklifi)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

yargılama gideri ve benzeri başkaca bir hak ve alacak talebinde bulunamaz.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Adalet Bakanlığı ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığının görüşü alınmak suretiyle Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenir.

GEÇİCİ MADDE 3- 19/10/2005 tarih ve 5411 sayılı Bankacılık Kanunu kapsamında faaliyet gösteren varlık yönetim şirketlerince, banka ve diğer mali kurum ve kuruluşlardan 15/8/2022 tarihi (bu tarih dâhil) itibarıyla devir ve temlik alınan ve bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla anapara takip bakiyesi 2.500 Türk lirası ve altında bulunan bireysel nitelikli her türlü kredi sözleşmesinden kaynaklı alacakların anapara takip bakiyesinin yarısı; kalan anapara, faiz, masraf, vekalet ücretleri ve benzeri alacaklarının takibinden feragat etmeleri şartıyla, Hazine ve Maliye Bakanlığı bütçesinden Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna aktarılan tutardan Fonun iştiraki olan varlık yönetim şirketi aracılığıyla ödenir. Bu kapsamda tasfiye edilecek tutar bir gerçek kişinin tüm varlık yönetim şirketlerine olan borç toplamı dikkate alınarak tespit edilir.

Bu madde kapsamında alacaklı kuruluşlar tarafından tahsil edilen tutarlar nedeniyle lehe alınan paralar banka ve sigorta muameleleri vergisinden istisnadır, tasfiye edilen alacaklar için icra tahsil harcı ile 30/6/1934 tarihli ve 2548 sayılı Cezaevleriyle Mahkeme Binaları İnşası Karşılığı Olarak Alınacak Harçlar ve Mahkûmlara Ödettirilecek Yiyecek Bedelleri Hakkında Kanunun 1 inci maddesinde düzenlenen harç alınmaz.

Bu madde kapsamında tasfiye edilen alacaklar nedeniyle borçlu tarafından, varlık yönetim şirketlerinden veya Hazine ve Maliye Bakanlığından, vekalet ücreti, yargılama gideri ve benzeri başkaca bir hak ve alacak talebinde bulunulamaz. Kapsama giren alacaklara karşılık maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonra varlık yönetim şirketlerince yapılmış tahsilatlar bu şirketlerce borçlusuna iade edilir.

yargılama gideri ve benzeri başkaca bir hak ve alacak talebinde bulunamaz.

(6) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Adalet Bakanlığı ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığının görüşü alınmak suretiyle Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenir.

GEÇİCİ MADDE 3- (1) 19/10/2005 tarih ve 5411 sayılı Bankacılık Kanunu kapsamında faaliyet gösteren varlık yönetim şirketlerince, bankalardan 15/8/2022 tarihi (bu tarih dâhil) itibarıyla devir ve temlik alınan ve bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla anapara takip bakiyesi 2.500 Türk lirası ve altında bulunan bireysel nitelikli her türlü kredi sözleşmesinden kaynaklı alacakların anapara takip bakiyesinin yarısı; kalan anapara, faiz, masraf, vekalet ücretleri ve benzeri alacaklarının takibinden feragat etmeleri şartıyla, Hazine ve Maliye Bakanlığı bütçesinden Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna aktarılan tutardan Fonun iştiraki olan varlık yönetim şirketi aracılığıyla ödenir. Bu kapsamda tasfiye edilecek tutar bir gerçek kişinin tüm varlık yönetim şirketlerine olan borç toplamı dikkate alınarak tespit edilir.

(2) Bu madde kapsamında alacaklı kuruluşlar tarafından tahsil edilen tutarlar nedeniyle lehe alınan paralar banka ve sigorta muameleleri vergisinden istisnadır, tasfiye edilen alacaklar için 5411 sayılı Kanunun 143 üncü maddesinin altıncı fıkrasında yer alan istisna düzenlemesi kapsamındaki 492 sayılı Kanuna göre alınması gereken icra tahsil harcı ve vazgeçmeye ilişkin harç ile 2548 sayılı Kanunun 1 inci maddesinde düzenlenen harç alınmaz.

(3) Bu madde kapsamında tasfiye edilen alacaklar nedeniyle borçlu veya vekili tarafından, varlık yönetim şirketlerinden veya Hazine ve Maliye Bakanlığından, vekalet ücreti, yargılama gideri ve benzeri başkaca bir hak ve alacak talebinde bulunulamaz. Kapsama giren alacaklara karşılık maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonra varlık yönetim şirketlerince yapılmış tahsilatlar bu şirketlerce borçlusuna iade edilir.

(Kütahya Milletvekili Ahmet Tan ve
172 Milletvekilinin Teklifi)

Bu maddenin uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye, madde kapsamında tasfiye edilecek anapara alacak tutarını bir katına kadar artırmaya Hazine ve Maliye Bakanı yetkilidir.

GEÇİCİ MADDE 4- 24/4/1930 tarihli ve 1593 sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanunu ile 30/3/2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanunu kapsamında COVID-19 salgın hastalığının ülkemizde yayılmasını önlemek amacıyla 11/3/2020 tarihinden itibaren bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar verilen ve bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ilgisine tebliğ edilmemiş olan idari para cezaları tebliğ edilmez, tebliğ edilmiş olanların tahsilinden vazgeçilir. Bu maddenin yürürlük tarihinden önce işlenen söz konusu kabahatler için idari para cezası verilmez, tahsil edilmiş olan idari para cezaları iade edilmez.

MADDE 47- Bu Kanunun;

a) 2 nci maddesi yayımını izleyen ayın başında,

b) 3 üncü maddesi 1/1/2023 tarihinden itibaren elde edilen gelir veya kazançlara uygulanmak üzere yayımı tarihinde,

c) 23 üncü maddesi ile 5520 sayılı Kanunun geçici 14 üncü maddesinin yedinci fıkrasında değişiklik yapan hüküm 26/5/2022 tarihinden itibaren uygulanmak üzere yayımı tarihinde,

d) 31 inci ve 32 nci maddeleri 1/1/2023 tarihinde,

e) 36 ncı maddesi ile 7183 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinde yapılan değişiklikler 1/1/2024 tarihinde,

f) Diğer hükümleri yayımı tarihinde, yürürlüğe girer.

MADDE 48- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

(4) Bu maddenin uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye, madde kapsamında tasfiye edilecek anapara alacak tutarını bir katına kadar artırmaya Hazine ve Maliye Bakanı yetkilidir.

GEÇİCİ MADDE 4- (1) 24/4/1930 tarihli ve 1593 sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanunu ile 30/3/2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanunu kapsamında COVID-19 salgın hastalığının ülkemizde yayılmasını önlemek amacıyla 11/3/2020 tarihinden itibaren bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar verilen ve bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ilgisine tebliğ edilmemiş olan idari para cezaları tebliğ edilmez, tebliğ edilmiş olanların tahsilinden vazgeçilir. Bu maddenin yürürlük tarihinden önce işlenen söz konusu kabahatler için idari para cezası verilmez, tahsil edilmiş olan idari para cezaları iade edilmez.

MADDE 48- (1) Bu Kanunun;

a) 2 nci maddesi yayımını izleyen ayın başında,

b) 3 üncü maddesi 1/1/2023 tarihinden itibaren elde edilen gelir veya kazançlara uygulanmak üzere yayımı tarihinde,

c) 23 üncü maddesi ile 5520 sayılı Kanunun geçici 14 üncü maddesinin yedinci fıkrasında değişiklik yapan hüküm 26/5/2022 tarihinden itibaren uygulanmak üzere yayımı tarihinde, diğer hükümleri ise yayımı tarihinde,

ç) 29 uncu maddesi 1/10/2022 tarihinden itibaren uygulanmak üzere yayımı tarihinde,

d) 32 nci ve 33 üncü maddeleri 1/1/2023 tarihinde,

e) 37 nci maddesi 1/1/2024 tarihinde,

f) Diğer hükümleri yayımı tarihinde, yürürlüğe girer.

MADDE 49- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

TEKLİF METNİNE EKLİ LİSTE

KURUM: KAMU GÖZETİMİ, MUHASEBE VE DENETİM STANDARTLARI KURUMU

İHDAS EDİLEN KADROLARIN			
<u>SINIFI</u>	<u>UNVANI</u>	<u>DERECESİ</u>	<u>ADEDİ</u>
GİH	Daire Başkanı	1	2
GİH	Uzman	3	10
GİH	Uzman	6	10
GİH	Uzman	7	10
GİH	Uzman Yardımcısı	9	22
GİH	Müdür	1	2
GİH	Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	3	2
TOPLAM			58

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METNE EKLİ LİSTE

KURUM: KAMU GÖZETİMİ, MUHASEBE VE DENETİM STANDARTLARI KURUMU

İHDAS EDİLEN KADROLARIN			
SINIFI	UNVANI	DERECESİ	ADEDİ
GİH	Daire Başkanı	1	2
GİH	Uzman	3	10
GİH	Uzman	6	10
GİH	Uzman	7	10
GİH	Uzman Yardımcısı	9	22
GİH	Müdür	1	2
GİH	Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	3	2
TOPLAM			58

